

Jazz a várban

Jazz a várban

A gyulai jazzfesztiválok két évtizede

Kiadja a Gyulai Várszínház
Gyula, 2011

Szerkesztette: **Turi Gábor**

A műsorfüzetben megjelent szövegeket írta: **Gedeon József**

A fotókat készítették:

Kerekes István, Kiss Zoltán, Lehocky Péter, Rusznyák Csaba, Such Tamás

A könyvet tervezte: **Barabás Ferenc**

ISBN 978-963-08-1707-3

© Gyulai Várszínház, 2011

Felelős kiadó: Gedeon József

Készült a Typografika Kft., gondozásában

Nyomdai előkészítés: Typografika Kft., Békéscsaba

Nyomtatás–kötés: Dürer Nyomda Kft., Gyula

Felelős vezető: Kovács János

Köszöntöm Önt, Kedves Olvasó!

A húszéves Gyulai Vár Jazz Fesztivál történetét olvashatja el ebben a könyvben. Húsz év nagy idő, még egy jazz fesztivál esetében is! 1992-ben kezdődött, amikor Sík Ferencet, a Gyulai Várszínház akkori igazgatóját azzal a javaslattal kerestem meg, hogy jazz fesztivált szerveznénk nyáron a várban a Várszínház programjai között. Ő szívesen befogadta az új műfajt, és elkezdődött az a sorozat, amely máig tart. 2011-ben a huszadik jazz fesztivált rendezzük meg, hagyományosan július harmadik szombatján. A városban már a nyolcvanas évek elejétől működött jazz klub a vezetésemmel, és időnként koncerteket is szerveztem, tehát nem volt ismeretlen a műfaj errefelé.

A jazz az a XX. századi zenei műfaj, amely a szabadságot, a magas szintű zeneiséget, a rögtönzést, az ősi ritmust, a különleges dallamot, az érzelmeket, a tudatos kompozíciós zenélést olyan szerves egységben fejezi ki, ahogyan semmilyen más zenei műfaj sem. A jazz nem adja könnyen magát, sokat kell hallgatni, hogy minden mélységében átérezze, értse a hallgató. Vannak persze könnyebben befogadható irányzatai is, ahol a fülbemászó dallamok, a szinte táncolható ritmusok első hallásra élvezhetőek. A zenének talán nincs másik ága, amelyeknek olyan széles stílári spektruma lenne, mint a jazznek – a dixielandtól a free jazzig terjedő ívben.

A Gyulai Vár Jazz Fesztiválok műsorát mindig úgy állítottam össze, hogy többféle stílus legyen hallható egy-egy este. Számomra fontos annak az irányzatnak a bemutatása, amely a magyar népzene és a jazz ötvözetével sajátos, új vonulatot hozott létre Magyarországon. Ugyancsak fontos a fesztiválok az új zenei törekvések bemutatása a hagyományos út, a main stream mellett.

A Gyulai Vár Jazz Fesztiválon az elmúlt 20 évben fellépett a hazai jazz élet majdnem minden fontos szereplője. A kiváló magyarországi jazz zenészek mellett hallhattak külföldön élő, jeles magyar jazz muzsikuskat is. Az utóbbi tíz évben neves külföldi zenészek is felléptek a fesztiválon, 2002-től pedig világsztároknak is tapsolhatott a közönség itt, az ország délkeleti csücskében, a gyönyörű kisvárosban, Gyulán, a hatszáz éves reneszánsz vár udvarán.

A jazz fesztiválokhoz évekig kapcsolódott egy-egy dixieland fesztivál is, amelyen a műfaj neves hazai előadói játszottak a vár melletti, hangulatos tőszínpadon. Az elmúlt hat évben a jazz egyik eredője, a blues társult a jazz

fesztiválhoz, vasárnaponként minden évben a blues kiváló hazai és külföldi előadói lépnek fel nálunk.

Ha a könyvet végigolvassa a Tisztelt Olvasó, kirajzolódik előtte egy gazdag út, amit a gyulai fesztivál megtett. Köszönöm mindazoknak a munkáját, akik segítettek nekem a fesztiválok megszervezésében.

Remélem, sikerült a fesztivál közönségének jó néhány örömteli órát szerezni azzal a műfajjal, amelyet sokan nagyon szeretünk, mert
a JAZZ ÖRÖK...

Gedeon József

fesztiváligazgató

Beszélgetés Gedeon József fesztiváligazgatóval

„Tágan értelmezem a jazz fogalmát”

A Gyulai Vár Jazz Fesztivál neve összeforrott Gedeon Józsefével, a Várszínház igazgatójával, aki az első perctől fogva a programok szervezője, rendezője. Ismerősei tudják róla, hogy a jazz szeretete fontos szerepet tölt be életében. Vajon mi vonzotta ehhez a ritmikus zenéhez?

– Gyerekkoromban trombitálni és zongorázni tanultam a zeneiskolában, és már középiskolásként a progresszív rock felé fordultam. Az akkori angol-amerikai stíluskereső zenekarok – a Colosseum, a Blood, Sweat and Tears, a Chicago, a Chase, a magyar Sirius – átmenetet képeztek a blues, a jazz és a rock között. Angolnyelv-tanulásomat is motiválta a zene szeretete. Nagy váltás volt, amikor Debrecenbe, a Tanítóképző Főiskolára kerültem. 1974-ben részt vettem a Debreceni Jazznapokon, amely akkor már nemzetközi fesztivál volt. Soha nem felejttem el, a Csokonai Színházban a kakasülőről néztük végig a koncerteket, amelyek óriási élményt nyújtottak. Különösen Tony Scott klarinétos fellépése hagyott bennem mély nyomokat. Minden programon jelen voltunk, egészen a hajnalig tartó örömmelölésekig, amelyek megismertették velünk a jazz lényegét, a felszabadult, kötetlen improvizációt. Ez nagy lökést adott a jazz irányába. A főiskolán volt rádiónk, ahol jazzműsorokat csináltunk. Gyűjteni kezdtem a lemezeket, hangszalagokat, sokat olvastam a műfajról. Magyarországon is kapható volt a Nemzetközi Jazz Szövetség havilapja, a Varsóban kiadott Jazz Forum, amelyből a világ jazzeseményeiről lehetett tájékozódni, és interjúkat is közöltek a nagy sztárokkal. Mindez közrejátszott abban, hogy a jazz iránt elkötelezett ember lettem.

– *A főiskola után visszatért Gyulára, ahol friss diplomásként tanítani kezdett. Milyenek voltak itt akkor a viszonyok, hogyan fogott hozzá a jazzélet szervezéséhez?*

– Tudtam, hogy a Debrecennél jóval kisebb városban is vannak, akik szeretik a jazzt. A tanítóképző után elvégeztem a magyar szakot, s magyar nyelv és irodalmat tanítottam. Az iskolában lehetőségem nyílt arra, mint a műfaj iránt érdeklődő tanárnak, hogy az énekóra keretében a nyolcadikosoknak jazzórát tartsak. A mai napig emlegetik akkori tanítványaim, hogy milyen sokat jelentettek nekik azok az órák, amelyeken megismerkedhettek a jazz nagy előadóival, és megízlelhették a jazz szépségét. Bejelentkeztem a művelődési házba, hogy jazzklubot szeretnék csinálni. Kicsit csodálkoztak, de belementek. 1982-ben adtak egy termet, ahol havonta találkoztak

tunk, lemezeket hallgatunk, információt cseréltünk. Tíz-húsz ember mindig összejött, kialakult egy mag. Koncerteket is kezdtem szervezni. Meghívtam többek között Budapestről a Dimenzió együttest, de vendégünk volt többek között a Kőszegi együttes, Lengyelországból Zbigniew Namyslowski, illetve Krzysztof Scieranski is. Néhány év után azonban törés következett be, alább hagyott a lelkesedés, abba maradt a klub.

- *A jazz-zenéhez fűződő intenzív kapcsolata feltehetőleg nem szakadt meg.*

- Egyáltalán nem! A Debreceni Jazznapokon minden évben részt vettem barátaimmal, a 80-as évektől a Budapestre látogató világsztárok hangversenyeit is rendre meghallgattam. Ezek emlékezetes utak voltak: négyen Trabanttal, másnap munka. Később külföldön is több fesztivált, koncertet láttam: Hágában a North Sea Jazzfesztivált 1987-ben, ahol szinte minden aktuális világsztár fellépett, aztán Nagy-Britanniában, Párizsban, Nyugat-Berlinben, az ausztriai Wiesenben. Ez sok áldozattal járt, de fontos volt nekünk ez a zene. Ezekről a fesztiválokról tudósításokat is írtam, amelyek a Hartyándi Jenő által szerkesztett Jazz Studiumban jelentek meg. Koncert-beszámolóim, lemezkritikáim máshol is napvilágot láttak, a Magyar Ifjúságban, a Jazz c. folyóiratban, megyei és városi lapokban.

- *1992-ben aztán merész ötlettel kopogtatott a Várszínház vezetőinek ajtaján.*

- Ennek előzménye az volt, hogy 1990-ben pályázat útján kineveztek az önkormányzat kulturális és oktatási osztályának vezetőjévé. Ott ismerkedtem meg közelebbről a Várszínházzal, ahol fiatal koromban egyébként statiszta is voltam. A jazzfesztivál rendezésének ötletével 1992 elején kerestem meg Sík Ferenc igazgatót. Ez a zene addig nem volt jelen a színház programjában. De éppen akkoriban nyitni akartak, és legnagyobb meglepetésemre igent mondott, sőt a szervezést teljesen rám bízta. Így kezdődött.

- *A semmiből kellett felépítenie a fesztivált. Milyen elképzeléssel vágott neki a sorozatnak?*

- Mindig tágan értelmeztem a jazz fogalmát. Az volt a célom, hogy a main stream, azaz középutas jazz mellett másfajta irányzatok is megjelenjenek, mint a jazz és a világzene ötvözete, a magyaros vonulat stb. Szeretem azokat a muzsikusokat, akik tágítják a határokat. Mint Szabados György és Dresch Mihály, akik a magyar népzeneből merítenek, vagy Lantos Zoltán, aki az indiai zenéhez kötődik. Ami a személyes ízlésemet illeti, mivel a jazz-rockon nőttem fel, elsősorban az azt kialakító előadók – Miles Davis, Weather Report, Chick Corea, John McLaughlin – a kedvenceim, de Jan Garbareket, Keith Jarrettet, az Oregon együttest ugyanúgy említhetem.

- *A két évtized alatt több mint száz együttes lépett fel a fesztiválon. Bemutatkozott a magyar jazz színe-java. Kirajzolódik egy*

olyan ív, ami Gyulát a jazz biztos bázisává tette egy olyan térségben, ahol ennek a zenének nem volt hagyománya.

– A műsor összeállításakor mindig figyelembe vettem a helyi zenekarokat is. Többször meghívtam az Aquavarell együttest vagy a Gyulai Big Bandet. A Kepenyes Pál által vezetett big band megalakulása is részben a jazzfesztiválnak köszönhető. Vagy ott van a gyulai születésű Hevesi Tamás popénekes, aki vállalkozott arra, hogy dalait jazzes hangszerelésben adja elő. A környékbeliek közül meg kell említeni Szabó Zoltán kiváló zongoristánkat, Pfeff Márton basszusgitárost, akik több együttesben is játszottak, vagy a békéscsabai Szaniszló Jánost, aki szintén zenélt nálunk. A jazzmuzsikusok földrajzi megoszlásából következően a fellépők zömét a természetesen budapesti együttesek alkották. Igyekeztem mindig színes programokat összeállítani.

– *A koncerteken eleinte hazai együttesek léptek fel, de aztán gazdagodott a kínálat, megjelentek külföldiek is.*

– Először Kelet-Európából hívtunk előadókat, így Harry Tavitiant Romániából, Jiri Stivint Csehországból. Aztán következett egy nagy ugrás, egy igazi világsztár, Mike Stern, aki óriási sikert aratott. Majd jött Al Di Meola, Billy Cobham, Dave Weckl, Larry Coryell, az Oregon, a Yellowjackets, a Zawinul Syndicate és Patricia Barber. A legnagyobb érdeklődés Al Di Meola koncertjét kísérte, aki előtte több évig nem járt Magyarországon. A vár előtt külön színpadot építettünk fel, több mint 1200 jegyet eladtunk, ez volt a legnagyobb közönségsiker. Zenéje, latin jellege miatt, olyanokat is megmozgatót, akik nem feltétlenül tekinthetők jazzrajongónak.

– *Volt olyan időszak, amikor dixieland zene társult a jazzfesztiválhoz. Mi indokolta a profil bővítését?*

– A '90-es évek végén megkeresett Benkó Sándor, hogy a Westel támogatná őket, szervezzek nekik egy koncertet. Attól kezdve nyolc éven keresztül a jazzfesztivál második napját a dixieland zenének szenteltük, amelyen évente Benkóékon kívül más tradicionális együttesek is felléptek. Ezeket a koncerteket a Tószínpadon rendeztük.

– *Pár éve a dixielandet a blues váltotta fel, miért?*

– 2006-ban a fő támogató kilépett Benkóék mögül, és a műfaj majd minden hazai szereplője is járt már nálunk. Ekkor váltottam a blues-ra, amely régóta kedves műfajom, hiszen a jazznek is ez az egyik gyökere. Jeanne Carroll amerikai énekesnő volt az első fekete fellépő, akit az évek során több kiváló művész követett, így hallhatták nálunk az afro-amerikai Lord Bishopot, Ron Ringwoodot, Big Daddy Wilsont és Hubert Tubbst. Melléztük fellépett nálunk a hazai blues-élet színe-java. A közönség is nagyon megszerette ezt a stílust Gyulán, a blues-nak itt is komoly rajongótábora van.

- *Közönség nélkül jazzfesztivál sincs. Honnan érkeznek az érdeklődők?*

Elsősorban Gyuláról és Békés megyéből illetve az ország más részéből, de akadnak külföldiek is. Volt már vendégünk Japánból, Németországból, Svédországból, Romániából, Szerbiából. Ha nagy sztár lép fel nálunk, az egész országból érkeznek jazzkedvelők, és a hír külföldre is eljut.

- *Hogyan hatott a fesztivál a gyulai jazzéletre, a jazz iránti érdeklődés alakulására?*

– 2009-ben beléptünk az Európai Jazzfesztiválok Hálózatába, ami jó lehetőséget ad a tájékozódásra. 2006-ban újra indult a jazzklub is, ami visszacsatolást ad számomra: együtt értékeljük a fesztivál programját, beszéljük meg a terveket, hallgatjuk a tekintélyesre hízott jazz lemezgyűjteményem csemegéit, a többiek kedvenceit. Sokan megállítanak az utcán, hogy bár otthon nem hallgatnak jazzt, de a fesztiválokra mindig eljárnak, és nagy élményt ad számukra.

- *A húsz év alatt sok zenésszel találkozott, sokféle emberrel került kapcsolatba. Milyen élményeket őriz az emlékezetében?*

– A személyes találkozás külön ajándéka a szervezőmunkának. A külföldiek általában itt töltenek néhány napot, ilyenkor van mód az ismerkedésre, a beszélgetésekre. Többükkel összebarátkoztam, sok mindent megtudtam életükről, gondolkodásukról. Billy Cobham például Miles Davis munkamódszeréről elmesélte, hogy nem adott különösebb utasításokat a zenészeinek, néhány mondatban meghatározta az alaphangnemet, a ritmust, aztán rájuk bízta a továbbiakat, ugyanakkor zenei jelenlétével végig irányította a folyamatot. Ugyancsak ő mondta, hogy az USA-ban csak a jazzból nem nagyon tud megélni még egy világhírű zenész sem, de Európában is csökkentek a fellépési lehetőségek. Ő most Svájcban él, és évi 4-5 fellépésnél ott sincs több lehetősége játszani. A németországi visszaesés után az olaszok még tartják magukat, nyáron szinte minden kisvárosban rendeznek jazzfesztivált. Ralph Towner, az Oregon gitárosa woodstocki emlékeit idézte fel, ahová egy folkénekes kísérijeként érkezett. Olyan nagy tömeg fogadta őket, hogy csak helikopterrel tudták megközelíteni a helyszínt. Ez nyilvánvalóvá tette számukra, hogy különleges esemény részesei. A beszélgetésekből azt szűrtem le, hogy a világsztárok is ugyanolyan emberek, mint magyar kollégáik. Megjegyzem, a magyar zenészek nagyon jó muзикusok, ezt a külföldiek is megerősítik. Sok tehetséges fiatal is van köztük, akik ma-gas szinten játsszák ezt a zenét.

- *Külső anyagi támogatás nélkül, szinte egyszemélyes vállalkozásként szervezi a fesztivált. Mi motiválja ennyi év után?*

– Vannak kitűnő segítőim a Gyulai Várszínházban, de a lényegét illetően valóban mindent magam csinállok, az előzetes egyeztetéseket a zenészek-

kel, a szervezést, az esemény lebonyolítását. Sajnos, nem mindig úgy alakul, ahogyan eltervezzük, meghatározó a szűkös költségvetés, az időpont, és hát az időjárás is belejátszik, lévén szabadtéri fesztiválról szó. Állami támogatást a jazzfesztiválra még soha nem kaptam. Hogy miért folytatom mégis? Tanítói, népművelői vénám van, ha olvasok egy jó könyvet, hallok egy jó zenét, azt szeretném átadni másoknak is. Misszió volt ez mindig, s tulajdonképpen az ma is. A jazzért meg kell küzdeni, nem adja könnyen magát. A lényegéhez tartozik, hogy mindig újat, meglepőt nyújt, de ha valaki képes vele tartani, katartikus élményekben lehet része. Büszke vagyok arra, hogy megértük a huszadik évfordulót, és köszönettel tartozom a Várszínház akkori vezetőinek, hogy lehetőséget adtak a fesztivál elindítására. Köszönetet mondok az összes segítőnek, akik a szervezésben, a fesztivál lebonyolításában közreműködtek, a zenészeknek, akik elfogadták a meghívásomat, és a közönségnek, amely mindig kitüntetett minket figyelmével.

T. G.

Gedeon József a Gyulai Várszínház igazgatója

Gyulai Vár Jazz Fesztivál fellépői 1992–2011

- 1992: Benkó Dixieland Band, Dresch együttes, Szamaba Trió,
Binder Károly
- 1993: Creative Art Ensemble & Bontovics Kati, Babos Kvartett,
Szakcsi Trió, Aquarell
- 1994: Gyulai Big Band, Tin-Tin Kvartett, Kőszegi Trió,
Pege Kvartett sztárvendég Tommy Vig és Mia Vig
- 1995: Gyulai Big Band, Aquarell,, Szabados György, Makám Együttes,
In Line Együttes
- 1996: Grafika Kvartett, Lantos Zoltán–Ideon, Lakatos Antal Kvartett,
Leaders
- 1997: Dél-Alföldi Szaxofon Együttes, Kutas Zsolt Trió,
Lantos Zoltán–Dresch Mihály duó, Gárdonyi László–Garrison Fewell
- 1998: László Attila Band, Tin Tin, Kőszegi Kvintett, Binder Károly
- 1999: Harry Tavitian, Lajkó Félix–Lőrinszky Attila, Dresch Kvartett,
Shabu Shabu+Berki Tamás, Aquarell együttes
- 2000: Hungarian All Stars, Aquarell Együttes, DJABE Együttes,
Gyulai Big Band
- 2001: Jiri Stivin, Pege Kvartett, Kaltenecker–Dés–Lantos,
Aquarell+Ferenczi
- 2002: Class Jazz Band, Vasvári String Trió, Mike Stern Band
- 2003: Balázs Elemér Group, Grencsó Kollektíva Plusz, Al Di Meola
- 2004: Szakcsi Trió+Attila Sasvári, Kathy-Horváth Lajos–Lőrinszky Attila,
Billy Cobham Culture Mix
- 2005: Dresch Kvartett, Hevesi Tamás+Jazzlovers, Dave Weckl Band

2006: Aquarell Együttes, Pege Kvartett, Oregon Együttes

**2007: Gyulai Big Band, Jackie Orszáczky–Tina Harrod Band,
Szabados György, Larry Coryell Trio**

**2008: Gyulai Big Band, Fekete-Kovács Kornél Kvintett, Borbély Műhely,
The Yellowjackets+Mike Stern**

**2009: Gyulai Big Band, Lantos Zoltán Mirrorworld, Super Trió,
The Syndicate**

**2010: Szőke Nikoletta Kvartett, Frank Zappa Emlékzenekar,
Balogh Kálmán Gypsy Cimbalom Band, Patrícia Barber Quartet**

2011: Gyulai Big Band.

Huszan a legjobb magyar jazz zenészek közül: Binder Károly,
Dresch Mihály, Szabados György, Grensó István, Baló István,
Szandai Mátyás, Lukács Miklós, Benkő Róbert, Geröly Tamás,
Kovács Ferenc, Borbély Mihály, Vukán György, Kőszegi Imre,
Berkés Balázs, Szakcsi Lakatos Béla, Balázs Elemér, Oláh Kálmán,
Winand Gábor, Egri János, Fekete-Kovács Kornél.
Victor Bailey Band

1992: A kezdet

JAZZFESZTIVÁL

Előadás: Augusztus 2-án, este 20 órakor, a Várszínpadon

BENKŐ DIXIELAND BAND

Benkő Sándor – klarinét, Nagy Iván – harsona, Zoltán Béla – trombita, Halmos Vilmos – zongora, Vajda Sándor – bőgő, Nagy Jenő – bendzsó, Járay János – dob

DRESCH KVARTETT

Dresch Dudás Mihály – szaxofon, Grensó István – fúvóshangszerek, Benkő Róbert – bőgő, Geröly Tamás – dob

SZAMABA TRIÓ

Szabó Sándor – gitár, Bagi László – gitár, Major Balázs – dob, ütőhangszerek

BINDER KÁROLY

zongora

(Műsorfüzet)

-
- ***Dresch, Binder, Benkő meg a többiek...***
-

- *A jazz sokakat vonz. Ezt állapíthattam meg az I. Gyulai Vár*
- *Jazzfesztiválon az elmúlt vasárnap este, amelynek nézői, hall-*
- *gatói nemcsak értették, hanem érezték is a jazz-zenét.*

A műsor a Szamaba trió programjával kezdődött. (A trió tagjai: Szabó Sándor zenekarvezető – gitáros, Bagi László – gitár, Major Balázs – dob.) Azonnal szembeszökő volt a modern technikai megszólalás, amivel sajátos hangulatú, hangú zenét produkáltak. Finoman motivált, nyugodt, érzéki zenét játszottak. De magából a trióból és az általuk előadott zenéből is sugárzott az a lelki harmónia, nyugalom, magabiztosság, ami kell egy ilyen stílusú zene előadásához.

Ezután következett Binder Károly, aki preparált zongorán adta elő saját szerzeményeit. Megdöbbentően tiszta, világos hangok törtek fel a zongorából! Játékos könnyedséggel a hangok egész skáláján futott végig Bin-

Szabó Sándor, Bagi László, Major Balázs

Binder Károly

Dresch Dudás Mihály

der Károly keze, ezzel a szökellő hangok sokaságát létrehozva. A szerző művei a könnyedség és a monumentalitás határai között az egybefüggőséget sugallták, amelyet mégis megszakíthatóvá tudott tenni. Itt is – akárcsak az előző előadóknál – az ellentétek kaptak főszerepet. A közönség meghökkenve figyelte, amikor a művész a darab közben felállva, a zongora különböző „alkatrészeiből” hangokat, ütemeket csalt ki.

Hálátlan szerepre vállalkozott a Binder Károly után következő Dresch Kvartettet, hisz’ nem akármilyen hangulatvárat kellett lerombolniuk, és újra felépíteniük. Ők a Kárpátokon belüli népek, legfőképp a magyar népzene világát egyesítették a jazz világával. Mellbevágó volt az a végórahangulat, az a lélekharangstílus, mely a darabjuk legelejét, közepét jellemezte. A zene stílusa egy kissé siratóénekes, egy kissé sámánisztikus volt. De nemcsak a népek sorsairól beszéltek a hangszerek, valamint a hang-

szereket megszólaltató művészek, akik Dresch Dudás Mihály szaxofonosból, Grensó István fúvós hangszeresből, Benkő Róbert bőgősből és Geröly Tamás dobosból „rakták össze” a Dresch Kvartettet. Az emberek mellett bemutatták a földrajzi Kárpát-medencét is, hegyeivel, pusztáival, folyóival, tavaival egyetemben...

Ebbe a „pusztai har-

Dresch Kvartett

Vajda Sándor

**Benkő Dixieland Band,
Benkő Sándor**

móniába” robbant bele a Benkő Dixieland Band mindent elsőprő, lendületes, ciklonszerű zenéje. Benkőék a rájuk oly jellemző „mindent bele, gyerekek!” stílusban énekeltek, szólóztak. Mindegyikük bemutatta azt, amit az egész világ tud róluk: egy csapat, akik összetartanak, és profi módon játszanak. Most is, mint máshol és máskor is, személyes kapcsolatot tudtak teremteni a közönséggel, amely hálásan fogadta ezt a gesztust. A sikerük megkérdőjelezhetetlen volt.

Összességében egy igen színvonalas, jó szervezésű, új és remélhetőleg hagyományteremtő rendezvénnel gazdagodott a gyulai közönség.

Faragó Lajos Tamás (Gyulai Hírlap)

1993: A folytatás

II. Gyulai Jazz Fesztivál '93

Előadás: Augusztus 7., este 20 órakor, a Várszínpadon

CREATIVE ART TRIÓ + BONTOVICS KATI

Vukán György – zongora, Berkes Balázs – bőgő, Balázs Elemér – dob,
Bontovics Kati – ének

BABOS GYULA KVARTETT

Babos Gyula – gitár, Baló István – dob,
Tisza Beáta – billentyűs hangszerek, ének, Hárs Viktor – bőgő

SAKCSI TRIÓ

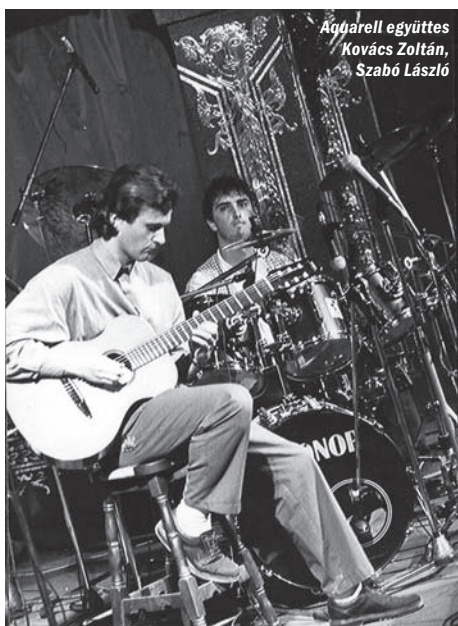
Szakcsi-Lakatos Béla – zongora, Torma Rudolf – basszusgitár,
Lakatos Pecek Géza – dob

AQUARELL

Szabó Zoltán – billentyűs hangszerek, Kovács Zoltán – gitár,
Szabó László – dob, Pfeff Márton – basszusgitár

(Műsorfüzet)

II. Gyulai Vár Jazz Fesztivál '93

Aquarell együttes
Kovács Zoltán,
Szabó László

Augusztus 7-én, este 20 órakor a gyulai várszínpadon kerül megrendezésre a II. Gyulai Vár Jazz Fesztivál, amelyre a szervezőknek sikerült megnyerniük a magyar jazzélet legjobbait, hogy fellépésükkel adjanak rangot az eseménynek.

Elsőként a gyulai AQUARELL együttes mutatkozik be. A formációt két éve alakította négy tehetséges fiatal. Az eltelt időben jó néhány városban tartottak sikeres koncertet. Saját szerzeményeiket a modern jazz irányzatai inspirálják. A

jazzfesztiválon történő fellépésük mérföldkő lehet az együttes életében.

A második fellépő a Vukán György által vezetett Creative Art Ensemble, Bontovics Katival. A 20 éve alakult jazztrió egész Európát végig koncertezte, számtalan fesztiválon arattak elismerést, szerez-

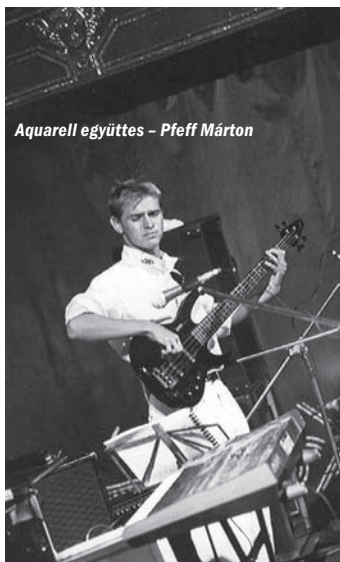
tek különféle díjakat. Pályafutásuk során nagyon sok neves nemzetközi sztárral játszottak együtt. Kivételes hangszertudásuk, muzikalitásuk és a ritka, hosszan tartó együttműködésük eredményeként ma Európa egyik legjobb klasszikus trió-formációjaként

tartják őket számon. Hosszú ideje együtt dolgoznak a magyar jazz kivételes képességű énekesnőjével, Bontovics Katival, akivel a gyulai fesztiválon is találkozhatunk.

Harmadiknak Szakcsi Lakatos Béla trióját hallhatjuk, aki a hazai jazzélet briliáns tehetségű muzsikusa. A zeneszerző, zongorista pályafutása során Európában és az USA-ban is sokat koncertezett. A hetvenes évek elején a Rákfogó együttesel úttörője volt a jazz-rock meghonosításának. Több lemezen játszott együtt az USA-ban élő Jinda Györggyel a SPEC1AL EFX zenekarban. Az idén ősszel jelenik meg a negyedik hazai jazzlemeze.

Végül Babos Gyula kvartettje lép fel. A népszerű gitáros a középgeneráció vezető jazzegyénisége. 1967-ben Pege Aladárnál kezdte pályafutását, azóta szinte minden jelentős hazai jazzművésszel együtt játszott valamilyen formációban. Stílusát a swing, a blues, a bop és fusion határozza meg. A kvartettben hallhatjuk Tisza Beátát, a nagyon tehetséges billentyűs játékost, énekest is, aki tiszta hangjával, muzikalitásával mindenkit lenyűgöz, a bőgős Hárs Viktor, a dobos Baló István.

A fesztiválról a tervek szerint felvételt készít a Magyar Rádió is. A szervezők köszönetet mondanak a következő támogatóknak, akiknek a segítségével nélkül nem rendezhették volna meg ezt az eseményt: Magyar Rádió, Zwack Unikum, Praktikomp Számítástechnikai Kft., Gyulai Húskombinát Rt., Kereskedelmi és Hitelbank Rt. Gyula, Áfész Gyula, Békés Megyei Hírlap, OTP Gyula.

(Gyulai Hírlap)

III. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Augusztus 6., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

- A Gyulai Vár Jazz Fesztivált idén harmadik alkalommal rendezik meg a gyulai vár színpadán. A hangulatos középkori várudvar kitűnő akusztikájával ideális helyszín a jazz bemutatkozásához. A fesztivál programja nincs elkötelezve a jazz műfaján belül egyetlen irányzat mellett sem, így a XX. századi improvizatív világzene széles skálája hallható itt a rajongók nagy örömeire. Az évenkénti fesztiválokra a magyar jazz élet legjelesebbjei látogatnak el. 1992-ben a Szamaba Triót, Binder Károlyt, a Dresch Kvartettet, a Benkó Dixielend Bandet, 1993-ban az Aquarell együttest, a Creatíve Art Ensemble-t és Bontovics Katit, a Szakcsi Triót és a Babos Triót hallhattuk a vár falai között.
- Augusztus 6-án a Makám együttes, Szabados György, a Pege Kvartett zenéjében gyönyörködhetünk majd, de fellép az idén alakult Gyulai Big Band is.

GYULAI BIG BAND

Kosztai Sándor – trombita, Tulkán Péter – trombita, Resetár Attila – trombita, Simon Géza – trombita, Szűcs Csaba – harsona, Vaskó Gergely – harsona, Zsilák Tibor – harsona, Bartus György – harsona, Lovász Csaba – szaxofon, Elekes István – szaxofon, Berta János – szaxofon, Pálfi Endre – szaxofon, Kepenyés Pál – szaxofon, Sztankó Attila – gitár, Pengő Csaba – basszusgitár, Bagí Pál – dob. Zenekarvezető: Kepenyés Pál

A Gyulai Big Band az 1994-es év elején alakult. Az együttes zeneiskolai tanárokból és főfoglalkozású zenészekből áll. Megalakulásuk óta több koncerten mutatkoztak már be nagy sikerrel. Az együttes tradicionális és nagyzenekari számokat játszik, többek között Glenn Miller, Duke Ellington, Count Basie szerzeményeit. Műsorukban azonban megszólalnak kortárs szerzők művei is. Az együttes létrehozásában kulcsszerepet játszott a zenekarvezető, Kepenyés Pál elkötelezettsége a műfaj iránt. Jazzfesztiválon ez lesz az első bemutatkozásuk, de reméljük, még sok sikeres fellépés követi a máit.

TIT-TIN KVARTETT

Monori András – kaval, kalimba Juhász Gábor – gitár, Szőke Szabolcs – gadulka, Borlai Gergely – ütőhangszerek

A Makám együttesből újonnan alakult zenekar annak a zenei hagyományt követve.

A kvartett a II. WOMUFE nemzetközi világzenei fesztiválon 1994 tavaszán mutatkozott be először. Tradicionális ihletésű kamarazenét játszanak, erősen kötődve az orientális zenei kultúrákhoz. Közös kompozícióikban a dalvilág a keleti eredetű skálákra (rágák), bolgár–török hangsorvariációkra (makámok), vagy a Bartók által gyakran használt másfeles skálák jellegzetes hangulataira épül. A ritmus fő jellemzői a gyakori aszimmetrikus lüktetés (bolgár, ázsiai vagy afrikai ritmusképletek). Ebben a zenében együtt van jelen a kötött kompozíciós és a szabad, néha jazzes előadásmód.

KŐSZEGI TRIÓ

Kőszegi Imre – dob, Oláh Kálmán – zongora, Egri János – bőgő

Kőszegi Imre a magyar jazz élet egyik nagy veteránja, évtizedek óta az egyik legkiválóbb jazzdobos.

Ezen a fesztiválon új együttesével lép fel, a nagyon tehetséges, külföldön is sikereket elért, fiatal zongoristával, Oláh Kálmánnal és a bőgőssel Egri Jánossal.

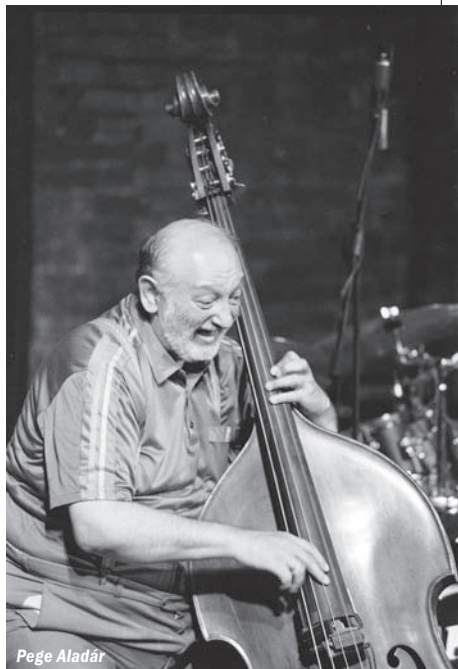

PEGE KVARTETT

Pege Aladár – nagybőgő, Csejtei Ákos – szaxofon, Korányi Sándor – gitár, Csomós Ferenc – dob

Sztárvendég: TOMMY VIG – vibrafon és MIA VIG – ének (USA)

Pege Aladár, a nagybőgő virtuóz előadója, talán világszerte a legismertebb hazai jazzművésznk. 1939-ben született zenész családban. 1969-ben a Liszt Ferenc Zenekadémián szerzett művészi diplomát. 1978-tól tanárként az akadémia hallgatóit oktatja, tovább öregbítve a magyar nagybőgős iskola világszerte elismert hírnevét. A klasszikus zene mellett a jazz műfajában vívott ki nemzetközi elismerést. Virtuóz előadásmódja alapján joggal hívják a nagybőgő Paganinijének. Első jazzegyüttesét 1963-ban alakította. Hét évvel később a Montreux Jazzfesztiválon a legjobb európai szólólista díjat nyerte el. Szinte az egész világot beutazta, a különböző fesztiválokon a legnevesebb jazz-sztárokkal játszott együtt. A vezető jazz-szaklapok a nagybőgő legkiemelkedőbb előadójaként tartják számon. A szving alapokon nyugvó zenei stílusában megjelennek a magyar népzene és a jazz zenei főirányának jellemzői is. Hazai és külföldi lemezei mindig figyelmet érdemelnek, és magas minősítést kapnak a rajongóktól és a kritikusoktól egyaránt.

Pege Aladár

(Műsorfüzet)

• **Jazz a várban**

Sok mindent nem gondolhatott a jövőről 1964-ben Miszlay István, a Várszínház megálmodója, amikor Dubrovnikból, Salzburgból „elleste” a nyári játékok ötletét. Azt a legkevesbé sem, hogy egyszer eljön olyan idő is, amikor egy operabemutató és egy dráma között jazz szól majd az öreg falak között De tudnivaló volt, hogy amikor – úgy másfél évtizednyire az első előadástól – a program úgymond kilépett a várfalak közül, nincs messze az idő, hogy helyet követel magának a művészet megannyi más ága is. Ami egy bizonyos korszakban nem illett bele a látni-hallanivalóba, az most olyan természetesen uralta (újabb) egy estére a színpadot, mintha el sem lenne képzelhető jazz nélkül a nyár Gyulán.

Ilyesféle gondolatok kavargtak bennem, amikor úgy fél kettő után –

szóval már hajnal felé – még fülemben csengett Pege bőgője, Vig mester marimbája, Borlai Gergely dobolása... No meg az is – ha már arról esett szó, ki mit nem gondolt egykoron –, hogy álmodhatott-e arról Elekes Pista: játszik egyszer a gyulai Big Band első sorában, amikor a svájci Leukerbadban összefutottunk, és a jövő Gyulájáról diskuráltunk.

De lám, a világiáró bárzenész is „megtér” egyszer, mint zenészbáratai közül például éppen a big band vezetője, Kepenyés Pál is, aki azt mondja: jó volt Afrikában zenélni. De még jobban érzi magát most, hogy a gyulai önkormányzat és a tűzoltóság hathatós segítségével a város zenekaraként léphetnek fel, ráadásul nem elsősorban a saját maguk szórakoztatására. Hogy nem acélkék lett a formazakó, hát istenem, kicsire ne adjunk. Főbb, hogy újra meghívják őket, ide a várszínpadra fellépni jövőre is, kivált hasonló rangos társaságba, mert akkor az azt is jelenti: álmuk valóra válik, sokáig együtt játszhatnak, no meg lesz a várban jazzfesztivál!

Gedeon József szívós munkával hozta az elmúlt szombati estét, még talán több is jutott a hallgatóságnak, mint amivel meg tudott birkózni. Így fordulhatott elő, hogy a csúcsnak szánt sztárvendég, a Los Angelesből érkezett Tommy Vig és társa, Mia Vig már nem teljesen telt ház előtt játszhatt-énekelhetett. Persze, hogy szóba jöhet a telt ház, eleve örömteli. Ide tartozhat hát, amit Tommy Vig mondott még a koncert előtt, nevezetesen, ne gondoljuk, hogy Amerikában valamennyi neves jazz-zenész csak a koncertezésből él meg, és állandóan telt ház előtt játszik. Örüljünk tehát, hogy ilyen sokan voltak kíváncsiak a kissé hosszúra nyúlt, de nem emiatt emlékezetes harmadik fesztiválra.

Természetesen a 17 tagú big band kezdte a programot. Tizenegy, job-bára ismert, klasszikus nagyzenekari szerzeményt hoztak magukkal, és a zenekar sajátosságainak leginkább megfelelően, éppen az együttes játékelvezetét igyekeztek átadni a közönségnek – döntően sikerrel. Lám, mennyire kiviláglott előadásuk alatt, hogy a jazz igencsak intim műfaj, egy mimika, egy karnyújtás, egy jól időzített félmondat a „dirigens” részéről sokat lendíthet az esetleg lankadó figyelmen. Mindenesetre a „Hív a kreol szerelem” című dal közben (szóló: Elekes), aztán az „Utca napos oldalán” és az örökzöld „Hangulatban” hallgatása közben arra juthatott az itt lakó zenebarát: kell nekünk ez a big band, szeretnénk vele találkozni elegáns rendezvényeken, helyettesítendő a gépzenét, hadat üzenve a rosszízü amatőröknek. Legyen nekünk Gyulán és a megyében egy kis Bergendy-szalonzenekarunk.

Fantasztikus váltásnak lehettünk fültanúi, amikor megszólalt a Tin Tin Kvartett (a korábbi Makám együttes), ahogy az egykori klasszikus hegedős, Szőke Szabolcs megszólaltatta a gadulkát és a kalimbát. Ugye, ismeretlenek legtöbbünk számára ezek a félig egzotikus, félig népi ősi hangszerek, miként Monori András harántfuvolája, kavalja, zanzája, Juhász Gábor in-

donéz szigetvilágból származó anklungja is. A valahol egy töről fakadó bolgár, ázsiai és afrikai ritmusképletek olyan varázslatos hangulatot keltettek, ami – legalábbis azoknak, akik nem ismerték korábról, más formációkból lemezeiket – ritka kellemes meglepetésként hatott. A jazz és népzene találkozása, az egymásra ható kultúrák felsorakoztatása, „fellobogózza” Borlai Gergely nagyszerűen erősített, hangolt dobjátékával, mit mondjak, egyhamar nem felejthető.

És még a felénél sem tartunk... Kőszegi Imre viszonylag gyakran megfordul a megyében – jómagam legutóbb az irdatlan rossz akusztikájú Fiume szállóban hallottam –, de bármilyen formáció vezetője, ott a jazz biztos, hogy magas hőfokon szól, jöllehet ezúttal egy müncheni stúdióban elkészített, nem feltétlenül populáris hangzású lemezük „élő változatát” játszották el. A trió további tagjai Oláh Kálmán (zongora) és Egri János (bőgő).

És aztán Pege Aladár együttese, amelyre éppúgy igaz: bárkit választ társaknak (most Csejte Ákos szaxofonost, Horányi Sándor gitárost és Csomós Ferenc dobost), játékuk különleges élmény, szintúgy maradandó. Érdekes volt hallani egy időszakról-időszakra „másképpen szóló” rock-jazzes számot, amely e sorok írójának már egy sok-sok évvel ezelőtti debreceni jazzfesztiválról ismert. Most is előkerült, talán Pege koncertjeinek kedvenc záró darabja, és amint egyetlen hangot kicsalt Csejte a saját hangszeréből, Pege is a magáéból, rögvést tudni lehetett – ez az! Pege kontaktusa a közönséggel amúgy is legendás, ő gyakran sugallja, barátaim, nem kell túl komolyan venni a dolgokat, a zene, mint maga az élet, egy nagy játék. Amikor művész ezt képes „leadni” a nézőtérre, már régen nyert ügye van.

Itt való szólni az egyetlen zavaró momentumról (most kivételesen nem a kis és nagy békákról lesz szó), a fényről. Máskor, másutt is megfigyelhető, hogy mennyire nem veszik figyelembe a háttérben serénykedők: nem mindegy, hogy vakító, az utolsó kósza kábelt is bevilágító fény szórja teli a színpadot, vagy a szám hangulatához illő, azt erősítendő, hangsúlyozandó effektusok. Az sem tudta persze elrontani a hangversenyt, amikor utolsó részében a zongorához ülő Vig Tommy csodálkozva vette tudomásul, hogy csak magának játszik...aztán – nem kedvetlenül, de talán csodálkozva – visszament az eredetileg vibrafonon játszó, most marimbát bővülő művész a Hulló falevelet játszani az ütőhangszerhez...Az ezernél több ismert felvettelt maga mögött tudó Vig Quincy Jonesnak éppúgy zenei partnere, mint Sinatrának. Lehet gyakorlata a fellépésben, de szerencsére az előbb említettektől függetlenül remekül érezte magát, velünk együtt, amikor énekestáncos feleségével búcsút intettek.

Csak azt kívánhatjuk: jövőre is legyen jazz a várban!

• • • **Azt híresztelte, hogy jól játszik...**

• **Tommy Vig: A legtöbbet az jelenti számomra, hogy itthon lehetek**

• Legfeljebb negyedóra, ha hátra lehet a színpadra lépésig. Már
• mindketten ott ülnek az átlátszó függöny mögött feleségével,
• Miával, az énekessel. Egymás mellett, halkán beszélgetve, ta-
• lán még egymás kezét is szorítják a félhomályban. Bevallom,
• nem örülnék neki, ha helyükben lennék és megszólítana egy
• újságíró, interjúkészítést emlegetve, még ha az esetleg hol-
• nap délelőttre is datálódik. Hiába, rohanó kort élünk, a talál-
• kozás feltehetően egyszeri, a szerkesztő szigorú: „Tommy Vig-
• anyag nélkül el sem képzelhető az egész!” Odalépek hát, lesz,
• ami lesz. A művész oldalra fordul, odahajol, és azt mondja:
• „Máris mehetünk, rendelkezésre állok”. Mire felfogom, hogy
• nem űz velem tréfát a sors, már várja az első kérdést.

– Ez egyszerűen elképesztő, nem tudom leplezni csodálkozásom-
mat. Nem zavarja, hogy ilyenkor...?

– Miért zavarja? Maga jót akar nekem, hisz nyilvánosságot ígér, és ha
úgy gondolja, hogy az olvasók kíváncsiak rám, akkor természetesen ren-
delkezésre állok.

– Miként keveredett Gyulára ?

– Meghívtak, úgy tíz nappal ezelőtt... no azért félre a tréfát, előzménye
is volt. Éppen hazaérkeztem egy rádiófelvételre, Körmendi Vilmos meg-
hívására – amelyen a feleségem énekel, én pedig elhoztam egy előre felvett
szintetizátor-anyagot, és mellé vibrafonoztam, ezt mixeltük össze. Eközben
kerestek meg a gyulaiak, és én örömmel mondtam igent a meghívásnak,
mert valahol ezzel is tehetek valamit a hazámért. Mellesleg jártam itthon ja-
nuárban is, amikor nagy örömömre átvehettem a televízióban az eMeRTon-
díjat, s néhány koncertet is adtam Budapesten.

– Nyilván megvolt rá az oka, hogy Los Angelesbe költözzön.

– Amikor leverték a forradalmat az oroszok, akkor úgy éreztem, hogy itt
az alkalom: szabad országba menekülhetek. Kigyalogoltam Ausztriába ki-
lenc barátommal, és ötvenhét februárjában már Amerikában voltam. Azért
mentem ki Amerikába, hogy jazzt játszhaszak.

– Ahol egy idő után híres stúdiózenész lett. Világhírességek sorá-
val dolgozott.

– 1969 óta Hollywoodban élek, és tényleg sok nagy sztárral dolgoztam
együtt, Judy Garlandtól Dean Martinig és Frank Sinatraig, akit csak el tud
képzelni. Akkoriban főleg dobon játszottam, de később más hangszereken
is megtanultam, viszonylag jól. Amire azonban leginkább büszke vagyok,

hogy nagyzenekaromnak minden évben volt egy-két nagy koncertje a Caesaré Pallace Hotelben, ahol eredeti saját műveimet mutattam be.

– *Nem tudom, milyen érzés, de feltehetően 10–20 ezer forintnál többet kapott esetenként...*

– Az ember szereti a pénzt is, de ha már módja van rá, akkor a hazájáért legalább ennyit megtehet. Amikor a jelen a jazz, a barátok, a pénz nem annyira számít, hogy ne mondjam, semmit sem számít...Lehet, hogy nagy szó, de a legtöbbet az jelenti számomra ilyenkor, hogy itthon lehetek!

– *Nálunk sok kiváló jazzista van, akik külföldön alighanem népszerűbbek, de legalábbis nagyobb közönség előtt szerepelnek. Nem akarom bántani magunkat, de úgy vélem, nálunk folyamatos válságban szenved a jazzélet.*

– Sajnos, alighanem igaza van, ám ne gondolja, hogy külföldön, akár Amerikában is, egy ismert jazz-zenész dűskál a munkában. A teljesen lényegre törő és jogos kérdésre csak azt mondhatom: nem lehet tudni, mi lesz. Benny Goodman idejében még nagyon népszerű volt a jazz, ugyanez mondható Miles Davis-re is, de amikor már Albert Ayler korszakát éltük, egyre kevesebb és kevesebb nézője, hallgatója volt a műfajnak. Én is azért mentem ki Amerikába, hogy jazzt játszhaszak. Ez sikerült is, de nem megélhetési szempontból. Még napjainkra is igaz, hogy csak nagyon kevesen élnek meg a jazzből. Sok függ attól, hogy az embernek lehetősége van-e a legtöbbet adni magából, és nem feltétlenül marhaságokat játszani, mert azt fizetik meg. Jómagam is megalkudom természetesen.

– *Öt perc múlva színpadra lép. Képes átállni, áthangolódni egy prózai beszélgetésről a marimbajátékra?*

– Látja ez is jó kérdés, de ha itt marad, majd meggyőződhet róla, hogy sikerül-e vagy sem... Erről eszembe jut egy kis történet, még a kivándorlásom idejéből való. Nyugaton az elején igyekeztem hangsúlyozni, hogy nagyon ügyes, képzett zenész vagyok, jól teszik, ha foglalkoztatnak. Aztán hamar bebizonyosodott, hogy azok is szeretnének erről meggyőződni, akiknek mondom... Mindenesetre sokat kell még gyakorolni, de látja, eljutottam valameddig. És ne felejtse el megírni: boldogan játszom itt Gyulán, köszönöm a meghívást!

Fábián István (Békés megyei Hírlap)

1995: Világok zenéje

IV. Gyulai Jazz Fesztivál

Július 23., 19 óra, Sörszínpad; 20³⁰ óra, Várszínpad

-
- A gyulai vár színpada ideális helyszín a jazz bemutatkozásához. A hangulatos középkori várudvar kitűnő akusztikája már
- az eddigi években is rangot vívott ki magának az idelátogató
- jazz-zenészek és a közönség körében.
-

GYULAI BIG BAND

Kepenyes Pál – szakszofon, zenekarvezető, Koszti Sándor – trombita, Bíró Tamás – trombita, Resetár Attila – trombita, Simon Géza – trombita, Szűcs Csaba – harsona, Matajsz János – harsona, Bagi Pál – dob, Zsilák Tibor – harsona, Bartus György – harsona, Pengő Csaba – basszusgitár, Elekes István – szaxofon, Berta János – szaxszofon, Pálfi Endre – szaxszofon, Sztankó Attila – gitár, Szabó Zoltán – zongora

JAZZ MINE

Hevesi Imre – gitár, Köles István – szaxofon, Gulyás László – billentyűs hangszerek, Szabó László – dob, Pfeff Márton – basszusgitár.

Szabados György

SZABADOS GYÖRGY

zongora

A zongorista, komponista, zenekarvezető Szabados György kiemelkedő alkotóművésze a hazai jazzéletnek. Zenéje a jazz műfaji jellemzőinek keretét felhasználva a spontán érzelmi kifejezésen, a szokatlan har-

MAKÁM EGYÜTTES

Krulik Zoltán – gitár, zongora, Grensó István – szaxofon, fuvola, Bencze László – nagybőgő, marimba, Thurnay Balázs – kaval, klarinét, derbuka

IN LINE

Csepregi Gyula – tenor- és szopránszaxofon, Borlai Gergő – dob, Tóth Gyula – gitár, Vasvári Pál – basszusgitár, György Ákos – zongora

(Műsorfüzet)

• • **Dzsesszfesztivál Gyulán** •

Július 23-án este immár negyedik alkalommal kerül megrendezésre a dzsessz éves nagy seregszemléje a gyulai várban. A fesztivál az idén egy új helyszínnel is bővült, így este 7 órakor a vár előtt felállított sörszínpadon is szólni fog a zene. Ekkor lép fel a már nagy népszerűséget kivívott Gyulai Big Band, hogy bemutassa legújabb műsorát. Őket a sörszínpadon az ugyan-csak gyulai Aquarell együttes követi.

Este fél kilenckor a várszínpadon folytatódik a fesztivál, ahol elsőként a Jazz Mine együttes mutatja be programját. Másodiknak Szabados György szólószongora koncertje következik. A gyulai dzsesszfesztiválon minden évben bemutatkozik egy olyan zenekar is, amelyet a world music irányzat követői közé lehet besorolni. Az idén a Makám együttes hív izgalmas zenei kalandra. A fesztivál zárásaként az egyik legismertebb magyar szaxofonos mutatkozik be: Csepregi Gyula együttesét, az In Line-t láthatjuk.

Aki meghallgatja a fesztivál programját, az átfogó képet kap a dzsessz műfajáról a tradicionális stílustól a modern dzsesszen át a népzenei alapuló improvizációs zenéig.

A fesztivál programjához kapcsolódva Kerekes István fotóriporter kiállítása látható a Szent István úti Lufi Jazz Caféban.

A fesztivál megvalósulását támogatta: OTP Gyula, Praktikomp Kft., Gótika Kft., Hydrofém Szövetkezet, AFIT Kft. Gyula, M-Modell.

(Népszava)

• • **Ajándék a dzsessz szerelmeseinek** •

Igazi csemegét kínált a dzsessz kedvelőinek a „IV. Gyulai Vár Jazz Fesztivál” programja. Országos, sőt európai hírnévű zenészek léptek fel vasárnap este Gyulán a vár kiváló akusztikájú udvarában. Nincs szó költői túlzásról, hiszen Szabados György, a Makám és az In line együttes nevét a határokon túl is jól ismerik a dzsessz rajongói. A lassan hagyományosnak tekinthető fesztiválon mellettük három gyulai és békéscsabai zenészekből álló zenekar, a Gyulai Big Band, az Aquarell, valamint a Jazz Mine is számot adott tudásáról. Gedeon József, a Gyulai Vár Jazz Fesztivál szervezője tizenöt éve kezdett bele a dzsessz népszerűsítésébe a városban. Dzsesszklubbal, majd az általános iskolákban tartott műfajismertető előadásokkal kísérletezett.

Dancs László (Békés megyei Nap)

1996: Nemzedékek hangja

V. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 19., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

- Kis jubileumnak is tekinthető, hogy már ötödszörre sikerül megszervezni Gyulán a várban a jazzfesztivált. A sorozat létrejöttéhez nagyban hozzájárultak azok a helyi támogatók, akik adományaikkal segítettek megteremteni a fesztiválok anyagi alapjait. Köszönet érte. Nagy öröm a szervezőknek és a fellépő művészeknek az is, hogy az elmúlt években folyamatosan telt ház előtt zajlottak a koncertek. Az évenkénti fesztiválokra a magyar jazzélet legjelesebbjei látogatnak el.

- 1992-ben például a Dresch Kvartettet, a Benkő Dixieland Bandet, 1993-ban a Szakcsi Triót és a Babos Triót, 1994-ben Szabados Györgyöt, a Pege Kvartettet, 1995-ben a Makám Együttest és az IN LINE együttest hallhattuk a vár falai között. Az idén a Grafika Kvartett, Lantos Zoltán, Lakatos Antal és barátai és a Leaders együttes zenéjében gyönyörködhetnek a műfaj kedvelői.

GRAFIKA KVARTETT

Szabó Zoltán – zongora, Pfeff Márton – basszusgitár, Köles Márk – dob, Kurina Kornél – gitár.

A Grafika Trió közel egy éve alakult helybéli jazzkedvelő fiatalokból. A zenekar tagjai több más formációban már nevet szereztek maguknak. Mostani műsorukat hagyományos, akusztikus jazz szerzeményekből állították össze. Repertoárjuk Miles Davis, Wayne Shorter, Herbie Hancock műveinek feldolgozásából, valamint saját kompozíciókból áll. Az együttes több sikeres hazai bemutatkozás után meghívást kapott a lyoni és hannoveri jazz fesztiválra is. Mai koncertjükön a trió vendégeként lép színpadra a kitűnő vajdasági jazzgitáros, Kurina Kornél is.

LANTOS ZOLTÁN – IDEON

Lantos Zoltán – 5+16 húros és öthúros hegedű, swarmanjari, tibeti ének-lőedény, imaharang, Balogh Kálmán – cimbalom, Olatunji Beier – ütőhangszerek

A gyulai jazzfesztiválokon minden évben fellép egy-egy etnojazzt játszó együttes is. Az idén ezt a stílust Lantos Zoltán és barátai reprezentálják. Lantos a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola elvégzése után 9 évig klaszikus zenét tanult a Delhi Egyetemen. Érdeklődése már a főiskolán az improvizatív és a keleti zene felé fordult, tagja volt a Dresch Kvintettnak, Szabados György együttesének, a Makuz Zenekarnak és a Calcutta Triónak is. 1994-ben itthon alapította meg a világzenét játszó Ganpati Triót, amellyel mostanában is koncertezik.

Szólófellépésein, amelyen a mai fellépés is, saját szerzeményeit játssza többek között Sebestyén Mártával és Horváth Kornéllal. Kompozícióiban, improvizációiban a magyar zenei gyökerek mellett az indiai zene hatása és a világzenei törekvések érezhetők. A mai estén az 1996 januárjában bemutatott „Ideon” című szólóprogramjából hallhatók részletek.

LAKATOS ANTAL ÉS BARÁTAI

Lakatos Antal – szaxofon, Kőszegi Imre – dob, ifj. Szakcsi Lakatos Béla – zongora, Torma Rudolf – bőgő

Lakatos Tóni, az 1981 óta Németországban élő világhírű szaxofonos fellépése igazi csemegéje lesz a mai fesztiválprogramnak. Lakatos Antal (1958) hatéves korában kezdett trombitálni, és 15 éves volt, amikor áttért a szaxofonra. 1970-ben végezte el a Bartók Béla Konzervatóriumot klaszikus szakon. Ám a jazz iránti érdeklődése már ekkor elkezdődött. A hazai fesztiválokon, koncerteken a hetvenes évek végén a legígéretesebb fiatal szaxofonosnak számított. Németországba kerülése óta tagja a Frankfurti Rádió zenekarának.

Eddigi pályafutása során csaknem 100 lemez- és CD-felvételen szerepelt mint zenekarvezető és mint zenekari tag. Az USA-ban az utóbb felvett két jazzlemeze bekerült az amerikai jazzrádiók lejátszási listájának TOP 10-ébe, amit az akusztikus jazz kategóriában magyar jazz-zenész előtte eddig még nem ért el. Lemezfelvételein, koncertjein a legnagyobb világsztárokkal játszik együtt. Mai koncertjén a magyar jazz kitűnő egyéniségei kísérik.

LEADERS

Pege Aladár – bőgő, Kőszegi Imre – dob,
Tomsits Rudolf – trombita, Babos Gyula – gitár

A magyar jazzélet négy vezéregyénisége gondolt egyet, és a rajongók nagy öröme megalakította a Leaders együttest. Az elnevezés onnan származik, hogy mind a négy zenész külön-külön is zenekarvezető. A formáció 1994 decembere óta működik, s tavaly novemberben jelent meg az első CD-jük, Take 4 címmel. A zenekar repertoárja jazz standardekből áll.

Tulajdonképpen ez a négy nagy zenész már a hatvanas évek végén is játszott együtt, és külön öröm, hogy most ismét összeálltak, megörvendtetve a közönséget virtuóz játékuikkal. Ez a hagyományos, bebop-alapú koncertprogram, az invenciózus jazz muzsika olyan, mintha a klasszikus zenében Bachot játszanának. Szóljon tehát a klasszikus jazz négy kitűnő jazz-sztár előadásában.

(Műsorfüzet)

• **A dzsessz igazi ünnepe Gyulán**

• *Az ötödik gyulai dzsesszfesztivál a műfaj didergős ünnepévé
• vált a Várszínházban július 19-én a kora hajnali órákba nyúlóan – apró zavaró körülményekkel.*

A gyulai Grafika együttes ambiciózus fiatalemberek ambiciózus játékát hozta; elő zenekarként kiváló összeállítást produkáltak – talán csak a hangerővel bántak kissé bőkezűen. Standard dzsesszt játszottak akusztikus stílusban; produkciójukért rászorgállak arra, hogy a nevüket ideírjuk, bizonytalán találkozunk még velük a nem is túl távoli jövőben. Tehát: Szabó Zoltán zongorázott, Pfeff Márton basszusgitározott, Köles Márk dobolt (kitűnően!), és vendégművészként a vajdasági Kurina Kornél ragadta magával időnként a közönséget. A másodikként fellépett Battuta együttest e sorok írója nem képes értékskálán elhelyezni. Röviden: a műsor szervezőinek tévedése volt szerepeltetésük, éppúgy, mint két éve az Amerikába szakadt hazánkfiaé.

A dzsessz ünnepe tizenegy óra magasságában kezdődött, a meghirdetettől eltérő, ám ezen a szinten csöppet sem zavaró változásokkal. Lakatos Antal és barátai néven három valódi és egy lehetséges világnagyság lépett a pódiumra. A fieszta igazán akkor vette kezdetét, amikor a Gyulán már otthonosan mozgó és most is nagy szeretettel, tapssal fogadott Pege

Aladár bőgője húrjai közé csapott. Ennek az alkalmi együttesnek Tónika volt az abszolút sztárja: csillogó szaxofonjátéka, elragadtatott improvizációi gyakran készítették vastapsra a hálás közönséget. Mind az alt-, mind pedig a szopránszaxofonját „anyanyelvi szinten” fújta, és volt mondanivalója a hallgatóságnak. Kőszegi Imre érzékenyen kísérté dobokon az egyéni produkciókat, dobszólói már ebben a műsorblokkban is emlékezetes élményt szereztek. Talán csak Szakcsi Lakatos Béla hiányzott; az ifjabb Szakcsi Lakatos kissé elfogódott és bizonytalankodó volt – persze csak a világsztárokhöz képest...

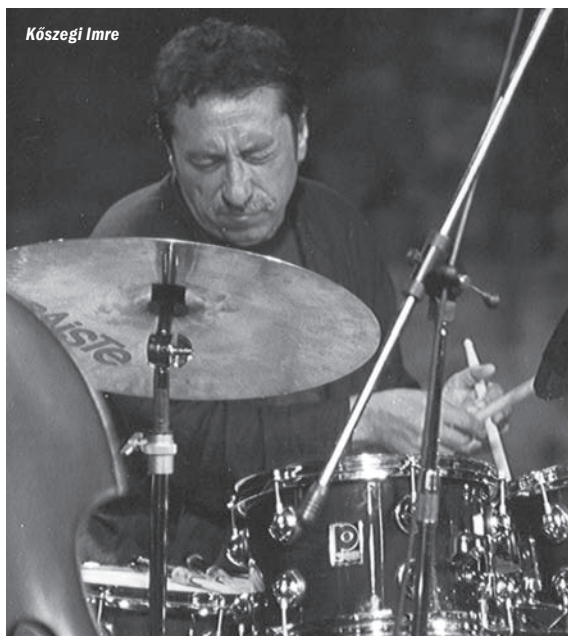

Pege Aladár

Közben a hűvösre fordult éjszaka miatt néhányan – a könnyedebben, a nyárközépi meleg nappalhoz öltözöttek – feladták a hideggel való küzdelmet, és eltávoztak. Sajnálhatják! Valahonnan beesett két fiatalember alaposan belőve; nem tudván, hová is keveredtek: techno-diszkóba képzeltek magukat; tomboltak-csápoltak – e sorok íróját majd' kirúgták ültőhelyéből, míg az egyik türelmét vesztett vendég erélyesen ki nem hajtotta őket a nézőtérrel...

Ismétlem: sajnálhatják, akik hagyták magukat kifagyni a várból, mert a Leaders együttes volt az est (a hajnal...) fénypontja. A magyar dzsesszélet négy vezéregyénisége: Babos Gyula (gitár), Kőszegi Imre (dob), Pege

Aladár (bőgő) és Tomsits Rudolf (trombita) 1994 óta all stars kvartettként működik együtt. Ha az előbbi műsorblokkban a fellépők találékonyságán múltott csöppnyit is a siker, itt már az abszolút profizmus uralkodott. Pege például „talált” szólója közben egy különösen szép hangzást, próbálgatta, Babos a színpad peremén tétlenül sétálgatva felfigyelt a momentumra, gitárján azonnal megelégedett a tonálisan megfelelő hangot;

Kőszegi Imre

Pege show-manes mosollyal, Babos extázisban dzsesszes ritmusú hangzást formált belőle. Kőszegi, elunván a kíséző dobos szerepét, vagányosan beleerősített; az öreg, sokat tapasztalt seriff szerepét magára öltött Tomsits is abbahagyta a zongora hanyag támasztását, és trombitáját biztosan célra tartva a mikrofonhoz ballagott. Bekapcsolódott a közös zenélésbe, majd eszébe ötlött valami, hallatlan érzékkel elemeire bontotta a harmóniát, és ritkán hallható variációkat improvizált; hogy aztán mind a négyen visszatérjenek az eredetileg megtalált akkordhoz...

Az ilyen momentumok teszik különös zenei műfajjá a dzsesszt, és amikor a műsornak hajnali két órakor vége szakadt, e sorok írója már nem is tudta, hogy a különleges élmények hatására vagy a különösen hideg hajnaltól borsószik a háta.

Kovács György (Békés megyei Nap)

• **Emlékezetes jazzfesztivál Gyulán**

• *Immár ötödik alkalommal rendezték péntek este a Gyulai Vár Jazzfesztivált. Mint minden évben, az idén is a magyar jazz-élet legjelesebbjei látogattak el Gyulára.*

Az est „bemelegítői” a helybéli fiatalokból álló Grafika Trió, valamint vendégzenészüik, Kurina Kornél volt. A fiatal, tehetséges zenekar hagyományos, klasszikus jazzszerzeményekből, többek között Miles Davis, Herbie Hancock műveiből állította össze repertoárját. Műsoruk végén Kurina Kornél gitár, és Köles Márk dobszólói után érthető, hogy a közönség ráadást kért, s ekkor meglepetésünkre egy saját számot játszott a zenekar.

Kis szünet után a budapesti Battuta zenekart hallgathatta a közönség. Hogy a zenekar vezetőjének, Juhász Endrének szavaival éljek, ő a

„képzene” műfajába sorolná zenéjüket. Képeket ábrázolnak, kissé impresszionista módon, így akarják a hallgatók képzeletét felkelteni. Érdekes volt, hogy a jazz hangzásvilágában nem igazán megszokott hangszereken játszottak: oboán, bansurin, különböző csörgő, húros és fúvós hangszereken komponálták „képeiket”. Zenéjük a „képzelet által alkotott zene, s zene által alkotott képzelet”.

A tehetséges etnojazz zenekar után a világhírű, Németországban élő szaxofonos, Lakatos Antal lépett színpadra, akinek kísérői a magyar jazz legnagyobb egyéniségei voltak: Kőszegi Imre dobolt, Pege Aladár bőgőzött, ifj. Szakcsi Lakatos Béla zongorázott. Tónika szaxofonszólói átmelegítették az embereket, amire ilyen késői órákban nagy szükség is volt. Pege Aladár bőgőzése látványnak sem volt utolsó, a szakma Nagy Öregje szemmel láthatóan rendkívül élvezte a zenélést. A színpalak mögött Béluskának nevezett ifj. Szakcsi Lakatos Béla tehetséges zongorajátékával rácăfolt a nevét követő kicsinyítő képzőre, ami – most már tudjuk – csak a korát, és nem a tehetségét jelzi.

Őket követően már csak a Leaders fellépésére várt a közönség. Babos Gyula és Tomsits Rudolf egy aznapi fellépés miatt kissé megkésett, de se-baj, a türelem – most nem rózsát, hanem – Babost és Tomsitsot termett. Bár csak az ingyencek maradtak a műsor végére, azt hiszem, nem bánták meg. Kőszegi Imre fergeteges dobszólói, Tomsits Rudolf, Babos és Pege higgadt, de rendkívül jókedvű játéka bebizonyította, hogy a '94 decembere óta együtt zenélő négy nagy zenész – még ha most improvizáltak is – a szakma vezérei.

Mira (Békés megyei Hírlap)

1997: Befut a dixie-vonat

VI. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 19., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

- Hat év mindenképpen felnőttkornak számít egy fesztivál
- életében. Mi is felnőtünk, magunk mögött hagyva a kezdeti
- buktatókat, megőrizve a műfaj iránti tiszteletünket, a zenei
- stílusok iránti nyitottságunkat. A hazai jazzélet szinte minden
- kiválósága fellépett már nálunk, de külföldiek is játszottak a
- gyulai vár kitűnő akusztikájú udvarán. Az idén sem lesz más-
- ként.

DÉL-ALFÖLDI SZAXOFON-EGYÜTTES

Ágoston Béla – alt- és tenorszaxofon, basszusklarinét, Burány Béla – bari-
ton- és szopránszaxofon, Szokolay Balázs – szopránszaxofon, furulya, kaval,
cső, Virág Tibor – ütőhangszerek.

Az együttes tagjai 1989 óta muzsikálnak együtt. Főként jazz-, illetve nép-
zenei alapon nyugvó improvizatív zenét és saját szerzeményeket játszanak.
A Szegeden, Békéscsabán és Budapesten élő zenészek számtalan más for-
mációban is játszanak népzenei és jazzt. Az eddigiek során Magyarorszá-
gon kívül felléptek Szlovákiában, Erdélyben és a Vajdaságban.

KUTAS ZSOLT TRIÓ

Kutas „Kaltenecker” Zsolt – billentyűs hangszerek, Borlai Gergely – dob, Studniczky László – basszusgitár

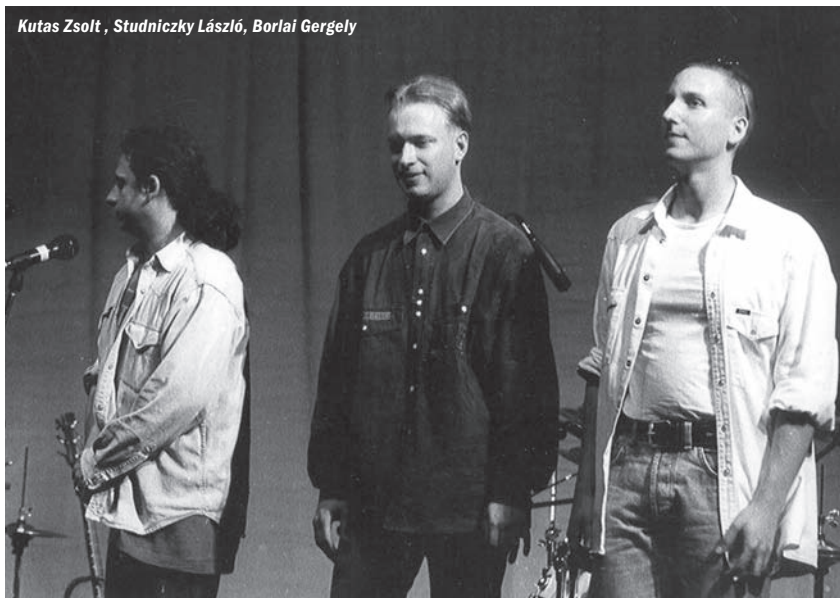

Kutas Zsolt 1970-ben született. 1992-ben diplomázott a Liszt Ferenc Zeneakadémia Jazz Tanszakán, zongoraszakon. Az első szóló zongora CD-felvétele 1994-ben jelent meg, amelyen saját szerzeményei hallhatók. 1996-ban közös felvétele jelent meg a kitűnő magyar jazz zongoristával, Binder Károllyal. Tavaly New Yorkban folytatta zongoratanulmányait, ahol Jaki Byard volt a mestere. Kutas Zsolt jelenleg a Bartók Béla Zeneiskola jazz-zongora tanára. Önálló együttesét 1996-ban alakította meg.

Studniczky László basszusgitáros 1971-ben született. Ő is a Liszt Ferenc Zeneakadémia Jazz Tanszakán végzett 1996-ban. New Yorkban folytatta zenei tanulmányait a Bass Collective-ben. Kint két világhírű basszusgitárostól vett magánleckéket, John Patituccitól és Lincoln Goines-től.

Borlai Gergely dobos 1978-ban született. Már kétszer járt Gyulán, mindkét alkalommal elkápráztatta a közönséget fantasztikus tehetsége. 15 évesen kezdte a hivatásos zenélést. A Kutas Zsolt Triónak 1996 óta tagja.

Kutas Zsolt, Studniczky László, Borlai Gergely

LANTOS ZOLTÁN–DRESCH MIHÁLY DUÓ

Lantos Zoltán – hegedű, Dresch Dudás Mihály – szaxofon

A gyulai jazzfesztiválon minden évben fellép egy-egy etnojazzt játszó együttes is. Az idén ezt a stílust Lantos Zoltán hegedűs képviseli, aki a Liszt Ferenc Zeneakadémia elvégzése után 9 évig klasszikus zenét tanult

a delhi egyetemen. Tagja volt a Dresch Kvintettnek, Szabados György együttesének, a Makuz zenekarnak és a Calcutta triónak is. Koncertjein a saját szerzeményeit játssza. Kompozícióiban, improvizációiban a magyar népzenei gyökerek mellett az indiai zene hatása és a világzenei törekvések is érezhetőek.

Dresch Dudás Mihály szaxofonos a magyar jazzélet kiemelkedő egyénisége. A Bartók Béla Zeneiskola elvégzése után 18 éves korában döntött, zenész lesz. A Liszt Ferenc Zeneakadémia Jazz Tanszakának elvégzése után önálló együttest alakított, de játszott Szabados György együttesében is. A játékmódjára a mély átélés, a magyar népzenei gyökereken alapuló improvizatív zenélés jellemző. Többféle fúvós hangszeren játszik. Eddig négy önálló lemeze jelent meg.

GÁRDONYI LÁSZLÓ – GARRISON FEWELL (USA)

Gárdonyi László – zongora, Garrison Fewell – gitáros

A fesztivál sztárjai az USA-ból érkeztek. A bostoni Berklee College of Music-ban tanítanak mindketten, amelyik a világ leghíresebb jazzfőiskolája.

Gárdonyi László zongorista 1956-ban született Budapesten. Ötéves kora óta tanul zongorázni. Saját improvizációiban, amelyeket már gyermekkorától művel, keveredik a rock, a blues, a jazz és klasszikus zene. 1979-ben végaz a Liszt Ferenc Zeneakadémia Jazz Tanszakán. 1983-ban kerül ki az USA-ba, és két év múlva kapja meg diplomáját a Berklee College of Music-ban, a bos-

toni jazzfőiskolán. Ezután meghívják a főiskola jazz-zongora tanárának, ahol azóta is tanít. 1988-ban megnyeri az amerikai jazz-zongoraverseny saját szerzeményei és jazz standardek előadásával. Gárdonyi László a legnagyobb sztárokkal játszik együtt Amerikában és Európában koncertjein.

Garrison Fewell amerikai gitáros szintén a Boston College of Music tanára 1977 óta. Rendszeresen koncertező művész, aki jó néhány nagy feszt-

tiválon ért el sikereket Európában, Amerikában, Afrikában. Rendszeresen együtt játszik Cecil Mc Bee bőgőssel, Larry Coryell-lel, Herbie Hancockkal, Miroslav Vitous-szal. A neves szaklap, a Guitar Player Magazine így ír lemezéről, amelyet az UPI hírgynökség 1995-ben a tíz legjobb lemez közé választott: „Micsoda pompás album. Fewell sötét tónusú gitárjátéka az '50-es, '60-as évek legnagyobb gitárosaira emlékeztet, Pat Martinóra, Kenny Burrellre, Jim Hallra. Zenei elképzeléseit könnyedén meg tudja valósítani ujjaiával is a húrokon, kitűnő melódiákat játszik, látomásszerű jazzt vett fel erre a nagyszerű albumra.” Garrison Fewell bemutatkozása a gyulai jazz-fesztivál egyik kiemelkedő pillanata lesz.

(Műsorfüzet)

Westel Dixie Fesztivál

Előadás: Július 12., este 18 órakor, a Tószínpadon

- *Most először rendezzük meg a dixie fesztivált a tószínpadon.*
- *A Westel cég támogatásának köszönhetően két kiváló együttes mutatkozik be a Gyulai Várszínház műsorán.*
- *A dixieland a jazz sajátos válfaja, leginkább a 20–30-as évek New Orleans-i jazz stílusából alakult ki, amelynek a legjelesebb képviselői Luis Armstrong, Jelly Roll Morton, King Oliver voltak. Mára bizonyos mértékig különvált a jazz műfajától, és megmaradt abban a sajátos, dallamos, ritmusos stílusban, amelyet oly sokan szeretnek. A fülbemászó dallamok, a jókedvű előadasmód, a virtuóz szólók mindig is népszerűek voltak. Reméljük, így lesz ez a mostani fesztiválon is.*

BENKÓ DIXIELAND BAND

Benkó Sándor – klarinét, Nagy Iván – harsona, Zoltán Béla – trombita, Halmos Vilmos – zongora, Sárkány Sándor – bőgő, Nagy Jenő – bendzsó, Járay János – dob

A Benkó Dixieland Band ma Magyarország legrégebben együttjátszó könnyűzenei együttese. 1957-ben alakultak, először a híres budapesti Béka Klubban játszottak. Az ötvenes évek végén hozzánk is eljutott a rock and roll, de Benkóék zenéje akkor is népszerű maradt, igaz, ők is játszottak akkoriban beatzenét is. Aztán mégis a dixieland mellett döntöttek. Ez a lendületes, dallamos zene profi színvonalon előadva meghódította nemcsak a magyar közönséget, de Európát, sőt a jazz hazáját, az USA-t is. Számtalan

díjat kaptak hazánkban és külföldön. Az együttes az idén ünnepli 40 éves fennállását, így a gyulai koncert a jubileumi év egyik kiemelkedő állomása lesz.

BLASKÓ DIXIELAND JAZZ BAND

Blaskovics László – trombita, Hatvani Jenő – klarinét,
Sallai László – harsona, Hérány Zsuzsa – bendzsó, ének,
Vári Lajos – zongora, Fonay Tibor – bőgő, Háló Pál – dob

A Blaskó Dixieland Jazz Band 1975-ben alakult. Fennállásuk során fel léptek Európa számos országában, de a Kanári-szigeteken is. A külföldi szereplések mellett a hazai dixieland fesztiválokon is rendszeresen részt vesznek. Eddig három lemezük jelent meg, legutóbbi CD-jük hangkazettán is kapható. Több hazai és külföldi vendégszólístával szerepeltek már együtt, így többek között a Benkő Dixieland Band tagjaival, vagy Louis Armstrong klarinétosával, Joe Murányival is.

(Műsorfűzet)

Szerényen, ám nagy tudással

Vár jazzfesztivál: sokszínűség a műfaj mestereitől

40

Nem tudom, Önök hogy vannak vele, de nekem a jazz erőt ad. Ilyen „erőfelvételben” volt részem szombat éjszaka a gyulai Erkel Művelődési Ház-

ban, ahol immár hatodik alkalommal rendezték meg a Gyulai Vár Jazz Fesztivált, ismét – mint ahogy ez már hagyomány – a szakma neves művészeinek részvételével. Az igazi jazz-rajongóknak sem a rossz idő, sem a koncert kezdésének csúszása – ami a várból történő átszerelés miatt következett be – nem okozott különösebb gondot. Megérte várakozni, a fesztivál-sorozat egyik legjobb estéjén vehettünk részt.

A Dél-alföldi Szaxofonegyüttes bemutatkozásával kezdődött a fantasztikus éjszaka. Felállításuk – három fúvós, egy bőgős és egy dobos – ritkaság számba megy, éppen ezért zenéjük is figyelemreméltó. A jazz több műfaját is bemutatták, néhol népzenei elemeket vagy dallamokat idézve.

Őket követte a Kutas (Kaltenecker) Zsolt Trió, akiről tudni kell, hogy a napokban csekély 10 óra alatt vették fel első lemezüket. (Vannak együttesek, amelyek hónapokig dolgoznak egy lemezen.) A szakma egy igen nagy tudora a koncert előtt azt súgta nekem, hogy ez lesz az a zenekar, amelyet a nézők – idézem – „zabálni” fognak. Így volt. Tudásukkal és jókedvű játékkal a döbbenetig kápráztatták a közönséget. Kutas Zsolt szinte végig állva zongorázott, a rendkívül jókedvű Studniczky László és a 19 éves Borlai Gergely fantasztikus basszusgitár- és dobszólóival lenyűgözte a nézőket. Még be sem fejezték a szöveget, amikor a közönség már tapsolt és kiabált.

Az őket követő, ún. világzenét játszó Lantos Zoltán és az évek óta népzenevel foglalkozó Dresch Mihály párosa a fesztivál érdekességeként említendő. Ők képviselték idén az etnojazz irányzatot. Improvizatív és népzenei, főleg a keleti kultúrából merített elemekkel tarkítják zenéjüket. Hozzá kell tennem, hogy az „etno” elnevezés nem a legszerencsésebb, amivel ők maguk is egyetértenek, ugyanis a páros elsősorban saját egyéni hangjának a megtalálására törekszik.

Az éjszaka második felében sokan elfáradtak a nézők közül, így az est végére csak a megszállott jazz-rajongók maradtak. Ők a fesztivál fénypontjaként ismerhették meg a Bostonból érkezett páros, Garrison Fewell gitáros és Gárdonyi László zongorista zenéjét. A két művész a világ leghíresebb dzsesszegytemén, a bostoni Berklee-n tanít, mindemellett a világ legkülönbözőbb fesztiváljain koncertezik, és lemezfelvételeket készit. Mindketten a profik nyugalmaival játszották végig dalaikat, melyek közül Gárdonyi egyik régi, ám újra feldolgozott száma, a Törpetánc aratta a legnagyobb sikert. Nagy tudásukkal, tapasztalatukkal és nem utolsó sorban szerénységükkel példaképei lehetnek a felnövekvő nemzedéknek.

Tusjak Marianna (Békés megyei Hírlap)

• **Gyulai Várszínház: nem rossz évad**

(...) Az idei évad volt a várszínház eddigi történetében talán a legfeszítválosabb, ami a fürdővárosba látogató külföldi vendégeknek is öröme szolgálhatott, hiszen a zene a matematika mellett a legnemzetközibb nyelv, így ezek a programok minden nációbeli néző számára érthető, élvezhető szórakozást jelentettek. Az előadások látogatóinak zömét persze a különböző műfajok megyei törzsközsége alkotta.

A sort az első alkalommal megrendezett Westel Dixie Fesztivál nyitotta a tószínpadon, ami ugyanabból az okból jó és rossz színhelye egy ilyen rendezvénynek. Jó, mert már a zenekarok készülődése, hangpróbája messzire hangzik, odavonzva a környéken sétálgatókat, és rossz, mert az így összejövő alkalmi közönség a legritkább esetben ül be a nézőterre, inkább csak „kívülről” hallgatja a koncertet. Így aztán az is megtörténhet, hogy amíg a nézőtéren maradnak üres helyek, addig több százan potyáznak. A dixie-fesztivált persze nem kellett ettől féltetni, hiszen „kívül-belül megtelt a ház”.

Mi lehetne hát a megfelelő színhely, valószínűleg a várszínház, ezt azonban az idén sajnos nem tudhattuk meg, hiszen az oda tervezett zenei fesztiválokat egytől egyig bemosta az eső az Erkel művelődési házba, amiről a nézők nem mindig, vagy nem eléggé széles körűen lettek tájékoztatva.

Mindenesetre a fesztiválok műfajait jól választották meg a rendezők: a dzsesszfesztiválnak már hagyományai vannak Gyulán, a középkori udvari zene kitűnően illett (volna) a várba, a népzene pedig mindig nagy közönségsikerre tarthat számot. A fellépők kiválasztásában sem volt hiba, sikerült a legjobbakat meghívni, sőt olyan jókat sikerült, hogy talán azon is el lehetne gondolkodni, egy-egy estére elég lenne közülük egy-kettő is, így a programok nem nyúlnának annyira az éjszakába, és más napokra is juthatna néhány koncert.(...)

Bod Péter–Józsa Mihály (Békés megyei Nap)

• **Nemzetközi nyelv lett a jazz**

Gárdonyi László, az Egyesült Államokban élő zongoraművész is a gyulai jazzfesztivál vendége volt. Itthoni évei során alig húszévesen már nagy karriert futott be. Olyan zenészekkel játszott együtt, mint Kőszegi Imre dobos, Pege Aladár, Deseő Csaba, valamint a nagyszerű szaxofonos, Lakatos Tóni. A Liszt Ferenc Zeneakadémián végzett tanulmányai után 1983-ban került Amerikába, ahol a világ leghíresebb jazzegyete, a Berklee College of Music tanítványa, majd 1987-től tanára lett. Ma a zongoratanészék docense. 1985 és 1987 között már gyakran játszott amerikai zenészekkel, azonban az ottani szakma az 1987-es győzelme után fogadta igazán szívél-

be. Ekkor ugyanis a világ egyik legrangosabb versenyét, a Great American Piano Competition-t (Nagy Amerikai Zongoraverseny) nyerte meg. Néhány éve rendszeresen hazalátogat Magyarországra, ahol a koncertezés mellett a tatabányai jazznapokon mesterkurzust vezet.

– Ez a tábor már régen működik – mondja Gárdonyi László – nemzetközi tanárokkal. Második éve mondhatjuk, hogy nemzetközi lett. Nekem újdonság volt, hogy hazajöhettem tanítani, hiszen már 14 éve elmentem itthonról, és nagyon örülök, hogy az ottani tapasztalataimat és tudásomat továbbadhatom a magyar fiataloknak. Idén nem tanítottunk, de jövőre újra itt leszünk, és folytatjuk a tábor vezetését, valamint ezt a hazalátogatást szeretnénk összekötni egy fesztiválon való fellépéssel, koncertekkel és találkozókkal.

– *Régi álma. hogy Lakatos Tónival és az egykori zenésztársakkal újra együtt játszanak. Idén sor kerülhet erre?*

– Idén már nem, ugyanis hamarosan visszautazom Amerikába, ahol alabamai és bostoni fellépések várnak. Azonban valóban nagy vágyunk, hogy újra együtt legyünk, és meg lehetne próbálni, mert Tónival nagyon jó együtt játszani. Amikor vele játszottam, az olyan volt, mintha sose mentem volna el. Nagyon érdekes dolog lenne ennyi év után újra együtt játszani. Tóni, aki Németországban él, az egész világon ismertté vált, és úgy érzem, hogy én is elsősorban Amerikából kiindulva nagyon sok fantasztikus zenéssel játszhattam, és nem utolsósorban tanulhattam tőlük. (Néhányat említve: Miroslav Vitous, Dave Holland, Cecil McBee, Jack DeJohnette.)

– *Tanítási tapasztalatai során érezte azt, hogy az amerikai diákoknak más igényeik lennének, mint a magyaroknak?*

– Ez természetes, hiszen Amerikában a leginkább művészeti ág a jazz. A jazz az, ami Amerikában született. S azok, aki szeretik és játsszák, nyugodtan mondhatjuk, hogy az anyatejjel szívják magukba. Európának ez egy új zene volt, ami kívülről jött, s most napjainkban mondhatjuk, hogy nemzetközi nyelvvé vált.

– *Mi az, amit Ön Amerikában kapott, és ami hiányzott Európában?*

– Sokkal több lehetőség van stúdiókban dolgozni, hogy csak az egyiket említsem a sok közül. Nekem is nagy élmény volt lemezeket készíteni Amerikában, a saját nevem alatt. Némelyik számom, amit itthon írtam, s kint világsztárokkal sikerült felvenni, a világon mindenhol hallható volt. Nagyon sokat tanultam és fejlődtem. Ezt mutatta, amikor megnyertem a '87-es versenyt. Ez óriási megtiszteltetés volt számomra, hiszen kiválasztott lehettem, mégpedig az akkori fiatal zenészek legjobbja. Összegezve azt mondhatom, hogy a lemezfelvételek, koncertezések s a tanári pályámon elért eredmények fantasztikus lépcsőfokok az ember életében és karrierjében.

Tusjak Marianna (Békés megyei Hírlap)

• **Ami fontos, az a stílus**
• **A jövő nemzedéke a gyulai jazzfesztiválon**
•

A VI. Gyulai Vár Jazzfesztiválon a legnagyobb közönségsikert a Kutas Zsolt Trió aratta. Kutas (Kaltenecker) Zsolt zongorista, Studniczky László basszusgitáros és Borlai Gergely dobos a 30 év alatti nemzedék egyik leg-sikeresebb csapata. Még nincs egy éve, hogy a három tehetség „egymásra talált”, de július 4-én csekély tíz óra alatt elkészítették első CD lemezüket Ivory Tower (Elefántcsont torony) címmel. A fesztivál és egyben a zenekar legfiatalabb tagja, a 19 éves Borlai Gergely a jazz világának egyik legnagyobb tehetsége; 14 éves kora óta profi zenészként tartja nyilván a szak-ma. Ma már világhírű sztárokkal dolgozik együtt. A 27 éves Kutas Zsolt és a 26 éves Studniczky László a Liszt Ferenc Zeneakadémián végeztek, majd mindketten New Yorkban folytatták tanulmányaikat.

– *Hogyan kerül ki egy fiatal európai zenész a jazz szülőhazájába?*

– A legjobb megoldás, ha az ember magántanárt választ. Ennek persze megvannak az anyagi vonzatai, de sokan veszik igénybe – mint ahogy én is – szponzorok segítségét.

– *Tanárai, John Patitucci, Lincoln Goines, a jazz különböző ágait képviselik. Önhöz melyik áll közelebb?*

– Goines régebben inkább jazz-rockot játszott, míg Patitucci az akusztikus irányba haladt. Engem és a zenekart egy új, modern, mindezekről kissé távolabb eső irányzat vonz. Egy ma terjedő, de még kevesek által játszott műfaj.

– *Amíg nem találtak egymásra, sok zenésszel játszottak. Számít az valamennyit, hogy mennyire tapasztalt az adott zenész?*

– Elsősorban a stílus a fontos. Korábban én is dolgoztam együtt volt tanárainnal, például Binder Károllyal, azonban a zongora ritkán kíván maga mellé párt. Úgy értem, egy zongorát. Gergő is játszott úgymond idősebb zenészekkel. A fontos mégis az, hogy a zene nyelvén megértjük egymást.

Tusjak Marianna (Békés megyei Hírlap)

• **Dixieland muzsika a tavon**
•

Kellemes estét tölthettek el szombaton, Gyulán azok, akik megnézték-hallgatták a Westel Dixie Fesztivált, melyet a Tószínpadon rendezetek a Westel 900 támogatásával. A szórakozásról, a zenei élményről a hódmező-vásárhelyi Blaskó Dixieland Band és a méltán világhírnévnek örvendő Ben-kó Dixieland Band gondoskodott.

Először a vásárhelyiek léptek a színpadra, és az első számaik alatt még helyét kereső közönséget hamarosan odaszögezték székeikhez, majd a szólók utáni tapsokat is hamarosan kicsalták belőlük. Repertoárjukon a szoros értelemben vett dixielanden kívül szerepelt boogie-woogie, New Orleans-i dzsessz, musical és egy kitűnő filmzene is. A zenekar vezetője Blaskovics László (trombita) zenetanár, a hődmezővásárhelyi zeneiskola igazgatója, ő vezette be az iskolában a könnyűzenei képzést. Itt kell megemlíteni az együttes egyetlen hölgy tagját, aki ezt a képzést végezte el, ma pedig civilben főiskolás: Imre Zsuzsa gyönyörű, érett énekhangjával először meglepte, majd elkápráztatta a közönséget, különösen a ráadásként elénekelt Cabaret dallal. A Casablanca című film betétdallát pedig olyan hangulatidézően adta elő, mintha maga is énekelt volna már Humphrey Bogart bárjában, pedig a film készültekor még nem is élt. Ha már a bárnál tartunk, említsük a zongoristát, Csanádi Lajost (civilben fogorvos), aki rezzenéstelen arcával, a pianínóhoz fűződő látható kapcsolatával, egy békebeli bárzongorista látását keltette. Rezzenéstelen arccal – a bőgősök már csak ilyenek – és mérnöki pontossággal játszott hangszerén Fonay Tibor is, aki civilben tényleg mérnök. A harsonás, Sallai László különösen a szordínóval játszott rekedtes hangokkal mulattatta a hallgatóságot.

Majdnem a végére hagytam azt, aki pedig kitűnő szólóival – az énekesnőn kívül – a legnagyobb közönségsikereket vívta ki klarinétjával és szaxofonjával, Hatvani Jenőt. Ő a Casablancában szaxofonjátékával szinte a régi film sercegését is visszaadta. A két utóbbi tag civilben szintén mérnök, így ők 3:2 arányban megelőzik a banda zenetanár tagjait, akik közül a másik István Attila, aki a dobosok szokott szerénységével adja a háttérből a ritmust, márpedig ennél a zenénél az nagyon fontos.

Blaskovics László elmondta, hogy 22 éve alakult a zenekar, kezdetben abszolút dixieland zenekarként, aztán az idő úgy hozta, hogy sok olyan rendezvényre is hívták őket, ahol más zenéket is kellett játszani. Szívesen lépnek fel klubokban vagy akár bálokon, állófogadásokon is. Benkóékka sem először voltak egy színpadon, hiszen rendszeres vendégei a Diósgyőri Dixieland-fesztiválnak, ahol már többször játszottak együtt.

Kis szünet után következett a Benkó Dixieland Band. Rájuk nehéz már dicsérő szavakat találni, hiszen ők a műfaj legjobbjai, és nem csak Magyarországon. Tühegyesen játszanak, mondta mellettem egy nézőtársam, és valóban, ahogy ők zenélnék, az már a profizmus csúcsa. Egy teljesen együttlélegző csapat, akik mintha valamilyen láthatatlan kábellel lennének összekötve, ami még a szívverésüket is egymáshoz hangolja, és úgy tudnak ebből az összhangból szédületes szólóikra kilépni és onnan visszatérni, mintha valaki egy száguldó vonat tetejéről ugrana föl több száz méter magasságba, és ugyanarra a vagonra huppanna vissza. És ráadásul szinte

egyőtől egyig showmanek: Benkó Sándor (klarinét) lazán, humorosan konferál, Nagy Iván (harsona) dzsesszes-humoros arcjátékkal énekel, Halmos Vilmos (zongora) egy őgróf méltóságteljessegével cseh és német halandzsanyelven dalol, Nagy Jenő (bendzsó) pedig a ráadásszámban, amikor már mindenki azt hiszi, kimarad, előveszi két kanalát, és zsonglőröket megszégyenítő látvánnyal és virtuozitással veri őket a combjához, térdéhez, könyökéhez, vállához, hátához és ki tudja követni, még hova.

Nem szabad megfélemedkezni Zoltán Béláról sem, aki kevesebb színpadi hatást kelt ugyan, de olyan hangokat varázsol elő a trombitából, amilyenek talán nincsenek is. A zenekar legfiatalabb tagja Sárkány Sándor egész jól elvan a háttérben a bőgőjével, majd egyszer csak előbbre jön, és bőgőzés közben két szólamban énekel Nagy Ivánnal. És aki egy ilyen írásnak mindig a végére kerül, a dobos, Járay János: nos, ő biztosította egyenletes haladását annak a száguldó vonatnak, amire a többieknek mindig vissza kellett ugrianiuk.

Igazán szép estét varázsoltak a Tószínpadra...

(Békés megyei Nap)

VII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 18., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

- Az igényes zene kedvelőinek, a műfaj elkötelezett rajongóinak az ideje, hetedik fesztiválon is a legjobb magyar jazz zenészek játszanak. Igaz, új helyszínen, a vár mögött, de a régi, megszokott színvonalon.

LÁSZLÓ ATTILA BAND

László Attila – gitár, Horváth Kornél – percussion, Oláh Kálmán – zongora, Lattman Béla – basszusgitár, Szendőfi Péter – dob

László Attila a legnépszerűbb magyar jazzgitárosok egyike, a jazz-rock jeles képviselője. A jazztanszakon gitározást tanít. Együttesében a magyar jazz középgenerációjának legjobbjai játszanak. Talán nincs is olyan magyar jazz zenész, aki ne kérte volna meg a fuvolistának indult Horváth Kornél ütőhangszerest, hogy játsszon a lemezén. Horváth Kornél ma a legbiztosabb kezű percussion zenész, aki most először játszik Gyulán, a fesztiválon. Oláh Kálmán a fiatal jazz-zongoristák legvirtuózabbika. Lattman Béla a Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszakán a basszusgitár szak tanára. Játéka az együttes biztos alapjául szolgál ugyanúgy, mint Szendőfi Péteré, aki a dobokat kezeli.

TIN-TIN

Juhász Gábor – gitár, Szőke Szabolcs – gadulka, kalimba, Monori András – kaval, trombita, Tóth Tamás – basszusgitár, szájongona

A Tin-Tin együttes az etnojazz jeles magyar képviselője. Már egyszer nagy sikert arattak itt Gyulán, amit szeretnének az idén is megismételni. A Tin-Tin hangutánzó szó, a ritmus fontosságát hangsúlyozza, és arra az időre emlékeztet, amikor még a húros hangszereket is ütéssel szólaltatták meg. Az együttes world music-et, azaz a világ népzeneiből merített improvizatív zenét játszik, amelyben jazzes és kortárs zenei motívumok is megtalálhatók. A különböző népek zenéiből merítve különösen keleti hatás jellemző rájuk. Hangszereik is ezt a világot mutatják be nekünk: kaval, gadulka, tabla, amelyek a keleti szláv és az ázsiai zenékből ismerősek. A bolgár, az arab, a görög, az indiai zenék világa egységes egészet alkotva jelenik meg a Tin Tin játékában, amelynek megértéséhez elmélyült figyelem szükséges.

KŐSZEGI KVINTETT

Kőszegi Imre – dob, Pataj György – zongora, Babos Gyula – gitár, Tomsits Rudolf – trombita, Lattmann Béla – basszusgitár

Kőszegi Imrét nem kell bemutatni, hiszen a Gyulai Vár Jazz Fesztiválon is sokszor fellépett már, emlékezetes sikereket aratva. Ő a „jazzdobos”. Egyben a szakma elismeréseként a Magyar Jazz Szövetség elnöke is. Most a gyulai meghívásuk apropója az, hogy a zenekarban játszik egy Békés me-

Kőszegi Imre

Tomsits Rudolf

gyei kitűnő jazz zenész, a békéscsabai Pataj György zongorista. A zenekart rajtuk kívül is nagyszerű muzikusok alkotják: Babos Gyula gitározik, Tomsits Rudolf trombitál és Lattmann Béla basszusgitározik.

BINDER KÁROLY

Szólószongora

Binder Károly az egyik legtermékenyebb magyar jazz zenész. 25 albuma jelent meg eddig, amely rögzítette szóló szongora, duó és együttes játékát.

Binder Károly

A 42 éves muzikus a jazztanszak elvégzése után több nemzetközi zongoraverseny győztese lett. Ma ő is a főiskolán tanít: zongorát és zeneszerzést. Kompozícióit a jazz, a különböző népek zenéi és a kortárs zenei hatások ötvözte jellemzi, amelyben mindig ott van a műfaj alapja, a jazzes lüktetés.

(Műsorfűzet)

• • **Ha azt mondd: jazz**

• **Zene, amit farmerben, tornacipőben is lehet játszani**

• *Hol tart ma a jazz? A kérdésről Gedeon Józseffel, a Gyulai Várszínház igazgatójával beszélgettünk, aki köztudottan nagy zenekedvelő.*

– A jazz aranykora a harmincas-negyvenes évekre esett. A gazdasági világválság után csak a legjobb zenészek találtak állást zenekarban. A közönség színvonalas és elegánsan csillogó műsorra volt kíváncsi a Harlemben is. A negyvenes évek közepén vagyunk, ekkor történt meg, hogy Benny Goodmant egy utcabálon vezetékes hangszórókon kétfélmillió ember hallgatta. Ennyi rajongó!

– A korszak zenéje egyben tánczene is volt. A nagylemez megjelenése új irányba vitte a műfajt, a zenésznek már volt helye, nem kellett három percben szorongnia, improvizálhatott. Charlie Parker és Miles Davis a műfaj nagy megújítói. Az érzés is átalakult, az ötvenes évek Amerikájában a győztes-háború ellenére sokakat fogott el kilátástalanság. Az életérzés sikolyát egy Coltrene-szólóból kihallhatta az, akinek füle volt hozzá. A jazz ekkoriban hatalmas tábort veszített, már nem a tömegek zenéje volt, ha eddig nem, most igazán művészetté vált. Komolyzene, mondta Pege Aladár, melynek nem árt, ha farmerben, tornacipőben játsszák is, míg egy zongoraművész frakk nélkül el sem tudunk képzelni.

– *Milyen helyzetben van a műfaj, a CD-korszakban mi viszi előre?*

– Ma meghatározó az etnozene jelenléte, ausztráliai, ázsiai hatások éppúgy benne vannak, mint a latin hangzás. A nyolcvanas években az európai hangzás nagykorúsodásának jegyében jött létre az ECM-hangzás Jan Garbarekkel, Abercrombie-val, hogy csak két képviselőt említsek. Amerikában egyes zenészek a negyvenes-ötvenes évekhez nyúlnak vissza, az eredmény a korszerű hangzás. A kilencvenes években nincs megújulás, de ez egyáltalán nem jelenti a műfaj megtorpanását.

– *A Várszínház műsorában a jazzrajongók minden évben magyar és néha egy-egy külföldi kedvencükkel találkozhatnak. Igazgatóként mit tapasztal, nem nehéz a művészeket ide csábítani a keleti végekre?*

– Egyáltalán nem. Mindenki szívesen jön. 1992 óta rendszeresen érkeznek vendégek. Idén a klasszikus jazzt játszó Kőszegi együttest, az etnojazzt játszó Tin-Tin együttest, a jazzrockot játszó László Attila Bandet és a népzene-t a modern kortárs zenével és jazz-zel ötvöző Lajkó Félixet láthatja a közönség.

- Mikor?
- Július tizennyolcadikán este fél kilenctől.

Pánics Szabó Ferenc (Békés megyei Hírlap)

• **A jazz hét éve a Várszínházban**

Idén már hetedik alkalommal rendeztek jazzfesztivált a fürdővárosban, ami már lassan megérdemli a hagyományos elnevezést, noha Porival egyelőre még nem vetekedhet, de ki tudja, mit hoz a jövő. A Várszínház programjába illesztett szombati zenei esten az is kiderült – nem először, és vélhetően nem utoljára –, hogy Gyulán közönsége van a jazznek. Olyan és akkora szinte bármikor, amely megtölti a vár belsejét, akár mint most – mert bent nem lehet – a vár mögötti színpadhoz tartozó nézőteret. És ez bizony nem kis szó a ModernTalkingot nyomató helyi rádiók idejében. Ahogy az sem kis szó: mekkora nevetek üdvözölhetünk szombaton a fesztiválon. Magyar mércével mérve az óriások közé tartozik mind a László Attila Band, mind a Tin-Tin, mind a Kőszegi-féle formáció. Nagyon jó hangulatban, színes, kellemes éjszakát tölthettek el a jazz szerelmesei a hétvégén Gyulán, a Várszínházban.

B. P. (Békés megyei Nap)

• **Dzsessz – fesztivál nélkül**

Ha jól számolok, 1992-ben volt az első Gyulai Vár Jazz Fesztivál, amely akkor frenetikus sikert aratott; sok száz kilométerről is városunkba záradokoltak a zenei műfaj megszállottjai. Akkoriban tényleg fesztivál volt ez a várszínházi menetrendbe illesztett, pontosabban: a Gyulai Nyár rendezvénysorozatába szervezett, kora délután már elkezdett, alkalmasint másnap valamikor kora délelőtt igazi jameléssel záruló program.

Akik otthon vannak a dzsessz műfajában úgy is, mint a befogadókat is ismerők, ők mondták-mondják már pár esztendeje: előbb-utóbb leül az egész. Egyrészt, mert túl hamar lett az egész fölpörgetve azzal, hogy a dzsessz legnagyobbjait szokta meg a gyulai programok közönsége. A másik, hogy az egész elveszítette fesztiváljellegét. Jön három-négy banda, egy szólólista, aztán ennyi. Meg aztán a bizony telített kínálatból azért csak lehetett volna egy-két feltörekvő, fiatalit is hívni az úgynevezett utánpótlásból, mondjuk amolyan elő zenekarnak. Akár megyénkbeli is.

A műfaj megszállottjai azt is mondják, hogy egy éveken át folyamatosan szánt rendezvény akkor jó, ha profilt választ. A dzsessznek hallatlanul

Jövőre ugye már újra fesztiválon találkozhatunk?!

- **Ha jazz, akkor Gyula**

• Ismét jazzfesztivál, immár hetedik alkalommal, Gedeon József
• színházigazgató jóvoltából, aki most is – már hagyományszerűen – a jazz legjelesebb képviselőit hívta meg Gyulára, hogy
• a vár mögött felépített színpadon négyórányi zenéléssel nyújt-
• sanak szórakozást a műfaj kedvelőinek.

Horváth Kornél

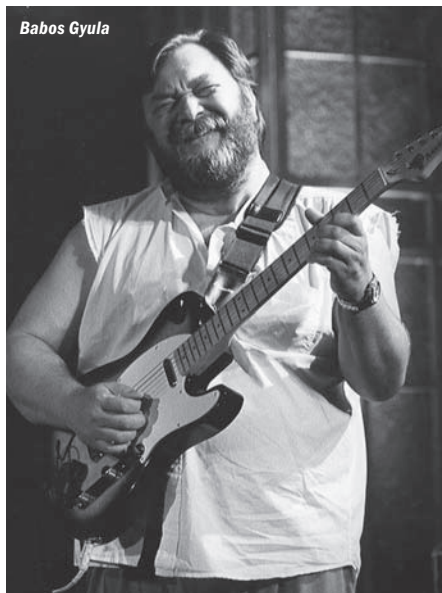
főiskola basszusgitár szakán. Utolsóként pedig – persze nem tudása alapján – Szendőfi Péter, aki a doboknál ült, szintén felemelő élményt nyújtott.

Kis szünet után a Tin-Tin következett, amely a magyarországi etnojazz képviselője. Improvizatív népzenei játszanak bolgár, arab, görög és indiai hatással gazdagítva. Érdekességét az adja a zenekarnak, hogy különleges hangszereken szólaltatják meg a jazz szólamait. Zenevilágukra egyaránt jellemzőek a jazz- és a kortárszenei motívumok. A felállítás: Juhász Gábor – gitár, Szőke Szabolcs – gadulka, kalimba, Monori András – kaval, trombita, Tóth Tamás – basszusgitár, szájharmonika.

Harmadik fellépőként Binder Károly szólószongorista játéka következett. Fiatal kora ellenére 25 albuma jelent már meg, és több nemzetközi zongoraversenyt is nyert. Előadott művei között másodikként egyik kedvencét, a Little Song fülbemászó dallamát hallhattuk.

A kitartó és lelkes közönség a hűvös idő és a késő éjszaka ellenére megvárta az est utolsó fellépőjét, a Kőszegi Kvintettet. Úgy hiszem, laza, könnyed játékuokra érdemes volt várni. Kőszegi Imre, a zenekar vezetője és a Magyar Jazz Szövetség elnöke a dobok mögött foglalt helyet. Pataj György zongorán kísérte társait. Róla azt kell tudnunk, hogy sokáig Békéscsabán élt, és innen indult el, hogy elismerést szerezzen a pályán. Az ő jóvoltából kapott meghívást a Kőszegi Kvintett a fesztiválra. Babos Gyula, Kőszegi Imre kedves, régi barátja, gitáron játszott. Rajtuk kívül Tomsits Rudolf trombitázott és Lattman Béla – mindenki öröme – basszusgitár játékaival erősítette az így sem gyenge csapatot. Az együttes felemelő játéka után, melyben mindenki szólolistaként is bemutatkozott, Kőszegi Imre megköszönte a kitartást és a tapsot. Ráadásaként pedig eljátszotta együttesével a Secret Love című művet.

Ezzel újabb jazzfesztivál ért véget, és a következőre még sokat kell várunk. A zenei élményt, melyben részesültünk, nehéz szavakkal hűen visszaadni. De az biztos, hogy nemcsak a műfaj rajongói, hanem a zene iránt érdeklődők is kapcsolódhattak az élőzenei koncerten, amely ritkaságszámba megy mai, gépzenésített világunkban.

1999: Mesterségük címere

VIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 10., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

HARRY TAVITIAN

Zongora

1952-ben született a romániai Constanzában, örmény családban. Hatévesen kezdett klasszikus zongorát tanulni, és pályája töretlenül haladt a bukaresti zeneakadémia elvégzéséig. 1970-ben egy brassói koncerten látta a blues-zenész Memphis Slimet, aki sorsdöntő hatással volt rá, s ezután teljesen a blues és a jazz felé fordult érdeklődése. Tavitian zenéjében

keveredik a nagy jazz-zongoristák (Thelonious Monk, Cecil Taylor) világa, a kortárs kamarazene, a blues, a régi zene és nagyon erősen a balkáni folklór illetve az örmény gyökök. Lemezei 1985 óta jelentek meg külföldön és hazájában. A kritikák egyaránt nagyra értékelik tradicionális-avantgárd játékát és zenéjét. Harry Tavitian a legnagyobb fesztiválok ünnepelt vendége, így fellépett már Európa legtöbb országában és az USA-ban is.

LAJKÓ FÉLIX–LŐRINSZKY ATTILA

Lajkó Félix – hegedű, Lőrinszky Attila – nagybőgő

Él a Vajdaságban egy fantasztikus fiatal hegedűs, Lajkó Félix, aki játékkal mindenkit lenyűgöz. Zenei érzékenysége, virtuozitása csak a legnagyobbakhoz hasonlítható, de azoktól teljesen eltérő is egyben. A népzeneben gyökerező játékában a rock, a jazz és a kortárs zene alkot szerves egységet, amely csak rá jellemző. Az 1954-ben született Lőrinszky Attila nagybőgős, bár klasszikus tanári szakon végzett, a jazz világát képviseli. Érzékeny, virtuóz játékkal méltó társa a 24 éves hegedűsnek. Az 1997-ben

a Zeneakadémián készített közös lemezük a kortárs magyar zenei élet kiemelkedő alkotása. Koncertjeik itthon és külföldön óriási sikert aratnak, katartikus élményhez juttatva a hallgatókat.

DRESCH KVARTETT

Dresch Mihály – szaxofon, Szandai Máttyás – bőgő, Baló István – dob, Kovács Ferenc – hegedű.

Dresch Mihály szaxofonos a magyar jazz élet kiemelkedő egyénisége. A Bartók Béla Zeneiskola elvégzése után 18 éves korában döntött, zenész lesz. Miután abszolválta a Liszt Ferenc Zeneakadémia Jazz Tanszakát, saját

együttest alakított, de játszott Szabados Györggyel is. Játékmódját a mély átélés, a magyar népzenei gyökereken alapuló improvizatív zenélés jellemzi. Többféle fúvós hangszerezen játszik.

Az utóbbi években szívesen zenél autentikus népzenei játékos együttesekben is.

SHABU SHABU ÉS BERKI TAMÁS

Berki Tamás – ének, Jávor Vilmos – dob, Fogarasi János – hammond orgona, Kucsera Géza – szaxofon, Kucsera Csaba – basszusgitár

Berki Tamás énekes a hazai jazzélet egyik meghatározó alakja. Jellegetes hajlékony hangja, vibráló egyénisége, hallatlan muzikalitása igazi színpadi egyéniséggé teszi. 1972-ben végezte el a Bartók Béla Konzervatórium jazz tanszakát. Azóta rendszeres szereplője a hazai és külföldi jazzkoncerteknek. Sok kiváló magyar zenésszel játszott már együtt, így Kőszegi Imrével, Csík Gusztávval, Gonda Jánossal, de a Benkó Dixieland

Fogarasi János

Együttesben is évekig énekelt. Több neves külföldi jazzének-versenyen nyert díjakat. Zenéjét a blues és a néger spirituálé éppen úgy meghatározza, mint a jazz különböző irányzatai. A 10 éve alakult Shabu Shabu együttesben kiváló társak kísérik. Jávor Vilmos, a magyar jazzdobosok egyik legjobbjai, aki a 60-as évek óta a hazai nemzetközi jazz életben számtalan nagy sikert ért el. Fogarasi János billentyűs hangszeres a Hammond orgonálás jazz mestere.

AQUARELL EGYÜTTES

Szabó Zoltán – billentyűs hangszerek, Dörnyei Gábor – dob, Pfeff Márton – basszusgitár, Dajka Krisztián – gitár, Czutor Ignác – szaxofon

A fesztivál zárásaként jam session lesz, amelyen a gyulai Aquarell együttes lép fel. Az 1991-ben alakult zenekar modern jazzt játszik. Az első CD-jük 1997-ben jelent meg, azóta állandó meghívásuk van a hazai jazz fesztiválokra és klubokba. Jelenleg a második CD-jük felvételén dolgoznak.

(Műsorfüzet)

Aquarell együttes

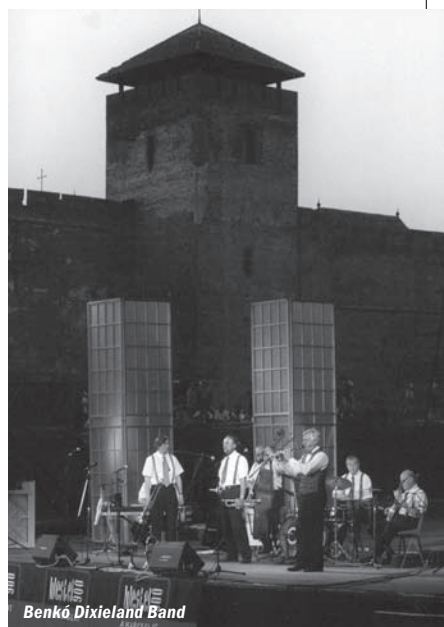
Westel Dixie Fesztivál

*Előadás: Július 11., este 18 órakor,
a Tószínpadon*

BENKŐ DIXIELAND BAND

BOHÉM RAGTIME JAZZ BAND

Az 1985-ben alakult Bohém Ragtime Jazz Band tagjai fiatalok, részben profi klasszikus zenészek, részben amatőrök. Kezdetben fő profiljuk a ragtime volt, de ma már a New Orleans-i jazztől a spirituálén és a dixielanden át a swingig minden tradicionális stílusban ott-hon vannak. Koncertjeik mindig változatosak és látványosak, köszönhetően a sok vokálnak, sőt néha táncnak, amit sohasem öncélúan alkalmaznak. Kedvelt vendégei a legnagyobb európai fesztiváloknak, felvételeik rendszeresen hallhatóak magyar, angol, német és amerikai rádióállomások jazzműsoraiban. Koncertjeiket közvetítették magyar, német, finn televíziók. Évente mintegy 80 koncertet adnak. 1994-ben és 1995-ben első díjat nyertek a Magyar Dixieland zenekarok versenyén Salgótarjánban, 1992 óta minden évben játszanak a New York-i Joe Murányival, Louis Armstrong utolsó klarinétosával. 1996-ban sztárvendégük volt a 81 éves Los Angeles-i Zeke Zarchy, Benny Goodman, Tommy Dorsey, Artie Shaw, Glenn Miller és Frank Sinatra big bandjeinek első trombitása. A zenekar által létrehozott Kec-

keméti Jazzalapítvány 1993 óta évente megszervezi a Nemzetközi Dreher „Bohém” Ragtime & Jazz Fesztivált, amely Magyarország legnagyobb jazz-fesztiválja.

GYULAI IFJÚSÁGI FÚVÓSZENEKAR

(Műsorfüzet)

• **Jazz- és dixie-fesztivál**

- *Fiatal srácok beszélgetésére lettem figyelmes szombaton*
- *délután a belvárosban sétálgatva. Az esti jazzfesztiválon fel-*
- *lépőkről váltottak szót, s az eget kémelve mondta egyikőjük:*
- *„Csak az eső ne esne!” De a srácok óhaját az égiek nem hall-*
- *gatták meg, az eső elmosta a szabadtéri koncert lehetőségét.*

Így maradt a minden esetben készenlétben álló, és biztos támpontot nyújtó „jó öreg művház”. Miközben a vendégek száma lassan, de biztosan szaporodott – sokan előbb még a várhoz mentek ki -, végignéztem, hogy kik kíváncsiak eme sokat vitatott értékű műfajra. Láttam orvost, vállalkozót, közismert politikust, lakatost, mezőgazdasági termelőt és nagy örömmre sok-sok diákot. Megnyugodtam, hogy azért lesz itt utánpótlás, csak biztosítani kell a fiatalságnak a tartalmasabb szórakozás lehetőségét.

No, de térjünk vissza a lényeghez, magához a fesztiválhoz. A műsor első részében fellépő zenekar összetétele tovább fokozta az utánpótlással kapcsolatos örömet. Két generáció talált egymásra a Berki Tamás vezette Shabu Shabu elnevezésű zenekarban. A „nagy öregek” Berki Tamás, Jávorí Vilmos és Fogarasi János mellett két Szabadkáról érkezett fiatal tehetség is bemutatkozott: Kucséra Géza szaxofonon és Kucséra Csaba basszusgitáron játszott. Műsorukban olyan örökzöldek hangzottak el, mint Kozma világhírű szerzeménye, a Hulló falevelek, vagy a karibi hangulatot idéző

Blue Bossa, de nem maradhatott ki a sorból a swingkirály, Duke Ellington szerzeménye sem. A véghajrában megismerhettük Berki Tamás parodista tehetségét is, amikor blues-formában kesergett az időjárás okozta anomáliáról, majd hangulatot váltva hosszasan üdvözölte a Gyulai Vár Jazz Fesztivál nyolcadik alkalmát. A rögtönzött darabnak a Shabu búcsú blues címet adta a kiváló énekes.

A következő műsorban csodálatos élményben volt része a „nagyérdeműnek”. A Romániából érkezett – egyébként örmény származású – Harry Tavitian népviseletben jelent meg a színpadon. Az erősen folklórhatású, kortárs elemekkel átszőtt jazzmuzsika nagy hatással volt a hallgatóságra. Az örmény művész zenéjéből fakadó robosztus erőtlől szinte vibrált az amúgy is magas hőfokú levegő, és a közönséget teljesen magával ragadta. Nem is engedték le a színpadról a művészt addig, amíg „repetát” nem adott a műsorából. A ráadásban ismét ismerős dallam hangzott fel, ami nem volt más, mint Dave Brubeck Take Five című darabjának sajátos értelmezésű feldolgozása.

És ezután jöttek „Dresch-ék” azaz a Dresch Kvartett. A szaxofonos vékonydongájú Dresch Mihály valóban „jól megtekerte a dudáját”. Egy jól összehangolt zenekart ismerhettünk meg a kvartettben. A szvitszerűen felépített darabok szinte mérnöki pontossággal voltak megszerkesztve. A hirtelen váltások zökkenőmentességét a dobnál ülő Baló István és a fiatal bőgős, Szandai Mátyás biztosította kiválóan.

Az est fénypontja a Vajdaságból érkezett Lajkó Félix, valamint a budapesti Lőrinszky Attila duó műsora volt. A tehetséges fiatal hegedűs, Lajkó most elég visszafogott volt, de csendes játékából páratlan muzikalitás és ritmusérzék sugárzott. A legszebb része előadásának a hegedűn pengetve előadott belét volt. Annál inkább elemében volt a bőgős, Lőrinszky Attila, aki nagyszerű játékaival most vállán vitte a koncertet.

Szólószáma nagyon virtuóz volt, amelybe, utalva klasszikus zenei képzettségére, egy Bach-szerzeményt is ügyesen beemelt.

A VIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál zárásaként jam sessiont tartottak a mű-

Lajkó Félix-Lőrinszky Attila duó

velődési központ emeleti előterében, ahol a kitűnő gyulai Aquarell együttes szórakoztatta a hajnalig kitartó nézőket.

Vasárnap az idő megkegyelmezett, és így kint, a Tószínpadon lehetett megtartani a Westel 900 Dixie-fesztivált. Az első fellépő a Gyulai Ifjúsági Fúvószenekar volt. A kitűnő formában játszó gyulai junior csapat nem csak a nézők vastapsát váltotta ki, de elismeréssel, sőt meghívással méltatta őket az utánuk fellépő kél profi együttes is. A Kecskemétről érkező Bohém Ragtime Jazz Band kellemes meglepetést szerzett a szép számú hallgatóságnak. Hangulatos, sokszínű játéuk, szép szólók, kitűnő lokáljuk sokszor ragadtatta tapsra a nézőket. A fesztivál sztárvendége a Benkó Dixieland Band volt, akik most már szinte hazajárnak Gyulára. A profi előadás méltán aratott nagy sikert. A pontos játék, a ritmusok és szólók precízisége, a hangulatos ének: mind titkai hallatlan népszerűségének. A koncert végén két ráadást adó együttes azzal búcsúzott a publikumtól, hogy jövőre ugyanitt találkozunk. Úgy legyen. Mert a jazz örök.

Kacsmarik György (Gyulai Hírlap)

• **Jazz – világhírű fellépőkkel**

Szombat délután még úgy látszott, az esőre álló időjárás elveheti a VIII. Gyulai Vár Jazz Fesztiválra érkezettek felhőtlen örömét, de nem vette el, sokan voltak kíváncsiak a Várszínpad helyett végül az Erkel Művelődési Központ színháztermében megtartott dzsessz-showra.

A fesztiválra meghívott vendégek valamennyien a szakma kiválóságai, így nem volt meglepő, hogy már az első fellépő, az egyik legjobb hazai dzsesszdobos, Jávor Vilmost és Fogarasi Jánost, az orgona nagymesterét felvonultató Shabu Shabu, illetve a sajátos improvizációs képességgel megáldott Berki Tamás jó hangulatot teremtett. Nagy sikert aratott az örmény származású, romániai Harry Tavitian élményszámba menő, a balkáni folklórtól és a blues-elemektől sem mentes játéka.

Sokan voltak kíváncsiak a Dresch Kvartettre, s természetesen elsősorban Dresch Mihály szaxofonjátékára, csakúgy, mint a Vajdaságban élő fiatal hegedűvirtuóz, Lajkó Félix és a dzsesszbőgős Lőrinszky Attila duójára. Ők valamivel éjfél után, fél egy fele kezdtek, utánuk pedig a – várszínházi dzsesszfesztiválok történetében először – jam session volt. Az örömenét a helyi Aquarell együttes szolgáltatta a színháztermen kívül, az emeleti részen felállított „játéktéren”.

A szombat esti előadásokkal nem ért véget a Gyulai Várszínház dzsesszhétvégeje, a vasárnap esti Westel Dixie-fesztiválra mások mellett a világhírű Benkó Dixieland Bandet várták.

K. O. (Békés megyei Nap)

• **A Shabu Shabutól a Benkóéig**

• **Kell a jó jazz – a gyulai várszínpadon is!**

• Többen megszorongatták Gedeon József igazgató kezét vasárnap este, amikor véget ért az idei gyulai várszínházi évad
• ama fejezete, amelyik első hallásra-látásra leginkább kilóg a
• veretes, évtizedekre visszatekintő, immár fesztiválként aposztrofálható játékok műsorából. Persze, csak első hallásra...

Ennek bizonyítékául előljáróban csak annyit: éppen a fürdővárosban immár nyolcadik alkalommal programba épített jazz adta a lökést a szegedieknek is hasonló „eretnekségre”, ahol történetesen vasárnap lép a Dóm tér színpadára az a Benkó együttes, amelyik a mögöttünk hagyott hétvége pompás befejezését jelentette Gyulán. De kezdjük az első napi műsorral, amely hajnaltájban jófajta örömmel zárult.

A krónikás nem tud attól a gondolattól szabadulni, amely már az első fellépő, a szabadkai Kucsera testvérek „beszállásával” nemzetközi formációvá alakult Shabu Shabu együttes első taktusai közben felbukkant benne. Nevezetesen, hogy ebben a végtelenül széles arculatú, hallgatóit a legképtelenebb és olykor mosolykeltő ötletekkel bombázó hazai kereskedelmi rádiózásban vajh’ miért nincs hírül sem olyan, amelyik a jazzt vállalja fel? (Legyünk tárgyilagosak, kísérlet legalább történt, éppen Gyulán.) Hiszen a pénzt az utolsó fillérig amúgy is össze kell szedni valahonnan, ha meg így van, akkor talán erre a csodálatos műfajra is találnának mecénást. Londonban, írd és mondd, tudomásom szerint összesen öt helyi rádióállomás működik, melyek közül az egyik... igen, a Jazz FM! Óraváltáskor röviden hírek, a többi mini riportokkal fűszerezve, hogy szabadon fogalmazzak, orrvérzésig jazz. Magam is kitartóan állítom, a műfajnak nem túl nagy, de permanensen kitartó tábora van, amely alkalmasint esőben is átcaplat akár a város másik felébe is, ha azt sejti: lelket gyönyörködtető zenére számíthat.

Böngészve a fellépők listáját, a legfehérebb színes bőrű jazzénekesnek tartott Berki Tamás ezúttal Jávorai Vilmos (dob) és Fogarasi János (orgona) társaságában, aztán a Konstanzából érkezett örmény–román zongorista, Harry Tavitian nevét olvasva, már eleve garantált volt a siker. Berki beavatta a közönséget abba is, hogyan lehet egy végtelenül fülbemászó dallamra szinte fejből szöveget „írni”, éppenséggel délutáni, Gyulára történő utazásukat megörökítve. Nos, ilyenkor szoktuk szelíden tudomásul venni, hogy a jazzmuzikusoknál természetes a dob mellé hanyagul padlóra rakott vulkánfíber hangszertartó bőrönd, a klumpában játszó zenész, a csőszékre állított hangfal, még a mikrofonállványra akasztott nejlonszatyor is belefér a képhe. Tudniillik, a jazzt hallgatni kell, a füllel „megvenni”, és szabadon

szárnyaló fantáziával befogadni. Ettől persze még lehet elegáns a zenész, ha azonban mégis választani kell, inkább maradjon a kiváló produkció, és sutba a lazasággal.

Tulajdonképpen mindenkire igaz, a már említett Berkiékre, a mély átéléssel szaxofonozó Dresch Mihályra és csapatára, az Aquarell együttesre és a hallatlanul muzikális, balkáni folklórt megcsillantó Harry Tavitianra egyaránt vonatkozik. Utóbbi Bartók-idézése, a „csipkézett”, a sramlis és a még megannyi változatban előadott Desafinado egészen lenyűgözően hatott.

Vasárnapra visszavonulót fújt az eső, és a tökéletes díszletet adó várszínpadnál élvezhettük a fesztivál folytatását. A tavasszal bemutatkozó, Kepenyés Pál szaxofonos, zenekarvezető irányításával játszó, 13–24 (!) évesekből álló kibővült Gyulai Ifjúsági Fúvószenekarról nem mi gondoljuk csupán: nyugodtan várhatják a hamarosan elkövetkező olaszországi és franciaországi bemutatkozást. Azt is csiripelik a verebek, maga Benkó Sándor is jó szívvel ajánlja ki őket ezután fesztiválokra. Pedig most csak egyik arcukat mutatták meg, pontosabban dixie- és boogie-repertoárjukból adtak ízelítőt.

Nem éppen hálás a Benkó Band előtt fellépni, de a kecskeméti Bohém Ragtime Jazz Band ezzel is sikeresen megbirkózott. Ami pedig Benkóékat illeti, örömmel maradhatunk abban: változatlan eleganciával, fölényes hangszertudással csodálatos hangulatteremtők. Az 1957-ben alakult, kisebb változásokkal évi több száz koncertet adó Benkó Dixieland Band bő félórájáról csak felsőfokokban lehet írni. ám nem azért, mert ez illendő a világhírű együtteshez, hanem mert most is az volt az érzésünk: úgy zenéltek, mintha életük egyetlen, akár pályafutásukat eldöntő koncertjét adták volna.

Visszatérve a beszámoló elejére, ne csupán a saját példánkkal hozakodjunk elő a gyulai fesztivál kapcsán. Az egyik helyi rádióadó vasárnap délután játékot hirdetett, az esti műsorhoz kapcsolódó kérdésekkel. Véletlenül tudom, a nyertes, két belépőjegy friss tulajdonosa, rögvest letette a csíkoséri szőlőkben a kerti szerszámot, hogy ne mulassza el Benkóékat! Szóval, kell a jó jazz, tudva, miként a Macskák sem, ez a program végképp nem képes üzleti haszonnal kecsegtetni a Várszínház egyenlegét. Még is szükség van rá, mert jelenléte kulturális misszió, parancsolás.

Fábián István (Békés megyei Hírlap)

**Szandai Máttyás -
Dresch Kvartett**

A magyar jazz ünnepe 2000

IX. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 21., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

HUNGARIAN ALL STARS

- A 2000-es millenniumi évben a Magyar Jazz Szövetség el-
- határozta, hogy méltóképpen fogja megünnepelni az évfor-
- dulót. Ezért országos koncertsorozatot szervezett, amelynek
- az egyik állomása Gyula lesz. A program megvalósításához a
- szövetség összeállította a legjobb magyar jazz-zenészekből
- álló csapatát, a Hungarian All Stars együttest, amely 25 kiváló
- zenészből áll. Az egy-egy hangszerre beválasztott 3-3 zenész
- mind-mind bizonyította már nagyszerűségét. A muzsikusból
- a szövetség minden koncertre külön válogatva állítja össze a
- fellépőket. Gyulára a legkiválóbbak fognak érkezni: Gyárfás
- István (gitár), Berki Tamás (ének), Csepregi Gyula (szaxofon),
- Jávori Vilmos (dobok), Lattmann Béla (basszusgitár), Oláh
- Kálmán (zongora), Friedrich Károly (harsona), Fekete-Kovács
- Kornél (trombita). Őket nem kell bővebben bemutatni, hiszen
- mindnyájan a magyar jazz élet kiválóságai, és a Gyulai Vár
- Jazzfesztiválon is láthatják őket a műfaj rajongói. Bizonyára
- nagyszerű élménnyel lesz gazdagabb az, aki meghallgatja a
- Hungarian All Stars együttes millenniumi koncertjét.

AQUARELL EGYÜTTES

Szabó Zoltán – billentyűs hangszerek, Pfeff Márton – basszusgitár,

Dörnyei Gábor – dob, Kovács Zoltán – gitár

Vendégzenészek: Bery – ének, Fekete Kovács Kornél – trombita

A gyulai Aquarell a város legismertebb jazzegyüttese. Már többször fel-
léptek a Gyulai Vár Jazz Fesztiválon, mindig nagy sikert aratva. Az 1991-ben
alakult zenekar modern jazzt játszik. Az első CD-jük 1997-ben jelent meg,
azóta állandó szereplői a hazai jazzfesztiváloknak, kluboknak. Egyébként az
együttes tagjai neves magyar popsztárok kísérői is koncertjeiken, így fellép-

nek Cserháti Zsuzsával, Hevesi Tamással, Kovács Krisztával, Beryvel. Mos-tani gyulai fellépésükön két sztárvendéget is hall-hat a fesztivál közönsége.

DJABE EGYÜTTES

Égerházi Attila – gitáros,
Muck Ferenc – szaxofon,
Égerházi Attila – gitár,
Barabás Ferenc – basz-
zusgitár, Sipos András
– ütőhangszerek

2000-ben szakmai zsűri döntése alapján a World Music kategóriában Magyarországon a DJABE együttes nyerte el a legjobbnak járó Arany Zsi-ráf-díjat. A zenészek különböző irányokból érkeztek a zenekarba, a rock, az etnozene felől. Ezek azok a zenei szálak is, amelyek jellemzik muzsi-kájukat. Távoli népek zenéi, hangulatai keverednek a jazz-zel, a rockkal, ami nagyon speciális elegyet alkot, amely csak a DJABE-ra jellemző. A nagyszerű hangszeres tudás, a profi megszólalás mindig lenyűgözi a kö-zönséget. Koncertjükön tomboló sikert aratnak, de három eddig megjelent lemezük is szép példányszámban fogyott. A zenekar neve afrikai ashanti nyelven szabadságot jelent, amely utal a zenei stílusok, a hangszerelés vál-tozatosságára. Az együt-tes tagjai: Muck Ferenc jazz-szaxofonos több díjat nyert játékaival, Barabás Ferenc basszusgitáros otthonosan mozog a hard rocktól a jazz rockig, Sipos András ütőhang-szeres, énekes végzett-ségét tekintve színész, több ütős együttesben játszott, Égerházi Attila gitáros, a DJABE alapító tagja a jazz felől érkezett a világzenéhez.

Fekete Kovács Kornél

Sipos András

Gyulai Big Band

GYULAI BIG BAND

Az 1995-ben alakult zenekar ebben az évben vette fel ezt a nevet. 2000 a kultúra éve. Kilenc külföldi város kapta azt a megtisztelő feladatot, hogy a világ rangos zenei eseményeinek helyt adjon, köztük Bologna is, ahová a Gyulai Big Band is meghívást kapott októberre. A gyulai fesztiválon vendégzenészként Csepregi Gyula szaxofonos közreműködik.

(Műsorfüzet)

Westel Dixie Fesztivál

Előadás: Július 16., este 17 órakor, a Tószínpadon

BENKŐ DIXIELAND BAND

BUDAPEST DIXIELAND BAND

Szekeres János – trombita, Móri István – pozan, Nagy István – zongora, Csikós Miklós – nagybőgő, Gáspár Pál – bendzsó, ének, Czakó Tibor – dob, Rozner Zsolt – klarinét, zenekarvezető

A Budapest Dixieland Band 1998-ban alakult négy budapesti dixiezenekar tagjaiból. Az elmúlt két évben az együttes kb. 150 koncertet adott Magyarországon Szombathelytől Békéscsabáig, Neszmélytől Mohácsig; öt

CD-t és számos televíziós felvételt készített. 1999 novemberétől Kerényi Imre meghívására a Madách Színházban vasárnaponként, estéről estére, telt ház előtt játsszák Dunai Tamással közös estjüket. Az ezredfordulót 2000. január 3-án a Zeneakadémia nagytermében önálló újrakiadás koncerttel köszöntötte az együttes. A Budapest Dixieland Band szvinges, fiatalosan lendületes „XXI. századi dixie-muzsikát” játszik. A Westel Dixieland Fesztiválon a zenekar a Madách Színházi estjéből játszik részleteket, valamint legkedvesebb számaiból válogat a közönségnek.

GYULAI IFJÚSÁGI BIG BAND

(Műsorfüzet)

• **Jazzfesztivál, csöpp esővel**

A jazzfesztiválnak már hagyománya van Gyulán, hiszen idén szám szerint a kilencediket rendezte a várszínház a Magyar Jazz Ünnepe 2000 – IX. Gyulai Vár Jazz Fesztivál címmel.

Ezen az estén a vár udvarán szinte minden ülőhelyet megtöltött a közönség, remélve, hogy kegyes lesz az időjárás. Szerencsére a – kissé maratónira sikeredett – műsornak csupán az utolsó félórát „színesítette” egy kis szemerkélő eső, éjjel fél egy körül. Ettől függetlenül jó színvonalú, élvezhető előadás fül- és szemtanúi lehetnek a nézőtéren helyet foglalók.

Elsőként a sok oldalukról ismert gyulai fiatalok, a Gyulai Big Band műsorát hallhatta a közönség. Az együttes nagy átéléssel adta elő félórás műsorát, melynek vendége volt Csepregi Gyula szaxofonos, aki két számban

is megszólaltatta hangszerét. Produkciójuk joggal nyerte el a közönség tetszését. Őket az Aquarell zenekar követte, mely szintén gyulai származású fiatalokból áll, bár őket ritkán hallhatjuk Gyulán, hiszen ma már valamennyien Budapesten zenélnek. Ez alkalommal Fekete-Kovács Kornélt is meginvitálták maguk közé, aki trombitán játszott a fiúkkal a lemezen is megjelent szerzeményeit, amelyek a modern jazz kategóriába tartoznak. Szintén az Aquarell vendége volt az estén Bery, ő két dallal igyekezett minél jobb hangulatot teremteni. Harmadikként a Djabe

lépett színpadra. A négy tagból álló együttes a hagyományos jazz-hangszereken (dob, gitár, szaxofon) kívül sok afrikai, dél-amerikai népi hangszert is megszólaltatott. Az ő produkciójuk aratta talán a legnagyobb sikert.

Az est negyedik fellépője a Hungarian All Stars együttes volt. Az ő előadásukat nagy várakozás övezte, hiszen a Magyar Jazz Szövetség 10 évfordulója alkalmából országos koncertsorozaton vesznek részt. A Gyulán is fellépett nyolc zenész hivatott mutatni országszerte, milyen tudással rendelkeznek ma a magyar jazz legjobbjai. Nem is kellett csalódnia senkinek, bár hívatlan vendégként az eső éppen az ő játékukba szólt bele, de rövid szünet után zenélhettek kedvükre, s a közönség örömére.

K. A. (Gyulai Hírlap)

Csepregi Gyula

Oláh Kálmán – Hungarian All Stars

Kepenyés Pál – Gyulai Ifjúsági Big Band

• • • **Armstrongért szólt a jazz**

- A Gyulai Várszínház a tegnapival a harmadik Westel Dixie Fesztivált rendezte Gyulán, az időjárásra tekintettel az Erkel Ferenc Általános Művelődési Központ színháztermében, telt ház előtt. A Benkó Dixieland Band műsorában megemlékezett Louis Armstrongról.

A zenekedvelők fergeteges ritmusokat élvezhettek a Gyulai Ifjúsági Big Band, a Budapest Dixieland Band és a Benkó Dixieland Band jóvoltából. Az együttesek 45 perces összeállításaiukkal léptek a közönség elé. Benkó Sándor, az 1957-ben alakult, sokszorosan kitüntetett együttes vezetője, aki maga is magas elismerések birtokosa, lapunknak elmondta:

– A Benkó Dixieland Band a telet inonéziai turnéval kezdte, majd – mivel egész esztendőben Armstrong-émlékét tartunk, pontosan száz éve született Louis Armstrong New Orleans-ban –, ennek jegyében európai turnéra indultunk, telt házak előtt játszottunk. Ezután a német kormány meghívására adtunk emlékkoncertet, és zártuk idehaza a sort július 4-én, a budapesti Kongresszusi Központban.

A Benkó Dixieland Band évente 200-250 koncertet ad, sok munkával, utazással leterhelt együttes. Gyulai fellépésük alkalmával is megemlékeztek Benkóké Armstrongról, nagy példaképükről, megszólaltatva szerzeményeit.

Sz. M. (Békés megyei Hírlap)

Nagy Jenő – Benkó Dixieland Band

• • • **Westel Dixie Fesztivál Gyulán**

A Westel Mobil Távközlési Rt. támogatta azt a dixieland-fesztivált, amelyet vasárnap tartottak Gyulán a művelődési házban.

68

A telt házas előadás vidám alaphangulatát a Gyulai Ifjúsági Big Band szereplése adta meg. Őket követte a színpadon a Budapest Dixieland Band

igen színvonalas programja. Az együttes sok humorral, ötlettel fűszerezte a műsorát. Gondoljunk például Gáspár Pál bendzsó-egyensúlyozására, vagy a dobos, Czákó Tibor kreativitására, aki mindenből – legyen az mikrofonállvány vagy nagybőgő – előhozta a benne rejlő ritmust. Az együttes vezetője, Rozner Zsolt a darabokra szedett klarinétján is megszólaltatta a kívánt melódiát. Csikós Miklós szinte táncot járt a nagybőgőjével, annyira belefeledkezett a muzsikálás gyönyörűségébe. Móré István mindig menetrend szerint érkezett harsolás belépőjével. Nagy Iván kiegyensúlyozott zongora-improvizációival szórakoztatta a közönséget.

Egyedül Szekeres János – mintha gyengélkedett volna ezen a napon – nem állt mindig a helyzet magaslatán trombitajátékával. A koncert vendége Veszely Ernő volt, aki tangóharmonika-játékával és az ebben a stílusban kellemes, rekedtes énekhangjával szerzett felemelő perceket a közönség számára. A budapesti fiatalok sok régi, népszerű slágert is megszólaltattak, mint például az Everybody Loves My Baby, vagy az I Still Love You All címűt.

A műsor harmadik részében következtek a műfaj „nagy öregjei”, a világot járt Benkó Dixieland Band. Ezt a zenét ők honosították meg Magyarországon. Negyven éve koncerteznek, évente 250 előadást tartanak. Mindent tudnak a műfajról. Mit is lehetne róluk mondani? Csak hallgatni és élvezni kell a zenéjüket. Talán ilyen jelzők illenek ide, hogy tökéletes profizmus, lenyűgöző előadásmód. Telt házas koncertek ezrei vannak a hátuk mögött. Ötven lemezük jelent meg. Ők a magyar dixielandzene koronázatlan királyai: Benkó Sándor (klarinét), Zoltán Béla (trombita), Nagy Iván (pozán, ének), Halmos Vilmos (zongora), Jákó Balázs (nagybőgő), Járay János (dzsesszdob) és Nagy Jenő (bendzsó).

Sz. P. (Békés megyei Nap)

2001: A tizedik

X. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 21., este 20³⁰ órakor, a Várszínpadon

-
- *A műsor összeállításánál a tizedik, jubileumi jazz fesztiválra*
- *sztárokat akartam meghívni. Olyan neves muzsikusokat, akik*
- *vagy még soha nem voltak vendégeink, vagy már sokszor sze-*
- *reztek kellemes percekett itt, a gyulai várban.*

JIRI STIVIN

Az elmúlt évtizedek legnagyobb kelet-európai sztárja a jazzben a cseh Jiri Stivin, az 1942-ben Prágában született muzsikus volt. Bár először film-operatőrnek tanult, érdeklődése egyre inkább a zene felé kezdett fordulni. Altszaxofonon és fuvolán játszik, hangszerének világviszonylatban is egyik legkiválóbb mestere. Virtuóz játékát mindig átszövi a cseh humor, koncertjei élményszámba mennek még a jazzt csak távolról szeretők körében is. Muzsikált rock- és klasszikus zenét játszó együttesekben, de igazán a jazz áll a legközelebb hozzá. Legendás együttese a Jazz Q volt, amellyel díjat is nyertek 1969-ben San Sebastianban, ahol a következő évben őt választották a legjobb szólistának. Népszerűsége azóta töretlen. Számtalan film és színházi darab zenéjének szerzője, jazzlemez szólistája, világsztár jazzmuzsikus egyenrangú partnere. A X. Gyulai Vár Jazz Fesztiválon most mindenki meggyőződhet arról, hogyan kápráztatja el játékával közönségét ez a micisapkás, nagyszerű muzsikus.

PEGE ALADÁR KVARTETT

Ha Pege Aladár nevét olvassák vagy hallják valahol, akkor mindenkinek a jazz és a nagybőgő ugrik be. Ő az a nagyszerű művész, aki a zeneakadémián a legmagasabb szinten oktatja a klasszikus és a jazzbőgőzést. És ő az a tanár, aki nemcsak oktatni tud, hanem játszani is. Méghozzá nem is akárhogy. Legyen szó akár klasszikus zenéről vagy jazzről. Nem véletlenül nevezik őt a nagybőgő Paganinijének. Virtuóz játéka, kitűnő improvizációs készsége egyedivé tették a jazz világában. És hogy ezt be is bizonyítsák, egy ajándékkal tüntették ki. Charles Mingus a XX. század má-

sodik felének kiemelkedő amerikai jazz bőgőse volt. Egykori bőgőjét, halála után, felesége Pege Aladárnak adományozta azzal, hogy ő az a zenész, aki legméltóbb a hangszerre, férje munkájának továbbvitelére. Ezen a jubileumi fesztiváli estén Pege Aladár kvartettjében Révész Rihárd zongorázik, Kolmann Gábor szaxofonozik, Sramkó János dobol.

KALTENECKER ZSOLT-DÉS ANDRÁS DUÓ, VENDÉG LANTOS ZOLTÁN

Kaltenecker Zsolt és Dész András 2000 márciusában kezdett kísérletezni ezzel a tradicionálisnak nem mondható hangszer-összeállítással, szokatlan megoldásokat keresve. Ők maguk koncertjüket „World music és jazz ütőhangszereken és zongorán” névvel határozzák meg, utalva a korunkra oly jellemző és a műfajt megújító etnozene és a jazz keverékére. Kaltenecker Zsolt virtuóz és érett zongorajátékát jól egészíti ki Dész András közeli keleti, indiai és cigány eredetű ütőhangszereken előadott ritmuskíséréte. Bemutatkozó lemezük tavaly decemberben jelent meg. Megalakulásuk óta jó néhány hazai és külföldi koncerten és fesztiválon arattak hangos sikert. A duót most vendégzenészként egy hegedűs erősíti, Lantos Zoltán, aki 1997-ben már járt a gyulai fesztiválon. Akkor nagy sikert aratott egyéni hegedűjátéka, amelyet évekig Indiában tanulva tökéletesített.

JAM SESSION: AQUARELL, VENDÉG FERENCZI GYÖRGY

Szabó Zoltán billentyűs, Pfeff Márton basszusgitáros, Kovács Zoltán gitáros, Dörnyei Gábor dobos együttese a Gyulai Vár Jazz Fesztivál házigazdája is lehetne, ugyanis majdnem minden évben fellépett itt. A fesztiválok közönségével együtt mondhatjuk, hogy a szemünk előtt nőttek nagy zenészekké, akik ma már profi muzsikusként a legjobbakkal játszanak együtt. Hallgassuk szeretettel őket, örüljünk muzsikájuknak, valamint Ferenczi György virtuóz szájharmonika játékának. S tegyünk egy utazást vissza a jazz gyökeréhez, a blueshoz.

(Műsorfüzet)

Westel Dixie Fesztivál

Előadás: Július 15., 17 órakor, a Tószínpadon

BENKÓ DIXIELAND BAND

MOLNÁR DIXIELAND BAND

Az együttes 1964-ben alakult Szegeden. A '60-as '70-es években megrendezett könnyűzenei fesztiválokon ezüst- és aranydiplomákat nyertek. Ennek kapcsán a Magyar Rádió felvételeket készített velük, és azóta mintegy ötven számuk fut hétről-hétre a különböző műsorokban. Első nagylemezük 1978-ban jelent meg, a második 1986-ban. Sajátos stílusa miatt az egyik legismertebb tradicionális jazz-együttes lett itthon és külföldön egyaránt, számtalan díjat elismerést kapva mindenütt. Bejárták a világot USA-tól Szi-bériáig, Skandináviától Bulgáriáig. Világhírű szólistákkal léptek fel, és több sikeres hanghordozót adtak ki. Első CD-lemezük 1997-ben készült, amely a zenekar fennállásának 33. évfordulóján adott koncert felvétele.

GYULAI IFJÚSÁGI BIG BAND

Az együttes a Kultúrával a nyugat kapujában 2000. évi millenniumi országos verseny döntőjében Szombathelyen első helyezést ért el.

(Műsorfüzet)

• • **Tíz év jazz Gyulán – fotókiállítás**

• **Megnyitó a vártoronyban július 14-én, 19 órakor; megtekinthető augusztus 12-ig**

• Tíz év nagy idő, még jazz fesztiváloknál is. Az idén rendezzük
• meg a tizedik Gyulai Vár Jazz Fesztivált a vár kitűnő akusztiká-
• jú udvarán.

Fotókiállítás megnyitó – Kiss Zoltán, Gedeon József, Kerekes István, Veres István

Hogy is kezdődött? 1991-ben azzal a kéréssel kerestem meg Sík Ferencet, a Várszínház akkori művészeti vezetőjét, hogy engedjék be a jazzt a színház műsorai közé. Ő rám nézett, és rövid gondolkodás után azt mondta: „Rendben van, úgyis nyitni akarunk más műfajok felé, fesztivállá fogjuk kibővíteni programunkat.”

Ekkor lázasan szervezni kezdtem, felhasználva több mint tízéves jazz-klub-vezetői és koncertszervezői tapasztalataimat, és három népszerű együtttest hívtam meg az 1992-es első fesztiválra. A műsor-összeállítási koncepcióm azóta sem változott: egy este bemutatni a jazz különböző irányzatait a legjobb hazai és neves külföldi jazz zenészek közreműködésével.

Erről a tíz évről sikeres fotók sorozata készült. A jazzjáték alkotói folyamatának megörökítése mindig is hálás témával szolgált a fotósoknak. Most az ő képeiket láthatják a gyulai vár tornyának falaira kiállítva. Megtekinthető: 2001. július 14–augusztus 12-ig. A kiállításon résztvevő fotósok: Kiss Zoltán, Kerekes István, Veres István.

Az elmúlt 10 évben a következő együttesek léptek fel:

1992: Benkó Dixieland Band, Dresch együttes, Szamaba Trió

1993: Creative Art Trió+Bontovics Kati, Babos Gyula Trió, Totó Blanke, Jazz Mine

1994: Gyulai Big Band, Makám együttes, Szabados György, Pege Kvartett

1995: Gyulai Big Band, Jazz Mine, Szabados György, Makám Együttes, In Line Együttes

1996: Grafika Kvartett, Lantos Zoltán – Ideon, Lakatos Kvartett, Leaders

**1997: Dél-alföldi Szaxofon Együttes, Kutas Zsolt Trió, Lantos Zoltán-Dresch Mihály duó,
Gárdonyi László–Garrison Fewell**

1998: László Attila Band, Tin Tin, Kőszegi Kvintett, Binder Károly

**1999: Harry Tavitian, Lajkó Félix–Lőrinszky Attila, Dresch Kvartett, Shabu Shabu és
Berki Tamás, Aquarell**

2000: Hungarian All Stars, Aquarell Együttes, DJABE Együttes, Gyulai Big Band.

**Gedeon József, fesztiválszervező
(Műsorfüzet)**

• **Balett, jazz és prózafesztivál a Gyulai Várszínházban**

A mostani hétvégén a táncé, a zenéé és a prózáé a főszerep a várszínházban. Olyan művészek láthatók majd, akik még egyáltalán nem, vagy nagyon ritkán léptek fel ezen a vidéken.

A jazz különböző irányzatait hallhatják a legjobb hazai és neves külföldi jazz-zenészek játékában a hét végén. A színház az idén tizedik alkalommal rendezi meg a Gyulai Vár Jazz Fesztivált a vár kitűnő akusztikájú középkori udvarán, július 14-én. Fellép Jiri Stivin, az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb kelet-európai sztárja, Pege Aladár kvartettje, Kaltenecker Zsolt és Dész András duója Lantos Zoltán vendégzenésszel. A jam sessionön a gyulai Aquarell együttest hallhatják, a vendég Ferenczi György lesz.

Az elmúlt tíz év fesztiváljain készült fényképekből fotókiállítást nézhetnek meg az érdeklődők a gyulai vár tornyában kialakított galériában. Szombaton este 19 órakor Kerekes István, Kiss Zoltán és Veres István jazz-fotóiból nyílik kiállítás itt, amely augusztus 12-ig tekinthető meg.

Július 15-én a tőszínpadon a Westel Dixie Fesztiválon a jó zenét a Benkó Dixieland Band, a szegedi Molnár Dixieland Band, valamint a Gyulai Ifjúsági Big Band szolgáltatja.

(Gyulai Hírlap)

• **Sztárparádé a gyulai várban**

A jubileumi jazzfesztivál a Gyulai Várszínházban nem csak nevében volt az: Gedeon József fesztivál-szervező igazi ünnepi programot állított össze a

műfaj rajongóinak. A műsorban a jazz nagy „öregjei” mellett az ifjabb korosztályból is olyan muzsikusokat hívott meg, akik igazi élményzenét produkáltak a színpadon. Apropos, színpad: maguk a zenészek sem mulasztották el elmondani, hogy egészen különleges élmény a gyulai vár falai között játszani. Valóban: a rusztikus környezet és a csillogó hangszerek együttes látványa önmagában megalapozta a koncert hangulatát.

Elsőként a Pege Kvartett lépett színpadra, s már az első hangoktól bemelegedett a közönség. Műsorukban megszólalt a swing, a blues és a rock, természetesen a maguk sajátos jazzstílusában. Kolmann Gábor szaxofonjátéka valósággal lenyűgözte a közönséget, elemi erejű virtuóz szólói hatalmas ovációt váltottak ki. Pege Aladár a szó szoros értelmében azt csinál a hangszerével, amit akar. Tudom, művészetben nem beszélhetünk tökéletességről, hisz mindig van mit csiszolni, mégis azt mondom: Pege mindent tud a bőgőn; amit esetleg nem, azt már nem is érdemes megtanulni. Emellett igazi showman, vezeti és segíti a produkciót, folyamatos kontaktust tart a közönséggel, ettől szinte beavatottnak érezhette magát az ember a műsor alatt. Révész Richárd keze alatt csillogott a zongora hangja, a pózmentes, virtuóz futamok derűt és szépséget árasztottak. A dobnál Sramkó János egyetlen egyszer sem követte el a – sajnos, nem ritka – dobos hibát, nevezetesen, hogy a hangszer lehetőségein felbuzdulva túlnő a zenekaron. Nem, itt minden együtt szólt, mindenki érezte és értette a másik gondolatát, játékát. Ami számomra a leginkább elbűvölő volt: a Pege Kvartett csendjei. Egy zenész ismerősöm egyszer azt mondta: ha valaki tökéletesen kezeli a hangszerét, az profi. Ám ha a muzsikájában a csend is hangzik, akkor művész. Nos, Pege Aladár és kvartettje megszólaltatta a csendet, a hangok közti szüneteket is. Gyönyörű volt.

Ezt hiányoltam a következő produkcióból, Kaltenecker Zsolt és Dész András zenéjéből. A két fiatal muzsikus másfél éve játszik együtt, hangszerük a zongora és ütőhangszerek. Dész András közel-keleti, indiai és cigány eredetű ütőhangszerein virtuóz módon játszik, különleges hangzásvilágot ad együtt a telten zengő zongorával. Vendégként Lantos Zoltán lépett fel velük, aki különleges hegedűjét akár vonóval, akár pengetve szólaltatta meg, mindig egzotikus, tiszta dallamok csendültek. Nem vitás: a duó önmagában is ígéretes kezdeményezés, nagy sikert is arattak a Várszínpadon, és méltán, hiszen magas szintű hangszertudásukhoz és zenei műveltségükhöz nem fér kétség. Nekem azonban valami hiányzott, úgy éreztem, nem ért még össze a produkció, a megszólító erő még elmarad a zenei tudástól. Kicsit nyers, talán hiányzott belőle a „spiritusz”, amiben viszont igencsak, bővelkedett az utánuk jövő koncert.

Jiri Stivin Kelet-Európa legnagyobb jazz-sztárja, emellett talán Pege Aladárnál is játékosabb kedvű, valódi showman. Már a belépője sem volt

mindennapi: egy teli ásványvizet üveggel állt a mikrofon elé, játszott rajta néhány dallamot, majd ivott egy kortyot, és kezdte a koncertet. Mindenféle fúvós hangszeren játszik, fuvalán, klarinéton, szaxofonon, sőt bemutatta tudását egy PVC-csőből készült furulya-szerű hangszeren is. Jiri Stivin zenéje magáról a zenéről szól, a nagyszerű játékról, amiben nincsenek korlátok, határok, a barokk és reneszánsz méltóságteljes hangjai mellett nagyon jól megszólal a szaxofonon a jazz. Stivin játszik a szó szoros értelmében, mindenről eszébe jut valami, egy dallam, egy hang, amit feldob, megpörgeti, elkapja, gurigázik vele oda-vissza. Teszi ezt hihetetlen könnyedséggel, humorral, jókedve fertőző, a legálmosabb közönséget is képes magával ragadni. Szükség is volt erre, mert valami nem jó volt a levegőben, fojtott meleg ülte meg az estét, ezért történhetett, hogy éjfélhez közeledve néhányan szede-lőzködni kezdtek. Többen is mondták: fájó szívvel hagyják ott a különben kitűnő koncertet, hisz még hátravolt a gyulai együttes, az Aquarell, de a nyomott levegő rosszul éreztetett.

Akik régen ismerik az Aquarellt, azt mondják: fantasztikus fejlődésen mentek át a gyulai fiúk. Ma már országos híre zenészek, nagy sztárok is szívesen lépnek fel velük. Ezen az estén Ferenczi György volt a vendégük, a népszerű szájharmonika-művész, és akik végigvárták, nem csalódtak. Osztályon felüli koncertet adott az Aquarell és Ferenczi. A behirdetett jam sessionra azonban már nem került sor, a korábbi fellépők nem jöttek vissza a színpadra, nyilván az említett légköri viszonyok őket is jobban kifárasztották, mint egyébkor. Ezzel együtt a X. Gyulai Vár Jazz Fesztivál magas színvonalú, élményt jelentő eseménye volt az idei évadnak.

E. K. G. (Békés megyei Nap)

• **Sztárfellépők Gyulán**

A X. Gyulai Vár Jazz Fesztiválra a jubileum alkalmából három magyar együttest és Jiri Stivin cseh jazzművészt hívták meg. A szombat este elsőként fellépő együttes, a Pege Aladár Kvartett több, mint egyórás koncertje alatt javarészt népszerű jazz-kompozíciókat játszott a Gyulai Vár zsúfolásig megtelt udvarán. Majd a Kaltenecker Zsolt–Dés András duó és vendégművészüik, Lantos Zoltán adott elő keleties hangzású jazz-kompozíciókat. A szünet előtt Jiri Stivin improvizált fúvós hangszereken CD-ről játszott zeneszámokra. A fesztivál a hajnali órákban ért véget az Aquarell együttes és vendégük, Ferenczi György jam session-jével.

(Békés megyei Hírlap)

2002: Az első világsztár

XI. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 20., 20 órakor, a Tószínpadon

CLASS JAZZ BAND

Az együttes Horgas Eszter fuvolista kezdeményezésére jött létre 1999 nyarán, hogy a „crossover” műfajt népszerűsítse, amely a különböző zenei műfajokat, stílusokat egy zenei rendszerben képes egyesíteni. Tervének megvalósításához megnyerte a kitűnő zongoristát, Vukán Györgyöt, aki nagyon sok szempontból azonos indulatú, elkötelezettségű zenész, mint Horgas. Vukán György nagy kedvvel vesz részt az együttes munkájában, sok szerzeményt ír barátainak, hiszen maga is egyik úttörője volt hazánkban a crossover műfajnak. Vukán két kitűnő zenésztársát is magával hozta a zenekarba, a dobos Balázs Elemért és a bőgős Berkes Balázst. Horgas elgondolása szerint időről-időre új zenészek is bekapcsolódnak a közös munkába. 2000 óta az együttesrel lép fel Winand Gábor jazzénekes.

A zenekar első közös munkájában Debussy muzsikáját ötvözték a jazz-zel. A 2001. januári sikeres zeneakadémiai koncert megjelent CD-n is Horgas Eszter arcai I. címmel. 2002. januárjában új zenei anyaggal jelent-

Berkes Balázs

keztek Spanish Night címmel, amelyen világhírű spanyol szerzeményeket adtak elő. A sikeres koncert két lemezen jelent meg Horgas Eszter arcai III. és Spanish Night Plus címen. Ezekről a lemezekről hallhatunk nagyszerű válogatást élőben Gyulán.

VASVÁRI STRING TRIÓ

Vasvári Pál basszusgitáros új állandó formációja a „string trió”, amelyhez hasonló összeállítású együttes még nem volt Magyarországon. A trió által bemutatott új romantikus zene kétévi töprengés és zenei kísérletezés után született meg. Az együttes tagjain kívül két világsztár is hallható vendégként az első megjelent CD-jükön: Dave Samuels (marimba) és Lakatos Antal (szopránszaxofon).

Vasvári Pál az elmúlt két évtizedben meghatározó művésze volt a hazai jazzéletnek, nem csak mint kitűnő basszusgitáros, de mint keresett producer és zeneszerző is. Több mint 250 kompozíciója 50 különböző jazzlemezen hallható. Az In Line együttesben vált ismert basszusgitárossá, játéka virtuóz, magával ragadó és érzelmeiktől fűtött. Frankie Lato magyar hegedűs, aki 1989 óta Párizsban él. Öt évig Didier Lockwood tanítványa volt.

Frankie Lato és Vasvári Pál

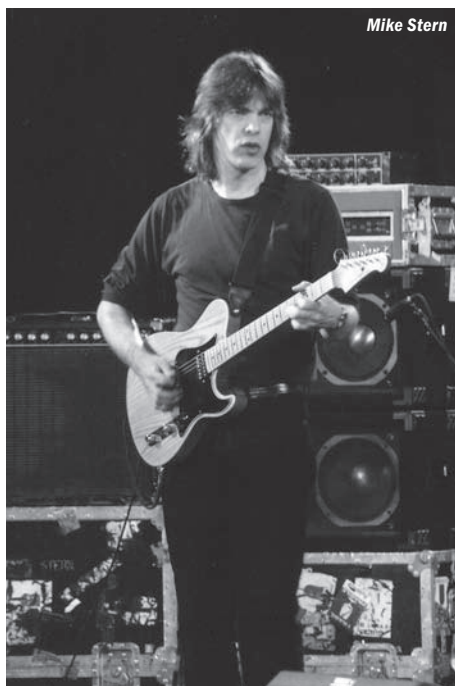
Olyan zenét játszik, amelyben nagy hasznát veszi klasszikus és népzenei képzettségének. Virtuozitása lenyűgöző. Birta Miklós gitáros a Liszt Ferenc Zeneakadémián végzett, ezután különböző zenekarokban játszott, majd New Yorkban képezte magát tovább. A szakma a legvirtuózabb gitáros tehetségként tartja számon. Az együttes vendégszólístája Gyulán a kitűnő szaxofonos, Csepregi Gyula lesz, aki az In Line együttesben is társa Vasvári Pálnak.

MIKE STERN BAND

A Gyulai Vár Jazz Fesztivál tizenegy éves történetében most először egy igazi világsztár a vendégünk. Miles Davis egykori gitárosa, Mike Stern saját együttesével mutatkozik be nálunk. A *Guitar World* szaklap ezt írja róla: „Mike Stern a jazz világának nagyszerű gitárosa, aki játékában a természetes líraiságot kombinálja a különböző zenei nyelvek közötti gördülékeny és virtuóz előadásmóddal. A gitárosok között korosztályának igazi nagysága”.

Mike Stern az elmúlt két évtized kiemelkedő jazzgitárosa, aki nem csak a szakma, de a kritika és a közönség egyöntetű elismerését is kivívta. A félelmetes technikával rendelkező gitáros folyamatosan inspirálja a hat húr művészeit, s sokan csodálják egyedi bebop játékmódját, perzselő rockos futamait és szokatlan líraiságát. A *Guitar* című szaklap szerint Stern nem csak a húrok mestere, de szívhez szóló játéka és kiérlelt kompozíciói a zene legmélyebb dimenzióiba vezetik el hallgatóit.

Mike Stern 1953. január 10-én született az USA-ban, 12 éves korában kezdett gitározni, utánozva nagy bálványait B. B. Kinget, Eric Clapton, Jimi Hendrixet. Igazán komolyan 1971-től vette hangszerét, miután felvették a világhírű Berklee jazzegyetemre. Itt olyan társai voltak, mint a vele egyidős Pat

Metheny és Mick Goodrick. Az egyetemen leginkább Wes Montgomery és Jim Hall inspirálták játékát. A tanulmányai befejezése után 1976-tól két évig a Blood, Sweat & Tears együttesben játszott, akikkel két lemezt is készített. Ekkor ismerte meg Jaco Pastorius basszusgitár-fenomént és Don Aliast, akik később meghatározóak lesznek pályafutásában. 1979-ben csatlakozott Billy Cobham jazz-rock együtteséhez.

1981 volt a nagy fordulópont életében, mert ekkor hívta meg Miles Davis a zenekarába. A fantasztikus művésszel három albumot készített (We Want Miles, Man With The Horn, Star People) és rengeteget koncertezett, gitárszólóival nagy sikert aratva ezeken a fellépéseken. A világhír ekkor kezdődött, amely a mai napig folyamatosan tart egyre növekedve. 1983–84-ben Jaco Pastorius-szal koncertezett, majd rövid időre újra visszatért Miles Davishez. 1986-ban David Sanbornnal turnézik, ezután csatlakozott a Steps Ahead zenekarhoz. Első önálló lemezét is ekkor adja ki, amelyre meghívja neves zenészbarátait. 1986–88 között Michel Brecker kvartettjében játszott, majd 1989-től saját együttesével turnézott. 1992–94 között a Brecker Brothers együttes tagja, ahol gitárszólóival a közönség kedvencévé vált. 1993-ban a Guitar Player magazin az év gitárosának választotta. Azóta minden szólóalbumát jelölték Grammy-díjra. Legutóbbi albuma, amely

a tizedik a saját néven kiadott korongok közül, 2001-ben jelent meg Voices címmel. Ez a lemez is osztatlan sikert aratott a rajongók és kritikusok körében, és szintén jelölték legjobb lemezeknek járó díjra.

Július 20-án Gyulára európai koncertkörútjának egyik állomásaként érkezik. Együttesében a New York-i Bob Franceschini szaxofonozik, aki számos világsztárral adott ki albumot, és lépett fel koncertkörútjukon (George Benson, Woody Shaw, Victor Bailey, Aretha Franklin, Paul Simon). A basszusgitáros Alain Caron lesz, aki a hathúros basszusgitár mestere. Az UZEB együttesel, amelyet az egyik legjobb elektromos jazz együttesként tartottak számon, tíz

lemezt adott ki. Játszott Didier Lockwood egyik neves triólemezőn, a Mike Stern Band mellett fellépett többek között Birelli Lagrene, Bob Moses, Don Alias zenekaraiban is. Lionel Cordew dobos nemcsak a jazzben otthonos, de a modern percussion egyik kiváló mestere is, aki rock & rollt is szívesen játszik. Koncertezett Roberta Flackkel, a magyar Jinda György fémjelezte Special EFX-szel és a Fantasy Band-dal. Az energikus játéku dobos ösztönös természetességgel kelt ritmus kavalkádot koncertjeiken.

(Műsorfüzet)

Westel Dixie Fesztivál

Előadás: Július 21., 17 órakor, a Tószínpadon

BUDAPEST RAGTIME BAND

A Budapest Ragtime Band 1980-ban alakult főiskolát végzett jazz- és klasszikus-muzsikusból, akik a hagyományos ragtime zongorajátékot merész ötletekkel és újszerű hangszereléssel ültették át egyedülálló zenei hangzássá. Később műsorukba jazz- és dixieland-örökzöldek, a világon egyedülálló zenei paródiák, ismert slágerek és operák humoros feldolgozásai is kerültek. A zenekarnak tánczenei programja is van. 1984-ben készült el a „Ragtime”, a zenekar első önálló hanglemeze, amelyet egy hollandiai és egy újabb magyar követett. A zenekarnak 1990 óta öt CD-je jelent meg. Számos stúdiófelvétel mellett rendszeresen turnézik Európa országaiban,

Amerikában és a Kanári-szigeteken. Résztvevője rangos fesztiváloknak a világ minden részén. Fellép a Berliini Filharmóniában, rendszeres szereplője a magyar, német, az amerikai, a svájci stb. televíziók szórakoztató műsorainak. A Budapest Ragtime Bandnek nemcsak a ragtime muzsika ápolása és megszerettetése a célja, hanem a közönség – amelynek soraiban minden korosztály megtalálható – magas színvonalú szórakoztatása.

BENKÓ DIXIELAND BAND

GYULAI IFJÚSÁGI BIG BAND

(Műsorfűzet)

• ***Fantasztikus jazzhétvége a tószínpadon***

Van valami a jazzben, ami semmi más zenei műfajban nem fedezhető fel. Olyan, mint az ínycsfalat a többi étel között. A különlegesen kifinomult ízlésű biztosan abból szed a tányérjára. Lehet (sőt, biztos), hogy másból is, de abból biztosan, mert pikáns, élvezetes, és jó előre rá lehet izgulni, mindazonáltal mindig nyerő.

Gedeon József direktor úr most is biztosra ment. A Mike Stern Bandet meghívni, a meghívást elfogadtatni nem lehetett semmi, mondhatnánk pestiesen, és valószínűleg nem is tévednénk nagyot. Profi művészek, profi

kívánságokkal – ez van a kulisszák mögött. Erről persze kevesen tudnak, de aki igen, annak garantáltan gyarapodott néhányval az ősz hajszálainak a száma, de megérte, már ami a közönség reakcióját illeti.

A Mike Stern Band híréhez és nevéhez illően játszott. Az igazi jazzrajongók, a vájt fülűek úgy várták ezt a napot, ezt az estét, mint a Messiást. Az időjárás persze erről mit sem tudott, mert ijesztgette a nagyérdeműt esővel, széllel, jégdarabokkal. Az előadás végül mégis megtartott, az égiek megkegyelmezték, ahogyan egy ilyen nagy művésznak persze ez is kijár. Épp úgy, mint a Grammy-díj, amire már olyan sokszor jelölték az együttest.

Minden jót megkapott a gyulai publikum is, hiszen a négy muzsikos: Mike Stern, Bob Franceschini, Alain Caron és Lionel Cordew álomzenét játszottak. Mike Stern, az együttes vezetője a világ egyik legjobb, ha nem a legjobb gitárosa. Egyáltalán nem véletlen, hogy gitármárkát is elneveztek róla. Ilyen tehetségű muzsikusnak születni kell. A genetikai ajándékokkal élni kell, jól sáfárkodni vele. Tudja ezt Mike is. Azért pedig külön köszönet, bár ő már Japánban bővöli a húrokat, hogy bennünket, jazzrajongókat is megtisztelt művészetével.

Előételként az „inyencfalatok” előtt magyar művészek léptek fel a Tószínpad közönsége előtt. Horgas Eszter, Vukán György Berkes Balázs, Balázs Elemér, Winand Gábor (Class Jazz Band) kellemes, mediterrán zenéjükkel biztosan meghódították a publikumot. Olykor vérpezsdítőre sikerült szólók, mesteri hangszeres tudásról tanúskodtak. Zenei körökben, műfajukban a legjobbaknak számítanak.

Két dudás nem fér meg egy csárdában, de két gitáros nagyon is. Bár az a csárda most a Tószínpad volt, a két gitároshoz pedig tartozott egy hegedűs is. Így voltak ők egy csapat, azaz együttes, nevezetesen a Vasvári StringTrió: Vasvári Pál, Frankie Lato és Birta Miklós, a három kiváló muzsikos egy szintén nagy nevet vonultatott fel maga mellett, a remek szaxofonos Csepregi Gyulát. És szólt általuk a jazz, az igazi líraisággal megkomponált finom muzsika, melyet akármelyik koncerterem is „jól elbírt” volna.

Másnap sem maradtak a zenei műélvezők jazz nélkül. Szinte újult erővel izgulhattak rá az aznap betevőre, mely szintén nem szűkölködött a finomságok terén. Ezúttal a csemegét a fiatal és lelkes gyulaiak kezdték. A Gyulai Ifjúsági Big Band, mint a nagyon nagyok, ők is hozták a jó értelemben vett zenei allűröket. A show-elemeket éppúgy, mint a feldolgozásokat. Klasszikus a klasszikusok között a Tigrisvadászat. Az együttes ezúttal szakítva a hagyományokkal, most a tigris szemszögéből dolgozta fel a nem minden tanulás nélküli művet, ellentétben az eddigi vadászos megközelítéssel. Így is jól szólt, és csak bátorítani lehet a muzsikusokat az újabb feldolgozásokra.

Akkor jó a dzsessz, ha virtuóz a játék, sok és bravúros az improvizáció. A felsőfokban előadott zene egy hozzáfogható nemes humorral társul. A Buda-

pest Ragtime Band mindezt nyújtotta, ínyesmesterként a zenekar énekesét láthattuk, hallhattuk. Szípkázó humorát sokáig nem felejtí el a közönség. A zenekar érdeme, hogy pontosan gegre játszott, egyetlen poén sem maradt ki, mindez természetesen hangszerekkel megtámogatva. Igazi zenei finomság, csemege volt, mely nem átalította a nagy klasszikus Rossini Tell Vilmos-nyitányát western-prérizenévé alakítani. A nagyérdemű legnagyobb meghökkenésre és derűltségére. Követtek el ők még egyet s mást zeneileg. Bekúszott a színpadra a mindenki által ismert rajzfilmzene, és vele együtt a meglevenedett főszereplő, a Rózsaszín Párduc, teljes életnagyságban. Ez utóbbi megszemélyesítője az együttes hegedűművésze volt.

És ezután jöttek a „házigazdák”, vagyis csak úgy családiásan Benkóék. A név hallatán természetesen mindenki tudja, hogy világhírű magyar muzsikusról van szó. Köztudomású, hogy majdnem több koncertet adnak Amerikában, mint idehaza. Többek között ezért is igazi zenei finomság, ha ők itt vannak nálunk. Már a megérkezésük is merő profizmus. Minden olajozottan történik, csendben, macskalábakon járnak a legnagyobb hangszerekkel is. A „bekvártélyozás” percek alatt megtörténik. A behangolás szintén, és a művészek drága idejéből még arra is futja, hogy beüljenek az előző zenekar koncertjének utolsó perceire.

S ami utána jön – és persze tőlük – az egy külön világ. A jazz abszolút és megismételhetetlen fantasztikus világa, amit csak ők tudnak, és ahogyan csak ők tudják. A dixie-társadalom királyai ők, zenei guruk.

Valószínű van valami a dzsesszben, ami fiatalítja azt, aki műveli, és aki hallgatja, azt is. A Benkó Dixieland Band jó példa erre. Házigazdaként elegáns, pompás muzsikát szolgáltak fel, fenséges tálalásban, így volt remek.

Az igazi zenerajongók vasárnap este már elkezdtek visszaszámolni a jövő nyári XII. Gyulai Vár Jazzfesztivál kezdetére várva...

Adók Mária (Gyulai Hírlap)

-
- **Mike Stern magasra tette a mércét**
- **Világfesztivált javasol Benkó Sándor a Tószínpadra**
-

Nem irigylem Gedeon Józsefet, a Gyulai Várszínház igazgatóját, akiről köztudott, hogy lelke mélyén nagyon előkelő helyet foglal el a program jazz része. Vasárnap óta főhet a feje: a gitáros Mike Stern a lehető legmagasabbra tette a mércét, majd Benkó Sándor – mit sem tudva, legfeljebb sejtve Mike-ék előző esti káprázatos játékáról – elérkezettnek látja az időt dixie-világfesztivál életre hívására Gyulán.

Közismert, ez a műfaj egyhamar még nem válik üzleti tényezővé, ezért a vár jazzfesztivál 11. éve után elmondhatjuk, rendkívüli értékeket hordoz, mára egyik pillére a műfaj hazai fórumának. Nagy szükség is van háborgó világunkban arra, hogy néhány órára elmerüljünk a zene lüktető, vagy éppen andalító hullámaiban. A művelői dicséretére legyen mondva, ők is igyekeznek lépést tartani a megváltozott igényekkel. Jó példa erre a vasárnap fellépett Budapest Ragtime Band, amely 1984 óta tekintélyes csapat a hazai palettán. Játékosan feldolgoznak népszerű melódiákat, akár rajzfilmekből is, ha kell, tigrisbőrbe bújva...

Talán illetet volna Mike Sternnel kezdeni, elvégre minden idők legnevesebbjeként lépett fel saját együttesével. Társai ugyancsak csodálatos zenészek, kivált szaxofonos, Bob Franceschini, igaz egy szinten említhetjük a basszista Alain Caront és az ütős Lionel Cordew-t is. Mike azt a zenét diktálja-kínálja, amelyhez gyorsan alkalmazkodik a fül és a lélek. Miles Davis egykori játékos hol fergeteges technikával pengeti hangszerét, hol meg lírai játékaival nyugtóz le. (Aki teheti, vegye meg legutolsó, Voices című albumát!)

Szerencsénkre a fesztivál sikeréhez hazaiak is hozzájárulnak. Az immár 25 tagú, Kepenyes Pál vezette Gyulai Ifjúsági Big Band egyre jobb, nem véletlen, hogy a minap visszahívással tértek haza a drezdai fesztiválról, ahol 32 csapat muzsikált. További előrelépésük záloga lehet a három énekes belépése. Biztathatja őket mostantól, hogy felfigyelt rájuk az egyik legismertebb megyei üzletember; Bora Imre is.

Csak a dicséret hangján lehet szólni a Csepregi Gyula szaxofonost is „elhozó” Vasvári String Trióról, a Class Jazz Bandról, nem különben a Tószínpadra lassan hazajáró – mellesleg szintén világsztár – Benkó Dixieland Bandről is, amely most a Basin Street Bluest játszotta el úgy, ahogy talán nagylemezén sem...

Eközben jó lenne túllépni a kisebb-nagyobb technikai malőrökön. Milyen kár, hogy csak az első napon tette teljesebbé a díszletet a mutatós tetőrendszer, és egyszer talán azt is el lehet érni, hogy ne lehessen módja trombitaszóló közben felbőgni egy vadmotornak a fürdőkörúton. Persze, a legfontosabb, minél többen fogadják el a felkérést a támogatásra, hiszen a mérce nagyon magasra került, a 12. fesztiválnak tehát értelemszerűen még színvonalasabbnak illik lennie. Egy újabb világsztár szinte követelménnyé vált.

• **Kell a Westel!**

A történet rémesen egyszerű. Fuss össze valahol a nagyvilágban – mondjuk New Yorkban – egy dolgát szorgalmasan tevő kereskedelmi attaséval, aki megígéri, ha egyszer nagy csapata lesz, segít támogatni a zenét!

A történetet nem először hallottam Benkó Sándortól, aki a Westel Dixie Fesztivál végén – Gálfi Rolandnak, a Westel békéscsabai üzletvezetőjének üdvözlő szavaira válaszolva – elmondta: az a bizonyos attasé Sugár András volt, 20 évvel ezelőtt. Mára pedig olyan csapata van, hogy támogathatja a jazzt is. Köszönjük, és kérjük, támogassa ezután is! – így a világhírű klarinétos.

(Békés megyei Hírlap)

Mike Stern Band

XI. Gyulai Vár Jazz Fesztivál, 2002. július 20. Tószínpad

Minden derűjével és bájával együtt Gyula messze van, ám a távolság szertefoszlik, ha arról értesül az embernek valódi muzsikákkal élő fia, hogy korunk legendás hat húrosa, a fúziós jazz korszakos egyénisége, a kölyk-mosolyú Mike Stern örvendezteti meg játékával európai turnéjának végén a honi nagydíjait. Ritka ajándék.

A szív üzenete egyértelmű, másodpercig nem kétséges, aki ezt kihagyja, az más bűnökre is képes. Az autó kollegiálisan falja a kilométereket, a hangszóróból mi más szólhatna, mint Mike barátunk sajátosan varázslatos világa, adódik hát idő elmerengeni e ritka pályafutás különlegesen gazdag pillanatain.

Szóval, Mike Stern Band Gyulán, a Vár melletti Tószínpadnál ideálisabb helyszínt elképzelni sem lehet egy kellemes nyári szombat estén. A tizenegyedik alkalommal megrendezett jazzfesztivál szervezőit elismerés illeti,

nem akármilyen programot kínáltak, az pedig már hab ama bizonyos tortán (még hozzá nem is akármin, vastag és ízletes!), hogy mindezt írd és mondd háromezer forintért! Kérem tisztelettel, így is lehet, tessék utánozni!

Este nyolckor a Class Jazz Band lép színpadra. Ha azt mondjuk, honi sztárparádé, aligha tévedünk. Vukán György, Berkes Balázs, Balázs Elemér, Winand Gábor és Horgas Eszter. A fuvolaművész hölgy szereplése igazi kuriózum, mármint hogyan illeszkedik a játékosabb műfajba a komolyzene kiválósága? Jól. A produkció kellemes, lélekmelengető és az arcokra elégedett mosolyt rajzoló.

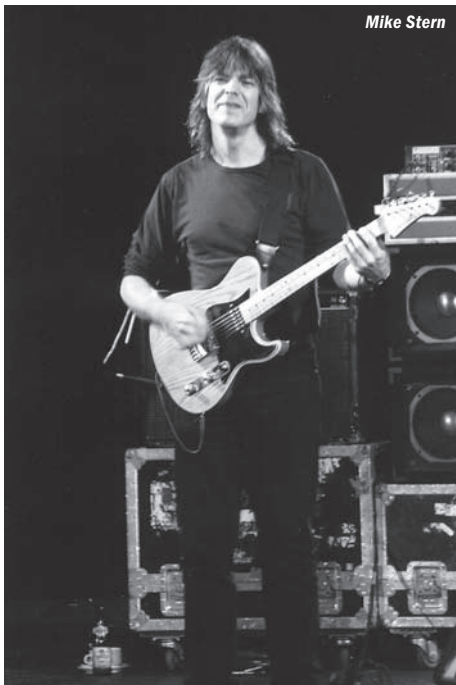
A Vasvári String Trió következik. A hegedűs Frankie Lato és a gitáros Birta Miklós támogatta Vasvári Pál köztudottan szereti a világzenét. A társaság is ennek szellemében tevékenykedik, most éppen Csepregi Gyula, régi társ közreműködésével Egyetlen rossz szó nem illetheti jó kedélyű játékukat, ám valami mintha hiányozna, talán az átütő erő, eredeti hang, az a bizonyos plusz.

A holdvilág rajzol fényt a zsúfolásig megtelt nézőtér tagjainak izgatott arcára az éjszaka várva várt főszereplőjének fellépése előtti percekben. Az ólomlassúsággal múló idő csendjébe belehasít az olyannyira ismert gitárhang, és innentől kezdve minden megváltozik. Semmi nem az, ami volt, főként nem olyasmi, amiről azt képzelte, hogy ismered. Hihetetlenül feszes darabbal kezd a Mike Stern Band, a közönség szinte kővé mered a lehengető erőtől, hosszú perceknek kell eltelnie, amíg oldódik a kezdeti meglepetés a közönség soraiban. A vajtűlűek ezután már jól érzékelik az állak koppanását a földön. Szó bennakad, lélegzet elakad.

Egymás után gördülnek a dalok. Nincs kímélet. Dögösebbnél dögösebb nóták következnek. A második szám után már hatalmas ovációval ünnepel a közönség. A harmadiknál tovább fokozódik a hangulat, a szólókat taps, hurrázások kísérik. Együtt lélegzik a publikum és a zenekar. Ritka pillanatok. Amúgy. De itt valóság, örömteli, természetes, magától értetődő, vita és kétségek nélküli valóság. Mert nem lehet mást tenni, mert nincs kibúvó, mert esély sincs a fanyalgásra. A fúziós jazz magasiskolája látható és hallható. Kezdknek és haladóknak egyaránt. De ejtsünk néhány szót a főszereplőkről!

Bob Franceschini – szaxofon. Joe Lovano-s mackós termet, s úgy fúj, ahogyan Mike fúvósai (Bob Malach, Bob Sheppard, Michael Brecker) szoktak: erőteljesen, pattogósan, keményen. Ami ehhez a zenéhez illik. A fickó egyébként elismert sessionzenészként tevékenykedett évek óta, többek között George Benson, Aretha Franklin, Paul Simon kísérő-együtteséből ismert a neve. Nem véletlenül játszik Sternnel több, mint egy éve.

Alain Caron – basszusgitár. Szemüveg szigorította komoly arcélét szelíd mosolya oldja. Akár egy megértő zenetanár. Az is, hangszerének mestere,

minden mozdulata erről tanúskodik. Ahogyan tartja a hathúrost, ahogyan ráhajol egy-egy szólónál, amilyen gyilkos futamokat hoz a legnagyobb magabiztossággal. Akit bőven érdekel e kiváló, a szakma által a végletekig (méltán) dicsért kanadai férfiú munkássága, keressen Uzeb-albumokat és Caron-szólólemezeket. Csalódás kizárva.

Lionel Cordew – dob. Mike mindig is különösen érzékeny kérdésnek tekintette ütősei kiválasztását. Állandó (ám mindig változtatott, ugyebár, ki ér rá éppen) társainak neve önmagáért beszél: Dave Weckl és Dennis Chambers. Ez a játékos új szereplője a produkcióknak. A tengerentúlon többnyire rakendroll, funky és modern jazz csapatokban játszik. Ha teljesítményét illetően kellő visszafogottsággal úgy nyilatkozunk, hogy Dave intelligens technikáját és Dennis erőteljes virtuozitását láttuk megtestesül-

ni – gyakorlatilag nem mondottunk semmit. Maradjunk annyiban: Lionel Cordew – kéretik ezt a nevet megjegyezni...

És hát mit lehet elmondani a főnökről? Jelzős szerkezetek alkalmazása felesleges. Fogalmazzunk szárazon, szorítkozzunk a tényekre. Mike barátunk a tőle megszokott könnyedséggel hozza a leggyilkosabb szólamokat, az éjszaka folyamán felvonultatja muzsikája minden ízét. A blues, a rakendroll, a rock, a jazz legigényesebb hangjaiból összegyúrt sajátos soundja sugárzik. Úgy tud lírát gitározni, olyan szívhez szólóan, olyan lélekbe markolóan, ahogyan talán senki sem. Ez a muzsika hol elringat, hol szétszaggat, de mindvégig rabul ejt.

Mike Stern Band – varázslat. Körbeölelő varázslat.

Szilágyi Norbert (Rockinform)

2003: A gitár mágusa

XII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 19., 20 órakor, a Tószínpadon

BALÁZS ELEMÉR GROUP

Talán a legtöbbet foglalkoztatott magyar dobos Balázs Elemér, aki 1988-ban végzett a főiskola jazz tanszakán. Azóta több mint ötven hanglemezen szerepelt híres hazai és külföldi előadók társaságában. Alapító tagja a Trió Midnight és a Creative Art Ensemble triónak. Zenekaraival díjat nyert a brüsszeli Jazz Hooliart és a Leverkuseni Jazzfesztiválon. Saját együttesével négy lemeze jelent meg, a legutóbbi 2002-be Around The World címmel.

Zenekarában a magyar jazzélet elismert művészei lépnek színpadra. A két énekes a neves Czerovszky Henriett és Winand Gábor lesz. Juhász Gábor gitárost többször hallottuk Gyulán is, Szandai Mátyás többek között tagja a Dresch együttesnek, Balázs József zongorista több neves nemzetközi jazz-zongorista versenyen ért el kiemelt helyezést, Dész András ütőhangszeres is járt már Gyulán, de tagja volt a Jazz+Az együttesnek is. A zenekar vendéglistája a kitűnő muzsikuss, zeneszerző, Dész László szaxofonos lesz a gyulai fesztiválon.

GRENCSÓ KOLLEKTÍVA PLUSZ

Grencsó István szaxofonos húsz éve a magyar jazz élet egyik meghatározó, innovatív muzsikusa. Sokáig játszott Dresch Mihály együttesében, majd saját neve alatt jelentetett meg lemezeket. A Grencsó Kollektíva Plusz együttes sajátos formáció, amelyben a szaxofon mellett dob, gitár, cselló, hegedű és bőgő hallható, de kiemelt szerepe van az énekhangnak is. Az együttes stílusa nehezen meghatározható. A jazz mellett fontos szerepe van a különböző népzéneknek, a klasszikus zenének és az elektromos zenének is, de egy DJ is színpadra lép, mai hangzást keverve a többiek játékához.

Ez a formáció három különböző stílusú együttes tagjaiból állt össze, izgalmas, új hangzást létrehozva. Kenderesi Gabi az Egy Kiss Erzszi Zene énekeseként, Hajnóczy Csaba gitáros a Kampec Dolores vezetőjeként vált ismerté. A jazzt a Grencsó Trió (Grencsó István – szaxofon, Benkő Róbert – bőgő, Jeszenszky György – dob) képviseli.

Hajnóczy Csaba ezt írta az együttes legutóbbi, 7 ének az utolsó mohikánoknak című albumáról: „Csodálkozni fog, aki meghallgatja. A boltokban biztos a jazzládákba fogják bedobni, pedig ezt a lemezt a hazai rip-rop koronás királya is jegyzi. Ilyen jó lemezen még életemben nem játszottam.”

AL DI MEOLA

A Gyulai Vár Jazz Fesztivál meghívására érkezik Magyarországra a zseniális gitáros, aki Gyulán 2003. július 19-én lép fel együttesével.

Al Di Meola az egyik legismertebb muzsikus a világon, többször választották a különböző zenész szaklapok a legjobb gitárosnak, így a *Guitar Player Magazine*-ban is elnyerte ezt a címet. Az elmúlt három évtizedben az egyik legvirtuózabb muzsikusként tartják számon a világ jazz életében. Al di Meolát egyéni stílusa tette világhíressé, amelyben az érzelmek széles skálájának és a különlegesen virtuóz játéknak egyaránt fontos szerepe van.

1954. július 22-én született Jersey Cityben, az USA-ban. A dob volt az első hangszere, de nyolc évesen már véglegesen elkötelezte magát a gitárral. Tehetsége korán megmutatkozott, tizenévesen már tökéletesen ura volt hangszerének. Bár kezdetekben a zenésztársai elvárása a Beatles- és a Ventures-számok eljátszása és Hendrix, Clapton, Page stílusának utánzása volt, amelynek kiválóan meg tudott felelni; zenetanárától jazzt, bossa novát és klasszikus gitározást tanult. Ez utóbbiak egyre inkább meghatározták Al stílusát, amely különbözött az akkor divatos, blues alapú gitározástól. Al Di Meola gitárstílusa a rock, a jazz és a bossa nova keveréke, amely a fusion

zene jellemzője is lett. Larry Coryell, a későbbi gitáros zenésztárs a fusion zene apjának nevezte Al di Meolát. Egy időben nagyon sokat hallgatta Al játékát, amely Coryell stílusára is rányomta bélyegét. Meola 1971-ben hallgatója lett a híres jazzegyetemnek, a Berklee School of Musicnak. Itt már fúziós zenét játszott társaival.

Chick Corea 1974-ben meghívta neves együttesébe, a Return to Foreverbe. Három albumot készítettek együtt, amelyből a No Mystery Grammy-díjas lett. Ez a siker meghozta di Meola számára is a világhírt. Az együttes felbomlása után 1976-ban kezdődött Al Di Meola szólókarrierje, mindjárt olyan klasszikus albumokkal, mint az 1977-es *Elegant Gypsy*, az 1978-as *Casino* vagy az 1980-as *Splendido Hotel*. Az argentin tangó éppúgy hatott Al játékára, mint a brazil zene, amely jellemzője lett a szólóalbumoknak.

A legnagyobb sikert az Al Di Meola–John McLaughlin–Paco De Lucia akusztikus együttesel érte el 1980-ban, amikor a gitártrío virtuóz első lemeze, a *Friday Night in San Francisco* százezres példányszámban fogyott, vetekedve a popalbumokkal.

Al akusztikus zenekara az általa elnevezett World Synfonia, amelyben egyesítve jelenik meg di Meola játékának minden színe. Gyulára is ezzel az együttesel fognak érkezni. Al Di Meola eljártssza majd eddigi összes nagy klasszikus számát, és természetesen hallhattunk a legutóbbi albumukról, a 2000-es *The Grande Passion*-ról és a 2002-es *Flesh to Flesh*-ről is néhány számot, amelyeken az akusztikus gitár mellett újra használja az elektromos gitárt is. A zenekar tagja a gyulai fesztiválon – ha egészségi állapota megengedi –, a világ egyik legnevesebb basszusgitárosa, Anthony Jackson, akinek a nevét jól ismerhetik a zenerajongók Roberta Flack, Buddy Rich, Chick Corea, Paul Simon, Chaka Khan és természetesen Al Di Meola albumairól; valamint Gumbi Ortiz – ütőhangszerek, Mario Parmisano – zongora és Ernie Adams – dob.

(Műsorfüzet)

Westel Dixie Fesztivál

Előadás: Július 20., 17 órakor, a Tószínpadon

GYULAI IFJÚSÁGI BIG BAND

SZALÓKY CLASSIC JAZZ BAND

Micheller Myrtil – ének, Szalóky Béla – harsona, trombita, szárnykürt, ének, zenekarvezető, Szénási László – trombita, Kuzbelt Péter – szoprán-, alt-, tenorszaxofon, ének, Dennert Árpád – klarinét, tenorszaxofon, Nagy Iván – zongora, Szeverényi Mátyás – jazzgitár, Glaser Péter – nagybőgő, Berdisz Tamás – dob

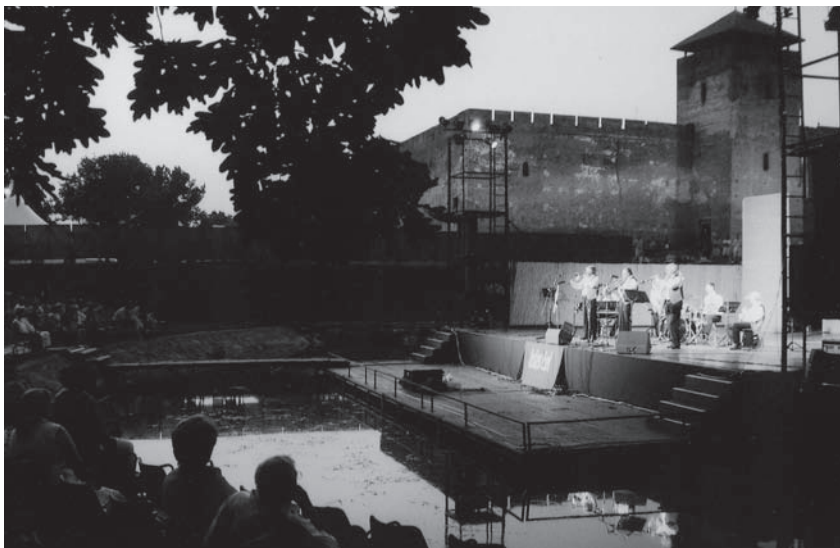
A Szalóky Classic Jazz Band új, kellemes színfolt a magyar zenei életben. A jazzmuzika legnemesebb hagyományait ápolja, azokból a csodálatos időkből, a 20. század '30-as, '40-es, '50-es éveiből, amikor a jazz a nagyközönséghez szólt, azok kegyét kereste és találta meg, akik szerették az érthető, szórakoztató, mégis művészi igényű, akusztikus zenét.

A Szalóky Classic Jazz Band az egyetlen magyar zenekar, amelyik a jazz családfáján a dixieland és a modernebb műfajok között található klasszikus jazz mellett kötelezte el magát. Ennek a muzsikának a közkeletű neve: swing. Az együttes kilenctagú, a muzsikások valamennyien magasan kvali-

fikált, főiskolát végzett művészek, a magyar és a nemzetközi zenei élet ismert és elismert alakjai.

A zenekar vezetője Szalóky Béla, harsonaművész, a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetem Jazztanszékének tanára, a Magyar Harsona Tuba Szövetség alelnöke, világot járt muzsikás, aki 2002-ben az év jazz-zenésze kategóriában eMeRTon díjat kapott.

BENKÓ DIXIELAND BAND

(Műsorfüzet)

• **A világ legnagyobb gitárosai – Al Di Meola**

A világ egyik legjobb dzsesszgitárosa Magyarországon lép fel. A Return to Forever nevű alapvető dzsessz-rock együttesben ismerte meg a nagyközönség, majd 1976-ban szólókarrierbe kezdett. Technikai tudása mellett az is elismerésre méltó, hogy mindig új zenei területeket igyekszik felfedezni... Most itt következhetne egy igen hosszú lista, hogy ki mindenkivel játszott együtt „saját” lemezein, de maradjunk inkább annyiban: szinte mindenkivel, aki számít. Nem csak a dzsessz és fúziós zene ásaival: dolgozott *Paul Simon* és *David Matthews* lemezein is. A legfontosabb kollaboráció egy igazi klasszikus lemezt eredményezett: az *Al Di Meola–Paco de Lucía–John McLaughlin* trió által kiadott 1980-as *Friday Night in San Francisco* máig

kötelező darab mindenkinek, akit egy kicsit is megérintett a gitár nevű különleges hangszer. Al Di Meola július 19-én hazánkban lép fel, a XII. Gyulai Vár Jazz Fesztiválon, értelemszerűen Gyulán, a Várban (a tőszínpadon, tehát igazán nagyszerű helyen). A fesztiválra 3500 forintért léphetünk be, ezért a világ egyik legjobb gitárosán kívül a Dész Lászlóval megerősített Balázs Elemér Group és a Grencsó Kollektíva is meghallgatható.

A www.SuliNet.hu-n megjelent beharangozó

• **Gyulán koncertezik Al Di Meola**

Július 19-én 20 órától kezdődik a XII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál. A gyulai Tőszínpadon a Balázs Elemér Group, valamint a Grencsó Kollektíva Plusz mellett a híres Al Di Meola Band is koncertezik. Al Di Meola az egyik legismertebb muzsikusa a világon, egyéni stílusa tette világhírűvé. 1954-ben született Jersey Cityben. Al akusztikus zenekarával, a World Symphoniával jön Gyulára, s kiváló zenésztársaival szórakoztatja a közönséget. Július 20-án a Westel Dixie Fesztivál keretén belül szintén a gyulai Tőszínpadon lép fel a Gyulai Big Band, Szalóky Classic Jazz Band, valamint a Benkó Dixiland Band. Jegyek a Gyulai Várszínháznál kaphatók.

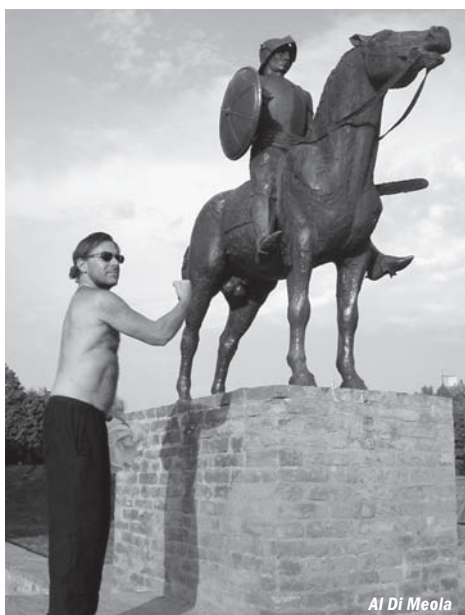
N. I. A www.nyugatijelen.com-on megjelent beharangozó írás

• **A jazz lemossa a mindennapi élet mocskát**

Visszapillantó az idei gyulai „várajazzra”

• A mögöttünk hagyott nyár elvitathatatlanul legjelentősebb
• megyei kulturális eseménye Al Di Meola gyulai koncertje volt.
• Meola az 1980-ban megjelent, *Friday Night in San Francisco*
• című albuma óta permanens világsztár. Megérdemli hát
• az utólagos visszatekintést is. A jazzról egyszer valaki – igen
• találóan – azt írta: alkalmas rá, hogy lemossa a mindennapi
• élet mocskát. Aki ott volt a Vár Jazz Fesztiválon, valahol belül
• maga is megérezhette ezt az igazságot...

Minden hasonlat sántít egy kicsit, tudom. Mégis, valahogy úgy éreztem magam azon a szombaton délutánon a gyulai vár körül téblábolva, mint mondjuk 1990 tavaszán a londoni Wembley-aréna színészbejáratánál, Prince, a minneapoliszi szupersztárra várva, vagy – hogy közelebb evezzünk az időben –, mint amikor a rocknagymama, Tina Turner járt Pesten, történetesen az ázsiójának megtízszereződését jelentő Privát tánc című albumának megjelenése után néhány hónappal...

Csak éppen itt van mindjárt a kiáltó és boldogító különbség. Al Di Meola nem Londonban, hanem a gyulai vár előtt álló lovasszobor mellett pózol, kedvébe járva a fotósoknak. Márpedig a három név nagyon is említhető egy napon!

Elérkezett a pillanat, jó, nem feltétlenül ezen a szombat délutánon, de mégis... Kiégszítendő azzal is a röpké visszatekintés, hogy a kor szavát megértve az éppen igazgató úgy gondolta, jazzfesztivál ügyben nem csak Pori van a világon... Olyan ez, mint amikor a testnevelő tanár történetesen a tornát és röplabdát szereti, ezért a röplabda és a torna felé

fordul az iskola sportélete. Ha szükségeltetik még ide magyarázó mondat, arról van szó, hogy Gedeon József igazgató nem csupán Shakespeare-t és Illyés Gyulát tiszteli, hanem a jazzt is, utóbbiért egyenesen rajong.

Nem ez a baj! Sőt! Tizenkét éve építi tudatosan a programot, és bár erről egy szót sem váltottunk vele. Ám, ha a jövő évi előadókat kezdi szervezni, s a kiszemelt világsztár megkérdezi, „mit is kezdjek Gyulával”, akkor Gedeon igazgató mindjárt azt mond(hat)ja neki: „Gyula? Hát nem tudja, tavaly itt játszott Al Di Meola, továbbá nem csupán Sacramentóban léptek fel százezer ember előtt a Benkó Sándorék, hanem itt is, minden évben”. És akkor egy illedelmes sóhaj nyomán, nyilván mindjárt könnyebben alakulhat a soros, 13. Jazz Várjátékok zenei programja.

Lehet, hogy túl messzire szaladt a toll, pontosabban a számítógép bilentyűzete, de a zsúfolt nyári programok, a már nem fullasztó reggeli órák után talán elmegy ez a kis elmélkedés. Az váltotta ki bennem, hogy láttam a világ egyik leghíresebb gitárosát próbálni, „behangolni” azon a bizonyos szombaton délutánon, ott a várszínpadon. Meg di Meola sűrű okézását a Frenreisz-féle, tökéletesen szóló technikai bér felszerelésre, és egyáltalán, az egész előkészületre.

Mielőtt a Corvin Hotel minden bizonnyal eddigi leghíresebb vendége visszavonult a koncert előtt, csevegett egy kicsit félmeztelenül a sajtóval, válaszolva a kérdéseinkre is.

Először egy prózai témát hoztunk szóba: Gyuláról Frankfurtban át Bejrútba repül, közben „mellékesen” a születésnapját ünnepli.

– Kivel koccint?

– Úristen, már majd’ ötven vagyok! Hogy szalad az idő, igazán kedves, hogy az újságíróktól gyakran tapasztalt kellemetlenkérdés helyett erre is gondolt...

Félre a viccel, az az igazság, hogy még nem tudom. Talán Frankfurtban találok egy kellemes hölgytársaságot holnap este, és közösen emlékezünk arra, hogy 49 évvel ezelőtt New Jerseyben született egy kis emberke – válaszolta kedélyesen, finom pengetések közepette, egy pillanatig sem hagyva magát a gitárját.

– *Igazán nem akarunk leragadni a formai dolgoknál, de két éve Pesten állítólag nem volt elégedett a szállodájával.*

– Valamire emlékszem, de nem kell túl nagy jelentőséget tulajdonítani az ilyesminek. Csupán arról van szó, mint láthatja is, az életem nagy részét utazással töltöm, feszítő várakozással, tele sok, menet közben előforduló, nem várt kellemetlenséggel. Azt a néhány órát szeretem megfelelő körülmények közt eltölteni, hogy jól felkészülten állhassak a közönség elé. Csupán erről van szó.

– *Úgy tudjuk, magyar tanítványa is van, akit kurzusain tanít.*

– Ezt hol hallotta?

– *Egy magyar internetes újságban olvastam.*

– Lehetséges, valóban tanítok zeneiskolában, de nem rendszeresen. Akit említett, ne vegye szerénytelenségnek, de nem emlékszem rá. Ha mégis én tudom rosszul, nyilván ügyes és tehetséges gitáros. De, ha már a magyaroktól kérdezett, elárulom, azon a környéken, ahol felnőttem, Jersey Cityben, több magyar is lakott, akiktől az édesanyám megtanulta a finom gulyás készítését. Állítólag ő is eredeti módon tudja főzni.

– *Zongoristaként kezdte. Hogyan állt át a gitárra?*

– Nem ritka, hogy valaki billentyűs hangszeren kezd, és utána másik hangszerre választ, jöllehet, a gitár nem tipikus ilyen szempontból. A hetvenes évek sajátja volt a fúziós zene, ami a jazzt és a klasszikus zenét ötvözte, elegyítette. Aztán jöttek a latin zene elemei, majd a keletiek. Ezért aztán napjainkban ezt együtt, joggal, világzene kifejezéssel illetik.

Kiss Zoltán, Al Di Meola, Gedeon József

De, ezt – hangsúlyozom –, inkább elfogadom, mint amikor fúziós zenének aposztrofálják. Ha arra kíváncsi, jó dolog-e, hogy a különböző irányzatok megosztják az embereket, akkor azt mondom, nem jól van így. Én kiállok a világzene mellett, amelyben jól megfér egymás mellett több irányzat, a klasszikustól a keletiig, akár a bossa novát is ideértve.

Visszatérve az esti koncertre, több ezren tanúsíthatják, óriási élmény volt, nem hiába zárándokoltak el Gyulára az ország minden sarkából a jazz megszállottjai, legfeljebb azt sajnálhatjuk, hogy jobbára elkerülte a sajtó figyelmét.

Egy lélegzetvételnyi szünet után azonban, nem szabad szó nélkül elmenni a kétnapos nyári fesztivál további fellépői mellett sem. Benkóék most is igazolták: a jazz valóban örök és általuk önmagában is szerethető. A Szalóky Classic Jazz Band játékában kitűnt egy Bontovics Katira emlékeztető, kiválóan artikuláló énekes, Micheller Myrtill, a Balázs Group a kis Dést, Andrást is felvonultatta, de eljött az apja is! Ők éppen Al Di Meola előtt léptek fel, s Balázs Elemér büszkén említette, 1996-ban, egy berlini örömmzenélésen együtt játszottak a híres gitárossal. A Kepenyés Pál dirigálta Gyulai Ifjúsági Big Bandet pedig azért említjük meg, mert erőteljes átalakulás részesei. Változott a felállásuk, felnőtt korba léptek, mára inkább a klasszikus jazz felé orientálódnak. Hogy jó csapáson, bizonyosság rá, hogy időközben egy hajdúszoboszlói fesztiválon nyolc csapat közt „győztek”, mint legjobban megszólalók.

Tizenkét év alatt igazán sok kiváló jazzista fellépett Gyulán, felsorolni is hosszú lenne. Mégis, azt hittük, a tavalyi vendég, Mike Stern nem vagy nehezen múlható felül...

Tényleg, mára igazán nem csak Pori van a világon, de Európában egészen biztosan nem.

Fábián István (Békés megyei Hírlap)

• **Örömmzene Al Di Meolával**

• **Jazz- és dixieland fesztivál**

A XII. Vár Jazz Fesztivál közönsége neves vendéget köszönthetett július 19-én: Al Di Meola, a világ legjobb gitárosa lépett fel csapatával, Gumbi Ortizzal, Mario Parmisanóval, Anthony Jacksonnal és Ernie Adamsszel, a zenerajongók nem kis örömére.

Gedeon József, a várszínház igazgatója több hónapos munkájának gyümölcse érett be ezzel, az eseményre nemcsak városszerte volt nagy a készülődés. Mondhatni még az is eljött, akit egyébként hidegen hagy a muzsikának ez az irányzata, melyet a jeles gitárvirtuóz képvisel. Ő egyéb-

ként elmondta, hogy a jazz képes megosztani az embereket. Vannak, akik szeretik ezt a műfajt, és vannak, akik nem. Ő az utóbbiak táborába tartozik, adta hírül, de senki nem hitte el neki. Azt viszont igen, hogy a csendesebb zenét szereti, a repertoárban találhatunk tangót és más klasszikus zenei alapokon nyugvó műveket. Al tizenötödször nyerte el a világ legjobb gitárosa kitüntető címet, melyet nagy szerénységgel vesz tudomásul. Híján van minden művészi allűrnek, a lehető legtermészetesebben viselkedik, és nagy-nagy átéléssel gitározik. Játékára nem lehet nem odafigyelni. Azt is lenyűgözi ez a fantasztikus virtuozitás, aki hallott már gitárjátékot, de sejti, hogy ez valami más, ez különleges isteni adomány, melyet Al nagy alázattal tudomásul vett, és ahogy az a nagy művészeknél lenni szokott, tudatosan, nagy szorgalommal ki is művelt. Innen a magától értetődőnek tűnő játék, a rendkívül szimpatikus beszélgetés a közönséggel, amikor még slusszpoénokra is van mód, amiknek a hangszerekre szálló bogarak kevésbé tudtak örülni. Al Magyarországon csak Gyulán adott koncertet, ismeri a magyar művészeket, és elmondta, hogy hazánkiai laknak a szomszédságában, és a mamája remek gulyást tud készíteni...

De ne feledkezzünk meg a két „előzenekarról” sem. A Balázs Elemér Group – a kiváló szaxofonos, zeneszerző Dész Lászlóval kiegészülve – szintén emlékezetesen játszott, s a Grecsó Kollektíva Plusz is elnyerte a közönség tetszését.

A másnapi Westel Dixieland Fesztiválnak a favoritja a Benkó Dixieland Band volt. Benkó Sándor és zenésztársai tizenkettedszer léptek fel a várszínpadon. Az együttes vezetője ezen a koncerten nemcsak virtuózmuzsikájával kápráztatta el a hallgatóságot, hanem sziporkázó humorával is. Hangot adott annak a közismert ténynek is, hogy házigazdákként zenélnék a tószínpadon, amely ugyan nem a legszebb, legvonzóbb tó, nem vetekedhet a vize az Adriáéval, de elmondhatjuk, hogy legalább a mienk. Hazai vizeken muzsikálni mindig jó dolog, ismerős közönség előtt nagyon kellemes. A gyulai közönség pedig nagy szeretettel fogadta az ismert világhírű művészeket. A világ számos színpadán fellépő Benkó Dixieland Band szimpatikus zenei rutinnal adta elő repertoárja legjobb darabjait. A számok között Benkó Sándor kiváló történeteit hallgathatta a közönség, melyek legalább annyira jól hallgathatóak voltak, mint muzsikájuk. Az együttes zenéjét jövőre is hallhatja az avatott közönség.

A fesztiválon ott muzsikáltak a jövő reménységei is. A város is joggal büszkélkedhet jazz muzsikusaival. A Kepenyés Pál dirigálta Gyulai Big Band szintén letette névjegyét. A Szent Vince Borlovagrend legfrissebb tagja, mint zeneiskola-igazgató és együttes-vezető is büszke lehet fiatal muzsikusaira. Szépen szóltak együtt és külön is. Szólistái pedig már most fiatalon nagyon ígéretesek.

A Szalóky Classic Jazz Band nevéhez illően pompás klasszikus jazz zenét játszik. Van abban valami igazság, hogy a jó muzsikuskok a beszéd terén is jó előadók. Szalóky Béla teljes mértékben el tudta adni a muzsikájukat és önmagukat. Micheller Myrtill gyönyörű hangú énekesnőjük pedig nemcsak a zenekar férfitagjait tartja permanensen formában, de a közönséget is.

Adók Mária (Gyulai Hírlap)

Di Meola Gyulán

Kérem, én elfogultságot jelentek be! Objektivitás momentán nista! Az a nagy helyzet, hogy a kezdetektől szimpatizálok a Gyulai Vár Jazz Fesztivállal, mert ide mernek hozni a szervezők olyan nívós dzsesszformációkat, amelyek a rétegzésén belül önhibájukon kívül underground létre kényszerültek. Az idei meghívottak közül persze nem a sztárvendég Al Di Meolára gondolok itt, hanem a Grencsó Kollektíva Pluszra. Ha hozzáteszem, hogy előttük a Balázs Elemér Group lépett fel, azonnal „lejön” az est „rendező elve”: valamennyi csapat hagyta magát befolyásolni a world music hatásai által, legalább az utolsó lemezén.

A három formáció, a nyáresti meleg és a barátságos jegyár (3500) közel kétezer nézőt vonzott a vár előtti téren felállított színpadhoz. A történelmi környezet, még inkább a gyulai dzsesszkoncertek viszonylatában rekord számú közönség szemmel láthatóan doppingolta a magyar muzsikuskokat.

A hosszú évekig Vukán Györggyel dolgozó dobos zenekara, a Balázs Elemér Group rendhagyó felállású. Ha nem számítjuk a bőgőt (amelyen a fiatal Soós Márton játékát hallhattuk), elmondható, hogy náluk mindenből kettő van! Dallam-hangszerekből (Juhász Gábor – gitár, Balázs József – zongora) épp úgy, mint ütősökből (Balázs Elemér, Dész András), sőt énekest is duplán igazoltak, Winand Gábor és Czerovszky Henriett személyében. Műsoruk alapját az elmúlt év tavaszán megjelent albumuk, az „Around The World” anyaga képezte. Egy feszes ritmusú Juhász Gábor-szerzemény után meditatív hangulatú Balázs József-kompozíciót vezettek elő róla. Vendégükkel, Dész Lászlóval filmzenét vettek fel nemrég. Színpadi együttműködésüket Charlie Mariano-szám

Winand Gábor

és egy sajátos atmoszférájú kalotaszegi magyar népdal-feldolgozás zárta. Balázs Elemér csapata annyira egységes és összeszokott volt, hogy igazságtalan lenne kiemelni közülük bárkit is. Előadásuk elegáns és magabiztos, teljesítményük pedig lenyűgöző.

A másik magyar formáció, a Grencsó Kollektíva Plusz nem csak dzsesszmuzikusokat foglalkoztat: Hajnóczy Csaba és Kenderesi Gabi az underground rock emblemikus alakjai. Két évvel ezelőtt egy különös, semmilyen skatulyába nem sorolható albumot készítettek. Ez volt a „7 ének az utolsó mohikánoknak”. A témákat (amelyek címek nélkül maradtak a lemezen) azóta alaposan átgyúrták, kvázi újra fogalmazták. A Mizsei Zoltán, Gyulai Csaba és Koncz András alkotta vokál indított, és csak az „eredeti”, három tagú Grencsó Kollektíva csatlakozott hozzájuk. A következő, lassan bontakozó számot Kenderesi Gabi éneke vezette fel, amelybe szinte észrevétlenül folyt bele a szaxofon, a hegedű, a gitár, a doromb, majd a szkreccset imitáló szintetizátor! Közben Grencsó furulyára váltott, és mint valami XXI. századi sámán, misztikus hangulatot csempészett együttese muzikájába. A folytatás: a középkort idéző kórus, amire Grencsó free-dzsesszel felelt szaxofonon, diszkós groove-ok felett (Garbarek-utánérzés tehát kizárva), hogy végképp bekategorizálhatatlan legyen ez a koncert is. Mi más hiányzott még nekünk, mint egy kis tánczene, amire Hajnóczy Csaba vert space-es, elszállós gitárszóló!

És, Grencsó István folytatta, szájharmonikán! Kisvártatva kiderült: ez volt a „Villa Negra” intrója! Történt nagyobb csoda is: a zenekarvezető dalra fakadt! Hogy mit hoztak még ki ebből a nótából? A free dzsessz és a hatvanas évek tánczenéjének olyan meglepő és furcsa egyvelegét, amilyen talán még sohasem hangzott el ilyen szép számú közönség előtt. Mondanom sem kell: megérdemelt sikert arattak vele!

[Rockinform]

-
- **Gitár, billentyűk, ütők és elemek**
- **HÁLÁS KÖZÖNSÉG FOGADTA AL DI MEOLA EGYÜTTESÉT**
-

Több szempontból is a legek emberének tartják a negyvenkilenc éves amerikai gitárost, Al Di Meolát, hiszen Paco De Lucíával és John Mc Laughlinnal alkotott akusztikus triójának lemeze, a Friday Night In San Francisco a populáris műfajokra jellemző százezres példányszámban fogyott el, különféle zenei szaklapok tíznél is többször választották instrumentuma legjobbjának, és – különösen rajongói szerint – ő a világ legvirtuózabb húrnýűvője.

A július 19-én este a XII. Gyulai Vár Jazz Fesztiválra elzarándokolt több

száz néző is nagy lelkesedéssel fogadta Di Meolát, de a két magyar zenekar, a Dés László vendégzsereplésével fellépő Balázs Elemér Group és a Grencső Kollektíva Plusz koncertje is felvillanyozta a dzsesszkedvelő hallgatóságot. Talán nem egészen kézenfekvő Balázs Elemér világzenei ihletettségű, a hagyományos dzsessz szókinccsel élő muzsikáját, valamint Grencső Istvánnak a legkülönbébb hangzó tradíciókat új ruhába öltöztető zenéjét a tágan értelmezett latin-dzsessz di Meola-i világával együtt egy pódiumra invitálni, de a reakciók mégis a szervezőket igazolták. Olyannyira, hogy az eredetileg a Tószínpadra szervezett esemény végül a vár előtti tágasabb térre költözött, és így

sem igen maradtak üres székek. (Mint ahogy vélhetően másnap este a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon adott koncerten sem.)

Feltételezhető volt, hogy a kvintettként meghirdetett formáció esetleg kvartetté kényszerül szűkülni, és sajnos Anthony Jackson basszusgitárost valóban nélkülözniük kellett egészségi állapota miatt. Mario Parmisano zongorista, Ernie Adams dobos és Gumbi Ortiz ütőhangszeres viszont min-

dent megtett azért, hogy ne keletkezzen hasadás a zenei szövegben. Ők egyébként – mások mellett – a legutóbbi, 2002-es *Flesh on Flesh* című Di Meola-lemez közreműködői is, sőt az argentin származású zongorista 1988, a Puerto Ricó-i ütős pedig 1990 óta partner a „főnök” World Synfonia elnevezésű csapatában.

A közönség zöme valószínűleg készült Di Meolából, akár úgy, hogy 2001-ben a budapesti New Orleans klubba vagy egy korábbi alkalommal váltottak jegyet koncertjére, akár úgy, hogy diszkográfiáját tanulmányozták, mert a gitáros színpadra lépésétől kezdve több mint bizalommal viseltettek iránta. Füttyel és tapssal üdvözlötték a nyitó Libertangót és egy másik Piazzolla-örökzöldet, a Double Convertót, valamint a Misteriót és a második ráadás-darabot, a még első zenekarával, a Return to Foreverrel játszott No Mysteryt is. Nem maradhattak el persze a *Flesh on Flesh* latinosabb szerzeményei sem. Ez az este ugyanis inkább előtérbe helyezte a zenekarvezetőnek a tangóhoz, a flamencóhoz és a brazil ritmusokhoz vonzódó énjét, mint azt, amelyik a fúziós dzsesszben van otthon – bár utóbbi rendszerint magában foglalja az előbbit. Ami pedig szintén Al Di (legelkötelezettebb rajongói hívják így) védjegyei közé tartozik, az a temperamentumos játékmód, az Uzit meghazudtoló pengetési sebesség, a „mutola” technika (amikor a megpengetett húrt jobb tenyerével kissé tompítja) és az Ovation gitárjaiból szintetizátor segítségével előcsalt többféle, például elektromos gitár- vagy fuvolahangszín megszólaltatása.

Kísérőiről leginkább azt lehet elmondani, hogy nagyszerűen igazodnak a zenekar frontemberének elképzeléseihez, és hangszertudásukat vagy odaadásukat illetően sem érheti őket kritika. Azzal viszont tisztában kell legyenek, hogy egyéniségüket nem feltétlenül tudják kibontakoztatni ebben a formációban, hiszen mindenféle értelemben Di Meola diktál: túlnyomó részben ő szólózik, ráadásul a számokban minden apró részlet meg van írva és tökéletesen ki is lett gyakorolva, ami azt eredményezi, hogy a motívumok hihetetlenül élesen rajzolódnak ki, de az interakcióra kevés a lehetőség. Ami Ortiz és Di Meola közt létrejött egy duórészben, az is inkább megkomponált bohóckodás volt, mint egymás rezdüléseinek fürkészése. A teátrális elemek számát pedig csak növelte, ahogy a gitáros a koncert elejétől végéig eltűnt mozdulatokkal csapkodta, taposta a szálló-mászó rovarokat – fűledt nyári estéken bizony kirajzanak szegény párák –, ami bizonyára kellemetlen lehetett, de a hozzájuk való viszonyulást másképp is el tudtam volna képzelni. A kevesebb hatni akarás sokat tudott volna adni a zenei élményhez.

Bércesi Barbara (Kultúra, Heti Válasz)

• Szeretnétek egy kis zenét is?

• **Al Di Meola varázslata a XII. Gyulai Vár Jazz Fesztiválon**

• A Gyulai Várszínház története újabb fényes lappal bővült
• szombaton este. Ami sokáig szinte hihetetlennek tetszett:
• koncertet adott a világ egyik legismertebb jazzmuzsikusa, a
• gitáros Al Di Meola.

A szenzációs este az ilyen esetekben leggyakoribb előzmények után kápráztatta el a közönséget. Németországi menedzserén keresztül, három-negyed évvel ezelőtt a Gyulai Várszínház hívta meg. Fellépésének értékét tovább növeli, hogy eredetileg egy pesti koncert is „benne volt” a programban, ezt azonban lemondták, de így is sikerült a jazzmuzsikust idecsábítani.

Arra viszont már számítani lehetett: ami egyáltalán is nagyon ritkán, évente egy-két alkalommal fordul elő hazánkban, hogy ezekben mérhettük az érdeklődők számát.

Az alkalmi várszínpadon örömmel jelenthette be Gedeon József igazgató a fesztivál csúcspontján: és akkor eljött a Nagy Pillanat...

Az ötvenéves muzsikusz nem feltétlen klasszikus formációban játszik, a dobos Ernie Adams, az ütőhangszeres Gumbi Ortiz, míg a zongorista Mario Parmisano. (Nemhiába, először dobolni kezdett gyerekkorában.)

A Grammy-díjas Al Di Meola estje találón jellemezhető egyik albuma, a

Nagy Passzió címével. Azt még a kevésbé vájtfulűek is tudják, ilyen formációban végképp nélkülözhetetlen tökéletesen uralni a hangszert.

És, amikor már jó egy óra óta élveztük akusztikus gitárjának játékát, egy rövid hatásszünet után felkiáltott: „Would you like any music?” (Szeretnétek egy kis zenét is?) Nos, ilyenkor lesz végképp Meola-rajongó az ember, és másnap megveszi a tavaly megjelent válogatását, hogy tényleg szóljon valami virtuóz, mégis kellemes zsidbadást, nyugalmat árasztó zene például az autóban, ha éppenséggel agyforraló forgalomban vezet.

Nem szabad elfeledkeznünk az est további fellépőiről sem, hiszen sok más alkalommal főszereplők lehettek volna!

Mindenekelőtt a dobos nevével fémjelzett Balázs Elemér Groupot tovább erősítő, immár számtalan film zeneszerzőjeként is ismert Dész Lászlót kell megemlítenünk. A kiváló szaxofonos vendégként játszott, az ütőhangszeres fia, András társaságában. A csapat jó néhány nemzetközi zenei esemény kitüntetettje, szolístadíjak tulajdonosa.

A Grecsó Kollektíva Plusz, a másik előzenekar is csak látszólag vállalkozott hálátlan szerepre, hiszen olyanok is megismerhették őket, akik most talán csak Meola kedvéért jöttek el.

Káprázatos, évtizedekig nem felejthető este volt.

Fábián István (Békés megyei Hírlap, Megyei körkép)

XIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 17., 20 órákor, a Tószínpadon

SAKCSI TRIÓ ÉS ATTILA SASVÁRI

Attila Sasvári 1963-ban végezte el a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanárképzőjét, ahol klarinét- és szolfézsdiplomát szerzett. A magyar jazzéletbe 1957-58 táján került be, tehát a hőskor egyik úttörőjének számít. 1960-64-ig volt zenei vezetője és tagja a Nebuló zenekarnak. Ugyancsak tagja volt a neves Qualiton együttesnek, amelynek vezetője Gonda János volt, és játszott a Tóth Zoltán vezette big bandben is. Játékát néhány lemezfelvétel, rádiófelvétel, tv műsor, filmzene őrzi a számtalan koncert mellett.

1964-től kétéves finnországi turné következett. 1965-ben stúdiófelvételt készített Helsinkiben Garay Attilával, Mészáros Sándorral. 1966-67-ben jazztanár volt a Bartók Béla Szakiskolában. Ekkor döntötte el, hogy Finnországban folytatja zenész karrierjét. Kint night clubokban, egyéb szórako-

Szakcsi Lakatos Béla, Attila Sasvári és Orbán György

zóhelyeken játszott mindenféle zenét. 1976-tól Svédországban él, ahol klarinét-, szaxofon- és fuvولاتanárként dolgozik egy zeneiskolában. 1990 óta újra koncertezni kezdett, különböző svéd jazzegyüttesekkel, amelyekkel rádiófelvételeket is készített. Az utóbbi években nyaranta hazajár, és a régi zenésztársakkal vállal néhány fellépést, így 2002-ben játszott a Szakcsi és a Vukán trióval is. Gyulán Szakcsi Lakatos Béla triójának lesz a vendégszólistája.

Szakcsi Lakatos Béla, aki 61 éves kora ellenére a magyar

jazzélet örökifjú virtuóz állócsillaga, sorra mutatja hazai és nemzetközi sikereit. Mint ahogy maga nyilatkozta nem régen: „Boldog zenész az, aki nem tud megöregedni, mert nem a pénz vagy a karrier érdekli, hanem állandóan a zenével foglalkozik, próbál megújulni, fiatal kollégáit is szívesen meghallgatja, és örömmel játszik is velük. Senki sem elégedhet meg azzal, hogy valamikor nevet szerzett magának, mert ha nem figyeli a kollégákat, és általában nem figyel arra, ami zajlik a világban, nem lehet boldog zenész”. A nemrég megjelent lemezén Orbán György bőgőzik, Lakatos Pecek András dobol (ők kísérik Gyulán is), és a Rostás testvérek énekelnek. Ezen az új lemezen a jazzt és a cigányzenét próbálja ötvözni. Ami a végeredményt nézve nagyszerűen sikerült. Szakcsi Lakatos Béla minden bizonnyal Gyulán is sok örömet szerez majd a jazzrajongóknak, régi barátjával, Attila Sasvári vendégszólistával.

KATHY-HORVÁTH LAJOS- LŐRINSZKY ATTILA DUÓ

Kathy-Horváth Lajos Magyarország egyik legnagyobb modern zenét játszó, komponáló, improvizáló művésze. Jelentősége Kurtág Györggyel, Eötvös Péterrel, a kortárs zene magyar világhírességeivel említhető egy sorban. Pályafutását a 60-as években neves jazz-zenekarokban kezdte, mint a hegedű virtuóz szólolistája. Később Szabados György állandó partnere lett, játszottak duóban, kiségyüttesben és nagyzenekarban is. Muzsikájára Bartók, Kodály, az erdélyi népzene, a cigányzene éppen úgy jellemző, mint a jazz lüktetése. 1973-ban Szabados együttesével San Sebastianban elnyerték a jazzfesztivál nagydíját.

Ebben az időben játszott a Rákfogó együttesben is Szakcsi Lakatos Bélával és Babos Gyulával. 1975–90 között Párizsban élt, ahova Cziffra György, a kiváló zongoraművész hívta. Majd Yehudi Menuhin asszisztenseként dolgozott, miután megnyerte a Bartók hegedűversenyt. A rendszer-

Lőrinszky Attila

Kathy-Horváth Lajos

váltás után jött újra haza, azóta számtalan formációban játszik, komponál. Partnere, a kiváló bőgős Lőrinszky Attila, aki több duóformációval ért el nagy sikert, többek mellett Lajkó Félix-szel is, akivel a Gyulai Vár Jazz-fesztiválon is bemutatkozott. Lőrinszky Attila Kathy-Horváth Lajos kitűnő partnere, aki értő és inspiráló kíséretet ad a hegedűszólókhhoz, válaszolva, ellentéteztve annak futamait. A két zenész közös lemeze Vázlatok címmel jelent meg néhány éve. Az energikus, elmélyült duózene minden zenerajongónak igazi csemegét nyújt minden bizonyítással a gyulai fellépésen is.

BILLY COBHAM CULTURE MIX

Billy Cobham a világ legnevesebb jazz-rock dobosa, akit számtalanszor választottak hangszerre legjobbjának a szaklapok. Zenekarával, a Culture Mix együtessel lesz a XIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál vendége.

Panamában született 1944-ben, majd USA-ba költöztek. Nyolcéves korában mutatkozott be először színpadon. A hatvanas években a New York-i Zeneművészeti Főiskola elvégzése után rendszeres szereplője lett a profi jazzéletnek, neves sztárok hívták együtteseikbe játszani. Ezekben az években Horace Silverrel turnézott, akinek zenekarával ő mutatta be először Európában az elektronikus dobos. 1969-ben alapítója volt a Dreams nevű jazz-rock formációnak, amelyben a Brecker fivérek mellett tag volt John Abercrombie és Don Grolnick is. Lemezt készített a neves gitárossal, George Bensonnal.

A jazz királyával, Miles Davis-szel négy korszakalkotó lemezt vett fel. Ő dobolt a jazz-rock alaplemezein: a Bitches Brew, a Tribute to Jack Johnson és a Live – Evil című Davis-albumokon. Itt ismerkedett meg John McLaughlinnal, akivel később megalakították a legendás Mahavishnu Orchestrát. Billy Cobham az együttes első három lemezén dobolt: az Inner Mounting Flame, a Birds of Fire és a From Nothingness to Eternity című albumokon. Ezután olyan szólólemezeket adott ki (Spectrum 1973, Total Eclipse 1974, Crosswind 1974, Magic 1977), amelyeknek eladási példány-

számai vetekedtek a pop-rock albumokkal. Ekkor nevezték úgy el, a fúziós zene mesterének.

A '70-es években több lemezen együtt játszott George Duke-kal, akivel élő lemezt készített a Montreux Jazz Fesztiválon, amely az évtized egyik legjobb produkciójának számított. Ebben az évtizedben lemezfelvételeket készített olyan sztárokkal, mint Freddy Hubbard, George Benson, Milt Jackson, Eumir Deodato, Bob James, Hubert Laws, Ron Carter, Roberta Fleck. 1978-ban játszott John McLaughlin Electric Guitarist című albumán. A következő évben Tony Williams-szel, a másik neves jazz-rock dobossal turnézott Japánban. Ugyanebben az évben Montreux-ben Oscar Petersonnal, Count Basie-vel és Nils-Orsted Pedersennel lépett fel. 1980-ban a Grateful Dead zenekarral és Jack Bruce-szal turnézott. 1981-ben élő lemezt vett fel Gil Evans Big Bandjével. 1983-ban Gil Evans és Miles Davis zenekarával turnézott Japánban. 1984-ben egyik társalkotója volt a The World of Rhythm televíziós koncertnek, amelyen a legnagyobb zenészek voltak társai: többek között Herbie Hancock, Ron Carter, a Brecker fivérek.

A nyolcvanas években sorra jelennek meg szólólemezei. 1988-ban Peter Gabriel lemezén, a Passion filmzene felvételén is ő dobolt. A kilencvenes évek eleje óta rendszeresen együtt játszik Larry Coryell-lel. Közreműködött a WOMAD világzenei koncerteken Peter Gabriel szervezésében, majd játszik Gabriel híres US lemezturnéján. Görögországban élő lemezt vesz fel Stanley Clarke-kal. Szinte felsorolhatatlan a rengeteg lemez, koncert, amelyen Cobham az elmúlt években még közreműködött. Csak a saját nevéen 35 lemezt adott ki 1973 óta, közreműködőként pedig több száz lemezen hallható lenyűgöző játéka. Billy Cobhamet a fúziós jazz legjobb dobosának tartják. Stílusára a jazz komplexitása és a rock&roll agresszivitása jellemző. Erőteljes játéka minden megszólalásakor lenyűgöző, stílusa meghatározó-

nak számít a jazz világában. Funkys futamait, technikás dobszólóit minden dobos iskolának tekinti.

Billy Cobham nemzetközi csapattal érkezik Gyulára. A dán Pet Gade figyelemre méltó tehetségű gitáros. A német Stefan Rademacher az elektromos basszusgitárt szólaltatja meg, évek óta állandó tagja Cobham együttesének. A Svájcban élő Junior Gill az ütős hangszerek és a karibi steel drum mestere. A Svédországból érkező Marcos Ubeda billentyűs hangszereken játszik. A zenekar Gyulán lendületes jazz-rockot játszik majd az újabb lemezeiről kis karibi beütéssel, de hallhatók lesznek régebbi számok is Cobham sikerlemezeiről.

(Műsorfüzet)

T-Mobile Dixie Fesztivál a Gyulai Várszínházban

Előadás: Július 18., 18 órakor, a Tószínpadon

GYULAI IFJÚSÁGI BIG BAND

LUCKY BOYS ÉS FALUSI MARIANN

Varga Tibor, zenekarvezető – szaxofon, Lázár István – zenei vezető, ének, trombita, Jármai Edit – ének, Fajsi Csanád – harsona, Szalóky Béla – harsona, Molnár Péter – nagybőgő, basszusgitár, Horváth Zoltán – dob, Pintér Tibor – gitár, Kovács Erik – zongora.

Az együttes vendégszólistája Gyulán Falusi Mariann lesz

1982-ben zenei általános iskolásokból alakult a Lucky Boys Dixieland Band. Első nyilvános koncertjét 1983-ban tartotta, mely után Benkő Sándor – a magyar dixieland-kultúra megteremtője és életben tartója – felfigyelt a zenekarra. A csapat sikert sikerre halmozott, sorra vitte el a pálmát az országos diákrendezvényeken, Magyarországon rendezett nemzetközi dixieland fesztiválokon és sikerrel képviselte a magyar kultúrát külföldön: Meissenben, Drezdában, Berlinben, Vilniusban, Ostravában.

Az 1988-as „Ki mit tud?”-on győztesen kerültek ki az országos megmérettetésből. Akkor az együttes stílusának fő jellemzője a negyvenes évek dixieland-, swing- és az ötvenes évek shuffle-zenéje volt. Ekkortól aratták sikereiket a legnevesebb jazz fesztiválokon Drezdában, Saint Raphaelben, Düsseldorfban, Korinthosban, és köttettek életre szóló barátságok a jazz nagyságaival: George Proberttel, Jerry Lee-vel. Folyamatos tagcserék és

Lucky Boys Dixieland Band

az 1998-ban történt stílusváltás után Lucky Boys Shuffle Band néven a mai napig a magyarországi jazz élvonalába tartozik az együttes. 1989-ben *Where Is The Tiger?* címmel jelent meg első nagylemezük, melyet 1996-ban a *Hello Dolly*, 1998-ban *When You're Smiling*, 2000-ben *It's a Shuffle Time* című CD-k követték.

Rendkívül széles repertoárjukban 1900-tól napjainkig éppúgy megtalálhatók Louis Armstrong legszebb számai, mint Louis Prima dalai, közismert klasszikus melódiák és a közelmúlt népszerű dallamai. Előadasmódjukat bravúros hangszertudás, fiatalos lendület, sziporkázó humor jellemzi.

Lucky Boys és Falusi Mariann

BENKŐ DIXIELAND BAND

(Műsorfűzet)

• **Jazzkoncert éjjelig, Billy Cobhammal**

• **A harmadik világsztár is nagy sikert aratott a Várszínház Tószínpadán**

• Telt ház előtt nagysikerű koncertet adtak szombaton este
 • Gyulán jazzmuzsikusok, köztük az amerikai Billy Cobham jazz-
 • rock dobos, akit számtalanszor választottak meg szakmája
 • legjobbjának a szaklapok. A Szakcsi Trió és Attila Sasvári, a
 • Kathy-Horváth Lajos–Lőrinszky Attila duó, valamint a világ-
 • sztár Billy Cobham Culture Mix nevű együttesével szombaton
 • este lépett fel a Gyulai Várszínház Tószínpadán, éjjelig tartó
 • jazzkoncerten.

A muzsikusokat a XIII. Gyulai Vár Jazz Fesztiválon hallhatta a közönség. A Gyulai Várszínházban Billy Cobham személyében a harmadik világsztár lépett fel. Két éve Mike Stern gitáros, tavaly Al Di Meola gitáros koncertezett a Várszínház jazzfesztiválján. Billy Cobham, a jazzvilág meghatározó személyisége Panamában született 1944-ben, 8 éves korában költöztek az USA-ba. Első hangszere a dob volt, apjától tanult meg játszani rajta. Máig ezt a hangszert szereti a legjobban – mondta magáról. A fúziós jazz képviselője, benne a jazzé, a rocké, a karibi zenéé. Háromszáz lemeze közül 35 önálló album. Billy Cobham ma Svájcban, Bernben és az USA-ban él. Culture Mix nevű együttesében dán, német, svájci, svéd zenészek játszottak vele Gyulán.

Ezen az esten lépett fel Szakcsi Lakatos Béla a Szakcsi Trióval és Sasvári Attilával, aki 1976-tól Svédországban él. Kathy-Horváth Lajos az egyik legnagyobb hegedűs Magyarországon, zeneszerző is. Egy ideig Yehudi Menuhin asszisztenseként dolgozott, tanított a világhírű hegedűművész iskolájában. Gyulán Lőrinszky Attila bőgőssel játszott.

Tegnap a T-Mobile Dixie Fesztivál keretében a Benkó Dixieland Band, a Lucky Boys Falusi Mariann jazzénekessel – a Pa-Dö-Dö tagjával – és a Gyulai Big Band adott koncertet a Tószínpadon.

Sz. M. (Békés megyei Hírlap)

• **Zenés fesztivál-hétvége a várszínházban**

Igényes muzsika, profi előadók, nagy érdeklődés és két kellemes nyári este – így jellemezhetnénk tömören a Gyulai Várszínház július 17–18-i programjait. Az elmúlt hétvége várkerti rendezvényei azonban – nívójuknál fogva – ennél vitathatatlanul többet érdemelnek...

A jó előre beharangozott „XIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál” a magyar könnyűzene e stílusának jelentős, évről évre világhírű sztárokat felvonultató eseménye. 2002-ben például Mike Stern koncertezett városunkban, míg tavaly Al Di Meola lépett színpadra a fesztivál keretein belül. A szervezők idén sem adták alább a jazz világsztárjait felvonultatni vágyó törekvésük-ből, hiszen a szombat est sztárvendége a stílus legelismertebb dobosa, Billy Cobham volt, ki a jazz-elithez tartozó együttesével, a Culture Mix-szel adott másfélórás koncertet a tószínpadon. A program persze nem „csak” a panamai születésű, ám gyermekkora óta az Egyesült Államokban élő jazz-rock muzsikusból állt.

Előtte a magyar zenei élet ismert formációja, a zongorista-zenekarvezető nevét viselő Szakcsi Trió szórakoztatta a „nagyérdeműt”. Szakcsi Lakatos Béla állandó hármasa ez alkalommal különleges felállásban, az évtizedek óta külföldön élő és zenélő Attila Sasvárival kiegészülve játszott a jazzkedvelőknek, kik – nem titok – nem kevesebb, mint négyezer forintért élvezheték a csodálatos környezettel övezett élőkép és a minőségi hangtechnika adta tökéletes összhatót.

Rövid szünetet követően, az est második részében Kathy-Horváth Lajos és Lőrinszky Attilaé volt a színpad és eleinte még a közönség figyelme is. A két zenész – bár szakmai tudásukhoz nem fér kétség – előbb duóban, majd két, egyenként közel tíz-tíz perces szóló számban borzolta a minőségi jazzre éhes közönség idegeit... Az előadást követően üdítően hatott a nézőkre a fesztivál második szünete, melynek elteltével aztán kezdetét vette a show...

Billy Cobham profizmusára jellemző, hogy a délutáni sajtótájékoztatón felhívta a jelenlévő médiumok képviselőinek figyelmét arra, hogy koncertjének szigorúan csak az első tíz percét rögzíthetik kamerával, s a fotósok is csak addig készíthetnek képeket róla, míg vaku nélkül teszik azt. Szerencse, hogy jegyzetelni lehet, gondoltam akkor, de színpadra lépését követően rá kellett jönnöm arra, az élmény szavakba nem önthető. A hangok letisztult, pontos csengése és a mozdulatok ösztönösen dinamikus folyamata úgy tűntek, mintha csak a legegyszerűbb, legtermészetesebb dolgok volnának a világon. A zenekari hangzás tökéletesen megformált egységként hatott, melyben – meglehet ez teszi Billy Cobhamet világsztárrá – nem mindenek felett a dob érvényesült, hanem az előadás egészében volt az abszolút zenei összhang. Az est minden bizonnyal felejthetetlen élmény volt minden jelenlévőnek.

Vasárnap a tikkasztó hőségben, délután öt órakor kezdődött a „T-Mobile Dixieland-fesztivál”. Az érdeklődés szemmel láthatóan nagyobbnak tűnt, mint az előző esti rendezvényen. Elhamarkodott következtetés volna azonban ezt a két stílus, a jazz és a dixie – melyek egyébként nem állnak nagyon távol egymástól – népszerűségére visszavezetni; a közel telt ház feltehetően a szombatinál lényegesen humánusabb jegyáraknak tudható be.

Az első fellépő a Kepenyes Pál által vezetett és konferált Gyulai Big Band volt, kik az ötödik alkalommal léptek e fesztivál (és elődje a Westel Dixie

Fesztivál) keretein belül színpadra. Az egykor volt ifjúsági zenekar mintegy negyven percen keresztül szórakoztatta ismert dallamokkal a közönséget. Szünetet és technikai átállást követően a Gyulán most debütáló Lucky Boys zenélt, s csinált valóságos show-t, mely sokak szerint a dixieland természetes velejárója. A zenekar vendégművészt is hozott magával, így állandó énekesnőjük mellett Falusi Mariann is megmutathatta magát a fürdővárosi közönségnek. Előadásukban helyt kaptak olyan ismert slágerek, mint például a „New York, New York”, a „Hit The Road, Jack” vagy a „Just A Gigolo”. A harmadik, egyben utolsó fellépő az est „vendég-házigazdája”, fénypontja a műfaj világszerte ismert képviselője, a Benkó Dixieland Band volt. Az együttes a dixieland zene gyökereihez, forrásaihoz visszanyúlva eredeti dixie-dallamokkal, a tőle megszokott profizmussal zárta a várszínház fesztivál-hétvégéjét.

Szabó György (Gyulai Hírlap)

• **Hozzászólások az Index.hu Fórum oldalon**

Charliexx 2004-08-14 13:37:10 (#1123)

Hello samaky
Billy Cobham Gyulán.
Nagyon sajnálom, hogy nem tudtam elmenni.
Milyen felállásban léptek fel?
Használt elektromos effekteket?

Jók a képek. Te készítetted?
Fel tudnál tenni többet is?

samaky 2004-08-20 22:21:40 (#1127)

Nem használt effekteket, teljesen természetes, tökéletesen beállított, és kiválóan hangosított felszerelése volt. Zenészeket nem ismertem név szerint. Egy szólógitár, egy basszus, egy billentyű, és egy ütős, akinek egy hordódob (vagy hogy hívják) volt a fő hangszere. Tudod olyan, mint amit a Trinidad-i ütősök használnak. Mi annak a rendes neve? Vannak még fotók, nemsokára felteszem. Saját fotók.

2005: Jazz meg az

XIV. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 23., 20 órakor, a Tószínpadon

DAVE WECKL BAND

Dave Weckl talán napjaink legismertebb modern jazz dobosa. 1960-ban született St. Louis-ban, és nyolc éves korában kezdett dobolni. A nyolcvanas évek elején Paul Simon majd Michel Camilo együttesének tagjaként lett neves művész. 1986-ban hívta meg Chick Corea, a jazzvilág neves zongoristája együttesébe. Hét évig volt tagja az Electric Bandnak és az Akoustic Bandnak, amelyekkel számos lemezfelvételt készített, és beutazta az egész világot. Dave Weckl dobjátékával egyenrangú társa volt Chick Coreának a két együttes hangzásvilágának kialakítójaként. A Chick Coreával töltött évek után Weckl önálló útra lépett. Játékában is meg akart újulni, ezért újra tanulni kezdett, Freddie Grubernél. Itt tanulta meg, hogy legalább annyira kell figyelni a hangzásra, mint a stílusra. Zenéje lélegzetállítóan élő, tele van

erővel, hangzásvilága a műfaj legjobbjából táplálkozik, stílusa áradatszerű, kifinomult, hihetetlenül robbanékony és bonyolult. Az általuk játszott fúziós jazzről így nyilatkozott: „Az a zene, amit mi játszunk, improvizációs jazz, amely a hallgatóság füle hallatára alakul, s bár egyes koncertek jobbak, mint mások, ennek az együttesnek minden estéje jó este.”

A zenekar játékában a dob nem virtuózan kezelt szólóhangszerként, hanem a többi hangszer egyenrangú partnereként jelenik meg. Dave Weckl a zenei kihívásokra válaszoló és kérdező igazi zenei partnere muzsikustársainak. Stílusát lehet nevezni jazznek, fúziós zenének, funknek vagy egyszerűen elektronikus improvizációnak is. A Dave Weckl Bandnek eddig hat CD-je jelent meg a Stretch Recordsnál, amelyből egy dupla koncertalbum, a Live (And Very Plugged In).

A Dave Weckl Band alapító tagjai a billentyűs Steve Weingart és a basszusgitáros Tom Kennedy, akit Bill Connors együttesében ismert meg a dobos. Szaxofonon Gery Meek játszik, aki nem régen került be a zenekarba. Dave Weckl a New York-i zenei életben tanulta meg a jazz-zenészek csöppet sem könnyű életét, így napjaink egyik legelőrelátóbb muzsikusa. Sohasem ül meg a babérjain, mert tudja, hogy a nosztalgiazenélés óriási csapda, amiből nem lehet kikerülni. Mindig váltani kell, meg kell újulni, ha az ember hosszú ideig meg akarja őrizni művészi érzékenységét – nyilatkozta egy másik alkalommal.

Steve Weingart Ohio államban, Daytonban született, 3 évesen kezdett zongorázni. A tehetséges muzsikuskésőbb zongoraversenyeket nyert, így már fiatalon játszhatott a Columbus Symphony szólistájaként. Sokféle zenét szeretett, de legjobban a jazz zongoristák inspirálták, Joe Zawinul, Herbie Hancock, Chick Corea. 1984-től a zeneművészeti főiskolán jazzt tanult. Ezután Los Angelesbe ment, ahol bekapcsolódott a zenei életbe. Pályafutása során játszott többek között Scott Hendersonnal, Chaka Khannal, Jimmy Earllel.

Tom Kennedy 25 éve elismert muzsikusa a jazz világának. Bátyja zenekarában kezdte pályafutását nagybőgőn, majd játszott James Moodyval, David Sanbornnal, Freddie Hubbarddal, Stan Kentonnal. 17 éves kora óta játszik elektromos basszusgitáron. Ezzel a hangszerével lépett fel Bill Connors-szal, a Steps Aheaddel, Al Di Meolaval, Steve Gadd-del, Michel Breckerrel, Bill Evans-szal, Dave Grusinnal. A Dave Weckl Bandnek a kezdetektől meghatározó tagja.

Gery Meek hangszerei a szaxofon, a klarinét, a fuvola és a billentyűs hangszerek. Az elmúlt 15 évben számos világsztárral játszott: Dionne Warwick, Flora Purim, Aíró Moreira, Herb Alpert, Al Jarreau. 1990-ben Jose Neto gitárossal megalapították a Fourth World együttest. A Dave Weckl Bandben ő szólaltatja meg a fúvós hangszereket.

DRESCH KVARTETT

Baló István – dob, Dresch Mihály – szaxofon, furulya, basszusklarinét, Kovács Ferenc – hegedű, trombita, Szandai Mátyás – nagybőgő

Dresch Mihály alkotói pályájának csúcsán van. Ezt bizonyítják koncertjei és az utóbbi években kiadott CD-i. A magyar jazz egyik meghatározó zenésze, aki páratlanul tudta ötvözni művészetében a magyar gyökereket, a kelet-európai zenei hatásokat és az amerikai jazzt.

A gépipari tanulmányokat folytató Dresch Mihály (szül.: 1955) 17 éves volt, amikor Johnny Griffin hatására a jazz felé fordult. A konzervatórium elvégzése (1979) óta a magyar jazz élvonalához tartozik. 1984-ben alakította meg első együttesét. Az első saját néven kiadott lemeze 1984-ben jelent meg Sójakkeserű címmel. Azóta 14 CD-vel örvendeztette meg rajongóit, legutóbb 2004-ben, amelynek a címe: Egyenes zene.

A Dresch Kvartett olyan neves szólistákkal dolgozott együtt, mint Archie Shepp, John Tchicai, Roscoe Mitchell, Chico Freeman, David Murray, Dewey Redman, akik közül néhányan lemezfelvételt is készítettek. Az együttes rendszeres meghívottja Európa legjelentősebb jazz fesztiváljainak és klubjainak.

HEVESI TAMÁS ÉS A JAZZLOVERS

Hevesi Tamás – ének, Neumann Balázs – billentyűs hangszerek, Kolta Gergely – basszusgitar, Kaszás Péter – dob, Csányi István – szaxofon, Kormos János – gitár

Első alkalommal lesz a jazzfesztivál vendége a gyulai születésű Hevesi Tamás. Itt járt általános iskolába, majd a szentesi drámatagozatos gimnáziumban folytatta tanulmányait. Ekkor alakította meg bátyjával, Hevesi Imrével a Névtelen Nulla együttest Gyulán, akikkel gyorsan a helyi fiatalság kedvencévé váltak. Rendszeres fellépői voltak az Erkel Diákünnepeknek, ahova az egész országból érkeztek a diákok, és mindenfelé elvitték a tehetséges együttes hírért. Itt hallották először a Jeremy című számot is, amelyet Hevesi Tamás 15 éves korában írt, és évekkel később az egész ország kedvelt slágere lett.

Hevesi Tamás Gyuláról elkerülve Budapesten kezdett szólókarriert egyre növekvő sikerrel. Könnyed előadói stílusa, jó kontaktusteremtő képessége, különleges hangja, humora, improvizációs képessége révén a közönség kedvencévé vált. Koncertjein rendszeresen improvizál, scattel, minden helyzetben megtalálva a hangulatfokozás lehetőségeit. Rock műsorát mindig a zenei igényesség jellemzi, sokszor tágítva a műfaj határait. Hevesi Tamás már gyermekora óta jazzrajongó, példaképeit is ebből a műfajból választotta: a jazz éneklés két neves állócsillagát, Bobby McFerrint és Al Jarreaut. Mindketten amellett, hogy kiváló énekesek, a 'one man show' legjelesebb képviselői, akik különleges tehetségük révén hangszereket utánoznak, egy számban négy-öt szólamot szólaltatnak meg, kiváló ritmusérzéssel rendelkeznek, és elbűvölő előadók.

Joggal nevezhetjük Hevesi Tamást az amerikai és a kanadai énekes magyar megfelelőjének, aki hasonló felfogásban énekel, mint példaképei. Geri Editnél tanult énekelni, akinél elsajátította jazzéneklés nem könnyű fortélyait. Utazásai során rengeteg jazzklubban megfordult, ahol a jazz világsztárjait közvetlen közélről hallgathatta. Gyulára kiváló jazz-zenész kollégáival érkezik, a Jazzlovers együttesel, akikkel nem jazz sztenderdeket fog előadni, hanem főleg saját szerzeményeit, amelyeket jazzesítve játszanak el.

(Műsorfüzet)

Vár Dixieland Fesztivál

Előadás: Július 24., 17 órakor, a Tószínpadon

GYULAI BIG BAND

Az együttes idén már másodszor kapott meghívást Drezdába, a neves dixieland-fesztiválra.

HOT JAZZ BAND

122

Bényei Tamás – trombita, bendzsó, ének, zenekarvezető, Fodor László – klarinét, altszaxofon, Bera Zsolt – harsona, Juhász Zoltán – bőgő, Szili Róbert – gitár, bendzsó, Galbács István – dob

Az 1985-ben alakult Hot Jazz Band napjainkra Magyarország egyik leg-sikeresebb professzionális zenekarává vált. Annak a csodálatos zenei vi-lágnak a képviselője, melyet egyszerűen jazz-korszaknak nevezünk. A '20-as, '30-as, '40-es évek, a korai jazz, a swing és a dixieland revival kel életre tol-mácsolásukban. A 300 dalból álló repertoárjukon megtalálhatók az ugyan-ebből a korszakból származó magyar szerzemények is. Már a kezdetekkor elhatározták, hogy a korszak amerikai szerzeményeinek bemutatása mel-lett a két világháború közötti magyar műveket is előadják. Ezért beleásták magukat a régi hang- és filmfelvételekbe, kottákba, hogy minél inkább visz-szaadják azt a hangulatot, a húszas, harmincas évek mulatóinak világát.

Mindenképp szórakoztató, dallamos zene jellemzi ezt az időszakot s egyben a Hot Jazz Band játékát. A virtuozitást kedvelő együttes nagyfokú stílushűsége törekszik, ami a sármos énekmodorban szintén érzékelhe-tő. Bendzsózenekar (Hungarian Banjo Kings) és mosódeszka-show színe-síti műsoraikat. Gyakori vendégük Bóbis László sztepptánc világbajnok és swingtánc-csoportja, Bényei Tibor tubaművész és Szekeres Adrien eMeRTon-díjas énekesnő. Fesztiválokön a következı helyeken szerepeltek: Lyon, Ried, Regensburg, Pozsony, Marciac, Montlouis, Bussum, Kolozsvár, Drezda, Varazze, Policka, Ostende, Gronau, Helsinki, Straden, Varasdin, Tallin, Zürich, Bécs. 2004-ben ötödízben kaptak meghívást az USA-ba, Sacramento-ba, a világ legnagyobb tradicionális jazzfesztiváljára.

Olyan nagyszerű zenészekkel játszhattak együtt mint Eddy Davis, Buddy Wachter, Cynthia Sayer, Mike Vax, Tom Kirkpatrick, Peter Ecklund, Joe Murányi (Louis Armstrong's All Stars), Leroy Jones, Wynton Marsalis (USA), Acker Bilk, Kenny Ball (UK), Marcel Zanini, Irakli, Alain Bouchet, Daniel Huck, Marc Laferriere, Marc Fosset (Stéphane Grappelli Trió) Daniel Barda (F), Tom Stuip (NL), Theis Jensen (DK), Oscar Klein (CH).

A Hot Jazz Band díjai: 1994. Salgótarjáni Dixieland Fesztivál, Országos Verseny, I. díj, Louis Armstrong Nemzetközi Jazzverseny, Le Havre, I. díj, 1995. Salgótarjáni Dixieland Fesztivál, Országos Verseny, I. díj, New Orleans Nemzetközi Jazz Verseny, St. Raphael, I. díj. 1996. „Az év jazz-zenekara” a Magyar Rádió eMeRTon-díja. 1997. Megéve Nemzetközi Jazzverseny, Megéve, I. díj. 1998. Louis Armstrong Nemzetközi Jazzverseny, St. Adresse, I. díj. 1999. A Magyar Előadó-művészetért Alapítvány Lira-díja.

BENKÓ DIXIELAND BAND

(Műsorfűzet)

● **Gyulai Vár Jazzfesztivál**

● **Esőben fedél a muzikusoknak**

- A Gyulai Várszínház a tizennegyedik alkalommal rendezi meg
- július 23-án este a Gyulai Vár Jazz Fesztivált a Tószínpadon.
- Eleinte magyar hírességeket, az utóbbi négy évben már világ-
- sztárokat is sikerült meghívni – emlékeztetett Gedeon József
- színházigazgató.

A Gyulai Vár Jazzfesztivál idei vendége Dave Weckl lesz, aki a világ egyik legjobb jazz-rock dobosa. A fesztiválon először lép fel a gyulai születésű Hevesi Tamás a Jazzlovers együttesel. Az énekes Hevesi Tamás saját számait adja elő jazzstílusban, azaz improvizál az ismert dallamokra a kiváló jazzegyüttes muzikusaival. A második fellépő a Dresch Kvartett, amely a magyar népzene ötven éve a jazzmuzikával, így sajátos pluszt tud tenni a zenei stílus lényegéhez – mondta el Gedeon József.

A harmadik fellépő a Dave Weckl Band lesz. Weckl Chick Corea dobosa volt, az egyik legjelentősebb mai modern jazzmuzikus, iskolateremtő. Energikusan játszik, ehhez jó zenésztársai vannak. Billentyűs hangszeren Steve Weingart játszik, aki élvonalbeli zenészekkel muzikált együtt. Tom Kennedy huszonöt éve a basszusgitározás világszerte elismert képviselője. Gery Meek szaxofonozik, aki az utóbbi tizenöt évben szintén számos világ-sztárral játszott együtt.

(Békés megyei Hírlap)

• **Dixieland bandek a Tószínpadon**

• **Ismét itt lesznek a Gyulai Várszínházban Benkóék**

A Gyulai Várszínház Tószínpadán vasárnap a Gyulai Big Band, a Hot Jazz Band és a Benkó Dixieland Band játszik. A dixieland fesztivál az idei évtől új névvel, Vár Dixieland Fesztiválként működik tovább az OTP Bank Rt. kizárólagos támogatásával. A Kepenyes Pál vezette Gyulai Big Band tízéves. A zenekart meghívták Drezdába, Európa legrangosabb dixieland-fesztiváljára. Igancsak ide meghívták Magyarországról a Benkó Dixieland Bandet is. Az utóbbi együttes segítségével jöhetett létre immár nyolc éve a Gyulai Várszínházban a dixieland fesztivál. A húszéves Hot Jazz Band Magyarország egyik legnépszerűbb dixieland-együttese, a húszas, harmincas évek zenéjét játszó, magyarul énekelnek.

Sz. M. (Békés megyei Hírlap)

• **A dzessz örök marad**

• **Amikor a fanfárok dixizenére, dobszólóra csábítanak**

Százoldalas, színes, nagyalakú magazint jelentetett meg 1981-ben a Gyulai Várszínház. A szervezők akkoriban határozták el, hogy az efféle PR-ben is lépni kell. Így aztán jutott hely a Visszhang rovatban Bokros Zoltán véleményének. Az orosházi színházlátogató ezt írta: „Nem éreztük magunkat jól Gyulán, mert szerintünk igen szűk rétegnek, a középkorú polgároknak készítik a műsort. Mi fiatalok vagyunk, és úgy érezzük, ránk nem gondoltak. (...) A tó partján például nem csak Kodályt, hanem valami dzsesszesebb dologot is el tudnánk képzelni. Legközelebb csak akkor megyek el barátaimmal együtt, ha ilyesmit nézhetünk meg.”

Túl azon, hogy ma sajnos megint nem jut pénz dekoratívabb programfüzetekre, nem tudom, Gedeon József olvasta-e a levelet, mindenesetre immár tucatnyi éve nem panaszkodhatunk. Minden kellően terjedelmes várszínházi nyár egyik hétvégi középpontjában valami dzsesszesebb dolog áll. Két külön program ugyan, önálló arculattal, mégis egynek tekinthetjük, mert – amint egy alkalommal Benkó Sándor is elmondta: a dzessz akkor is örök marad, ha olykor picit lefelé hajló ívet vesz; lásd mostanság könnyebb amerikai világnagyságokat európai turnéra csábítani, mint korábban bármikor. És lehet alkudni is. Szerencsénkre!

Mert különben aligha találkozhattunk volna a „David Beckham”-es megjelenésű Dave Weckl-lel, akit népes amerikai csoport várt fantasztikus koncertje után szombaton este, amikor egy óra negyven perccel az első dob-

hang után is úgy jött le a színpadról, mintha nem is jegelt lábbal ült volna hangszere mögé. Ez a 45 éves, csupa lendület zenész tökéletesen igazolta, miért olyannyira népszerű korunk talán legizgalmasabb könnyűzenei válfaja. Vagyis fékezhetetlen lendület, a játékosok egymást nem feltétlenül felülmúlni akaró, hanem egymást kiegészítő, egymásból kibomló improvizációinak görgetege. Azt hihettük volna, az először hegedülni tanuló, jelenleg Los Angelesben élő Dave majd végeláthatatlan szólókkal bizonygatja, hogy nem véletlenül hangszere egyik legismertebbje a földkerekségen, és nem véletlenül dobolt Paul Simonnak, lett egyenjogú társ Chick Corea csapatában évekig.

Ahogy lenni szokott, a jó hasonló jókat választhatott magának: a zongorista Stewe Weingartot, a basszusos Tom Kennedyt és a szaxofonos Gery Meeket.

Varázslatos este volt, méltó folytatása a tavalyinak, meg az előttinek.

Egy fesztivál igazi szintjét azonban a „többiek” is jelzik. És igazságtalannok lennénk, ha nem köszöntenénk kellő elismeréssel egy új hazai formációt, amely most először állt színpadra. A popzenészként zajos sikereket arató, már ötödik önálló albumánál tartó Hevesi Tamásról van szó, aki látványosan alig bírta visszafogni magát. A „jól hallgatható”, már-már kamarai muzsikát egészen biztosan hamar megkedvelik.

Kiderült még a két délután-este során, hogy Dresch tanár úr keménynek mondott dzsessze nagyon is hallgatható. Amit pedig Bényei Tamás egyre gyakrabban énekel a Hot Jazz Band élén – mondjuk, mint „A bankban nincsen betétem...” kezdetűt –, az olyan bájt kölcsönöz az életünknek akár autóvezetés közben is, ami napokig visszalopakodik a fülünkbe.

Fábián István (Békés megyei Hírlap)

-
- **www.hangmester.hu Fórum bejegyzés:**
-
- **© fendermania2000; 2005. júl. 24. 10:26**
-

És a mozi előcsarnokában a koncert utáni jam-re is eljött maga Benson, és be is szállt vagy 4 dalra, de mindegyik volt vagy 15 perces, nagyon állat volt az egész hangulat. Egészen hihetetlen, hogy Benson dzsemmel egy szegedi mozi előcsarnokában egy ad hoc zenekarral (azért a bőgős Hárs Viktor volt). No de tegnap Gyulán Dave Weckl. Én még csak Coreával láttam, cd-ről ismertem már a dolgait, de hát élőben. Maga a döbbenet. Eszméletlen. És tökéletes hangosítás!! Abszolút tökéletes: Sokkal jobban szólt, mint előző nap Benson. Na még a Benson koncertől: az énekesnő is fantaszikus volt. Még sok ilyen 7végét kívánok magamnak dél-alföldre.

Jazz in Gyula

Im Gespräch mit dem amerikanischen Schlagzeuger Dave Weckl

Vom 1. Juli bis zum 14. August findet in Gyula zum 42. Mal das Gesamtkunst-Festival statt. Unter anderem stehen Theateraufführungen, Kinderprogramme, verschiedene Ausstellungen und Jazzkonzerte auf dem Programm. Im Rahmen des Festivals findet auch zum 14. Mai das Jazzfestival auf der Burg von Gyula statt. Highlight des diesjährigen Jazzfestivals war das am vergangenen Samstag stattfindende Konzert der berühmten Dave Weckl Band, welches von dem amerikanischen Schlagzeuger Dave Weckl angeführt wird. Vor dem Konzert traf der PESTER LLOYD Dave Weckl zu einem Interview.

Sie haben im letzten Jahr zweimal in Ungarn gespielt, einmal mit der Dave Weckl Band im April, dann später mit der Chick Corea Elektric Band im August, nun dieses Jahr wieder mit Ihrer eigenen Band. Dies ist also nicht Ihr erster Besuch in Ungarn...

Ja, es stimmt, dies ist sicher nicht mein erster Besuch hier, seit Ende der 80er Jahre war ich schon viele Male in Ungarn. Wir sind nach dem letzten Auftritt in ein sehr schönes ungarisches Restaurant gegangen und hatten etwas feines Ungarisches zu essen.

bleibt Ihnen auch Zeit für ein bisschen Bummeln in der Stadt, um sich die Sehenswürdigkeiten anzuschauen?

Das ist sehr schwierig, wenn man fast jeden Tag einen Auftritt hat und man jeden Tag in einer anderen Stadt ist. Leider schränkt uns oft der Zeitdruck ein, so dass wir häufig nur die Bühne und dann das Hotelzimmer nach der Show sehen.

Wie fängt die Band eigentlich an, Songs zu schreiben? Auf dem vorherigen Album singt sogar Ihre kleine Tochter in einem Lied. Wie finden Sie heraus, was ein bestimmter Song braucht, damit er sich richtig gut anhört?

Bevor wir mit der Dave Weckl Band ins Studio gehen, um ein neues Album aufzunehmen, müssen die Songs natürlich alle fertig sein. Meistens hat jemand in der Band eine Idee für einen Song. Das sind dann aber wirklich nur Ideen, einige Akkorde etwa oder ich setze mich an meine Keyboards zuhause und entwerfe das Grundsche ma. Danach setzen wir uns zusammen und jeder in der Band gibt seine eigenen Ideen dazu, so entstehen dann nach und nach die Lieder. Auf unserem neuesten Album „Multiplicity“,

das vor zwei Wochen erschienen ist, haben wir nach einer langen Zeit endlich wieder mal Gitarren und Percussionsinstrumente bei den Aufnahmen mit dabei gehabt.

Da Sie gerade von Gitarren sprechen: die Band hat sich vor einigen Jahren grundsätzlich verändert. Nach langjähriger Zusammenarbeit verließ Ihr Freund und Keyboarder Jay Oliver die Band und wurde an den Keyboards von Steve Weingart ersetzt. Im dem neuen Konzept der Band wollten Sie keine Gitarre mehr dabei haben. Die Band besteht jetzt also nur noch aus Schlagzeug, Bass, Keyboards und Saxophon. Sie scheinen sehr zufrieden zu sein mit der neuen Band.

Ja, ich bin sehr froh über die neue Zusammensetzung. Jeder in der Band ist auf seinem Instrument einfach ein sehr begabter Musiker. Die Harmonie stimmt zwischen uns. Und das wichtigste fehlt auch nicht: wir verstehen uns als Menschen sehr gut, was eigentlich meiner Ansicht nach das wichtigste ist, wenn man in einer Band spielt.

Wann wurde Ihnen klar, dass Musik und Schlagzeug sehr wichtige Bestandteile Ihres Lebens sind?

Ich war damals zwölf Jahre alt, als ich mir wirklich ernsthaft überlegt habe, etwas mit der Musik anzufangen. Schlagzeugspielen habe ich mit acht Jahren begonnen. Ich hatte damals natürlich auch andere Interessen, wollte eine Zeit lang zum Beispiel Baseballspieler oder Rennfahrer werden. Aber ich war für diese Dinge einfach nicht begabt genug, und so habe ich mich mehr oder weniger für die Musik und für das Schlagzeug entschieden. Meine Karriere hat sich in den letzten Jahren aber sehr verändert, weil ich nun in meinem eigenen Studio viel als Toningenieur für andere Bands arbeite. Da ich auch privaten Unterricht gebe, wenn ich Zeit dafür habe, ist das Agieren als Schlagzeuglehrer und das Erstellen von Lehrmaterialien in den letzten Jahren einfach mehr in den Vordergrund gerückt. Auch das Entwickeln neuer Schlaginstrumente spielt nun eine wichtige Rolle in meinem Leben.

Das Schlagzeugspielen an sich ist eine immense physische Herausforderung. Sie haben ja nun wirklich in der Jazzszene mit jedem großen Musiker und mit jeder erfolgreichen Band gespielt. Wie halten Sie sich mental und physisch frisch? Was motiviert Sie noch nach so vielen Jahren?

Ich muss jetzt in diesem Alter schon aufpassen, was ich esse (lacht). Nein, sodramatisch ist das dann doch nicht. Klar, es ist vom Physischen her schon sehr anspruchsvoll, jeden Abend auf der Bühne zwei Stunden lang Vollgas zu geben. Wenn ich zuhause bin, mache ich regelmäßig mein Workout. Was mich nach so vielen Jahren motiviert, sind wohl die Leute da

draußen, die jeden Abend zu unseren Auftritten kommen. Ohne die Unterstützung der Fans könnten wir es nicht und würden es auch nicht machen! Wir sind den Fans und Freunden da draußen sehr dankbar.

Wann kommen Sie wieder nach Ungarn?

Ich möchte auch im nächsten Frühling wieder durch Europa touren, um mit der Dave Weckl Band das neue Album bekannter zu machen. Ich möchte natürlich jedes Mal nach Ungarn kommen, wenn wir in Europa unterwegs sind. Ich hoffe, wir sind im Frühling wieder hier!

**Das Gespräch führte Dávid Batizi
(Pester Lloyd)**

• **Jazz Gyulán**

Július 1-jétől augusztus 14-ig tartották meg Gyulán a 42. Összművészeti Fesztivált. A programon többek között színházi előadások, gyerekprogramok, különböző előadások és jazzkoncertek állnak. A fesztivál keretében rendezték meg a 14. Gyulai Vár Jazz Fesztivált. Az ez évi jazzfesztivál csúcspontja az elmúlt szombaton megtartott, híres Dave Weckl Band koncertje volt, amelyet az amerikai dobos, Dave Weckl vezet. A koncert előtt Pester Lloyd találkozott Dave Weckl-lel egy interjúra.

Ön előző évben kétszer játszott Magyarországon, egyszer a Dave Weckl Banddal áprilisban, azután augusztusban a Chick Corea Elektric Banddal, most ebben az évben ismét saját zenekarával. Ez tehát nem az első látogatása Magyarországon...

Igen, igaz, ez kétségtelenül nem az első látogatásom itt, 80-as évek vége óta már sokszor voltam Magyarországon. Az utolsó fellépésünk után egy nagyon szép magyar étterembe mentünk, és valami finom magyarosat ettünk.

Marad ideje egy kis kószálásra is a városban, hogy megnézzé a látnivalókat?

Ez nagyon nehéz, ha az embernek majdnem minden nap van fellépése, és minden nap másik városban van. Sajnos az időhiány gyakran korlátoz minket, így aztán a show után gyakran csak a színpadot és azután a szállodaszobát látjuk.

A zenekar tulajdonképp hogyan fogott hozzá dalokat írni? Az előző albumon még a kislánya is énekel egy dalban. Hogyan jönnek rá, hogy mi kell egy meghatározott dalhoz, hogy az valóban jól szóljon?

Mielőtt a Dave Weckl Banddal stúdióba megyünk, hogy egy új albumot vegyünk fel, a daloknak természetesen teljesen készen kell lenniük. Általában a zenekari tagok hozzák ötleteiket egy-egy dalra. De azok való-

ban csak ötletek akkor, néhány akkord esetleg, vagy leülök a szintetizátorhoz otthon, és megtervezem az alapvázlatot. Azután összeülünk, és a zenekarban mindenki hozzáadja a saját ötletét. A legújabb albumunkon, a "Multiplicity"-n, ami két hete jelent meg, hosszú idő után végre ismét volt gitár és percussion.

Mivel Ön éppen a gitárosról beszél: a zenekar néhány éve alapvetően módosult. Sokévi együttműködés után az Ön barátja és billentyűse elhagyta a zenekart, és Steve Weingart került a billentyűk mögé. A zenekar új felállításában nem akart többé gitárt. A zenekar jelenleg tehát csak dobból, basszusgitárból, szintetizátorból és szaxofonból áll. Úgy tűnik, hogy Ön elégedett az új felállással.

Igen, nagyon örülök az új felállásnak. A zenekarban egyszerűen mindenki nagyon tehetséges zenész a maga hangszerén. Harmónia alakult ki közöttünk. És a legfontosabb sem hiányzik: mi emberként is nagyon jól megértjük egymást, ami tulajdonképpen – véleményem szerint – a legfontosabb, ha az ember egy zenekarban játszik.

Mikor vált világossá, hogy a zene és a dob nagyon fontos része az életének?

Tizenkét éves voltam, amikor valóban komolyan gondoltam, hogy kezdjek valamit a zenével. Nyolc évvel később kezdtem dobolni. Engem természetesen más is érdekelt akkoriban, egy ideig például baseball játékos vagy autóversenyző akartam lenni. De ehhez a dologhoz egyszerűen nem voltam elég tehetséges, és így többé-kevésbé a zene és a dob mellett döntöttem. A karrierem viszont az elmúlt években módosult, mert most sokat dolgozom a saját stúdiómban más zenekaroknak hangtechnikusként. Mivel magánórákat is adok, ha van rá időm, a dobtanárként való működésem és a tananyag felépítése az utóbbi években teljesen előtérbe került. Egy új ütőhangszer kidolgozása is fontos szerepet játszik most az életemben.

A dobolás óriási fizikai próbatétel. Ön mégis játszott minden nagy zenésszel és minden sikeres zenekarral a jazzéletben. Hogyan marad mentálisan és fizikailag friss? Mi motiválja még ennyi év után?

Ebben a korban vigyáznom kell, mit eszek. (Nevetés) Nem, ez még nem olyan drámai. Világos, hogy nagyon igénybe veszi a szervezetet, minden este teljes gázzal nyomni a színpadon 2 órán át. Ha otthon vagyok, rendszeresen... Ami engem még sok év után is motivál, az azok az emberek ott kint, akik minden este eljönnek a fellépéseinkre. A rajongók támogatása nélkül nem tudnánk és nem is akarnánk ezt csinálni. Nagyon hálásak vagyunk a rajongóknak és barátoknak ott kint.

Mikor jön ismét Magyarországra?

Következő tavasszal szeretnék ismét Európa szerte turnézni, hogy a Dave Weckl Banddal megismertessük az új albumot. Szeretnék természetesen minden egyes alkalommal Magyarországra jönni, ha Európában járok. Remélem, jövőre ismét itt vagyok.

***A beszélgetést Batizi Dávid vezette
Pester Lloyd, 2005. július 27., 30. szám***

2006: Jazz, dixieland, blues

XV. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 22., 20 órakor, a Tószínpadon

- Tizenöt év nagy idő egy jazzfesztivál történetében. Gyulán
- 1992-ben rendeztük meg a gyulai vár fantasztikus hangulatú
- és akusztikájú udvarán az első jazzfesztivált. Azóta minden
- nyáron, július közepén találkozót adnak itt egymásnak a mű-
- faj neves előadói és szerelmesei. A gyulai fesztiválon az el-
- múlt 15 évben fellépett a műfaj hazai élvonalába tartozó mu-
- zsikusok összessége, a külföldön élő magyar zenészek (Gár-
- donyi László, Tommy Vig, Tony Lakatos) és az utóbbi években
- amerikai világsztároknak is tapsolhattunk (Mike Stern, Al Di
- Meola, Billy Cobham, Dave Weckl).
- A jazz az egyik legkötetlenebb zenei műfaj, amely a fekete és
- fehér amerikai zenei gyökerektől elindulva oly sok irányzatot
- befogadott az elmúlt 100 év során. Talán egy közös vonás
- van a jazz számtalan változatában, ez pedig az improvizáció,
- a muzsikus hangulatát, zenei mesterségbeli tudását tükrö-
- ző rögtönzés. Ez az improvizáció az, amely teljesen egyedivé
- teszi az előadást, hiszen nincs két egyformán lejátszott jazz
- szám. Ennek az örömet élhettük át az elmúlt években annyi-
- szor, s remélhetőleg ezen a nyáron is.
- Az idei fesztiválra három, szintén jubileumát köszöntő együt-
- test hívtunk meg.

AQUARELL EGYÜTTES

Éppen tíz éves a Gyulán alakult Aquarell együttes, akik fennállásuk alatt többször is vendégei voltak a fesztiválnak. Részesei lehettünk első, már akkor is nagyon érett, bemutatkozásuknak, és folyamatosan figyelemmel kísérhettük mindig megújuló munkájukat. A zenekar jazz-rockot játszik az igényesebb változatból. A gyulai alapító tagok a billentyűs Szabó Zoltán, a basszusgitáros Pfeff Márton, és a gitáros Kovács Zoltán. Hozzájuk csatlakozott később a dobos Dörnyei Gábor. Mostani fellépésükön is ebben a felállásban játszanak. A koncertre két kiváló vendégmuzsikust is hívtak, a szaxofonos Csepregi Gyulát és a trombitás Fekete Kovács Kornélt. Műso-

Pege Aladár

rukban szerepel a korábban Aquarell címen megjelent CD-jük és a most készülő új korong anyaga.

PEGE KVARTETT

Ötven éve van a pályán az egyik legismertebb és legnépszerűbb magyar jazzmuzikus, Pege Aladár. A nagybőgőművészt, zenészerzőt, tanárt aligha kell bemutatni a hazai zenei élet ismerőseinek. Ő azon kevés művészek egyike, akik a komolyzenében és a jazzben is egyforma magasságokba ért el pályafutása során. 1956-ban lépett először színpadra, mint jazz muzikus. Főiskolás korától, ahol klasszikus zenét tanult, komolyzenei koncerteket is ad. Először a jazz-, majd a '90-es évektől a klasszikus zenében is kiadott lemezeket. Nem csak idehaza, de külföldön is elismerik, mint

virtuóz jazzszólistát. 1964-ben a Prágai Jazz Fesztivál Virtuóza díjat, 1970-ben Montreux-ben a jazzfesztiválon „Legjobb európai szólista” díjat nyerte el. Számos világsztárral is fellépett, 1982-ben a Carnegie Hallban Herbie Hancock vendégszólistája volt, de játszott a Mingus Dynasty big bandban is, ahol az a megtiszteltetés érte, hogy Charles Mingus felesége neki ajándékozta a legendás muzikus bőgőjét, mint a hangszer új mesterének. 1977-ben Liszt Ferenc-díjjal, 2002-ben Kossuth-díjjal ismerték el munkásságát. Gyulára három fiatal zenésztársa kíséri el: Koloncsák Zsolt zongorán, Nagy Balázs szaxofonon, Kothenc Tamás dobon kíséri Pege Aladárt.

OREGON

A világ egyik legnevesebb akusztikus jazzkvartettje az amerikai OREGON együttes, amelyik már jó néhányszor megörvendeztette koncertjeivel a műfaj hazai kedvelőit is. A több mint 35 éve fennálló zenekar a világ legnevesebb koncerttermei (Carnegie Hall, Lincoln Center, Berlin Philharmonic Hall, Mozartsall); Bécs, New York, Newport, Paris, Berlin, Montreux híres nemzetközi jazz fesztiváljai és ismert jazz klubjai után most a gyulai vár udvarán lép

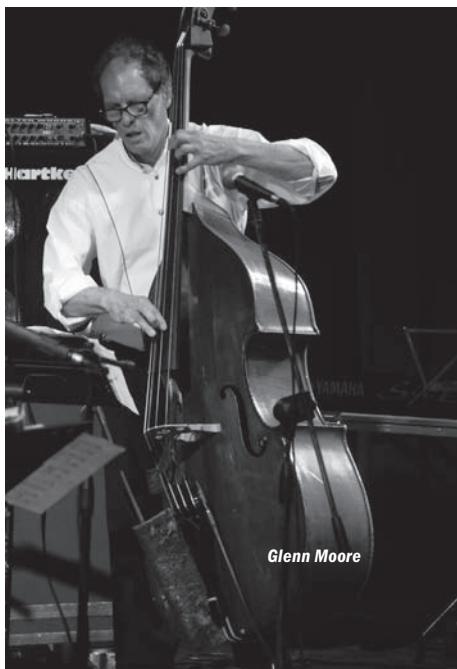

színpadra. Utazásaik során a világ öt földrészén adtak már koncerteket. Indiában éppen olyan jól ismerik őket, mint Ausztráliában.

Az OREGON eredete 1960-ra nyúlik vissza, amikor az University of Oregon egyetem két zenei szakos hallgatója, a zongorista Ralph Towner és a bőgős Glenn Moore barátságot kötött. Zenélni is együtt kezdtek Bill Evans és Scott LaFaro neves jazz-zenészek hatására. A '60-as évek végén mindketten Európában folytatták tanulmányaikat. Ralph Towner Bécsben klasszikus gitárt tanult, Moore klasszikus bőgőt Koppenhágában, de nem hagyták abba a jazz-zenélést sem. 1969-ben New Yorkban bekerültek abba a körbe, akik a jazz-rock műfaj kitalálói lettek. A Weather Report és a Mahavishnu Orchestra tagjaival zenéltek együtt. A '69-es Woodstocki fesztiválon fellépett Tim Hardin folkénekes, akinek kíséző zenekarában, a Paul Winter Consortban játszott Towner és Moore is. Egy lemezt készítettek Tim

Hardinnal, ahol találkoztak a szitáros-ütős Collin Walcottal. Hárman nemskára megismerték az oboás Paul McCandless-t, aki a Manhattan School of Music egyetemen tanult.

Összeállt a legendás kvartett, akik tehát mindannyian a komolyzene felől érkeztek a jazzhez, beleépítve muzsikájukba az indiai és a brazil zenét is. Az OREGON eszményien egyesítette az európai klasszikus zenét, az amerikai jazzharmóniákat és világ népeinek zenéjét. 1971-ben volt az első koncertjük OREGON néven, és azonnal kivívták a közönség és a kritika hangos ovációját. Zenéjükben sok mindenki megtalálja azt a réteget, amit nagyon szerethet: a szép dallamot, a rafinált ritmust, a klasszikus zenei építkezést, a virtuozitást, az egymásra figyelő magas szintű kamarazenélést. Az OREGON, az akkor új kiadónál, a né-

met ECM-nél kilenc albumot adott ki, amelybe beletartoztak Ralph Towner szólólemezei is. Ők voltak az „ECM-hangzás” egyik kialakítói. Hat év után az Elektra kiadóhoz szerződtek, Out of the Woods lemezük bekerült a 100 legnépszerűbb popalbuma közé, így széles körben ismertté váltak a jazz műfaján kívül is. 1980-ban, mikor Colin Walcottnak gyermeke született, a zenészek egyéves szólókarriert kezdtek. A nyolcvanas évek elején felléptek a debreceni jazzfesztiválon is, ahol jó néhány magyar rajongót is szereztek.

1984-ben éppen Magyarországról tartottak hazafelé mikrobuszukkal, amikor a volt NDK területén egy autókarambol következtében elhunyt a szitáros, Collin Walcott. A zenésztárs elvesztése súlyosan megrázta az együttes tagjait. Egy év után álltak újra össze, egy emlékkoncertre, ahol az indiai ütős Trilok Gurtu helyettesítette az elhunyt Walcottot. A következő évtől Gurtu öt évre elkötelezte magát az együttesrel, és olyan nagyszerű albumot adtak ki, mint az Ecotopia vagy a 45th Parallel in Epic. Miután Gurtu elhagyta a zenekart, trióban folytatták, így két albumot vettek fel. 1996-ban csatlakozott az együtteshez a chicagói ütőhangszeres Mark Walker, aki Paquito D’ Rivera kubai zenész együttesében játszott előtte. 1999-ben vették fel a Moszkvában a Csajkovszkij Filharmonikusokkal az Oregon in Moscow című dupla CD-t, amely négy Grammy-díj jelölést kapott.

Az OREGON együttesnek eddig 30 lemeze jelent meg, a legutóbbi 2005-ben. Ennek az anyagát és az elmúlt 35 év legjobb számait játsszák Gyulán, a jazzfesztiválon a vár reneszánsz udvarán. Gyulán az európai turnéjuk

egyik állomásaként lépnek fel ausztriai, olasz, spanyol, német fesztiválok után. Ralph Towner a nemrég megjelent szólóalbumának anyagával az idei New York-i JVC Jazz Fesztivál egyik sztárja volt.

(Műsorfüzet)

Vár Blues Dixieland Fesztivál

Előadás: Július 23., 17 órakor, a Tószínpadon

-
- *Az idei dixieland-matiné kibővül egy új műfajjal, a blues-zal,*
- *amely tulajdonképpen alapja volt a jazz minden irányzatának.*
- *Az idei fesztiválon négy együttes lép fel, köztük egy 75 éves*
- *blues énekesnő a műfaj hazájából, az USA-ból.*

GYULAI BIG BAND

JAZZ STEPS

Nagy Iván – zongora, Boegan Péter – dob, Finok Zoltán – klarinét,
Bér Zsolt – trombita, Almási Attila – harsona, Oláh Zoltán – bőgő,
Urbán Orsi – ének

A zenekar fő törekvéseként a swingkorszak kitűnő hangszerelésben bővelkedő ismert és kevésbé ismert koncepcióit eleveníti fel, és a swingzene mellett a dixieland- és latin zene világából is válogatott repertoárjába. Az együttes klasszikus formában: szaxofon, trombita, harsona, zongora, nagybőgő és dob felállásban működik. A zenekar tagjai komoly jazz- és klaszszikusmúlittal rendelkező professzionális zenészek. Valamennyien a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszakán végzett fiatal muzsikuskok. Rendszeresen fellépnek a hazai jazzfesztiválokon és a nagyobb klubokban, illetve Európa több fesztiválján is sikeresen szerepeltek.

STORYVILLE JAZZ BAND

Frankie Lato – hegedű, Sallai László – harsona, Farkas Péter – trombita,
Dennert Árpád – szaxofon, klarinét, Blahó Attila – zongora, Szercsik Attila – nagybőgő, Háló Pál – dob, washboard, Kurina Kornél – gitár, bendzsó.

hangulatát idézi, mint ahogy nevük is, hiszen a város szórakoztató-negyedében, Storyville-ben született meg a zene, amit ragtime-nak, dixielandnek neveztek, később pedig ebből alakult ki a jazz. Repertoárjuk, sokszínű. Nevükhöz híven számaikat a műfaj tradicionális és revival slágereiből állítoták össze, megidézve ezzel is a kor és a hely hangulatát. A hazai fesztiválok, koncertszínpadok közkedvelt vendégei.

JEANNE CARROLL (USA)

Jeanne Carroll (USA) – gitár, ének, Tony Osonah (ARG) – gitár, szájharmonika, Domján András – gitár, Hideg Csaba – gitár, Tála Gábor – basszus, Makai Gábor – dob

The First Lady of the Blues. Nem akárki viselheti a Blues Első Asszonya címet. Jeanne Carroll azonban megérdemelten kapta ezt a titulust, hiszen a 75 éves fekete énekesnő a műfaj élő legendája. Élete összefonódott a blues történetével. Gyerekként templomi kórusokban énekelt gospelt, majd miután családjával Chicagóba költözött, az ottani klubokban kezdett blues-t és jazzt játszani. Ettől kezdve pályája felfelé ívelt. Olyan neves zenészekkel lépett fel, mint Lester Young és Charlie Mingus, de énekelt Count Basie, Art Blakey és Duke Ellington big bandjével is a jazz nagy ágyúi közül. A blues területén játszott Muddy Waters, Willie Dixon, Red Memphis Slim zenekarával is. A legenda szerint valaha gyengéd szálak fűzték a blues királyához, B. B. Kinghez. Jeanne jelenleg Németországban él, ott tanít. Számos európai országban turnézik. Magyarországon tavaly mutatkozott be először. Akik hallották, mind elragadtatással nyilatkoztak a gitáros-énekes fantasztikus koncertjéről.

(Műsorfűzet)

Jeanne Carroll

-
- **Kevés dixie, több jazz, blues és szving**
- **Az est fénypontját kétség kívül Jeanne Carroll fellépése jelentette**
-

A XV. Gyulai Vár Jazz Fesztiválra három zenekart hívtak meg a szervezők. Az OREGON együttes európai turnéjának keretében lépett színpadra városunkban. A világ egyik legnevesebb jazz-kvartettjét nálunk is lelkes hívek várták, akik tapsviharral fejezték ki tetszésüket. A zenészeket kellemes meglepetésként érte, hogy egyik rajongójuk – a már korábban is dedikált – első bakelitlemezeik egyikére kért újra autogramot. A Pege Kvartett fellépése is remekül sikerült, bár a várt ráadás elmaradt.

A tíz évvel ezelőtt városunkban alakult Aquarell együttes már többször is fellépett a fesztiválon, és szombaton is jazz-rockkal örvendeztetett meg bennünket. Idén két vendégzenészt is meghívtak a gyulai fiúk: Csepregi Gyula szaxofonjával, Fekete Kovács Kornél pedig trombitájával varázsolta el a hallgatókat, és ráadást is örömmel adtak az őket ünneplő közönségnek.

A Vár Blues-Dixieland Fesztivál nem várt élményeket okozott. A kezdés időpontjában még nyitva volt a vármúzeum, ezért lehet, hogy félmeztelen turisták tánclelésben sétáltak a várfalon. A következő meglepetést az okozta, hogy a dixieland zene mindössze másfél órát tett ki az ötórás programból. A fennmaradó idő alatt blues, szving és jazz zenét is hallhattunk. Ez némi megdöbbenést keltett a nézőtérben, hiszen a korábbi programfüzetekben csak dixieland fesztiválként szerepelt a rendezvény. Azok a zenerajongók, akik már korábban úgy döntöttek, hogy a várbán töltsék az estét dixie-t hallgatva, csalódottan távoztak. Akik mégis kitartottak, hazafelé sétálva értelenkedtek a furcsa fesztivál eseményein.

Azonban ezek a történések sem rontottak a zene színvonalán. Első fellépőként a Gyulai Big Band Kepenyes Pál vezetésével remekül megalapozta a hangulatot. A budapesti Jazz Steps a szving korszakból is adott ízelítőt, és méltán aratott nagy sikert a gyulai színpadon. A Storryville Jazz Band zenéje igazi kuriózumot jelentett, hiszen Frankie Lato személyében hegedűművész is játszott, ilyen felállást pedig még nem látott/hallott a gyulai közönség. Az est fénypontját kétség kívül Jeanne Carroll fellépése jelentette. A 75 éves amerikai énekesnő városunkban is bizonyította, hogy méltán tartják a blues első asszonyának. Hangja nálunk is hatalmas sikert aratott.

(-nikó) (Gyulai Hírlap)

... Két nappal később a dzsessz hívei bizonyára hasonlóan érezték, de nélkülözni voltak kénytelenek a várfalak árasztotta varázslatos miliót. A kultúrban minden másképp szól, ráadásul elmaradt a fokozás. Rögtön a leggel kezdődött. Az OREGON együttes indított, akik a műsorfüzet útmu-

tatója szerint a világelsők közé tartoznak. Világkörüli útjuk egyik állomása volt Gyula. A botfűlű is érezte, hogy ők azok, akik a jazz-zenéről mindent tudnak. S ehhez volt nekik zeneszerszámuk is, tehetségük is, s mély átélésük is. A belőlük áradó zeneiség lehengerlően áradt szét a teremben, s mindenki azt érezte, ezen az estén ezt nem lehet felülmúlni. Így is volt. Jöhetett utána a Pege kvartett, élén a Kossuth-díjjal elismert legkiválóbb magyar dzsesszistával, a bőgőkirállyal, az azóta sajnos elhunyt Pege Aladárral, már-már egyhangúnak és szimplának tűnt, amit a műfajban a laikus hallott. Ezért aztán sokan vették a sátorfájukat.

Harmadnap – elkerülendő az éjfél? – már délután ötkor kezdetét vette a blues és dixieland mestereinek zenei vetélkedője. A Kepenyés Pál vezette gyulai dixisek igazán kellemes percekot szereztek a napsütésben fürdő várban helyet foglaló szépszámu rajongónak. A Jazz Steps korának legnépszerűbb műfaját, a szvinget szólaltatta meg oly módon, hogy sokaknak ülve is táncra állt a lába. S még csak ezután jött a The First Lady of the Blues, Jeanne Carroll, a 75 éves fáradhatatlan tünemény. Másfél órán át zsongott, andalított, bűgött a hangja, s nagyon valószínű, hogy senki sem hitt abban, hogy most a nagymami zenél. Tőle még azt is feledte a néző, hogy ötödik órája ül a kőkemény széken.

Bárka, Gyulai Ábrahám írása

2007: Kontinensek találkozója

XVI. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 21., 19 órakor, a Tószínpadon

GYULAI BIG BAND

A zenekar 1998-ban alakult meg Gyulai Ifjúsági Big Band néven, amely az Erkel Ferenc Zeneiskola keretében működött Kepenyés Pál vezetésével. Az évek során az együttes tagjai elhagyták az iskola falait, de a zenekar együtt maradt. Folyamatos megújulások után ez a jelenlegi formáció 2006-ban állt össze. Az újjáalakult Gyulai Big Band most új műsorral jelentkezik a fesztiválon, igazi jazz big band hangzással. A sikeres budapesti fellépésük után a Tószínpadon is bemutatják az országos big band fesztiválon eljátszott programjukat. Az őszi budapesti fesztiválon „A” kategóriás minősítést nyertek el.

JACKIE ORSZÁ CZKY-TINA HARROD BAND

Orszá czky Miklós a legendás Sirius zenekar alapító tagja volt. A Sirius együttes Az ördög álarcosbálja című lemeze a jazz-rock műfaj meghatározó felvétele volt a hetvenes években, és nem csak hazánkban. Ezen Orszá czky Miklós énekelt és basszusgitarózott. Jackie 1975 óta Sydneyben él, így nem csoda, hogy ritkaságszámba mennek magyarországi fellépései. Valamikor a kilencvenes évek elején hozta magával először feleségét, Tina Harrodot. A hölgy egy csapásra rajongók ezreit hódította meg. Chaka Khan és Aretha Franklin legszerencsésebb kombinációja elevenedik meg a színpadon, nem véletlen, hogy ott lenn messze délen is nemzeti kincsként tartják számon őt is (és Jackie-t is, aki a legmegbecsültebb muzsikuskok egyike Ausztráliában). A soul és a funk legnagyobbjaival egy kaliberű produkciót kapunk, valahányszor ők együtt a színpadra lépnek. James Brown, a Meters, Ray Charles vagy a fent említett hölgyek egyenrangú partnerei Jackieéknek. Hibátlan, óramű pontosságú ritmusszekció, kiegészítve Jackie legendás piccolobasszus-játékával, vastag Hammond orgona-hangzással telítve, és az egész csúcán a két kiváló énekes, Tina Harrod és Orszá czky Jackie – ezt hallhatjuk az együttes koncertjén.

Tina Harrod Új-Zélandon született. Gyökerei egyrészt a Csendes-óceán szigetvilágába nyúlnak vissza (Fiji ősök) illetve másik oldalról wales-i felmenőkkel rendelkezik. Állandó muzsika vette körül otthon is, így nem csoda, hogy elég gyorsan a színpadon találkozhattunk vele. Egy viszonylag hosz-

Jackie Orszá czky (Miklós) és Tina Harrod

szabb szünet után húszas éveiben vált hivatásos énekesnővé. Különböző helyi formációk után valamikor a nyolcvanas évek legvégén indult Jackie-vel közös karrierje. A Grandmasters Family Love c. albuma Európában is siker volt, a következő Orszáczky Budget Orchestra néven jelzett Deep Down And Out c. anyag soul- és r'n'b'-klasszikusok sajátos feldolgozásaival, illetve néhány jellegzetes Orszáczky-szerzeménnyel teli korong. Tina időközben szerzőként is felnőtt. A 2005-ben Sydney-ben, New Yorkban és Budapesten felvett Shacked Up In Paradise egy kiforrott, érett előadó mesterműve. Az idei európai turné keretén belül, szerencsére, élőben is élvezhetjük ennek a méltán népszerű formációnak az előadását Gyulán is.

SZABADOS GYÖRGY

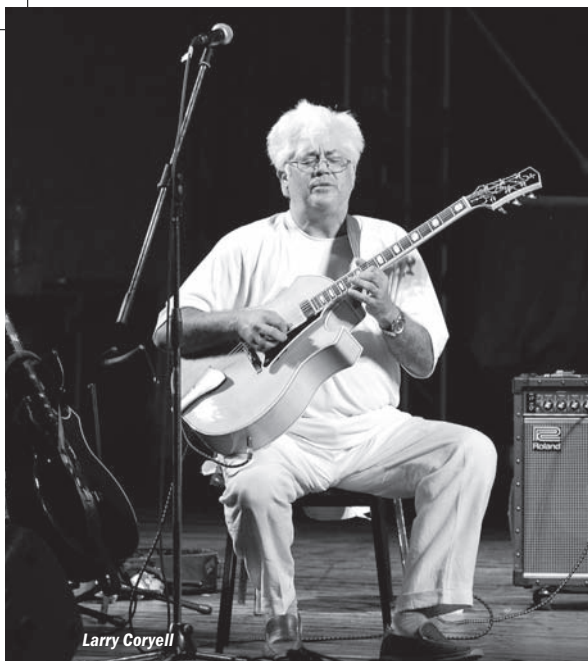
Szabados György a magyar improvizatív zene meghatározó zongoristája, zeneszerzője, a bartóki út méltó követője. Életútját áttekintve szembe ötlík, hogy a ma már hatvanon túl lévő művész fiatal korától kezdve tudatosan és következetesen éli életét, építi művészi és gondolkodói pályáját. Szellemi-

egzisztenciális függetlenségét az embert próbáló nehéz évtizedekben úgy biztosítja, hogy polgári foglalkozását (orvosi praxisát) soha nem adja fel, főfoglalkozású művésszé a mai napig nem avanszál. Első szólóestjéből (1963), ahol már a szabad zenei improvizáció van a központban, egyenes út mutat a Kassák Klub-béli Kortárs Zenei Műhely irányításán át az első nemzetközi elismerésig, a San Sebastian-i Nemzetközi Jazzverseny Free Nagydíja elnyeréséig. (Az 1972-ben díjat nyert kvintettjének tagjai legendás muzsikuskok: Jávor Vilmos, Kimmel László, Raduly Mihály, Vajda Sándor.) A külföldi elismerés nyitja meg előtte a honi lemezkiadás lehetőségét. 1974-ben „Az esküvő” című, kvartettjével kiadott lemezének jelentőségét – amellett, hogy ma már lehetetlen hozzájutni – talán az is jelzi, hogy Max Harrison felvette a legjelentősebb jazz lemezeket felvonultató sorozatába (The Essential Jazz Records).

Bár Szabadosnak első lemeze után jó tíz esztendő kell várnia, hogy újból felvételi és kiadási lehetőséghez jusson (Adyton, 1984.), azután folyamatosan jelentkezhetsz újabb és újabb szerzeményeivel. Róla ténylegesen kijelenthető, hogy minden egyes alkotása művészi eseményszámba megy, mégis, közülük talán a szabad improvizációs zene nemzetközileg ismert művészeivel Anthony Braxtonnal és Roscoe Mitchell-lel közösen kiadott lemezeket kell e rövid méltatásban kiemelni („Szabraxtondos” 1985., illetve „Jelenés” 1998.). Amellett, hogy Szabados tisztelője a népi tradíció alkotó újraértelmezése terén úttörő érdemeket elért Bartók Bélának, azzal, hogy a Cantata profana alapjául szolgáló román kolindát „A szarvassá vált fiak” címmel Markó Iván társulata, a Győri Balett számára újraalkotja, egyben alkotói függetlenségét is jelzi. (Lemezen megjelent 1989-ben.)

Szabados György művészetében a zeneszerzői szerep mellett egyenrangúan fontos az előadóművészé is. A szerzőként megkomponált darabokat egyfelől szólóestjein maga jeleníti meg jellegzetes zongora-stílusában (olykor dűnnyögő sámanhangon „énekel” is mellé), másfelől a bűvkörébe került muzsikussal különböző formációkat alkot. Duó, kvartett és kvintett együttesei mellett legismertebb az általa létrehozott MAKUZ, a Magyar Királyi Udvari Zenekar. A MAKUZ elementáris művészete más művészeti ágak alkotóit is megihlette. A már említett Markó István balett-koreográfia mellett a Párizsban élő, magyar származású Joseph Nadj (Nagy József) Theater Jel színháza „A kormányzó halála” címen táncoperát hoz létre, amelynek alapját az együttes zenéje adja (1989.). Bár Szabados György szuverén alkotói magatartását az elmúlt rendszer nem igazán szívelte, érdemeit kénytelen volt elismerni. 1983-ban Liszt Ferenc díjat, a rendszerváltás után pedig Artisjus-díjat (1990.), illetve Magyar Művészetért-díjat (1993.), majd Neufeld Anna-díjat kap (1995.). Gyulán szólózongora koncertjét hallhatjuk a fesztiválon.

LARRY CORYELL TRIÓ

Larry Coryell a világ legnagyszerűbb gitárművészeinek egyike. Több mint 70 albumot jelentetett meg az elmúlt 35 évben saját neve alatt, és számtalan egyéb lemezen szerepelt muzsikusként. A rajongók szemében egyike azoknak a gitáristeneknek, akit nagyon sokan szeretnek és tisztelnek. A '70-es években azt írták róla, egyike a mai reneszánsz muzsikuskoknak, aki minden zenei stílusban bámulatosan tud játszani. A jazz-rock-fúziós zene igazi úttörője

– írta róla a New York Times. A Down Beat jazz magazin a fúziós zene nagyjának nevezte egyik írásában.

Larry Coryell Texas államban született, több hangszeret kipróbált, de végül a gitárnál kötött ki. Fiatal korában Chuck Berry és West Montgomery gitárosok voltak rá nagy hatással. 1965-ben érkezett New Yorkba, ahol jazz és klasszikus gitárt tanult. 1967-ben csatlakozott a Gary Burton Quartethez. A '60-as évek végén és a '70-es években a jazz-rock stílus egyik kialakítója volt. Ekkor Jack Bruce-szal, Charles Mingus-szal, Billy Cobhammel, Chick Corea-val és John McLaughlinnal turnézott. Jellegetes jazz-rock játékában mindig felfedezhető volt a klasszikus zenei képzettsége is. 1974-ben megalakította a nagyon népszerű Eleventh House nevű fúziós zenekart, amelyben Randy Brecker is játszott. Így természetesen volt, hogy később ő is gitározott egy ideig a Brecker Brothers zenekarban. 1980 óta számtalan fesztiválon, koncerten, klubban lép fel az egész világon kitűnő zenésztársaival. A korábbi egyetemén, a University of Washingtonon gitározást oktat tanítványainak. Több könyvet, videót kiadott lemezei mellett, amivel a gitártanulást segíti. Játéka mindig elbűvöli a hallgatókat, koncertjei feledhetetlenek azoknak, akik élőben hallgathatják, mint most Gyulán.

A trió másik tagja Marc Egan basszusgitáros, aki hangszerének egyik kiemelkedő alakja. Legendás fretless (bund nélküli) basszusjátéka a műfaj egyik meghatározó soundja. Három platina- és három aranylemezen volt hallható eddig, mint basszusgitáros. Játszott Pat Metheny zenekarában, Stinggel, Roger Dalttryval, Gil Evans-szal, David Sanbornnal, John McLaughlinnal. Massachussets államban született, 10 évesen trombitán kez-

dett tanulni, később tért át a basszusgitárra. Jaco Pastorius játéka nagy hatással volt rá. New Yorkba 1976-ban érkezett, ahol Deodatóval és a Pointer Sisters-szel játszott. Később megalakították az Elements együttest, amely a kortárs jazz egyik legjobb kísérletező zenekara lett. Nyolc albumot vettek fel, 27 országban léptek fel. Ezután szólóalbumokat is rögzített, amelyeken nagyszerű muzsikuskokkal játszott együtt. Pat Metheny együttesének több évig volt a tagja.

Paul Wertico dobos Chicagóban született 1953-ban. 12 évesen kezdett dobolni tanulni, 15 évesen már profi zenész lett. Nem csak a jazz és a rock műfajban vált járatossá, hanem a világ különböző ütős kultúráit is elsajátította. 1997-ben az év fúziós dobosának választotta a DRUM dobos magazin, az olvasók 1997 és 1998-ban a világ öt legjobb dobosa közé választották az elektromos jazz kategóriában. 1983-tól lett tagja Pat Metheny együttesének, amely hét Grammy-díjat nyert el. 2001-ben lépett ki a zenekarból. Azóta saját együttesével és zenekari tagként számtalan lemezen játszott többek között Ramsey Lewis-szal, a Special EFX zenekarral, Jerry Goodmannel, de a jazz mellett játéka hallható a Grammy-díjra jelölt Paul Winter 'New Age' lemezén is.

(Műsorfüzet)

II. Gyulai Vár Blues Fesztivál

Előadás: Július 22., 19 órakor, a Tószínpadon

PRIBOJSZKI MÁTYÁS BAND

Pribojszki Mátyás – szájharmonika,
Pengő Csaba – nagybőgő, Kovács Erik
– zongora, Adamecz József – dob.
Vendég: Szász Ferenc – gitár.

A békéscsabai illetőségű Pribojszki Mátyás 1974-ben született a megyeszékhelyen. 1994-ben alapította meg először a Blues Fools zenekart debreceni barátaival. 1995-ben Békéscsabán újrászervezte a Blues Fools-t, majd egy évre rá rögzítették 'Foolstory' című anyagukat.

1997-ben részt vett a németországi Trossingenben megrendezett Hohner Szájharmonika Világbajnokságon, melyen a blues/rock/folk/country kategóriában a legmagasabb szintű minősítést érte el. Eddig több mint húsz

országban játszottak különböző fesztiválokon, klubokban, turnékon Macedóniától, Lappföldön keresztül Írországon át a Benelux államokig. 2003-ban megalapította a Pribojszki Mátyás Band névre keresztelt zenekart.

THE HOOCHIE COOCHIE GALS

Orosz Andrea – ének, Tóth Anetta – ének, Tóth Károly – dob,
Horváth István – basszus, Gyarakai Zsolt – gitár, Fehér Viktor – gitár,
dr. Gidai János – zongora

A 2006 májusában összeállt formáció érdekessége a hazai blues-körökben régóta elismert három, önmagában is különleges és egyedi hangú blues-énekesnő együttes szereplése. Sonia Zambrano (Sonia és a Sápadt Arcúak, Janis Joplin Emlézenekar) Tóth Anetta (Ramblin' Blues) és Orosz Andrea a rock-blues, soul és a Chicago-blues világát ötvözi attraktív műsorában.

Részlet az együttes tagjaival készült interjúból:

– Mennyire működik a „munkamegosztás” a színpadon? Hiszen azért mégis csak három karakteres hölgyről van szó.

– Orosz Andrea: Tény, hogy teljesen más karakterűek vagyunk, de pont ez a tény az alapja közös formációnknak. Igenis megfér három „dudás” egy csárdában! A színpadon, a munkában, a zenében egymást erősítjük, természetes számunkra, hogy egyenlően érvényesüljön mindhármunk karaktere, hisz a felülmúlhatatlan EGÉSZ így valósul meg.

– Tóth Anetta: Csodás dolog a közös munka, nagyon élvezzük, amikor megszületik egy közös produktum, legyen az akár csak egy hang, ami a helyén van. Amúgy pont azért nem éleződnek ki súrlódások közöttünk, mert mindenki a helyén van, ez ráadásul olyan könnyed természetességgel működik, mintha lenne egy előre megírt, láthatatlan forgatókönyvünk.

– Sonia Zambrano: Bár bizonyos dolgokat meg kell beszélni, egy-egy zenei megoldást például, nálunk minden jön magától, a' la nature! Különbözőségünk ellenére a lényegben mindig megegyezünk, közös a célunk, nem kell magyarázkodni, nincs acsarkodás, mindenben számíthatunk egymásra. Tudjuk, hogy egyformán van ránk szükség, egyformán fontos részei vagyunk az egész produkciónak. Hiszem, hogy a Jóisten nem véletlenül hozott össze hármunkat!

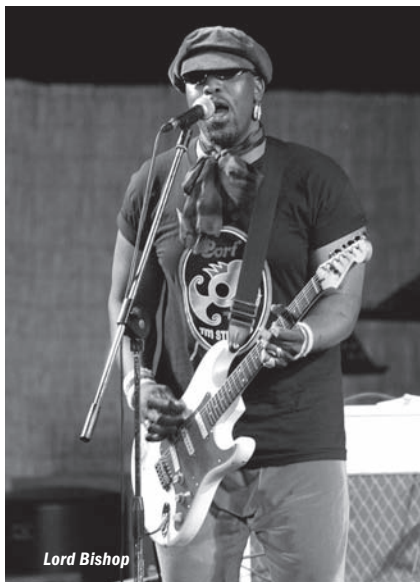
– *Milyen műsorral léptek színpadra?*

– Orosz Andrea: Repertoárunk sokszínűsége nyilvánvalóan eltérő személyiségünkből fakad, s mivel képesek vagyunk elfogadni egymás stílusát, vagy azonosulni azzal, a közönségnek nincs olyan érzete, hogy három külön műsort hall egy produkcióba vegyítve. Közös szellemiségünkötől átitatva szólalnak meg ismeretlen erővel rock-blues-, soul- és Chicago-blues-szerzemények; tüzes-pörgős számok, mesés melódiák, szívfájdító lassú bluesok. Etta James, Tina Turner, Aretha Franklin, Katie Webster, B. B. King, Janis Joplin ajándékai, hogy az ismertebb neveket említsem.

LORD BISHOP ROCKS (USA-GB)

Lord Bishop – gitár, ének, Pedro Magic – basszus, ének, Lars Feremy – dob.

Lord Bishop, a New York-i fekete gitáros, énekes, szövegíró már tíz éve járja a rock'n'roll útját, terjesztve saját zenei ígését. Jimi Hendrix, James Brown, Frank Zappa, John Lennon, Kurt Cobain, Tina Turner, Janis Joplin voltak rá hatással, és formálták zenei egyéniségét. „A színpadon fogok meghalni, mert ez az egyetlen hely, ahol élek!” 1999-ben alakította meg 'LORD BISHOP ROCKS' zenekarát. A csapat a leghangosabb, legfunktysabb, legvagányabb hard rock trió a világon. Zenéjük a blues, a rock'n'roll, funk, sweat, soul örült egyvelege. Fereteges szín-

padi show-val párosul a nem mindennapi zenei élmény. Aki eddig látta őket élőben, felejthetetlen zenei élménnyel távozott a koncertről. Végig turnéz-ták már Ázsiát, Amerikát és egész Európát is.

(Műsorfüzet)

-
- **Jazzfellegvárrá vált Gyula**
-
- **Összművészeti fesztiválon tizenhat éve hódít a műfaj**
-

Világ sztárok léptek fel szombaton este a Gyulai Várszínház Tószínpadán értő és lelkes közönség előtt. A XVI. Gyulai Vár Jazz Fesztiválon játszott a Gyulai Big Band, a Jackie Orszáczky–Tina Harrod Band Ausztráliából, Szabados György és a Larry Coryell Trió az USA-ból.

A jazzfesztiválokat Gedeon József színházigazgató szervezi immár 16 éve. Akkor még jazzklubvezetőként kereste meg Sik Ferencet, a Gyulai Várszínház egykori művészeti vezetőjét a kezdeményezéssel. A jazz-, a dixie-, a blues-zenének állandó helye lett a nyári összművészeti fesztiválokon. Mára a legnagyobb sztárok jönnek el Gyulára, a várszínháznak híre ment a világban. Jackie Orszáczky, azaz Orszáczky Miklós néhány helyen lépett fel Gyulán kívül Magyarországon együttesével, míg a világhírű Larry Coryell csak Gyula kedvéért állt meg hazánkban. Innen Olaszországba indult együttesével.

Vasárnap este a blues kapott teret a Gyulai Várszínházban. A Pribojszki Mátyás Band, a magyar Hoochie Coochie Gals és az amerikai, brit zenészekből álló Lord Bishop Rocks lapzártánkkor kezdte koncertjét.

Sz. M. (Békés megyei Hírlap)

-
- **Vitték a nagydímet**
-
- **Feledhetetlen XVI. Gyulai Vár Jazz és II. Gyulai Vár Blues Fesztivál**
-
- *Mindkét napon olyan zenei élményben volt részem, ami feledhetetlenné tette ezt a két estét. „Ittam a műsort, mint a tóban friss oxigénért kapkodó halak.”*
-

Szombaton a XVI. Gyulai Vár Jazz Fesztivált a Gyulai Big Band nyitotta lendületes, megújult műsorral, új felállásban. A pontos zenei alapokra támaszkodó, kiváló fúvósszekció egyéni szólókkal színesítette az ismert slágereket.

Gyors átszerelés után a Jackie Orszáczky–Tina Harrod Band követke-

Jackie Orszáczky (Miklós)

zett. Orszáczky Miklós ausztrál zenekara lehetőleg lelopta magát a szívembe, mindjárt az első taktusok után. Már a megszólalás zenei unikum volt: piccoló-ra „húzott” basszusgitár, telt Hammond-orgonahang, feszes dob-basszus, és minderre az egyedi ének. S ezt már csak a feleség, Tina Harrod csodálatos, soulós-funkys ötvözetű hangja múlta felül.

Ezt követően Szabados György lépett a színpadra. Zongorajátékával ámulatba ejtő előadást produkált, háromnegyed óra, megállás nélkül. Zenéje felemelt a sorokból, lebegtem a tó felett. A csúcson egy

balettozó leány sziluettjét láthattam a narancsra festett vár oldalán... S persze megkaptuk az i-re a pontot is. A szünni nem akaró tapsra „Felszállott a páva”. És még nem ért véget a fesztivál!

Újabb szünet. (Legalább észhez tértem egy kicsit a zenei aléltságból.)

A Larry Coryell Trio már a végtelenbe emelte az est színvonalát. A névadó gitáros, Jeff Berlin basszusgitáros és Paul Wertico dobos mindent megtett annak érdekében, hogy egy nagy mosollyal térjen nyugovóra a nagyszerű. Coryell briliáns gitárszólói, érzelmdús harmóniai hangszerre mesterét igazolva több stílusban is megszólaltak (jazz, rock, fúziós zene). Jeff Berlin játszi könnyedséggel hozta a néhol szinte követhetetlenül bonyolult basszusalapokat, s mindezt téteztve elképesztő szóló-futamokkal bombázta a közönséget. És ott volt maga a dobos! Paul Wertico megszámlálhatatlan improvizálása, hihetetlen energiája, különböző irányzatokkal színesített előadasmódja híven tükrözi azt a sajtóállítást, amely a világ legjobbjai közé

Jeff Berlin

sorolja őt. És a meglepetés! Larry Coryell egekig magasztaló, tiszteletteljes megemlékezést tartott a két világhírű magyar jazzmuzsikusról, Szabó Gáborról és Pege Aladárról, kiknek egy-egy szerzeményét is előadták. Majd a színpadra szólította feleségét, Tracey-t, aki egy dal erejéig megvillantotta előttünk énekesi tehetségét. Észrevétel nélkül telt az idő. Vastapsra ocsúdtam, jött a ráadás. Majd ismét ráadás, ami már átment örömmel, hogy mindenki érezhesse, mennyire igazán A ZENE a meghatározója egy muzsikusnak. Erre akkor döbbsenem rá, amikor Jimi Hendrix „Foxy Lady” szerzeményének akkordjait is becsempészték az utolsó improvizált dalba. És a mosoly nem maradt el...

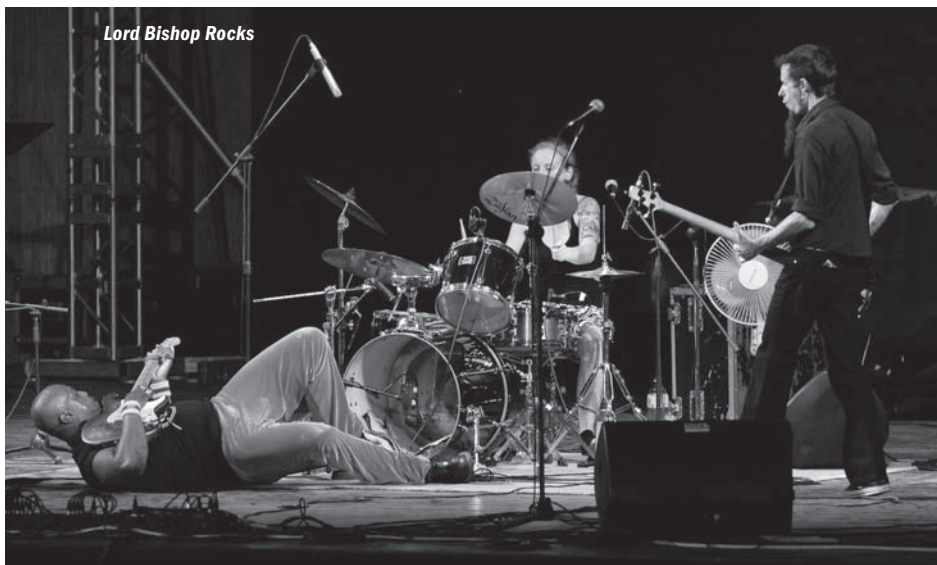
Paul Wertico

Vasárnap a II. Gyulai Vár Blues Fesztivál első fellépő gárdája a Pribojszki Mátyás Band volt. Már a koncert elején ráéreztem, hogy ezt a profi, kimagasló hangzást és zenei szaktudást nem igazán lehet túlszárnyalni. Pribojszki mesterien kezeli hangszere minden hangját, az érzelmes, szívet marcangoló dallamoktól a gyors szájharmonika futamokig. S emellett mindent elkövet, hogy a közönség jól érezze magát. Kiemelendő még Adamecz József dobjátéka. Vitték a nagyerdeműt, mozogtak kezek-lábak.

Szünet után a The Hoochie Coochie Gals formáció mutatta be rock-blues-, soul- és Chicago-blues-számokból álló műsorát. Orosz Andrea és Tóth Anetta egyedi hangja nagyszerűen egészítette ki egymást, önzetlenül teret hagytak egy-egy számban a másiknak a szólóéneklésben. (Sajnos Sonia Di Zambrano énekesnő betegség miatt lemondta a fellépést.)

Rövid átállást követően jött a New York-i Lord Bishop triója. A fekete gitáros, énekes és szövegíró rövid idő alatt bebizonyította, hogy remek hangulatba tudja hozni közönségét, s hogy ugyanilyen gyorsasággal – s némi whis-

Lord Bishop Rocks

kyvel – képes közvetlen kapcsolatot teremteni a szemben ülőkkel. Szűnni nem akaró erővel tépte a húrokat, minden dallal a közönséghez szólt. Nyers, néha a végletekig torzított gitárhangjai túlléptek az igényes fülek tűréshatárán, egyenesen a mellkasba martak. Blues-, rock'n'roll-, funknoták keveredtek, s a legnagyobb gitáros, Jimi Hendrix szerzeményével, a „Hey Joe”-val zárták programjukat.

R. Cs. (Gyulai Hírlap)

2008: Vissza a feladóhoz

XVII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 19., 19 órakor, a Tószínpadon

GYULAI BIG BAND

Zenekarvezető: Kepenyés Pál

A zenekar 1998-ban alakult meg Gyulai Ifjúsági Big Band néven, amely az Erkel Ferenc Zeneiskola keretében működött Kepenyés Pál vezetésével. Az évek során az együttes tagjai elhagyták az iskola falait, de a zenekar együtt maradt. Folyamatos megújulások után ez a jelenlegi formáció 2006-ban állt össze. Az újjáalakult Gyulai Big Band most új műsorral jelentkezik a fesztiválon, igazi jazz big band hangzással. 2006-ban a budapesti nagyzenekari fesztiválon a big band „A” kategóriás minősítést nyert el, idén ősszel is készülnek Budapestre, a versenyre. A zenekar sok sikeres magyarországi és külföldi fellépést tudhat maga mögött. Egyre bővülő repertoárjuknak fő irányvonala a dinamikus hangzás és az átütő erejű megszólalás.

FEKETE-KOVÁCS KORNÉL KVINTETT

Fekete-Kovács Kornél – trombita, szárnykürt, Oláh Kálmán – zongora, Oláh Szabolcs – gitár, Hárs Viktor – bőgő, Dész András – ütőhangszerek

Fekete-Kovács Kornél Kvintett

A hazai jazz élet egyik legnépszerűbb muzsikusa Fekete-Kovács Kornél. Ő a kortárs magyar dzsessz egyik legeredetibb trombitása, zeneszerzője. Alapítója a 19 főt számláló Modern Art Orchestrának, tagja az Emil.RuleZ! zenekarnak. 2002-től játszik Dés László szeptettjében és Horgas Eszter Class Jazz Band elnevezésű zenekarában. Szólistaként és stúdiózenészként több mint 100 különböző lemezen és számos koncerten működött és működik közre. 1993-ban a krakkói Jazz Juniors Competition a zenekarát és őt magát is a legjobbnak járó díjjal jutalmazta, 2000-ben és 2004-ben Artisjus-díjat kapott, míg 2002-ben Az Év Zeneszerzőjeként eMeRTon-díjjal tüntették ki. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, kortárs nagyzenekari művek színpadra állítójaként ismert. Kvintettje a main stream és a populáris dzsessz közötti arany középutat képviseli.

BORBÉLY MŰHELY

Borbély Mihály – fúvós hangszerek, Szabó Dániel – zongora, Horváth Balázs – nagybőgő, Baló István – dob

Borbély Mihály zenei tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szak-középiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta klasszikus klarinét, illetve jazz-szaxofon szakon. Pályafutása során eredeti hangszerei (klarinét, altszaxofon) mellett különleges fúvós hangszerek megszólaltatására is specializálódott (például tárogató, népi furulyák, kaval, dvojnice, fujara, okarina, bombard, zurna), továbbá szoprán- és tenorszaxofonon is játszik. A Vujicsics együttes alapító tagja, emellett a nép- és világzene, a jazz és a kortárszene területén egyaránt tevékenykedett, különböző

formációk tagjaként vagy szólístaként. Számtalan lemezfelvételen közreműködött. A tanítás életének és zenefilozófiájának fontos eleme.

A zenekar nyolc éve alakult a nép- és világzene, a jazz és a kortárs zene területén egyaránt otthonosan mozgó Borbély Mihály vezetésével, hasonló szellemű és gondolkodású muzsikuskok csatlakozásával. Improvizatív zenéjüket a jazz különböző irányzatainak, valamint a Kárpát-medence és a Balkán népzenei örökségének ötvözése jellemzi, érdekes dallamfordulatokkal, olykor finoman áttetsző, máskor erőteljes ritmusokkal, illetve kortárs zenei elemekkel. 2004-ben eMeRTon díjat kaptak „Az év jazz együttese”-ként. Első lemezük 2005-ben jelent meg a BMC Records gondozásában „Meselia Hill” címen, s az album a rangos hazai szaklap, a Gramofon kritikusi szavazásán elnyerte „Az év magyar jazzlemeze” díjat. A jelenlegi felállásban egy éve játszanak együtt.

THE YELLOWJACKETS & MIKE STERN

Mike Stern – gitár, Russel Ferrante – zongora, billentyűs hangszerek,
Bob Mintzer – szaxofon, EWI, Jimmy Haslip – basszusgitár,
Marcus Baylor – dobok

Mike Stern gitáros az első amerikai világsztár vendég volt a fesztivál történetében, aki 2003-ban lépett fel a Gyulai Vár Jazz Fesztiválon. Akkor nagyszerű koncertnek lehettünk a tanúi a Tószínpadon. Miles Davis egykori gitárosa most visszatér Gyulára a kétszeres Grammy-díjas Yellowjackets együttes vendégeként. 2007-ben találkoztak először, akkor a Montreali Jazz Fesztiválon léptek fel együtt. Az együttműködésük gyümölcsözőnek bizonyult, mert azóta is gyakran koncerteznek közösen, és 2008 májusában megjelent a közös lemezük Lifecycle címmel. Az energikus, kreatív lemezen az öt nagyszerű zenész bemutatja kiemelkedő tehetségét az együttes játékban és a szólókban.

154

Több mint 25 éve alakult a fúziós zenei

Jimmy Haslip és Mike Stern

Yellowjackets és Mike Stern

irányzat egyik legnagyobb hatású együttese, a Yellowjackets az USA-ban. Először mint Robert Ford Group szerepeltek a gitáros 1977-es lemezén. A zenekarban Russel Ferrante játszott billentyűs hangszereken, a basszusgitárnál Jimmy Haslip állt, a dobos Ricky Lawson volt. Ekkor határozta el a négy muzsikussal, hogy új nevet vesz fel, ez lett a Yellowjackets. 1981-ben adták ki első albumukat ezen a néven. Robert Ford később kivált az együttesből. A nyolcvanas évek elején a jazz-rock stílus hódított, a Weather Report volt a legbefolyásosabb zenekar. A Yellowjackets is ezen a zenei úton indult el. 1987-ben a dobos csere történt, az új tag William Kennedy lett, aki érzékeny, poliritmikus játékaival új irányt szabott az együttesnek. Az 1987-es albumuk, a Four Corners már a world music hangzásvilágát emelte be az együttes fúziós zenei világába.

1990-ben az új szaxofonossal, Bob Mintzerrel adtak ki sikeres lemezt Greenhouse címmel. Mintzer kiválóan ismeri a jazzhagyományt, és nagyszerű hangszerelő is. 2001-től Marcus Baylor ült a doboknál, akivel a Grammy-díjra jelölt dupla albumot, a Mint Jamet is rögzítették. A 2003-as Time Square albumot a 2004-es Peace Round követte, amely igazi nyaralólemez, több tradicionális nyári dalt feldolgozva. A Yellowjackets 2006-ban CD/DVD kiadásával ünnepelte a 25. születésnapját a Twenty-five albummal, amelyen élő koncertfelvételek is hallhatók Olaszországból és Franciaországból. Tavaly a Montreal Jazz Fesztiválon történt közös játék után döntöttek új le-

mez felvétele mellett Mike Sternnel. 15 év után ez az első lemez, amelyben ismét hallhatunk gitárt. Ezt az új albumot mutatja be Gyulán, világtornéja során a Yellowjackets és Mike Stern.

(Műsorfűzet)

III. Gyulai Vár Blues Fesztivál

Előadás: Július 20., 20 órakor, a Tószínpadon

THE RON RINGWOOD BAND

Ron Ringwood (USA) – ének, Johnnie Shepperd (SK) – gitárok, Grave Digger (HUN) – blues-harmonika, Ciryll K (SK) – basszusgitár, Crow (HUN) – dobok

Minden, ami fekete blues! Valahogy így lehetne tömören jellemezni a Ron Ringwood Band zenéjét. Alkotóelemei, amelyekből építkezik, a gospel, a blues, a rock, a funk, a jazz. Az építőkövek között persze a legfontosabb elem a blues – a legkiválóbb habarcs, ami a formát összetarthatja. Rugalmas és erős, nem számít, hogy a zenekar tagjait születésük idején még egy óceán választotta el egymástól. A zenészek lelkében ott van a nehezen leírható zenei kötőanyag, amitől a blues ennyire különböző kulturális háttérű emberek között is elemi erővel képes feltörni. Alig néhány közös zenélés kellett csak hozzá, hogy megszülessen egy új produkció, mely úgy képes formabontó és modern lenni, hogy közben megtartja a gyökerek iránti tiszteletét és rajongását is.

Az USA-ból származó Ron Ringwood, a zenekar énekese és névadója a gospelzene utazó nagykövetei közé tartozik. Immár 10 éve honosítja ezt a zenei irányzatot Németországban. A mai napig vezeti a Ron Ringwood's Gospel Messengers nevű formációt, mellyel számos németországi jazz és blues fesztiválon arattak sikert. Mellette folyamatosan fellép jazz- és blueszenekarokban is, természetes szabadságszeretete és nyitottsága a zenében sem szorítja korlátok közé.

2007 őszén Ront a véletlen összehozta egy alkalmi zenekarral, melyben hagyományos blues-dalokat énekelt modernebb felfogásban magyarországi és szlovákiai zenészek társaságában. Már a második fellépés után kiderült,

hogy a banda messze nem alkalmi színvonalon képes megszólalni. Olyan hangzást és életérzést hoztak létre a színpadon, mely összekötő kapocs lehet mind kulturális, mind generációs értelemben. Nyitottság, modern ritmusok, feszes groove-ok, az improvizáció mellett hagyománytisztelet, de legfőképpen az életöröm – ez teszi egyedivé a Ron Ringwood Band koncertjeit. A kötelezőnek számító blues-dalok feldolgozása mellett kevésbé ismert számok is elhangzanak, és születőben vannak a saját kompozíciók. Ron rendkívül energikus, a legjobb afro-amerikai énekeseket jellemző előadásmódját a zenekar hasonló érzékenységgel és energiával támogatja. Varázslat történik a színpadon, mely a közönséget is magával ragadja, a zenekarral együtt ők is részesülnek a szabadság és életöröm érzéséből.

BEGA BLUES BAND

Kamocsa Béla – gitár, ének, Mircea Bunea – gitár,
Ionel „Johnny” Bota – basszusgitár, hegedű, Dolga László – dob

A temesvári együttes a város folyójáról kapta nevét. Az együttest alapító Kamocsa Béla 1964-ben kezdett zenélni. 1971-ig a legnevesebb romániai rock együttes, a Phoenix basszusgitárosa volt. 1973-ban áttért a jazzre és a bluesra. 1982-ben kezdett énekelni és gitározni. Románia-szerte koncertezett, televízióban és rádióban szerepelt. Fellépett Németországban, Franciaországban, Hollandiában, Szerbiában és hazánkban. Ionel Bota a temesvári jazz-egyetem vezetője, és játszik a temesvári filharmonikus zenekarban is. A Bega Blues Band 2004-ben a legjobb jazz-blues együttes címet kapta Romániában.

MISSISSIPPI GRAVE DIGGERS

Oláh Andor – szájharmonika, Gyöngyösi Gábor – zongora, Szuna Péter – basszus, Oláh Gábor – dob, Láposi Farkas – gitár

Oláh Andor közel húsz évet szentelt életéből a blues korai világának, az 1920-as évek zeneiségének megismerésére, a múltba vesző nyomok feltárására. Az általa vezetett zenekar 1997 óta töretlenül hódít a színpadon számos hazai és külföldi fesztivál sztárze-

nekaraként. Ki ne hallott volna Big Daddy Wilsonról – aki négy évet töltött a zenekarban énekesként –, vagy a blues-dívákról Jeanne Carrollról – aki 76 évével és életének történetével a blues legendás alakjává vált –, valamint lányáról, Karen Carrollról, aki éppen most tért meg az államokból, ahol B. B. King vendége volt a Chicago Blues Fesztiválon?!

A zenekar az utóbbi öt évében eredeti előadók turnézenekaraként mutatkozott be a blues nemzetközi színterén. Ezen a fesztiválon a Mississippi Grave diggers különleges műsorral lepi meg a közönséget. Átvezeti a déli blues-ok megvilágított ösvényén a mai hangzású, improvizációs szabadzenékig. A szóló szájharmonika és a blues-funk között sok mindent megtudhatunk a blues-ról, annak mélységéről. Emellett megélhetjük a zene magával sodró erejét is! Mississippi Grave Diggers, a „blues utazó nagykövetei”, várnak rátok. Találkozz velük, amíg még közöttünk járnak!

ROUTE 44

Dubravcsik Balázs – gitár, Gyebrovski András – basszusgitár,
Köles Márk – dob, Kovács Tamás – gitár, Leslie gitár

A Route 44 zenekar 2007 szeptemberében alakult Békéscsabán. A zenekar tagjaiból többen más formációkban már zenéltek együtt, Gyebrovski András és Köles Márk korábban a Blues Fools zenekar ritmusszekciójára volt. A zenekar tradicionális blues muzsikát játszik, a shuffle löktetésű daloktól, a chicagói és texasi stíluselemeken keresztül több hagyományos

blues irányzat elemeit ötvözik. A hangszerelés különlegessége, hogy több számban a billentyű helyett a Leslie gitár szólal meg. A Leslie gitárt a '60-as '70-es években használták (többek között Steve Ray Vaughan), azonban mára már szinte elfeledetté vált. A formáció B. B. King, Ronnie Earl, Duke Robillard, Buddy Guy, Albert Collins, Anson Funderburgh és Eric Clapton zenéit dolgozza fel.

(Műsorfűzet)

- **Jazzkorona a várszínpadon**
- **A világhírű gitáros, Mike Stern visszatért Gyulára**

Minden idők egyik legjobb jazz-estjét adták szombaton a XVI. Gyulai Vár Jazzfesztivál együttese a Gyulai Várszínházban. Telt ház előtt nagy sikerrel játszott a helyi együttes, a Gyulai Big Band, a két budapesti zenekar, a Fekete-Kovács Kornél Kvintett és a Borbély Műhely. Az Amerikából érkezett világsztárok, a Yellowjackets és Mike Stern gitáros tették fel az estre a koronát, új lemezüket mutatták be Gyulán. A fúziós zenét játszó, kétszeres Grammy-díjas együttes világkörüli turnén van, jártak Norvégiában, Csehországban, innen Romániába mennek, majd Olaszországba, Franciaországba, Németországba és az USA-ba.

A Gyulai Várszínház a jazz mellett a blues otthona is nyaranta. Idén a színház már a III. Gyulai Vár Blues-fesztiválhoz érkezett, melyre olyan sztárokat hívtak, mint a nemzetközi formáció, a Ron Ringwood Band, a romániai, főként magyar zenészekből álló Bega Blues Band, a budapesti Mississippi Grave Diggers és a megyebeli Route 44.

Sz. M (Békés megyei Hírlap)

- **A zenétől vibrált a levegő**
- **A XVII. Gyulai Vár Jazz és a III. Gyulai Vár Blues Fesztiválon**
- *A Tószínpad helyett a Várszínpad adott helyet a XVII. Gyulai Vár Jazz és a III. Gyulai Vár Blues Fesztiválnak. Szerencsés döntés volt ez a szervezők részéről, egyrészt a várbelsőnek kiváló az akusztikája, másrészt a zárt nézőtér rövid idő alatt egyként lélegző rajongótáborrá kovácsolta a kíváncsi publikumot.*

Az első fellépő a Gyulai Big Band volt, mely minden évben képes meglepni a hallgatóságot. Tette ezt most azzal, hogy egy trombitaművészt hívott meg a sorába Galyas László személyében, aki remek szólóival színesítette a hol lendületes, hol andalító, mindenki által ismert slágereket.

Kis szünet után következett Fekete-Kovács Kornél kvintettje. A névadó trombitaművész egyben stúdiózenész, művészeti vezetői, zenészerzői, hangszerelői és tanári feladatokat is ellát az ország neves zenekaraiban és intézményeiben. Az esten fellépő együttest 2006 februárjában alapította. Kiváló zenészeket gyűjtött maga köré, amiről a gyulai közönség is meggyőződhetett. Hangszerszólóik magas fokú zenei tudást és nyitottságot sugároztak, egyben a többiek iránti alázatban és tiszteletben nyilvánultak meg.

Rövid átszerelés, és a színpadon a Borbély Műhely kapott helyet. Borbély Mihály zenekarával hamar bebizonyította, lehet „magyarul” is jazzt játszani. Ezt a szerzeményekbe finoman beépített honi dallamok fémjelezték. Népzenéből ismert hangok, ritmusok színesítették és tették egyedivé a koncerten elhangzó műveket, mindezt mesteri módon interpretálva.

Újabb szünet, majd következett a kétszeres Grammy-díjas Yellowjackets, Mike Stern világhírű gitárossal kiegészülve. A 2003-ban a tőszínpadon koncertező Stern akkori frenetikus koncertjének emléke sokakat visszacsalt a nézőtérre. A műfajon belüli fúziós zenei irányzat jeles képviselői végletekig kidolgozott darabokat adtak elő, játszi könnyedséggel bánva hangszereikkel. A mindig mosolygó Stern szárnyaló gitárjátéka magasba emelte a zenekart, szinte lebegtek a pódium felett. Vibrált a levegő, látszott, jól érzik magukat a zenészek a színpadon. A gitárfenomén többször is kereste a kontaktust a közönséggel, amire tapsvihar volt a válasz. A szaxofonos felejthetetlen zenei élményt nyújtott, mikor különleges (EWI) hangszeréből csodálatos dallamokat csalt elő. A virtuozitás sem maradt el, káprázatos hangszerszólókat hallhattunk a zenekar tagjaitól. Már a koncert során egyértelművé vált, a „Sárgadzsekisek” várostrom nélkül hódították meg a várat s annak ideiglenes lakóit, kik hatalmas tapssal és ovációval búcsúztak tőlük.

Másnap a blues-műfaj kedvelőinek lépett fel négy zenekar az ódon falak közötti színpadon. Elsőként a békéscsabai-gyulai zenészekből álló Route 44 nevű formáció mutatkozott be, igen magasra téve a zenei mércét. Feszés, lendületes előadásmód jellemezte őket. Repertoárjukban többnyire ismert előadók műveit dolgozták fel, és megszólalt néhány szerzeményben a különleges, manapság alig hallható Leslie-gitár is.

A megérdemelt vastaps után átszerelés, majd következett a Mississippi Grave Diggers zenekar. Műsoruk elején szájharmonika-gitár duó vezette be a közönséget, a tradicionális blues néhány darabját csillantva meg, majd három taggal bővülve eredeti blues-muzsikát produkáltak. Érezhető volt a műfaj gyökereiből való tápláltság, zeneismeret. A mély alapokra épülő improvizációk szabad utat engedtek a mai hangzású szerzeményeknek, továbbá Oláh Andor szájharmonikás bebizonyította, mestere hangszerének.

A harmadik fellépő a temesvári Bega Blues Band volt. Kevésbé blues-os feldolgozásaik kicsit elűtették a közönséget, habár vitathatatlan hangsze-

res tudásukat megvillantották néhány szóló erejéig. Saját szerzeményeikkel láthatóan közelebb kerültek a hallgatósághoz.

Újabb szünet, majd megszólalt egy hang, amittől ismét élet költözött a várba. Ron Ringwood az első perctől kezdve magával ragadta a nagyérdeműt. Kitűnő zenészek kíséretében tolmácsolta életörömmel teli dalait. Tiszta, nyíltszívű előadásmódja utalt a zenéhez való viszonyára, zenésztársaihoz mélységes alázattal szólt, s hívta őket egy-egy improvizáció erejéig a színpad közepére. Szívfájdítóan énekelt az afrikai emberek sorsáról, ígét hirdetve könyörgött jobblétükért. A megérdemelt, véget nem érő taps után felemelő érzésekkel hagytam el a vár kapuját a meghatottságtól csillogó szempárok kíséretében. Köszönjük, Ron!

Rusznay Csaba (Gyulai Hírlap)

Varázslatos gyulai jazzest Mike Sternnel és a Yellowjackets-szel

Immár tizenhetedik alkalommal rendezték meg szombaton a Gyulai Vár Jazz Fesztivált. Idén nem a megszokott helyen, a Tószínpadon, hanem a gyulai vár ódon falai között tartották a rendezvényt. A feledhetetlen estéről Mike Stern gitáros és a Yellowjackets gondoskodott, elbűvölve a közönséget.

Mint ahogy azt már megszokhatták a gyulai és a Gyulára látogató műfajkedvelők, most is igazi csemegével szolgált az esemény. Olyan csemegével, amelyet korábban már „fogyaszthattunk”, ugyanis a fesztivál sztár-

vendége a Yellowjackets együttes és az amerikai szólógitáros, Mike Stern volt. Mike Stern (több Grammy-díjra jelölt gitáros) néhány évvel ezelőtt saját zenekarával adott koncertet Gyulán, akkor a Tőszínpadon. Most is egyedi gitárjátékával, sajátosan effektelt hangszínekkkel és technikával tette felejthetetlenné az estét. Hallhattunk lírai és keményebb hangvételű számokat, hangszerszólókat. Fantasztikus lendület, egymás kiszolgálása és tökéletes összjáték jellemezte zenéjüket. Elegánsan nyitottak egymásnak ajtót zenéjükben az ezt a műfajt jellemző és kedvelt szólók alkalmával, és ugyanilyen elegánsan, de ha kellett határozottan csukták is be azokat. Mike Stern nem csak játékával, de kedves, közvetlen jelenségeivel is megnyerte magának a közönséget. Egy szerény, de tudatos és profi csapatot láthattunk.

Bár az est főszereplője Mike volt, mégis említést érdemelnek a magyar zenészek, akik a szárvendég előtt léptek fel. A fesztivál nyitózenekara volt a helyiek által ismert és kedvelt Gyulai Big Band. Kepenyés Pál vezetésével csaknem egy órás műsort adott elő a jól összeszokott csapat, amivel szépen megalapozták az est hangulatát. Utánuk következett a Fekete-Kovács Kornél Kvintett és a Borbély Műhely (Borbély Mihály együttese).

Az eseménynek minden kedvezett: kellemes, derült este volt, gyönyörű környezetben a magyar jazz-zenészek is igazán remek produkcióval rukkoltak elő.

Pénzes Sándor (bekescsaba.hir6.hu)

• **A fúzió gigásza**

• **Mike Stern and The Yellowjackets / Gyulai Vár Jazz Fesztivál**

- A Gyulai Vár Jazz Fesztivált tizenhetedik alkalommal rendezték meg, és a négy fellépős est sztárvendége ezúttal az a Mike Stern volt, aki már járt a fesztiválon, és egyébként sem ritka vendég Magyarországon.

Ez csak azért lényeges információ, mert a hangulatot és a kellemes környezetet jól jellemzi, hogy a gitáros részéről ennyire invenciózus játékot és közvetlenséget még nem tapasztalhatott a hazai közönség – és ehhez jelentős részben a mellette felsorakozó Yellowjackets is hozzájárult.

A fúziós dzsessz sajátos szegletét képezi a nagy dzsessz-masszának: nem igazán dzsessz, és a magába olvasztott egyéb stílusok formaelemi sem teljes arzenáljukkal jelennek meg benne. A fúziós dzsesszben kumulálódó, ám nem teljes értékűn kapcsolódó különféle hatások egy olyan hibrid zenei nyelvet hoztak létre, amely minden mástól ugyanolyan távolságra van. A dzsessz eszperantójáról van tehát szó, ami nem önálló egyedfejlődés útján jött létre, steril, kevésbé fantáziadús, és a kezdeti felángolás után mára megmaradt azoknak, akik büszkén vállalják, hogy íz-

lésükhöz a harminc évvel korábban virágkorát élő stílus áll a legközelebb. Ebben a körben hihetetlenül népszerűek a műfaj sztárjai, akiket mintha a kifejező zeneiség helyett technikai képességeikért imádnának. Ám Gyulán annak bizonyosságát hallhattuk, hogy a szenzációs hangszertudás, a több évtizedes összeszokottság és nem utolsósorban a hely szelleme a technokrata zene-kreálást muzsikálássá változtathatja.

Az már a kezdeti technikai hibák korrigálgatása során kiderült, hogy Mike Stern fokozott izgalmi állapotban van, ugyanis nem bírta kivárni, míg a basszusgitáros Jimmy Haslip berendezkedik gigantikus, a Jaco Pastorius féle legendás szerelés alapján összerakott erősítője előtt. Stern részéről a laza akkordok, kedves mosolyok és a dobos Marcus Baylor ösztönzése nemcsak a ritmus felpörgetésére irányult, hanem kedélyes gesztus volt a közönség irányába is. Az első szerzemény, a Statue of Liberty már szólt is, mikor Haslip csatlakozott. Hú, ez nem szokvány fúzió! – gondoltam. Irgalmatlan fokozás, dinamikai hullámmozgás: felnéztem az égre, és ott mosolygott az óriási telihold. A szünyogokon kívül tehát más is volt a levegőben, és ezt az érzést csak támogatta a lefegyverzően egybegyűrt zenekari hangzás. Nem hogy üresjáratok, de mellékszöngék sem voltak, és mégsem tűnt mechanikusan megtervezettnek a produkció.

A Yellowjackets 1981-ben alakult; az alapító tagok közül a billentyűs Russel Ferrante és Jimmy Haslip játszanak még a zenekarban, az altszaxofonos Marc Russ-ot a tenoros és basszusklarinétos Bob Mintzer váltotta, a gitáros Rubben Fordot nem pótolták (a zenekar eredetileg az ő kísérése volt már 1977-től), a dobos pedig az ifjabb generációt képviselő Marcus Baylor. Stern nem a zenekar tagja, azonban a koncert anyagának javát adó friss, immár huszadik, Lifecycle című albumukon ő a vendégszólista: ezt a szerepet olyannyira meggyőzően alakítja, hogy a Yellowjackets-et inkább Stern zenekarának hihette a gyanútlan szemlélődő. Igaz, Mintzer több szót is játszott (egy igen hosszusat az Akai EWI elektronikus fúvós hangszeren), de a bonyolult ritmika több szála közötti összekötőkapocs ezúttal nem ő, hanem Stern volt. Szólói (például a lírai Dreams Go előtt) éppúgy ötletesek voltak, mint ritmusorientált groove-jai; Mick Jaggerre hasonlító arcélén pedig az éjfél túlhaladó időpont és a közel kétórás hossz ellenére sem látszottak a kimerültség nyomai.

A fúziós dzsessz ritmusorientált jellege miatt a dinamikus örvénylés dominált, amit az atonalitás merész felvállalása segített. Sternnek és Mintzernek is volt egy-egy nem egészen szólónak nevezhető intermezzója, amelyek során mintha a lecsöppenő mézet magasra emelő kézzel húzták volna mind magasabbra a hangokat. A dögös, jól eltalált ritmus (aminek a feelingjét zenészberekben csak „time”-ként emlegetik) kitartó alapja volt a dallammentes játékoknak; pontosabban a dallam gyakran nem onnan

érkezett, ahonnan vártuk. Furcsa a basszus szólamában keresni a dallam-íveket, a Yellowjackets nagy találmánya azonban Jimmy Haslip, és ahogyan hathúros hangszerén körbeszalad a zakatoló groove-ok körül.

Mike Stern és a Yellowjackets újat ugyan nem mutattak, de mintha felismerték volna korszakos jelentőségüket, és ehhez alkalmazkodva már egy kiérett standardkorszak hőseiként viselkednek. Pedig a dzsesszben standard alatt közel nem a fúziós zenét értjük. Lehet, hogy ez mostantól már másképp lesz?

Végső Zoltán (revizoronline.hu)

-
- **Blues a lelke mindennek**
-

- **III. Gyulai Vár Blues Fesztivál 2008**
-

- *A jazzfesztivál után másnap már blues szólt a gyulai várszín-*
- *padon, és bár a két műfaj számos rokon vonással rendelke-*
- *zik, a jelenlévő közönség már más indíttatással jött el meg-*
- *hallgatni az éjszaka egy óráig tartó négy koncertet (amiből a*
- *szerző hármát abszolválta).*

Például míg a dzsesszre az ország minden vidékéről érkeztek rajongók, addig a bluesra – már csak a helyiek megszólítása okán is – inkább a környékeliek és az éppen Gyulán nyaralók voltak kíváncsiak, így a nézőtér telítettsége nem vetekedhetett az előző napival. A program összeállítása azonban ugyanazt a gondosságot tükrözte mindkét nap, és a gyökér-blues szerelmesei sem maradtak nemzetközi sztár nélkül. Hogy valójában mi a gyökér-blues, nehéz megmondani, bármily egyszerű is a blues zenei formulája. A nyugat-afrikai vidékekről Amerikába behurcolt ültetvényes rabszolgák keserű zenéje? Vagy csakis a már az amerikai egyedfejlődésen keresztül esett és a helyi stíluskeveredések után megszületett dalokat nevezhetjük így? A fogalom folyamatosan változik, eredete körül csak kapizsgálhatunk, hiszen a dalok témaválasztása, az előadók személye és az előadói habitus is legalább olyan fontosak a blues-ban, mint a zenei elemek.

Bevezetésképpen azért kellett mindezt elmondani, mert az elsőként színpadra lépő Route 44 zenekar még egyéves sincsen, előadásukból mégis rengeteg tapasztalat árad. Nevük kedélyes utalás a híres Rolling Stones-számra, a „Route 66”-re: békéscsabaikként ők a 44-es út mentén laknak, Gyulára is azon érkeztek. A tízegynéhány kilométer azonban nem tűnt kis lépésnek, mert ha a 44-es nem is olyan hosszú, mint a 66-os út, a repertoárjukon szereplő B. B. King-, Duke Robillard-, Buddy Guy-, Albert Collins-dalok előadása kellemes felütése volt a fesztiválnak. Kovács Tamás a (Hammond orgonák mellől ismert) Leslie-hangzást többször idézte gitárján, miközben

a többiek (Dubravcsik Balázs gitáron, Gyebrovszki András basszusgitáron, Köles Márk dobon) friss, jól eltalált tempóban kísérték énekét. Sok zenekar hosszú évek alatt sem jut odáig, ameddig ők a megalakulásuk óta eltelt rövid idő során jutottak: összeszokottság, egyenletes, jó minőségű, felkészült muzsikálás, stílusismeret és erőből duzzadó előadás.

Mississippi Grave Digger [Mississippi sírásó], azaz a szájharmonikás Oláh Andor kiváló ismerője a '20-as évek zenéjének. Robert Johnson szel leme ugyan nem lebegett a nézőtér felett, ám a blues-történeti leletmentés több korszak megismerését is kínálta. Némi feszültséget az első pár szám alatt lehetett érezni, a ritmusok és harmóniak néhol egymásba gabalyodtak, a herflis szőlők viszont ügyesen húzták ki a csávából a megrekedt zenefolyamot. A Mississippi Grave Diggers zenekarként 1997 óta működik, és a legendás Jeanne Carroll, illetve Big Daddy Wilson turné-együtteseként is működött. A Chicago- és Louisiana-blues egyaránt készségszinten lüktet a tagok (Gyöngyösi Zoltán zongora, Szuna Péter basszusgitár, Oláh Gábor dob, Láposi Farkas gitár) ereiben, és bizonyára az est fő attrakciója, Ron Ringwood is ezért hívta meg az immár nem is annyira alkalmi formációjába a sírásót harmonikázni.

Ringwood, Big Daddy Wilsonhoz hasonlóan, a mai blues Magyarországon is sokat koncertező, meghatározó, autentikus alakja. Wilson hangja mélyebb (egy cikkben a South Park rajzfilmsorozat éneklő Séf bácsijához hasonlítottam), Ringwood merítési közege viszont szerteágazóbb. A blues-mellett a funk-, a dzsessz-, a gospel- és soul-dalok ugyanúgy megtalálhatók repertoárjában, mint a balladák és a dögös, pergő ritmusú, 12 körös klaszszikus blues-sémákra épülő számok. Teátrális előadasmódja senkit nem hagy érintetlenül, és túláradó gesztusai ellenére sem hisszük, hogy csak az alkalomnak szóló hangulatkeltés volna ez a valóban élvezetes színpadi show.

Most fellépő zenekarával egy éve álltak először színpadra, azóta többször koncerteztek együtt. A felvidéki és magyarországi tagok (Johnnie Shepperd gitáron, Grave Digger harmonikán, Círyll K basszusgitáron és Crow dobokon) blues-érettségéhez kétség sem fér: ha kellett, szolgálai utaztatták Ringwoodot a szerelemről, nőkről, hitről, férfiúi életérzésről és magáról a blues-ról szóló témái között, máskor pedig kiemelkedő szólókat hallhattunk mindegyiküktől (Grave Digger mintha a kései koncertre jobban felpörgött volna). A „Blues is my Business and the Business is Good” strófát már a közönség is együtt énekelte Ringwooddal, aki ezután talán a lelkét is odaadta volna a lelkes publikumnak. Ha valaki hozzám hasonlóan megőrül a fekete blues-énekesek karizmatikus előadásáért, ezen az estén sem csalatkozhatott; Ringwood magyar kollégái a megbízhatónál pedig sokkal többet nyújtottak.

Végső Zoltán (revizoronline.hu)

2009: Élő emlékezet

XVIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 18., 19 órakor, a Várszínpadon

- A kitűnő akusztikájú gyulai vár reneszánsz udvara, ódon falai
- 18. alkalommal adnak helyet az improvizatív zene ünnepé-
- nek. Ezen a fesztiválon négy fellépővel várják a műfaj kedve-
- lőit.

GYULAI BIG BAND

*A zenekar megalakulása óta állandó résztvevője
a Gyulai Vár Jazzfesztiválnak.*

LANTOS ZOLTÁN MIRRORWORLD

166

Lantos Zoltán – hegedű, Horváth Kornél – ütőhangszerek,
Barcza Horváth József – nagybőgő, Dés András – dob, ütőhangszerek,
Juhász Gábor – gitár, Kaltenecker Zsolt – billentyűs hangszerek

- „Lantos Zoltán olyan klasszikusan képzett hegedű-virtuóz,
- aki – miután az indiai hegedű-technikát is elsajátította (kilenc
- év Indiában) – a különböző hatásokat modern, improvizatív
- zenévé formálta... olyan zenévé, amely mindig az érzékeny,
- szabad, lineáris kamarazene, a pillanat szülte, elektronikus
- osztrátók által hevített mozdulatok és éles turbulenciák
- szövedékéből keletkezik, miközben a muzsikások önzetlensé-
- ge sohasem vész el... meglepően életteli és független world
- music produkció.”

(Ulrich Olshausen / Frankfurter Allgemeine)

Lantos Zoltán a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett klasszikus zenei diplomát hegedű szakon. Már a főiskola éveit kísérleti és keleti zenével kezdett foglalkozni, majd 1985-ben ösztöndíjjal Indiába utazott, hogy klasszikus indiai zenét tanuljon. Nyolc és fél évig élt Indiában, tanulmányain kívül komponált és koncertezett. Miután 1994-ben visszatért Budapestre, tovább dolgozott improvizatív zenei világának kialakításán, miközben saját zenei gyökereit is újra felfedezte, és összevetette a keleti zene és a kortárs európai jazz területén szerzett tapasztalataival. Azóta olyan zenészekkel dolgozott együtt, mint a hazai muzsikuskok közül Sebestyén Márta, Dész László, Dresch Mihály, Juhász Gábor és Horváth Kornél, valamint Charlie Mariano, Rabi Abou-Khalil, Ramesh Shotham, Renaud Garcia-Fons, Philipp Cathrene, Didier Lockwood, Jasper Van't Hof, Lars Danielsson, Dhafer Youssef, Markus Stockhausen, Achim Tang, Patrice Heral és mások.

Lantos Zoltán Mirrorworld

Saját együttesén, a Mirrorworldön kívül szólóprogrammal is koncertezik, amelyben speciális elektronikus effektek és „loop”-okat is használ. Az utóbbi években nagyon sok jazz- és világzenei fesztiválon vett részt saját együttesével, illetve más együttesek tagjaként. Lantos Zoltán egy öthúros hegedűn és egy különleges, a számára készült 5+16 rezonáns-húros hegedűn (tarangini) játszik, amit Ricardo Margarit épített.

A Lantos Zoltán Mirrorworld tagjai a kortárs jazz közismert személyiségei Magyarországon.

Az utóbbi években többféle felállásban is dolgoztak együtt. Az 1999 közepén alakult formáció zenéjét nehéz lenne bármilyen kategóriába sorolni, bár a hasonló zenei koncepcióval rendelkező együttesek irányvonalaát a nemzetközi gyakorlatban World Jazz néven ismerik. Mindenesetre a Mirrorworld muzsikája erősen kötődik a magyar zenei gyökerekhez. Ugyanakkor más zenekultúrák felé is legalább ugyanennyire nyitott: szoros kapcsolatban áll a keleti tradíciókkal, ezen belül elsősorban az indiai klasszikus zenével, valamint a free jazz elemeivel. Mindezek együttesen formálják a kompozíciók alapanyagát és az improvizációk atmoszféráját.

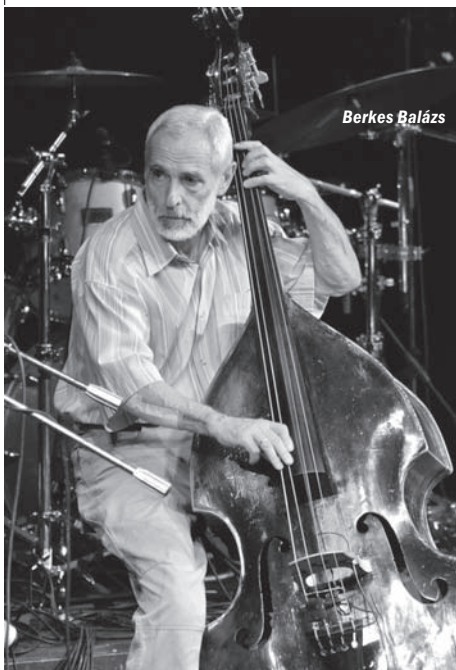
SUPER TRIÓ

Vukán György – zongora, Berkes Balázs – nagybőgő, Kőszegi Imre – dob

A magyar jazz nagy öregjei, kiváló jazz zenészek alkotják a Super Trió csapatát. Ez a formáció több mint 30 éve alakult, az egyik legrégebb ma-

gyar jazzegyüttes. Vukán György több, mint 140 filmzenét (eddig a legtöbb, amit Magyarországon írtak), három balettzenét (pl. Derby), operát (Atlanta, Georgia), szimfonikus műveket, versenyműveket, kamaraműveket (főként réz- és fafúvós-együttesekre, jazz-zenekari formációkra), több mint 80 dalt (pl. Federico Garcia Lorca, Pablo Neruda, etc.), több mint 150 zsoltárt, misét, színházi-, tv-, és rádiójáték-zenéket írt zeneszerzői tevékenysége során. A Creative Art Jazz Trióval és a Liszt Ferenc Kamarazenekarral

1996-ban adott közös koncertjük az „Év Koncertje” lett Hollandiában (Chopin-átiratok). A magyar jazz-zongoristák egyik legnagyobb alakja ezzel a formációval a hetvenes évektől játszik együtt sikert sikerre halmozva.

Kőszegi Imre a magyar jazz Nagy Generációjának egyik kiemelkedő muzsikusa, a hazai és a nemzetközi jazzélet egyik legaktívabb résztvevője. A sokoldalú jazzdobos nemcsak muzsikus és zeneszerző, hanem pedagógus is, emellett hosszú ideig a Magyar Jazz Szövetség elnöke volt. Kőszegi Imre sodró ritmusaival, vérbő tempójával hozza lázba a közönséget. Játékán a legnagyobb amerikai dobosok – Philly Joe Jones,

Elvin Jones, Art Blakey, Tony Williams, Jack DeJohnette – stílusjegyei érzékelhetők. Kőszegire a bebop és a szabadon szvingelő jazz volt nagy hatással, de zenei nyitottsága jellemezhető azzal is, hogy közreműködött számos jazz- és popzenei felvétel elkészítésében. Időzítése pontos, zenéje pedig kimondhatatlanul gazdag.

Berkes Balázs fiatal korában csellózott, ám a jazz-zenével való találkozások után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát már nagybőgő szakon végezte. Olyan zenészekkel kezdte pályafutását, mint Garay Attila, Vukán György, Szakcsi Lakatos Béla, Oláh Kálmán. Muzsikált Kovács Andorral, a Szabó-Beamter duóval és más legendákkal is. Vukán Györggyel több, mint negyvenöt éve muzsikálnak együtt.

JOE ZAWINUL TRIBUTE – THE SYNDICATE

Paco Sery – dob, Alegre Correa – gitár, vokál, Jorge Bezerra – ütősök,
Aziz Sahmaoui – ütősök, vokál, Alioune Wade – basszus,
Thierry Eliez – szintetizátor, Emile Parisien – szaxofon

Joe Zawinul (1932–2007) az egyetemes jazz világának egyik legnagyobb hatású zeneszerzője – muzsikusa volt. Az osztrák származású muzsikus – igazi monarchiabeli családi háttérrel, még magyar vér is csörgedezett ereiben – az USA-ba áttelepülve vált híres zenésszé. Az elektromos billentyűs hangszerek használatának egyik úttörője. Gyakorlatilag ő az egyetlen európai származású zenész, akinek az amerikai main stream jazzben való-

di jelentősége volt. Fiatal korában harmonikázott, később zongorázni tanult a Bécsi Konzervatóriumban. 1958-tól élt az USA-ban, ahol először a bostoni Berklee Zeneművészeti Főiskolára került. Tehetsége révén a 60-as évektől a legnagyobb muzsikussal játszott együtt. Cannonball Adderley és Miles Davis a két meghatározó mérföldkő a számára. Ez utóbbival részt vett az elektronikus jazzkorszak meghatározó albumainak felvételén: In a Silent Way, Bitches Brew. Az itt játszó muzsikuskok később egytől egyig a jazz-rock úttörőivé váltak. Joe Zawinul 1971-ben alakította meg a Weather Report együttest, a fúziós jazz egyik legnagyobb hatású zenekarát, amely 1986-ig működött legendás muzsikustársakkal. Ezután saját név alatt, illetve Joe Zawinul Syndicate néven koncertezett a világ minden részéből összeválogatott tehetséges fiatal muzsikusból álló zenekarával.

Igazi szupersztár volt, sztáralűrök nélkül. Bárhol fellépett, mindenkit lenyűgözött briliáns játékaival, muzikalitásával, ritmusérzékével, zenekari játékaival, kísérletező hangzásával, a ZENÉjével. Sajnos Gyulára – bár többször

hívtuk – időpont-egyeztetési nehézségek miatt nem jutott el. Két évvel ez előtti halálát megelőzően egyik utolsó koncertjét Magyarországon adta. A színpadról már tolókocsiban vitték le. Zenei örökségét a Syndicate együttesre hagyta, akik úgy határoztak, együtt maradnak, és tovább viszik azt, amit Zawinulnál kezdtek el. „Ez a zenekar a második családom” – nyilatkozta gyakran a Syndicate-ről életében. Az együttes alapításának koncepciója az volt: nagyszerű muzsikások a világ különféle országaiból, zenei kultúráiból, akik kommunikálnak egymással, nem csak zenei téren, hanem emberi viszonylatokban is, ez az alapja a zenélésnek – fogalmazta meg a mester. A stílust legegyszerűbben így lehetne leírni: Zawinul-stílus, amely különleges dallamokon és improvizáción nyugszik.

A Syndicate mostani turnéján dinamikus, elismert, neves zenészek játszanak, akik Joe Zawinul legutolsó zenekarának a tagjai voltak, s követve a mester akaratát, hogy folytassák, továbbviszik Joe Zawinul legendás zenei világát, eljátszva szerzeményeit. Az egykori együttes két új taggal bővült: a zongorista Thierry Eliezzel és a szaxofonos Emilie Parisiennel. Joe Zawinul é! – hallgassuk vele együtt a Syndicate zenekart.

(Műsorfüzet)

IV. Vár Blues Fesztivál

Előadás: Július 19., 19 órakor, a Tószínpadon

BORSODI BLUE

Borsodi László – gitár, ének, Magda Lajos – billentyűs hangszerek, Pfeff Márton – basszusgitár, Teleki Pál – dob

A Békés megyei zenészekből álló Borsodi Blue zenekar 2006-ban alakult. Saját szerzeményeket játszanak, blues-t, kicsit jazzes, de néha rockos és funkys elemekkel, sok improvizációval, humorral. Az első CD-jük 2008-ban jelent meg.

FELKAI JAM

Felkai Miklós – gitár, ének, Jánky Zsolt – dob, Kepes Róbert – basszusgitár, Kalmus József – ének, ütőhangszerek

A magyar blues és r&b legendás gitárosa Felkai Miklós. 1993-ban még Baby Jazz (F F Miki második LP-je, 1991) formációban próbált a zenekar: Román Péter basszusgitár, Weszely János dob, Farkas Mihály billentyűs

hangszerek és Felkai Miklós. Azután doboscseré történt, és érkezett Glatz Gábor Kalmus Józseffel. Néhány bulit játszott a formáció, de azután 1994-ben megalakult a Felkai Blues Brothers, Felkai Miklós vezetésével, Glatz Gábor, Kalmus József, Szappanos György tagokkal. Majd Csejtei Tamás váltotta Szappanos Gyurit a csapatban. 1997 végén Glatz és Csejtei kiléptek, és megalakították a Back II Black zenekart. Jánky Zsolt és Kepes Róbert foglalta el a távozók helyét. Ekkor a zenekar neve FELKAI JAM-re változott. (Jam: örömszene, sok improvizációval.)

Az elmúlt tíz évben több száz koncertet adott a zenekar, a legkisebb kocsmáktól a legnagyobb helyekig, pl. a Tabánban, a Petőfi Csarnokban, a Sziget kis- és nagyszínpadán, az EFOTT-on, a Paksi Blues-fesztiválon, különböző motoros és egyéb fesztiválokon. Svájcban és Németországban is turnézott a zenekar 2001-ben és 2002-ben. Több rádiófelvételük után 1996-ban jelent meg első maxi CD-jük FBB néven. Majd 2001-ben maxi és 15 számos CD-jük került a boltokba FELKAI JAM címmel, a Warner kiadásában. Koncertprogramjuk saját és külföldi zenékből – Gary Moore, Doobie Brothers, Cream, Santana, Hendrix, Eric Clapton, stb. – áll.

TÖRÖK ÁDÁM ÉS A MINI

Török Ádám – fuvola, ének, Németh Károly – billentyűs hangszerek, Paróczai Attila – basszusgitár, Adamecz József – dob, Horváth Mihály – szájharmonika, Török Péter – gitár

Egy legendás muzsikus Gyulán – a magyar progresszív rock, r&b meghatározó alakja Török Ádám, aki több mint negyven éve vezeti együttesét, a Minit. Az 1968-ban alakult csapat szinte bejárta az egész világot itthoni sikerei mellett, és rengeteg lemezt készített. 2009. januártól az együttes megújult, és kiegészült három fiatal tehetséges muzsikussal, akik nem is-

Török Ádám és a Mini

meretlenek a magyar blues-szakmában: Horváth Mihály szájharmonika, Török Péter gitár és Adamecz József dob. Ezzel a zenekar új fejezetet nyitott pályafutásában.

Megújult repertoárjukban a modern blues-t és a boogie-woogie zenét ötvözik a régi MINI progresszív rock stílusával. A koncerteken természetesen elhangzanak a régi és új MINI-dalok, örökzöldek, és az új blues- és boogie-szerzeményekből is válogatnak. Érdekes új kezdeményezés a retro beat-blues stílus megvalósítása. Török Ádám 60-as évekbeli kedvenceinek és első repertoárjának néhány híres dalát is feldolgozták, így a Cream, a Troggs, E. Burdon, S. Winwood egy-egy világlágere is a műsorba került.

BIG DADDY WILSON (USA)– RIPOFF RASKOLNIKOV (A)–NAGY SZABOLCS (H)

Big Daddy Wilson – ének, gitár, konga, cajon,

Ripoff Raskolnikov – ének, gitár, Nagy Szabolcs – zongora

Big Daddy Wilson és Ripoff Raskolnikov régóta tiszteli egymás munkásságát, pár éve együtt muzsikálnak, amiben a kitűnő magyar billentyűs van a segítségükre. Az amerikai Big Daddy Wilson, a Nagy Fekete hang jól ismert név Magyarországon is. Idestova 4-5 éve visszatérő vendége a legjobb fesztiváloknak és kluboknak. Az eddigiektől eltérően ezúttal egy igazi All Stars csapat részeként teszi tiszteletét hazánkban.

Big Daddy Wilson USA egyik déli városában, Edentonban született. Úgy nőtt fel, hogy otthon és a templomban gospel és country zenét hallgatott, majd maga is játszott és énekelt. Tinédzser korában nagy hatással volt rá a funk és a soul is. Különböző formációkban játszott fiatal kora óta, kihasználva csodálatos adottságát, karakteres énekhangját. Blues-t először a legendás Lazy Lester együttesében énekelt. Texasi sikerei után Németországban telepedett le, ahol tagja volt a nagyon sikeres blues-együttesnek, a Blues Company-nak. Több magyar blues-zenésszel is játszott, sikeresen turnézott a Dr. Valter and the Lawbreakers formációval is. A blues-éneklésben a legfontosabbnak a feelinget, az érzést tartja. „Az akarom, hogy a hallgatóság érezzen engem” – nyilatkozta magáról.

Mind hangzásában, mind a repertoárt tekintve teljesen megújult programot mutatnak be Gyulán, amiben nagy hangsúlyt kapnak a saját szerzemények.

A Big Daddy-től eddig megszokott tradicionális blues mellett a mostani produkcióban megjelennek az általa korábban sikerrel művelt soul- és gospel-zene elemei is.

Vihar ellen jazz és blues

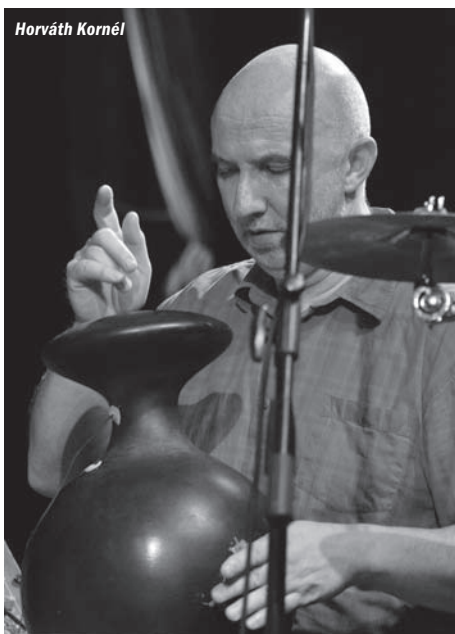
A nyári játékban, a szabadtéri koncertben mindig ott a kockázat: zápor, vihar, ítéletidő átrendezheti nemcsak a helyszínt, a díszletet, hanem az egész előadást és nézőteret is. A Gyulai Várszínház nem véletlenül szerződött már évekkal ezelőtt az Országos Meteorológiai Szolgálat szegedi obszervatóriumával, hogy a várható időjárásról, a közeledő esőfrontokról bármikor tájékozódhassanak. Amikor rengeteg hangszer és az erősítéshez komoly technika is van a színpadon, a pakolás hosszú órákon át tart, bizony jóval korábban el kell döntení, hogy hol tartsák meg az esti koncertet.

– Nagy szívfájdalmat okozott, de a jazzfesztivált be kellett vinni az Erkel művelődési központba, ezt már reggel 9-kor eldöntöttem – mondta tegnap délután, immár az esti blues próbáján Gedeon József igazgató. – A dobokkal, csörgőkkel együtt több száz hangszerről kell gondoskodni, a zongorát, a nagybőgőt elég bonyolult szállítani. A művelődési ház nem tudja ugyan a várbelsőt pótolni, rettentő meleg is volt, viszont 500-an beférnek a nézőtérre, a várba 350-en. Mégis fantasztikus hangulatot varázsoltak a zenészek, a szenvedély és a tehetség kárpótolta a közönséget a helyszíncseréért, nagyon színvonalas volt a koncert.

Jól döntött az igazgató, hiszen szombaton este nyolc óra után megyénket is elérte a vihar; bár ahhoz képest, amilyen ítéletidő tombolt az ország többi részén, amire hozzánk elért, megenyhült. Talán ez is a zene, a jazz erejének köszönhető.

A jazz nagyjai örvendeztették meg a műfaj kedvelőit szombaton este. A Gyulai Big Band, Lantos Zoltán Mirrorworld együttese, a Super Trió játszott; a fesztivál sztárvendége pedig a Syndicate volt, amely a tavalyelőtt elhunyt kitűnő jazzóriásnak, Joe Zawinulnak állított emléket.

Vasárnap estére nem jósoltak nagyobb frontokat, vihart; így Gedeon József a várszínpadot rendezte be a 4. Gyulai Vár Blues Fesztivál fellépőinek. A Borsodi Blue együttes, a Felkai Jam zenekar, Török Ádám és a Mini koncertjére készült nagy lelkesedéssel a közönség: és persze imádkozott, hogy az időjósok prognózisa beváljon, legalábbis este héttől éjfélig ne zavarja meg semmi az örömmzenélést. A koncerttől a rajongók a régi és új dalokat, az öröközöket, a népszerű szer-

Horváth Kornél

zeményeket várták. S természetesen a fesztivál sztárzenekarát, a világhírű Big Daddy Wilson (USA)-Ripoff Raskolnikov (Ausztria)-Nagy Szabolcs Triót.

Niedzielsky Katalin (Békés megyei Hírlap)

• **Ámulatomból csak az eső ébresztett**

• **Joe Zawinul két éve elhunyt osztrák jazzbillentyűs és zeneszerző emlékére zenéltek**

A viharprognózis miatt a XVIII. Gyulai Vár Jazz Fesztiválnak a Várszínpad helyett a Gyulai Kulturális és Rendezvényszervező Nonprofit Kft. adott teret július 18-án. Később kiderült, bölcs döntés volt zárt térbe vinni a műsort. A vár szellős udvara helyett a kivételes hőség (amit a kényelmes székek némiképpen ellensúlyoztak) és a rengeteg hangszertől csillogó-szikrázó színpad várta az érdeklődő hallgatóságot. Ez évben négy formáció lépett színpadra. A Várszínház igazgatója, Gedeon József elmondta, hogy a mai estét Joe Zawinul két éve elhunyt osztrák jazzbillentyűs és zeneszerző emlékének ajánlja, akit már több alkalommal meghívott a fesztiválra, ám időpont-egyeztetés miatt életében már nem juthatott a gyulai közönség elé. (A falakon kiállított, róla készült fotókat Kiss Zoltán készítette.)

Először a 20 éves Gyulai Big Band lépett a plénum elé. A Kepenyes Pál vezette és konferálta zenekar már kilencedik alkalommal nyitotta meg a fesztivált. A Havancsák Orsolya és Bodroγκőzy Rita énekesekkel kiegészült zenekar dinamikusán és tisztán játszott a nagy szerzők – Duke Ellington, Dizzy Gillespie stb. – számait, majd stílusosan, a húsz évvel korábban elsőként játszott számmal zárták programjukat.

Ezt követően Lantos Zoltán Mirrorworld nevű zenekara mutatta be alkotásait. A zenekarvezető, aki hegedűszakon szerzett diplomája után 9 évig tanult Indiában klasszikus zenét, igazi virtuózokból kovácsolta össze karát. Az instrumentális ötös fogat zenéjére a world-jazz stílust szokták ragasztani, de hallva muzsikájukat kitűnt, hogy zenéjük sokkal-sokkal kifejezőbb. Dalaikban egyszerre jelen volt a múlt finom, simogató lágy-sága és a jövő elektronikus és sokszor kemény lüktetése. A dinamikus udu hullámsága (indiai hangszer, a mai kanta őse) felett időnként felhangzó számos húrú hegedű hangjai szinte folyamatos lúdbőrözésre készítettek. Érdekes hangulatot keltett, amikor az eközben felénk érkező vihar miatt néhány másodpercre elsötétülő színpadon tovább hömpölygött a zene.

Ámulatomból csak az eső ébresztett fel némiképp, csak hogy befo-gadhassak egy újabb repertoárt, a Super Triót. Nevük nem túloz, hiszen a klasszikus jazz-felállásban – zongora, bőgő, dob – zenélő hármas már harmincegy éve koptatja együtt a színpadot. Vukán György, aki szerzője

több mint 140 filmzenének, balettnek, operának, szimfonikus műveknek, versenyműveknek, zsoltároknak, már 45 éve játszik együtt Berkes Balázs bőgőssel. Kőszegi Imre gazdag és színes swing-dobjátékával a magyar jazz e nagy öregjeinek harmóniai megindítóan andalították a közönséget.

Az est fő zenekara a Syndicate volt, amely a 75 éves korában elhunyt Joe Zawinul jazzfenomén (a Weather Report egyik alapítója) utolsó zenekarának tagjaiból áll, és állít emléket a fúziós zene és az elektromos billentyűs hangszerek egyik atyjának. A sok nemzetiségből álló virtuóz csapat magával ragadóan adta elő Zawinul szerzeményeit. A lábak, kezek és legyezők ütemre lendültek a vérpezsdítő funkys fúzióra. A zenészek elképesztő természetességgel, vidámsággal és közvetlenséggel vezették be a publikumot örömeikbe. Időnként a dobok, szintetizátorok, elektromos gitárok, fúvósok, a kupakokból és fakanalokból álló csörgők, a különleges, ősi, egzotikus instrumentumok arzenálja mintha egyszerre szólt volna leírhatatlan zenei tömegben, máskor egy-egy dalban csupán egy kalimba és egy basszusgitár dallamára énekelt rá a dobos és a meglepő hangú baszsusgitáros.

Ilyesfajta látványosan könnyed színpadi-zenei kommunikációt én még nemigen tapasztaltam. Időnként volt, hogy szám közben hangszert cseréltek egymással, vagy ha valakinek hiányzott egy-egy dobütő, hát dobtak egymásnak. Az estét csupán az zavarta meg valamelyest, amikor ennek a

lendületnek hirtelen vége szakadt. A zenekar egy órai kemény munka után meghajolt, majd a hirtelen színpadra kevert zene kíséretében leszaladt a deszkákról. A tapsvihar folytatásának nem volt további értelme. Kicsit meglepődve azért kétséget kizáróan összegezhettük: az est folyamán színes és tartalmas előadásokat láthattunk, hallhattunk, és válhattunk többé átaluk.

Oláh Szabolcs (Gyulai Hírlap)

• **Sötétkéék bársonnyal simogatták**

• **Az esti sztárformáció**

• **a Big Daddy Wilson–Ripoff Raskolnikov–Nagy Szabolcs trió volt**

A XVIII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál másnapján a várban várta vendégeit a IV. Vár Blues Fesztivál. Az idő kellemes, lágy fuvallata sejtette a várható késő esti klímát. A blues többnyire felkészült kedvelői plédekkel, párnákkal és kabátokkal készültek kényelmessé tenni az egész estés programot. Ezen a szeánszon is négy fellépőt vártunk.

A találkozót a Békés megyei Borsodi Blue nyitotta meg. A 2006-ban alakult zenekar olyanfajta igényes blues-muzsikát játszik, amely nem szűkölködik jazz, rock, funky, sőt acides elemekben sem. Ez év őszén fogják kiadni első lemezüket, amelyről több dalt is játszottak. A több virtuózt is magába foglaló fiatal csapat nem is rejtette véka alá tudását. Ennél viszont jóval többet kaptunk, hiszen ebben a könnyed mesteri közös zenei játékban rengeteg szív és vér volt, nemcsak technika. „Sírjanak még a gitárok!”

Piciny technikai átállás után a Felkai Jam következett. A magyar blues virtuóz gitárosa, Felkai Miklós által alapított és vezetett csapat valóban egy felszabadult jam sessiont tárt elénk. A legendás nevekből álló csapat saját és más igényes blues-szerzők – a Cream, Gary Moore, Santana stb. – műveit adta elő saját szájíze szerint, sok szólóval és improvizációval. Repertóárjuk végén a gitáros kissé magyarázkodva („ez is blues...”) csapott a húrok közé, és felhangzott a közismert „tarrara'tarraraa-groove”, a Long train running – a Doobie Brothers-től – kezdő frázisai. Hamar kiderült, hogy nem volt miért szabadkoznia...

Harmadikként a 41 éves Török Ádám és a MINI formációt hallhattuk és láthattuk. A blueson kívül jazz- és progresszívrock-műsorral is koncertező MINI megfiatalodott. Idén három ifjú, de annál lendületesebb zenész került a dob, a herfli és a gitár mögé. Megszólalt néhány korai Mini-szám – Gözha-jó, Vissza a városba – és új szerzeményeik is. Egy-két feldolgozás, például a Cream öröközldje, a Sunshine of your love is lüktetésre bírta vérünket és bólogatásra fejünket, amiben Török apánk fia, Péter igencsak igénybe vette

a gitár húrjainak rugalmasságát. Az egész zenekar kitett magáért, a virtuóz zeneiség mellett a sokszor mesterkéltséget és időnként rögtönzött szövegek („ham&eggs és a gyulai kolbász...”) feldobták az akkorra már enyhén hűvös esti hangulatot. Gasztro-blues!

Az esti sztárformáció a Big Daddy Wilson (USA) – Ripoff Raskolnikov (A) – Nagy Szabolcs (H) trió volt. A „Nagy Fekete Hang” sok blues-legendával játszott már együtt főleg az Egyesült Államokban, Németországban és Magyarországon. Dalaiban – a blueson kívül – jelen volt a gospel, a country, a soul és a funky is. Saját bevallása szerint, zenéjében az „érzést” tartja legfontosabbnak, amiben nem is volt hiány, karakteres hangja egykettőre magával ragadta a közönséget. Az is figyelemre méltó, ahogyan éneklésétől teljesen függetlenül és pontosan gitározik vagy dobol. Ehhez adta fantasztikusan lágy és szellős játékát az osztrák, ujjal pengető gitáros, aki szintén az egész „kék-világot” bejárta már szólóban vagy kisebb formációkban. Nagy Szabolcs (a Hobo Blues Band billentyűse) egészítette ki különleges trióvá a fellépőket. A szokatlan felállás sok színes érdekességet tartogatott számunkra. Volt, hogy a három zenész szinte végig unisono kalauzolta az ének-dallamot; volt, hogy felhangzott a Ragtime egy kazzo-val. A közönség csendben figyelte a hármast, akik finom zeneiségükkel gyakran olyan sötétkékből bársonnyal simogatták a hallgatóságot, hogy a vár kövére véletlenül ejtett patpalack is robajnak tűnt a meghitt, csendes, késő esti hangulatban. Elő-

adásuk végén vastapsot kaptak, amit három dallal honoráltak. Felbúgott egy soul, majd zakatolt egy reggae, végül stílusosan egy vérbeli blues-zal kívántak jó álmot nekünk.

Oláh Szabolcs (Gyulai Hírlap)

-
- ***Big Daddynak a legfontosabb a filing***
- ***Szupersztárok kápráztatták el a közönséget***
-

Igazi világsztárok léptek fel a blues fesztiválján vasárnap este a Gyulai Várszínházban. A zenészek által kitűnő akusztikájúnak tartott várudvart és a gyulai éjszakát a színvonalas improvizatív zene töltötte be. A IV. Vár Blues Fesztiválon a Békés megyei zenészekből álló Borsodi Blue együttes saját szerzeményeket játszott kicsit jazzes, rockos és funkys elemekkel, sok improvizációval, humorral. A Felkai Jam zenekar koncertprogramja saját és külföldi zenékből állt. Török Ádám és a Mini együttes megújult repertoárjában a modern blues- és a boogie-woogie-zenét ötvözte a régi és progresszívrock-stílussal.

A sztárvendég a Big Daddy Wilson–Ripoff Raskolnikov–Nagy Szabolcs Trió volt Gyulán. Az amerikai Big Daddy Wilson, a Nagy Fekete Hang jól ismert Magyarországon is, 4-5 éve visszatérő vendége a legjobb fesztiválok-nak és kluboknak. Az USA egyik déli városában, Edentonban született. Úgy

nőtt fel, hogy otthon és a templomban gospelt és countryzenét hallgatott, majd maga is játszott és énekelt. Tinédzser korában nagy hatással volt rá a funk és a soul is. Különböző formációkban játszott fiatal kora óta, kihasználva csodálatos adottságát, énekhangját. Blues-t először a legendás Lazy Lester együttesében énekelt. Több magyar blues-zenésszel is játszott, sikeresen turnézott. A blues-éneklésben a legfontosabbnak a fílinget, az érzést tartja. „Azt akarom, hogy a hallgatóság érezzen engem” – nyilatkozta magáról.

Az osztrák Ripoff Raskolnikov blues-énekes, gitáros, dalszerző. Európa egyik meghatározó fehér blues-zenésze. A grazi muzsikusnak a nagy amerikai blues-zenészek voltak a példaképei: John Lee Hooker, Robert Johnson, Skip James, Blind Willie McTell. Őket hallgatva kialakította saját stílusát. Főleg szólóban vagy kisebb formációkban lép fel. Évekig élt Angliában, és koncertezett az USA-ban is. Magyarországra szinte hazajár. Az évek során rengeteg magyar blues-zenésszel lépett fel.

A trió harmadik tagja a kitűnő zongorista, Nagy Szabolcs, a Hobo Blues Band tagja.

(Békés megyei Hírlap)

2010: Jazz és bor

XIX. Gyulai Vár Jazzfesztivál

Előadás: Július 24., 19 órakor, a Várszínpadon

Várszínpad: július 24., 19.00 óra

- 2010. július 23-tól 25-ig három napon keresztül rendezik meg Gyulán a Jazz, Blues és Bor Fesztivált. Ebben az évben, most először borfesztivál is csatlakozik a zenei programokhoz. Magyarország legismertebb borvidékeinek egy-egy kiváló borászata hozza el Gyulára termékeit, ezeket lehet majd megkóstolni a vár előtt, ahol a bort árusító sátrak mellett lesz étterem is. Pénteken 16 és 20 óra között, szombaton és vasárnap 16 és 19 óra között ingyenes jazz- és blues-koncertek várják a vendégeket a borsátraknál.

SZŐKE NIKOLETTA KVARTETT

Szőke Nikoletta – ének, Szakcsi Róbert – zongora,
Barcza Horváth József – nagybőgő, Mohay András – dob

Szombaton 19 órakor kezdődik a 19. Gyulai Vár Jazzfesztivál. Az első felépő Szőke Nikoletta lesz, aki kvartettjével hallható a várszínpadon. Szőke Nikoletta a Jazzclusive zenekar énekesnőjeként és a montreux-i jazzfesztivál énekversenyén aratott sikerének köszönhetően vált ismertté. Ezzel bekerült a világ jazz-vérkeringésébe, koncertjeiről, előadó-művészetéről rend-

szeresen cikkezik Európa zenei sajtója. Legutóbb a tengerentúlról kapott elismerést: a neves kaliforniai jazzkritikus, Ted Gioia cikkében a legjobb nem amerikai származású jazzénekesek között említette. Repertoárja színes, hiszen saját szerzemény, kubai dal, Stevie Wonder- és Beatles-feldolgozás egyaránt található benne a jazz-standardek mellett.

SYRIUS-EMLÉKKONCERT

Vojnits Attila – furulya, Bensó Pál – dob, Szkladányi András – basszusgitár, szájharmonika, Szabó Márton és Vastag Gábor – gitárok, Szabó Károly – zongora, Abas Murád, Vázsonyi János, Csizmadia Dávid, Somos András – fúvósok, Takáts Tamás és Vasicsek Öcsi – ének

A fesztivál második programja a Syrius-emlékkoncert lesz a Frank Zappa Emlékzenekar előadásában. A '70-es évek legendás együttese volt a Syrius, amely korát megelőzve a legprogresszívabb zenét játszotta Magyarországon. A már előzőleg is létezett együttesnek tagcserék után épp negyven éve indult a progresszívrock- korszaka: Baronits Zsolt (szaxofon), Orszáczky Jackie Miklós (ének, basszusgitár, zeneszerző), Pataki László (billentyűs), Raduly Mihály (szaxofon, fuvola) és Veszelinov András (dob), később Tátrai Tibor (gitár) tolmácsolásában rocktörténelmet írt. Hárman – Orszáczky, Baronits és Veszelinov – már nem élnek. Raduly Mihály él, de sajnos nem vállal koncertet, Pataki László Bécsben zenél, néha rávehető egy-egy fellépésre, talán Gyulára is eljön. Tátrai Tibor ma is aktívan zenél. Az évforduló

tiszteletére emlékkoncerteket rendeznek a Frank Zappa Emlékzenekar közreműködésével. Ők lépnek fel Gyulán is, eljátszva az Ördög álarcosbálja és a Széttört álmok legendás Syrius hanglemezek emlékezetes számait.

BALOGH KÁLMÁN ÉS A GIPSY CIMBALOM BAND

A harmadik fellépő a legendás cimbalmos, Balogh Kálmán együttese lesz. Az etnojazzt játszó Balogh Kálmán Gipsy Cimbalom Band formációt a zenekarvezető sokirányú zenei érdeklődése hívta életre. Zenésztársai egytől-egyig hangszerük mesterei, akik a legvirtuózabb szólókra is képesek. Ennek köszönhető, hogy bármilyen zenei ötletet könnyedén megvalósítanak. Többnyire közismert zenei témákból indulnak ki, a megközelítés azonban teljesen újszerű. A zenészek kezei alatt ezek a témák új életre kelnek, tele humorral, a műfajok, stílusok olyasfajta elegyítésével, ami mégsem okoz törést a zene egységében. Koncertjeiken ily módon sokféle kultúra sokféle zenéje megszólal, ez lehet az egyik ok, amiért nemcsak Magyarországon, de külföldön is nagyon közkedvelt és foglalkoztatott a formáció.

A zenekari felállás sem a megszokott, hiszen a hagyományosnak mondható hegedű – Frankie Lato, cimbalom – Balogh Kálmán, nagybőgő – Novák Csaba összeállítást trombita – Kovács Ferenc és gitár – György Mihály, valamint szaxofon – Bede Péter egészíti ki, ének – Balogh Gusztáv. A zenekar lebilincselő színpadi játékából árad a muzsikálás öröme, amely a közönséget is magával ragadja.

PATRÍCIA BARBER QUARTET

Patrícia Barber – zongora, Neal Alger – gitár, Larry Kohut – nagybőgő, Eric Montzka – dob

A fesztivál sztárvendége, Patrícia Barber Chicagóból érkezik. Patrícia Barber zongorista, énekes, zeneszerző, zenekarvezető Chicagóban született, édesapja a Glenn Miller zenekar tagja, édesanyja szintén professzionális zongorista volt. Patrícia Barber zenéjét különleges, mély fekvésű, jazz-blues hagyományokon nyugvó énekhangja és egyedi zongorajátéka határozza meg. Repertoárján saját szerzeményei valamint ismert rock-, blues- és jazzdallamok különleges hangulatú feldolgozásai találhatók. 1989 óta 11 albumot jelentetett meg. A legismertebb ezek közül az 1994-es *Cafe Blue*, az 1998-as *Modern Cool*, az 1999-ben kiadott *Companion* és a 2000-es *Nightclub*. A 2008-as lemezét a nagy jazzkomponistának, Cole Porternek szentelte.

Sűrűn jár koncertezni, a világ minden táján kitüntetéssel fogadott művész, de ennek ellenére, ha otthon van, minden hétfőn este fellép Chicagóban a Green Mill Clubban. A *Stereophile* magazinban így írtak róla: „Több, mint költő, több, mint énekes, több, mint dalszerző. Kategóriájában senki másnak nincs ilyen átütő művészi előadásmódja.” A *Time* magazinban azt írják: „Keresztezd Diana Krallt Susan Sontaggal, és megkapod Patrícia Barbert, akinek mély torokhangja és dögös, lényegre törő zongorajátéka megdöbbenő hatást vált ki.” A *New York Times* a 21. század zenéjének nevezi merész zongorajátékát, alacsonyan vibráló alt hangját és a páratlanul pontos kíséretét, amely a kor igazi művészetét jeleníti meg.

(Műsorfüzet)

V. Vár Blues Fesztivál

Előadás: Július 25., 19 órakor, a Tószínpadon

- Július 25-én, vasárnap rendezik meg az V. Vár Blues Fesztivált, amelyen négy együttes lép fel a várszínpadon.

BLUES GITÁRPÁRBAJ

Elsőnek igazi blues-csemegét, egy gitárpárbajt hallhatnak. A blues-fesztiválok elhagyhatatlan csúcspontja a jammelés, amikor több blues-gitáros vív egymással „csatát”, elkápráztatva virtuóz játékával a közönséget. A gyulai fesztiválon a kitűnő Békés megyei gitárost, Borsodi Lászlót, a Pribojszki Band tehetséges szólógitárosát, ifj. Szász Ferencet, a nagy öregek közé tartozó Ferenczi György zenekarának egykori virtuóz gitárosát, Benkő Zsoltot és a több száz hazai hanglemmez biztos kezű gitárosát, Mohai Tamást hallhatják, amint gitárpárbajt vívnak egymással. A ritmusszekció sem lesz akármilyen: a basszusgitáros a nagyszerű gyulai zenész, Pfeff Márton, a dobos a kitűnő Tímár Tamás lesz.

TAKÁTS TAMÁS BLUES BAND

Takáts Tamás – ének, szájharmonika, gitár, Gál Gábor – gitár, Mike Zsolt – dob, Patyi Sándor – basszusgitár

A fesztiválon másodikként a Takáts Tamás Blues Band lép fel. 1990-ben Takáts Tamás Gál Gáborral (gitár) megalapította a Takáts Tamás Dirty Blues Bandet. A MOGÛRT-ben kezdtek először zenélni. Takáts Tamás volt a dobos és a szájharmonikás is. Eleinte ketten voltak, később csatlakoztak hozzájuk más zenészek is: Vasvári Béla (basszusgitár), Áll Zsolt (gitár), Oláh Andor (szájharmonika), valamint egy fúvószenekar. 1991-ben jelent meg első lemezük, magánkiadásban. Az első időszakban, körülbelül két évig csak feldolgozásokat játszottak (pl. Muddy Waters). Azután saját számokat kezdtek írni, első volt ezek közül az Ufót lát a jeti. Később már profi dobos kellett, így Takáts Tamás abbahagyta a dobolást.

Ezt a fajta zenét, amit a Takáts Tamás Blues Band játszik, értelmiségi zenének tekintik, ennek ellenére mindig általános, mindenkit érintő, átélhető dolgokról írnak, nem fellengzősen, csak úgy egyszerűen. Ehhez ragaszkodnak, de érték támadások is a zenekart épp emiatt. 1991 óta sorra jelentek meg a műfajt kedvelők körében sikeres lemezeik, és több tagcsere is volt az együttesben. A zenekar ebben az évben ünnepli fennállásának 20. évfordulóját.

FERENCZI GYÖRGY RACKAJAM

Ferenczi György – ének, szájharmonika, hegedű, Jankó Miklós – dob, Apáti Ádám – basszusgitár, tangóharmonika, Kormos Levente – gitár, Pintér Zsolt – mandolin, Bizják Gábor – kürt

A harmadik fellépő együttes a Ferenczi György Rackajam lesz. A Rackajam együttes jelenlegi négy tagja 2005-től dolgozik együtt Ferenczi Györgygyel. Fúziós zenét játszanak, melyben fontos szerepet tölt be a magyar népzene, a rhythm&blues, a funky, a reggae, a hip-hop és a groove. A zenekar életében nagyon fontos állomás a Hangzó Helikon sorozatban, 2006-ban megjelent Ferenczi–Petőfi album. Ez a kiadvány 2007-ben aranylemez lett. Rendszeresen turnéznak Németországban, és többször felléptek külföldi fesztiválokon, többek között Finnországban, Lengyelországban és Csehországban.

A Petőfi-dalok lényegét talán Lackfi János költő fogalmazta meg a legpontosabban: „A Petőfi-ipar évtizedek óta szállítja a lakodalmassá szelídített nótákat. Most viszont hála Ferenczi Györgynek és társainak, itt dübörög az igazi, az irgalmatlan, a megalkuvást nem ismerő blues-os, rockos, kőkemény Sándor. Magyartanárok, magyarok, tanárok és nem tanárok, figyelem!” 2007-ben megjelent a Milyen lárma?! című lemezük. A zenekar fejlődése szempontjából kiemelten fontos ez az új, akusztikus groove-album. A lemezen saját dalok mellett Petőfi Sándor, Radnóti Miklós, Weöres Sándor verseire írott dalok is megszólalnak.

HUBERT TUBBS & DIRTY FRED BLUES BAND

Hubert Tubbs – ének, Oláh Andor – szájharmonika, Varjú Attila – dob, Pásztor János – gitár, Gyöngyösi Gábor – orgona, Pszota Szilárd – basszusgitár

A fesztivál sztárvendége az USA-ból érkező Hubert Tubbs lesz. Minden, ami fekete zene! Valahogy így lehetne tömören jellemezni Hubert Tubbs zenéjét. A fekete soul és funky fenegyereke Hubert Tubbs, az immár 40 éve koncertező, legendás, többek között Sting, Elton John, Smokey Robinson, Rod Stewart és Dionne Warwick munkásságára is nagy hatást gyakorló Tower of Power egykori vezető énekese. Az amerikai énekest a Dirty Fred együttes kíséri, nehezen megfogalmazható zenei formában, mely kiteljesedik a nyers, füstös groove-okban. Kalandos utazás ez: térben és időben, Afrikából vargabetűvel a Mississippi deltáján keresztül Európáig, a rozsdás 1920-as évek mocsárszagú kertjeiből egy 21. századi nagyváros bonyolult és kifinomult megszólalásáig.

A Dirty Fred nemzetközi társulat, mely úgy képes formabontó és modern lenni, hogy közben megtartja a gyökerek iránti tiszteletét és rajongását is. A zenekar története 2007-ben kezdődött, alapító tagjainak életformája maga a zene. A zenekar nemzetközi szinten elismert énekes vendégművészek meghívásával koncertezik, új projektjében Hubert Tubbs-szal lép színpadra Gyulán.

(Műsorfüzet)

• • **A legszínesebb és -halkabb**

• **Megosztotta a közönséget a XIX. Gyulai Vár Jazzfesztivál**

• Sok eseménnyel telt a nemrégiben lezajlott Jazz, Blues és Bor
• Fesztivál. Szombaton a jazzé volt a főszerep a Várszínházban,
• ahol a több napos kánikulát követően hűvös szelek fogadták
• a vendégeket. Az este fellépői bebizonyították, hogy az emlé-
• tett műfajt számos oldalról meg lehet közelíteni.

Elsőként a Szőke Nikoletta Kvartett lépett a színre, hogy klasszikus előadásmódjukkal hangulatba hozzák a nézőket. A várandós, sugárzó mosolyú énekesnő zenekarának most készülő, legújabb lemezéről hallhattunk néhány kellemes dalt, valamint közkedvelt dalok átdolgozását Barbra Streisandtól és Abbey Lincolntól. A Szakcsi Lakatos Róbert (zongora), Barcza Horváth József (nagybőgő) és Mohay András (dob) által kísért díva lágy hanggal és bájos nőiességgel adta elő dalaikat.

Ezt követően a magyar Frank Zappa Emlékzenekar Sirius-émlékconcertjét hallhattuk. A zenei világ egyik legszínesebb zenészenek nyomdokain járó group ezúttal a néhai magyar, korának egyik legegységibb hangzású progresszív jazz-rock csapatának, a Syriusnak dalait játszotta. A rock tökélyre emelkedésének csúcseiből merített alkotások érdekes, mai módon szólaltak meg a tíz zenész hangszerelésében. Jól megválasztott gitárhangszínek, fúvósszekció és lendületes előadásmód jellemezte a kiállásokkal és virtuóz unisonókkal telített muzsikát. A hetvenes évek szele – szó szerint is – simogatóan borzolt haját az arcomba. Nem mindenkinek tetszhetett az időutazás, mert mindeközben a nézők közül itt-ott rosszindulatú, borízú beszélősök és gúnyos vihogások rondították az egyébként is hűvös estét.

A szeles időjárás esőt sejtető volta miatt harmadikként játszott a Patrícia Barber Quartet (USA), akik szépen felépülő, finom funkyval indítottak. A zongorista-énekesnő a hangszer megszólaltatásának hagyományos módján kívül belenyúlt a rezonáló szekrénybe, a húrjait pengette, dobolt rajtuk, meg amit csak lehet. Szuggesztív előadásmódja nemcsak emiatt nem nevezhető megszokottnak. Úgy látszott, nem egy élettelen instrumen-

tumon játszik, hanem a „két hölgy” együtt adta elő belső érzéseit. Az egyszer gyengéd bársonyossággal, máskor férfias lendülettel megszólaló, sokszínű, expresszív zenéjük magával ragadta az embert. Egy érzelmekkel telített dob-zongora párbajt adtak elő Eric Montzka dobossal, és a két ráadás szám is tartogatott még különlegességeket. Egy egyedi látásmódú Light my Fire-rel (Doors), valamint a Neal Alger gitáros úrhangjaiból és Larry Kohut bőgős alapjaiból kialakuló progresszív drum’n'bass-szel hálálták meg a vastapsot.

Ezek után nehéz dolga volt Balogh Kálmánnak és a Gypsy Cimbalom Bandnek. A világzenei produkcióban jelen volt a dixie, a swing, a flamenco, a moldvai cigány és a balkáni hangzásvilág is. Hazánk talán leghíresebb „romajazz-hegedűse”, Frankie Lato ebben a zenekarban is adta a tőle elvárt stílusát és virtuozitását. Kétségtől színes repertoárt hallhattunk. A Cigányok ideje című film zenéjének egyedülállóan megfogó, lírai átgondolása, egy jazzbe váltó macedón menyasszonyi búcsúztató, egy lüktető párnás/tüsszentős csárdás, csak hogy néhányat említsek. Efféle különlegességekre és lendületre szükség is volt már a közönségnek a késői hűvös órában.

Az általam látott várszínházi jazzfesztiválok talán legszínesebbike volt ez, főleg akusztikus hangszereket felvonultató zenekaraival, és talán ebből adódó, halk megszólalásával. Ez utóbbi azonban nem mondható el a közönség azon tagjairól, akik folyton egymásnak vagy a színpadra kiabáltak, illetve a – szintén dal közben – tömegesen ki-be járkáló árnyakról, akik csak zavarták a koncertet.

O. Sz. (Gyulai Hírlap)

• • • **Új hangok régi környezetben**

• **Patricia Barber, Szőke Nikoletta és a Balogh Kálmán Gypsy Cimbalom Band Gyulán**

• Tizenkilencedszer rendezett jazzfesztivált a Gyulai Várszínház. A műsorban magyar muzikusokon kívül amerikai sztár-
• vendég is fellépett.

Lent középkori hangulatot árasztó bensőséges tér, fent esőszagú, sűrűsödő felhőréteg. A gyulai vár széksorait megtöltő közönség hol a színpa-

dot, hol az eget kémlelte, de a gondviselés kegyeibe fogadta az estet: az égi áldás elmaradt. Így zavartalanul léphetett a színpadra a Montreux-ben énekversenyt nyert, lemezeket Japánban kiadó Szőke Nikolett, a néhai Syrius együttes számaint érdemlegesen megszólaltató Frank Zappa emlékenekar és az etnozenét játszó Balogh Kálmán Gypsy Cimbalom Band. Igényes program, de aligha számított volna ilyen érdeklődésre, ha nem szerepel benne a Chicagóból érkezett Patricia Barber.

A zongorista-énekes öt éve, a Debreceni Jazznapokon járt először Magyarországon. Neve a jazz szűkebb körein kívül kevés-

sé ismert, pedig zenéje – mint műsorválasztása is mutatta – több ponton érintkezik a kor populáris kultúrájával. José Feliciano Light My Fire vagy a Beatles Norwegian Wood c. számának lassú, átformált interpretációja persze csak kiindulásként kapcsolódott a közkeletű irányzatokhoz. Barber öntörvényű előadásmódjának védjegye a harmóniakat szabadon kezelő zongorajáték és a suttogó énekbeszéd. Ő a jazz posztmodern dívája, akinek művészete nem a hangszeres és énekes képzettség, hanem az egyéniség eredetisége alapján értelmezendő. Ha egyáltalán van ilyen szempont, ő a modern jazz legintellektuálisabb előadója; mindenesetre nem tudni másról, akit pl. Ovidius dalciklusa ihletett volna zenei anyag komponálására.

Gyulai fellépése repertoárjában kevésbé, hangulatában jelentősen eltért a debrecenitől. Ott fekete nadrágosztűmöt, itt farmert és pólót viselt, s az öltözetbeli különbség a zenében is megmutatkozott. Mintha hazai törzshe-lyén, a Green Mill klubban játszott volna: laza, jókedvű koncert részesei lehettünk. Mivel a zongora mellé helyezett konyakos pohár minden fellépésé-nek kísérője, vélhetően a habitusától évszázados távolságra lévő középkori környezet inspirálta a fesztelen, mégis koncentrált és elmélyült játékra.

Ha már a műsorszerkesztés úgy hozta, adódik az összevetés Szőke Niko-letta produkciójával. Míg a jobb hang- adottságokkal rendelkező, technika- ilag felkészültebb magyar előadó a jazzéneklés main stream, azaz törzsvo- nalát igyekszik követni – bár ő is feldolgozott egy Beatles-dalt, a Two of Us-t

–, chicagói kollégáját ez a lehetőség szemmel láthatóan hidegen hagyja. Végül is, képzett jazzénekesből elég akad Amerikában és másutt, a hallgató nem az ismert formulákra, hanem az egyéni megnyilatkozásokra kíváncsi. Barber partnerei – Neal Alger gitáros, Eric Montzka dobos és az új bőgős, Larry Kohut – semmivel nem különbek Nikoletta muzsikustársainál; a zene felfogásában és a személyiség kisugárzásában mutatkozó különbség azonban az amerikai muzsikus jelenlétét láttatta modernnek, érvényesnek. Van mire figyelni.

Turi Gábor (Magyar Nemzet)

GYULAI BLUES!

Idén július 25-én már ötödik alkalommal várta a Gyulai Várszínház a blues-zene rajongóit a Vár Blues Fesztiválon. Gedeon József, a Várszínház igazgatója, mint mindig, most is magas színvonalú programmal várta az érdeklődőket. Elsőként a Gitárpárbaj elnevezésű projektet hallhattuk, melyben a hazai blues-élet olyan kiválóságai léptek együtt színpadra, mint Benkő Zsolt, ifj. Szász Ferenc, Borsodi László és Mohai Tamás. A virtuóz gitárjáték után a Takáts Tamás Dirty Blues Band, majd Ferenczi György és a Rackajam szórakoztatta a közönséget. A méltán népszerű produkciókban a legjobb formájukat hozva láthattuk, hallhattuk a szakma egy-egy „nagy öregjét” egyedi, csak a magyar blues-ra jellemző hangzásvilágot élvezve.

Az este sztárvendégeként Hubert Tubbs (USA), a Tower of Power egykori frontembere és hazai zenekara, a Dirty Fred Blues Band lépett színpadra. A csapat igazi fekete hangzással, tradicionális és funk-blues-ok felsorakoztatásával, dinamikus és életteli produkcióval tette kerekké a különböző karakterű fellépők által színesített eseményt. Az est folyamán az élet és a zene szeretetéről küldött üzenetektől volt hangos a színpad, és a közönség nem bánta meg, hogy vasárnap késő éjjelig kitartott a zene mellett! Bár azt a lehetőséget, hogy a Várszínház lenyűgöző hangulatú színpada biztosítson helyszínt a rendezvénynek, elmosta az eső, fennakadás egy percig sem volt, köszönhetően a kiváló szervezésnek és a helyi művelődési háznak, mely otthont adott az eseménynek.

A Gyulai Várszínház az év folyamán többször várja a látogatókat remek zenei programokkal. Érdemes tehát nyomon követni az eseményeket, és kirándulni Gyulára. De jövő ilyenkor mindenképpen csomagoljatok, kedves blues-rajongók! Irány Gyula és a Vár Blues Fesztivál!

(Rockélet)

2011: A huszadik

XX. Gyulai Vár Jazz Fesztivál

Előadás: Július 23., 18 órakor, a Tószínpadon

• **Jazz portrék – fotókiállítás**

• **A Gyulai Vár Jazz Fesztivál 20 éve.**

• **A fotókiállítás megnyitója július 23., 16 óra, Kamaraterem**

• Húsz éves idén a Gyulai Vár Jazz Fesztivál, ebből az alkalomból kiemelt programokkal várják a műfaj kedvelőit. Nyílik egy fotókiállítás, amelyben az elmúlt 20 év legjobb zenészportréit állítják ki. A fesztiválon húsz magyar jazz zenész fog fellépni a legjobbak közül. Az estet a Gyulai Big Band koncertje nyitja meg. Lesz egy világsztár vendég is a fesztivál zárásaként, a Victor Bailey Group az USA-ból, emlékeztetessé téve a jubileumot. Victor Bailey a legnagyobb basszusgitárosok egyike, aki a '70-es évektől a világ élvonalába tartozik. A post-funk-jazz muzsikust játszott a legendás Weather Reportban és számtalan más jazz-világnagysággal, de kísérte Madonnát éppen úgy, mint David Bowie-t is.

VICTOR BAILEY GROUP (USA)

Victor Bailey – basszusgitár, ének, Casay Benjamin – szaxofon,
Peter Horvath – billentyűs hangszerek, Poogie Bell – dob

HUSZAN A LEGJOBB MAGYAR JAZZ ZENÉSZEK KÖZÜL

Binder Károly, Dresch Mihály, Szabados György, Grensó István,
Baló István, Szandai Mátyás, Lukács Miklós, Benkő Róbert, Geröly Tamás,
Kovács Ferenc, Borbély Mihály, valamint Vukán György, Kőszegi Imre,
Berkés Balázs, Szakcsi Lakatos Béla, Balázs Elemér, Oláh Kálmán,
Winand Gábor, Egri János, Fekete-Kovács Kornél

A jubileumi jazz fesztivál külföldi sztárvendége az USA-ból érkezik. A basszusgitár világszerte elismert virtuóza, *Victor Bailey* és együttese ad koncertet Gyulán. Nem csak mint basszusgitáros, de mint zeneszerző is jól ismert, hiszen jó néhány muzsikusként és zenekarnak komponált számokat. Az általa játszott zenét a post-funk-jazz műfajba sorolhatjuk be. 1960-ban Philadelphiában született. Előbb zongorázott, majd dobolt, ezután tért át a basszusgitárra. A hetvenes évektől, mint tinédzser nagy tisztelője volt a legnagyobb jazz zenészeknek, basszusgitárosoknak. A Bostoni Berklee College of Musicben diplomázott. 1989-ben csatlakozott a legendás Weather Report együtteshez, pótolva Jaco Pastorius megüresedett helyét. Három évig, a zenekar feloszlásáig játszott itt, négy albumot készített velük. Saját nevén három szólóalbumot adott ki, és több mint ezer hangfelvételen lehet hallgatni egyéni játékát. Olyan nagy sztárokkal turnézott mint Joe Zawinul, Mary J. Blige, Madonna, Larry Coryell, Lenny White, Steps Ahead, Bill Evans, The Zawinul Syndicate, Michael Brecker, Wayne Shorter, Santana.

A nyolcvanas évek végén 29 éves volt, amikor csatlakozott a Weather Report együtteshez, egyből megismerte nevét a világ, s népszerűsége azóta is töretlen. Szinte attól a pillanattól a basszusgitár egyik legkiemelkedőbb előadóművészeként tartják világszerte. A 90-es években a popzene kedvelői is megtanulták nevét, hiszen ő volt a basszusgitárosa Madonnának. A Brooklynban lakó muzsikusként nemcsak kiváló basszusgitáros, hanem nagyszerű énekes is. Több népszerű tv- és mozifilm zenéjét szerezte. Victor Bailey hangszerének az egyik királya. A Fender cég basszusgitárt nevezett el róla, a Victor Bailey Signature-t. A zenekarában rajta kívül hárman játszanak. *Peter Horváth* magyar származású zenész, San Franciscoban él, billentyűs hangszeren játszik. Édesanyja Mátrai Zsuzsa énekesnő. Bailey-vel néhány évvel ezelőtt találkozott, és azóta biztos helye van a zenekarban. Több felvételt készített neves zenészekkel, így játszott Bobby Hutcherson, Aretha Franklin, Joe Henderson albumain is. *Poogie Bell* dobos igazi all-round muzsikusként, zeneszerző, lemezproducer, hangszerelő. A következő művészekkel játszott és készített hangfelvételt: Al Jarreau, Chaca Khan, Roberta Flack, Marcus Miller, David Bowie, David Sanborn. A new yorki születésű muzsikusként a világáros zenei szcénájának ismert alakja. Gyermekkorától dobos akart lenni, példaképei a jazz legnagyobb ütősei voltak. Nemcsak jazzt, de R&B-t, hip-hopot is játszik. Állandó résztvevője Marcus Miller, Erykah Badu, Victor Bailey turnéinak.

David Gilmore, a fiatal afro-amerikai jazz gitáros a New York Universityn szerzett diplomát. Az 2001-es első, *Ritualism* címen megjelent szólóalbumát az év debütáló lemezének választotta a jazzkritikusok nemzetközi szövetsége, a Down Beat szaklap többször szavazta be a legjobb gitárosok közé a feltörekvő sztárok kategóriában. Hosszú évekig volt tagja Wayne Shorter

együttesének, akinek Grammy-díjas, High Life című albumán is játszott. Együtt zenélt Cassandra Wilson-nal, Sam Rivers-szel, David Sanborn-nal, Randy Breckerrel és sokan másokkal. Több mint 50 lemezfelvételt készített neves jazz-zenészekkel. Néhány sikeres popalbumon is feltűnik a neve, játszott és turnézott Joss Stone-nal és Isaac Hayes-szel is.

VI. Vár Blues Fesztivál

Előadás: Július 24., 19 órakor, a Tószínpadon

- A blues fesztiválon fellép a nagyszerű fekete énekes, Eb Davis az USA-ból. Játszik a magyar blues-zenészek egyik sztárja,
- Deák Bill Gyula, aki 60 évesen is a legjobb torkú énekesünk.
- Az osztrák Ripoff Raskolnikov két éve aratott zajos sikert
- Gyulán, most duóban játszik a nemzetközi hírnő szájharmonikással, Pribojszki Mátyással. Póka Egon basszusgitáros
- Experience nevű zenekarával Jimi Hendrixet idézi meg a fesztiválon.

EB DAVIS (USA) ÉS A PMB BLUES BAND

DEÁK BILL BLUES BAND

RIPPOFF RASKOLNIKOV (A)–PRIBOJSZKI MÁTYÁS

PÓKA EGON EXPERIENCE

A VI. Vár Blues Fesztiválon a magyar blues élet kiválóságai mellett neves külföldi előadók is fellépnek. Póka Egon basszusgitáros évtizedek óta meghatározó zenésze a magyar blues-életnek, tagja volt hosszú ideig a Hobo Blues Bandnek. A Póka Egon Experience nevű trió Jimi Hendrix előtt tisztelget, eljátszva a legendás gitáros legismertebb számait. A trióban Póka Egon mellett ifj. Tornóczky Ferenc gitározik, Szakadati Mátyás dobol. A magyar blues királyának is nevezett Deák Bill Gyula hangja etalon a magyar blues, R&B palettán. A nemrég 60 éves művész gyulai fellépését nagy várakozás előzi meg. A 40 éve bluest éneklő nagyszerű zenész a saját zenekarával, a Deák Bill Blues Banddal játszik a fesztiválon.

Az osztrák Ripoff Raskolnikov gitáros énekes nagy sikert aratott két éve a gyulai blues fesztiválon, amikor Big Daddy Wilsonnal lépett fel. A rendszeren hazánkban is koncertező művész most duóban játszik a békéscsabai

Pribojszki Mátyással, akit Európa egyik legjobb blues szájharmonikásának tartanak.

Eb Davist, a Berlinben élő amerikai fekete énekest 2008-ban választották be a blues halhatatlanjai közé és a blues nagykövetévé hazájában Arkansasban. A német szaklapok ugyanebben az évben Európa legjobb R&B énekesévé választották. 1945-ben a Mississippi folyó deltájában lévő kisvárosban Elaine-ben született, karrierjét Memphisben kezdte, majd a hatvanas évektől New Yorkban élt, a 90-es években Németországban telepedett le. A csodálatos hangú énekes nemcsak bluest, hanem gospelt és soul-t is énekel. Sokáig turnézott James Brown-nal, Isaac Hayes-szel és a The Drifters együttesével, mint háttérénekes. Utána szólókarriert kezdett. Eb Davis 19 lemezt jelentetett meg a saját neve alatt, több mint 7000 koncertet adott a világ 60 országában. Az amerikai sztárt a gyulai fesztiválon a magyar *PMD* együttes kíséri, akikkel évtizedes kapcsolata van és sok közös koncertet adtak együtt.

Tartalom

Előszó.....	5
Beszélgetés Gedeon József fesztiváligazgatóval.....	7
A Gyulai Vár Jazz Fesztivál fellépői 1992–2011.....	12
1992: A kezdet.....	14
1993: A folytatás.....	17
1994: Helyi erő.....	19
1995: Világok zenéje.....	26
1996: Nemzedékek hangja.....	29
1997: Befut a dixie-vonat	35
1998: Magyar talaj	47
1999: Mesterségük címere.....	54
2000: Jazz és Millennium	63
2001: A tizedik.....	70
2002: Az első világsztár	78
2003: A gitár mágusa.....	90
2004: Kulturmix	107
2005: Jazz meg az.....	118
2006: Jazz, dixieland, blues.....	132
2007: Kontinensek találkozója	140
2008: Vissza a feladóhoz.....	152
2009: Élő emlékezet.....	166
2010: Jazz és bor.....	182
2011: A huszadik.....	192